

De brieven van Jakobus en Petrus

DE BRIEVEN VAN
**JAKOBUS EN
PETRUS**

**Een verklaring van deze brieven
speciaal voor jou**

Rotsvast 10

Ger de Koning

uitgeverij
Daniël

© 2011 Uitgeverij Daniël, Zwolle

© 2015 gewijzigde uitgave Uitgeverij Daniël, Zwolle

Webwinkel: www.uitgeverijdaniel.nl

Bestellingen: info@uitgeverijdaniel.nl

ISBN 978-90-7971-807-8 (Paperback)

Niets uit deze uitgave mag – anders dan voor eigen gebruik – worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden d.m.v. druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze ook zonder de voorafgaande schriftelijke toestemming van 'Stichting Uitgeverij Daniël' of de auteur.

Voor gebruik van teksten uit de TELOS-vertaling is toestemming onder voorwaarde van de volgende duidelijke copyrightvermelding:

De bijbelteksten in deze uitgave zijn ontleend aan het Nieuwe Testament in de TELOS-vertaling. © Uitgeverij Jongbloed - Heerenveen. Alle rechten voorbehouden.

Voor gebruik van teksten uit de Herziene Statenvertaling is toestemming onder voorwaarde van de volgende duidelijke copyrightvermelding:

De bijbelteksten in deze uitgave zijn ontleend aan de Bijbel in de Herziene Statenvertaling, © Stichting HSV 2010. Alle rechten voorbehouden, © Stichting HSV en Uitgeverij Jongbloed - Heerenveen.

Inhoud

Vooraf	8
Tekstgebruik	10
Vertalingen	10
Afkortingen bijbelboeken	11
Oude Testament	11
Nieuwe Testament	11
Haakjes	13
Oude Testament	13
Nieuwe Testament	13
De brief van Jakobus	17
Inleiding	17
Jakobus 1	21
Zegenwens <i>vers 1</i>	21
Geloof te midden van verzoeken <i>verzen 2-5</i>	23
Niet twifelen, maar verdragen <i>verzen 6-12</i>	28
Deelhebbers aan de nieuwe schepping <i>verzen 13-18</i>	33
De praktijk van het nieuwe leven <i>verzen 19-27</i>	38
Jakobus 2	43
Uitverkoren om rijk te zijn in het geloof <i>verzen 1-7</i>	43
De koninklijke wet <i>verzen 8-14</i>	49
Werken die het geloof rechtvaardigen <i>verzen 15-26</i>	54
Jakobus 3	60
Het gevaar van de tong <i>verzen 1-6</i>	60
Twee bronnen <i>verzen 7-18</i>	65

Jakobus 4	71
Vriendschap met de wereld <i>verzen 1-6</i>	71
Opdrachten <i>verzen 7-10</i>	77
Tegen oordelen en roemen <i>verzen 11-17</i>	82
Jakobus 5	87
Waarschuwing voor de rijken <i>verzen 1-6</i>	87
Geduld <i>verzen 7-12</i>	92
Gebed <i>verzen 13-20</i>	97
De eerste brief van Petrus	105
Inleiding	105
1 Petrus 1	110
Zegenwens <i>verzen 1-2</i>	110
Een levende hoop <i>verzen 3-5</i>	115
Beproeving van het geloof <i>verzen 6-12</i>	120
Weest nuchter en heilig <i>verzen 13-16</i>	125
Verlost door kostbaar bloed <i>verzen 17-21</i>	130
Broederliefde en wedergeboorte <i>verzen 22-25</i>	135
1 Petrus 2	138
Geestelijke groei <i>verzen 1-2</i>	138
Een heilig priesterdom <i>verzen 3-8</i>	142
Een koninklijk priesterdom <i>verzen 9-12</i>	147
De overheid <i>verzen 13-17</i>	152
De voetstappen van Christus navolgen <i>verzen 18-21</i>	157
Leven voor de gerechtigheid <i>verzen 22-25</i>	162
1 Petrus 3	167
De vrouw in het huwelijk <i>verzen 1-6</i>	167
Mannen en allen <i>verzen 7-12</i>	172
Lijden om de gerechtigheid <i>verzen 13-18</i>	177
De doop en de gevolgen daarvan <i>verzen 19-22</i>	182

1 Petrus 4	186
Vroeger en nu <i>verzen 1-9</i>	186
Elkaar dienen als goede rentmeesters <i>verzen 10-13</i>	193
Het oordeel begint bij het huis van God <i>verzen 14-19</i>	198
1 Petrus 5	203
Zorg om de kudde <i>verzen 1-5</i>	203
De God van alle genade <i>verzen 6-14</i>	209
De tweede brief van Petrus	217
Inleiding	217
2 Petrus 1	219
Aanhef en zegenwens <i>verzen 1-2</i>	219
Goddelijke natuur en geestelijke groei <i>verzen 3-7</i>	223
Een rijkelijke ingang <i>verzen 8-15</i>	228
Het profetische woord <i>verzen 16-21</i>	233
2 Petrus 2	238
Voorbeelden van Gods oordeel <i>verzen 1-6</i>	238
De onrechtvaardigen en hun werken <i>verzen 7-16</i>	244
Zich afwenden van de bekende weg <i>verzen 17-22</i>	250
2 Petrus 3	256
Spotters krijgen antwoord <i>verzen 1-9</i>	256
Opgroeien in genade en kennis <i>verzen 10-18</i>	262
Rotsvast-serie	268
Andere publicaties	270

Vooraf

Beste vriend of vriendin,

Hierbij mag ik je het tiende deel uit de Rotsvast-reeks aanbieden.

In dit tiende deel staat een verklaring van drie praktische brieven. Ze hebben gemeenschappelijk dat ze vooral gericht zijn aan personen met een Joodse achtergrond. Ze zijn wat dat betreft verwant met de voorgaande brief, die aan de *Hebreeën*. In die brief staat het werk van Christus op de voorgrond. In de *brief van Jakobus*, de *eerste brief van Petrus* en de *tweede brief van Petrus* gaat het erom hoe het geloof in Christus in de praktijk zichtbaar wordt. Het zijn brieven die jou aanspreken als een volgeling van Christus. Het gaat om de navolging van Hem, Die verworpen is. Evenals de *brief aan de Hebreeën* zijn deze brieven enorm inspirerend voor het leven in geloof.

Ik geef nog een paar praktische tips en verklaringen voor het gebruik van dit boek:

1. Zorg ervoor dat je een goede vertaling van de Bijbel gebruikt. In dit boek gebruik ik voor het Nieuwe Testament de zgn. herziene Voorhoeve-uitgave, ook wel TELOS-vertaling genoemd. Het is de beste vertaling van het Nieuwe Testament die ik ken. Het taalgebruik is aangepast aan deze tijd, zonder dat het tekortdoet aan de letterlijke vertaling vanuit het Grieks. Voor het Oude Testament raad ik je aan de Herziene Statenvertaling te gebruiken.

2. De bijbeltekst van het betreffende stukje uit de *brief van Jakobus* en de *eerste* en de *tweede brief van Petrus* is aan het begin van het stukje opgenomen. Toch raad ik je aan om het aangegeven gedeelte ook in je eigen Bijbel te lezen. Ook voor alle tekstverwijzingen die in het stukje staan, is het belangrijk dat je die zelf in de Bijbel opzoekt.

3. Heel belangrijk is zelfdiscipline. Je zult bereid moeten zijn je een beetje in te spannen, er iets voor te doen (of te laten) om de Bijbel beter te leren kennen. Er zullen misschien wel eens momenten zijn dat je niet zoveel zin hebt om in je Bijbel te lezen. Neem je daarom voor om op de tijd die jij daarvoor het meest geschikt acht, iets uit de Bijbel te lezen, zin of geen zin.

Om je daarbij te helpen heb ik in dit boek de drie brieven in zes-enveertig stukjes verdeeld. Tevens heb ik met een 'V' gevolgd door het versnummer (dus bijvoorbeeld V2 is *vers* 2) aangegeven om welk vers uit het hoofdstuk het gaat. Lees elke dag één stukje. Als je dat doet, heb je in ruim zes weken een goede indruk gekregen van deze drie prachtige, praktische brieven.

De hele Bijbel is een schitterend boek. Het is mijn gebed dat ook jij daar steeds meer van overtuigd zult raken.

Ik wens je Gods zegen toe!

Middelburg, nieuwe versie 2016

© 0118 63 84 58

@ ger.de.koning@gmail.com

Tekstgebruik

Vertalingen

Alle tekstaanhalingen uit het Nieuwe Testament komen uit de herziene Voorhoeve-uitgave, ook wel TELOS-vertaling genoemd. Tenzij anders is vermeld, komen de tekstaanhalingen uit het Oude Testament uit de Herziene Statenvertaling (HSV).

Afkortingen bijbelboeken

Oude Testament

Thora

Gn - Genesis
Ex - Exodus
Lv - Leviticus
Nm - Numeri
Dt - Deuteronomium

Historische boeken

Jz - Jozua
Ri - Richteren
Ru - Ruth
1Sm - 1 Samuel
2Sm - 2 Samuel
1Kn - 1 Koningen
2Kn - 2 Koningen
1Kr - 1 Kronieken
2Kr - 2 Kronieken
Ea - Ezra
Ne - Nehemia
Es - Esther

Poëtische boeken

Jb - Job
Ps - Psalmen
Sp - Spreuken
Pr - Prediker
Hl - Hooglied

Profetische boeken

Js - Jesaja
Jr - Jeremia
Kl - Klaagliederen
Ez - Ezechiël
Dn - Daniël
Hs - Hosea
Jl - Joël
Am - Amos
Ob - Obadja
Jn - Jona
Mi - Micha
Na - Nahum
Hk - Habakuk
Zf - Zefanja
Hg - Haggai
Zc - Zacharia
Ml - Maleachi

Nieuwe Testament

Mt - Mattheüs
Mk - Markus
Lk - Lukas
Jh - Johannes
Hd - Handelingen
Rm - Romeinen
1Ko - 1 Korinthiërs
2Ko - 2 Korinthiërs
Gl - Galaten

Ef	-	Efeziërs	Hb	-	Hebreeën
Fp	-	Filippiërs	Jk	-	Jakobus
Ko	-	Kolossers	1Pt	-	1 Petrus
1Th	-	1 Thessalonikers	2Pt	-	2 Petrus
2Th	-	2 Thessalonikers	1Jh	-	1 Johannes
1Tm	-	1 Timotheüs	2Jh	-	2 Johannes
2Tm	-	2 Timotheüs	3Jh	-	3 Johannes
Tt	-	Titus	Jd	-	Judas
Fm	-	Filémon	Op	-	Openbaring

Haakjes

Oude Testament

In de bijbelgedeelten van het *Oude Testament* kunnen twee soorten haakjes voorkomen:

Ronde haakjes ( )

Deze dienen uitsluitend om het lezen en begrijpen van de tekst te vergemakkelijken; zij geven aan dat een bepaald gedeelte een soort tussenzin vormt die de eigenlijke loop van het verhaal of het betoog enigszins onderbreekt. De woorden tussen ronde haakjes behoren tot de grondtekst.

Vierkante haakjes [ ]

Deze haakjes staan om woorden die in de gedrukte uitgave van de Herziene Statenvertaling *cursief* staan. Omdat ik in dit boek de hele bijbeltekst cursief weergeef, maak ik gebruik van deze haakjes om deze woorden die cursief in de gedrukte uitgave staan te markeren. Deze haakjes geven aan dat de ingesloten woorden niet in de grondtekst voorkomen, maar in het Nederlands zijn ingevoegd om de tekst begrijpelijk te maken.

Nieuwe Testament

In de bijbelgedeelten van het *Nieuwe Testament* worden drie soorten haakjes gebruikt. Ik citeer wat hierover in het 'Voorwoord' van de TELOS-vertaling wordt gezegd:

'In de vertaling zijn drie soorten haakjes gebruikt:

Ronde haakjes ( )

Deze dienen uitsluitend om het lezen en begrijpen van de tekst te vergemakkelijken; zij geven aan dat een bepaald gedeelte een

soort tussenzin vormt die de eigenlijke loop van het verhaal of het betoog enigszins onderbreekt.

Vierkante haakjes [ ]

Deze geven aan dat de ingesloten woorden niet in de grondtekst voorkomen, maar in het Nederlands moeten worden ingevoegd om de tekst begrijpelijk te maken; deze woorden moeten dus altijd gelezen worden. Met name het (bepaalde) lidwoord ontbreekt nogal eens in het Grieks, waar dat in het Nederlands wel noodzakelijk is; aangezien verschillende uitleggers van mening zijn dat het al of niet voorkomen van het lidwoord vaak van grote betekenis is, is ernaar gestreefd dit overal in de vertaling tussen haakjes te plaatsen waar het in de grondtekst ontbreekt.

Scherpe haakjes < >

Deze geven aan dat de ingesloten woorden in sommige handschriften wel en in andere niet voorkomen.'

De brief van Jakobus

Een verklaring van deze brief, speciaal voor jou

Ger de Koning

De brief van Jakobus

Lees eerst de brief een keer helemaal door. Vraag de Heer onder het lezen wat Zijn bedoeling ermee is voor jouw persoonlijke leven. Sta open voor Zijn aanwijzingen om iets te doen, te veranderen of niet meer te doen.

Inleiding

De *brief van Jakobus* is een brief met een heel eigen karakter. Dat geldt natuurlijk voor elke brief in de Bijbel, maar deze brief is toch wel speciaal, zoals je zult zien. Hij neemt een bijzondere plaats in het Nieuwe Testament in. Je kunt de plaats van de *brief van Jakobus* tussen de andere brieven van het Nieuwe Testament vergelijken met de plaats die de profeet *Jona* in het Oude Testament tussen de andere profeten inneemt. Alle oudtestamentische profeten hebben een boodschap voor het volk van God, behalve *Jona*. *Jona* is een uitzondering, want hij wordt met een boodschap van God naar de heidenen gestuurd.

Veel brieven in het Nieuwe Testament, met name die van Paulus, spreken de gelovigen aan als leden van de gemeente en als verenigd met Christus. Jakobus is een uitzondering, want hij richt zijn brief “aan de twaalf stammen” van Israël “in de verstrooiing”. Jakobus schrijft zijn brief dus aan het volk Israël in zijn geheel. Ook opmerkelijk is dat hij, hoewel hij hoofdzakelijk de Joodse christenen aanspreekt (vijftien keer gebruikt hij het woord ‘broeders’), toch ook tot de ongelovige Joden spreekt.

Jakobus spreekt in zijn brief niet over de hemelse zegeningen die het deel zijn van de gemeente en van de gelovigen persoonlijk. Hij schrijft over de praktijk van het geloofsleven. In zijn brief spreekt hij ieder aan die belijdt tot Gods volk te behoren. Hij houdt de belijder voor wat deze in de praktijk moet laten zien. Wat iemand zegt, moet zichtbaar worden. Het leven uit God moet getoond worden. Dat is ook noodzakelijk, want de werken van

het geloof zijn *voor anderen* het enige bewijs dat er echt geloof in het hart aanwezig is. Geloof *werkt* door liefde (*Gl 5:6*) als uiting van de nieuwe schepping die een gelovige in Christus is (*Gl 6:15; 2Ko 5:17*).

Je vindt in deze brief niet veel leer of onderwijs. De brief is mogelijk al geschreven, voordat Paulus zijn brieven schreef. Toch moet worden gezegd dat, wil deze brief werkelijkheid in je leven worden, het noodzakelijk is dat je de leer van de brieven van Paulus kent. Het is dus niet een brief die je zomaar eventjes in praktijk brengt. Het gaat om het uitleven van de nieuwe mens en over die nieuwe mens vertelt Paulus alles in zijn brieven. Als je zijn brieven hebt gelezen, zul je dit zeker herkennen. Hoewel de volgorde van de brieven, zoals we die in de Bijbel hebben, niet geïnspireerd is, neemt de *brief van Jakobus* zo direct na de brieven van Paulus dus een opmerkelijk juiste plaats in.

De geadresseerden zijn het volk van God dat nog deel uitmaakt van Gods aardse volk. Zij zijn er nog niet van gescheiden. Het volk als geheel heeft de Heer Jezus verworpen, terwijl deze geadresseerden wel belijden dat ze het geloof in de Heer Jezus als de Heer der heerlijkheid bezitten (*Jk 2:1*). Dat betekent dat God ons door deze brief bekendmaakt met een vorm van het christendom die een mengvorm is: het Joodse christendom. Het is een brief die geschreven is met het oog op een overgangstijd van het oude (Jodendom) naar het nieuwe (christendom). De tijdsperiode waarin we de brief het best kunnen plaatsen, is de tijd van het eerste gemeentelven, zoals dat wordt beschreven in het boek *Handelingen*.

In deze overgangstijd verdraagt God het dat bepaalde gebruiken van het oude volk Israël in de nieuw ontstane gemeente in stand worden gehouden. Aan die overgangstijd zal binnenkort een einde komen door de verwoesting van Jeruzalem, die in het jaar 70 zal plaatsvinden door de Romeinen (de *brief van Jakobus* is gedateerd tussen de jaren 45 en 62). Jakobus wijst daar ook op als hij spreekt over 'de laatste dagen' (*Jk 5:3*). Je kunt deze brief in zeker opzicht dan ook een 'eindtijdbrief' noemen.

Daarom is deze brief ook voor ons actueel. Ook wij leven in een eindtijd en wel de eindtijd van de christenheid. Ook de eindtijd waarin wij leven, zal worden afgesloten met oordelen. Tevens staan wij op de drempel van een nieuwe tijd die na de oordelen zal aanbreken. Die nieuwe tijd beslaat een periode van duizend jaren, een periode die wordt gekenmerkt door vrede in de hemel en op de aarde onder de zegenrijke regering van de Heer Jezus.

In de volgorde die we in de Bijbel hebben, volgt deze brief op de *brief aan de Hebreëen*. Het lijkt erop dat de *brief aan de Hebreëen* later is geschreven dan de *brief van Jakobus*. In de *brief aan de Hebreëen*, ook geschreven aan Joden, klinkt de oproep om uit te gaan buiten de legerplaats (*Hb 13:13*). Die oproep klinkt mede met het oog op de aanstaande verwoesting van Jeruzalem. Een dergelijke oproep vinden we niet in deze brief.

Het volk Israël wordt nog aangesproken. Jakobus schrijft aan hen die in de verstrooiing zijn, namelijk aan de Israëlieten die overal onder de volken verstrooid zijn. Hij ziet nog het hele volk, zoals Elia (*1Kn 18:31*; vgl. *Ea 6:17*) en Paulus (*Hd 26:7*) hebben gedaan, totdat God het oordeel heeft voltrokken.

Jakobus heeft in de gemeente in Jeruzalem een vooraanstaande plaats. Je kunt wel zeggen dat hij de leider van deze gemeente is. De gemeente in Jeruzalem bestaat uit Joden die tot geloof in de Heer Jezus zijn gekomen, maar die zich, wat de uitoefening van hun godsdienst betreft, niet onderscheiden van hun ongelovige volksgenoten. Onder hen geldt Jakobus, samen met Petrus en Johannes, als een steunpilaar (*Gl 2:9*).

Als Paulus na zijn derde zendingsreis in Jeruzalem komt, gaat hij naar Jakobus, bij wie alle oudsten van Jeruzalem ook komen. In het onderhoud dat volgt, wordt aan Paulus verteld dat er al tienduizenden Joden tot geloof zijn gekomen die allen ijveraaers voor de wet zijn (*Hd 21:20*). Onder aanvoering van Jakobus wordt Paulus een voorstel gedaan, waardoor hij kan laten zien dat hij ook een wetsgetrouwe Jood is. De instemming van Paulus met dit voorstel betekent het einde van zijn openbare dienst.

Hier zie je hoe groot de invloed van Jakobus is. Die grote invloed zie je ook tijdens de apostelvergadering waar Jakobus het beslissende antwoord geeft dat de volken niet onder de wet gesteld mogen worden (*Hd 15:13-21*).

Jakobus 1

Zegenwens | vers 1

Neem eerst de bijbeltekst (*cursief* geschreven) goed in je op; lees daarom aandachtig:

Jakobus, slaaf van God en van [de] Heer Jezus Christus, aan de twaalf stammen in de verstrooiing: gegroet!

V1. Hoewel Jakobus dus de leider van de gemeente in Jeruzalem is, stelt hij zich in deze brief niet als zodanig voor. Hij stelt zich voor als “*slaaf van God*”. Dat zou iedere Israëliet hem kunnen nazeggen, want iedere Israëliet was dat in wezen. Voor Jakobus is dat niet een benauwde onderwerping aan God, maar hij noemt het als een voorrecht.

Vervolgens noemt hij zichzelf ook een “*slaaf ... van [de] Heer Jezus Christus*”. Dat kon en wilde niet iedere Israëliet hem nazeggen. Jakobus noemt zichzelf wel zo en ook hier klinkt door, dat hij het een eer vindt een slaaf van de Heer Jezus te zijn. Als je daarbij bedenkt dat hij naar het vlees een broer van de Heer Jezus is (*Gl 1:19*), is het toch wel treffend dat hij zichzelf zo noemt.

Je merkt bij hem niets van die populaire geest die over ‘Jezus’ spreekt als was Hij een vriendje van de straat. Hij noemt de Naam van de Man Die uit dezelfde moeder is geboren als hij, met groot ontzag. Dat ontzag heeft hij niet altijd gehad. Tijdens het leven van de Heer Jezus geloofde Jakobus niet in Hem als de van God Gezondene (*Jh 7:5*). Dat veranderde toen de Heer Jezus na Zijn opstanding aan hem verscheen (*1Ko 15:7*). Het is tenminste zeer aannemelijk dat deze verschijning de aanleiding is geweest voor zijn bekering.

Overigens zie je dat Jakobus God en de Heer Jezus op gelijke hoogte plaatst door zichzelf zowel een slaaf van God als een slaaf

van de Heer Jezus te noemen. Hij eert de Zoon, zoals hij de Vader eert (*Jh 5:23*).

Jakobus schrijft aan “*de twaalf stammen in de verstrooiing*”. Petrus schrijft ook aan hen die in de verstrooiing zijn (*1Pt 1:1*), maar dan alleen aan de gelovige Joden, zij die wedergeboren zijn (*1Pt 1:23*). Jakobus schrijft aan het geheel.

Met een kort “*gegroet*” geeft hij uiting aan zijn verbondenheid met hen. Iemand groeten of iemand de groeten doen, spreekt van verbondenheid. Dit woord is eigenlijk een wens dat de ander zich verheugt en blij is (het woord komt alleen nog voor in *Hd 15:23* en *23:26*).

Lees nog eens Jakobus 1:1.

Verwerking:

Wat maakt deze brief zo speciaal ten opzichte van de andere brieven in het Nieuwe Testament?

Geloof te midden van verzoeken | verzen 2-5

Neem eerst de bijbeltekst (*cursief* geschreven) goed in je op; lees daarom aandachtig:

2 Acht het enkel vreugde, mijn broeders, wanneer u in allerlei verzoeken valt, 3 daar u weet dat de beproefdheid van uw geloof volharding bewerkt. 4 Laat de volharding echter een volmaakt werk hebben, opdat u volmaakt en volkomen bent, terwijl het u aan niets ontbreekt. 5 Als nu aan iemand van u wijsheid ontbreekt, laat hij die aan God vragen, Die aan allen mild en zonder verwijt geeft en zij zal hem gegeven worden.

V2. De oproep van Jakobus om het vallen in allerlei verzoeken enkel vreugde te achten sluit prachtig aan op de wens van het vorige vers. Door zijn lezers na de algemene groet van dat vers “*mijn broeders*” te noemen laat hij hun nog meer voelen hoezeer hij met hen verbonden is. Het toont nog maar eens extra aan dat hij niet tot hen spreekt als leider, maar als een medebroeder.

Zonder verdere inleiding spreekt Jakobus direct over “*allerlei verzoeken*”. Hij plaatst je ineens in de wereld en wat je daarin kunt meemaken. In de wereld wordt de echtheid van je belijdenis getoetst door verzoeken of beproevingen. Voor het gezelschap aan wie Jakobus schrijft, bestaat die verzoeking vooral uit armoede. Misschien is dat ook voor jou wel zo. Maar je mag bij die verzoeken ook denken aan bijvoorbeeld ziekte, een handicap, werkeloosheid of de dood van een geliefde. Het zijn allemaal beproevingen die de Heer op de weg van de gelovigen zendt, om te zien op wie ze hun vertrouwen stellen.

Jakobus begint dus met de toetsing van de echtheid van het geloof. Zoals in de inleiding is gezegd, gaat het hem om de praktijk van het geloofsleven. Je kunt zeggen dat de wereld met zijn verzoeken de testkamer van het geloof is.

Jakobus houdt zijn broeders voor om de verzoeken waaraan zij blootgesteld staan met een gevoel van vreugde te begroeten. Dat lijkt toch wel een beetje een onmogelijke opdracht. Het lijkt

ook nog eens in tegenspraak met wat Petrus in zijn eerste brief zegt. Petrus zegt immers dat beproevingen *droefheid* veroorzaken (1Pt 1:6) en dat is heel wat beter te begrijpen. Toch betreft het slechts een schijnbare en geen werkelijke tegenspraak.

Jakobus en Petrus benaderen verzoeken of beproevingen vanuit twee verschillende gezichtspunten. Als je een beproeving ondergaat, maakt dat je verdrietig. Een beproeving onderga je niet stoïcijns en laat je niet onberoerd (Hb 12:11). Toch mag je er ook aan denken dat elke verzoeking een door God ingeplande zaak in je leven is. God houdt Zich met je bezig.

Bij Jakobus gaat het om het feit van de verzoeking, waarbij hij erop wijst dat verzoeken voor ieder weer anders zijn. Vandaar dat hij spreekt over 'allerlei'. De bedoeling is dat de verzoeking die jij ondergaat, je naar God uitdrijft. Als dat gebeurt, is dat een resultaat dat jou verheugt, maar dat bovenal God verheugt. Op die manier kun je iets beleven van de ervaring die Paulus heeft opgedaan als hij zegt: "*Als bedroefd, maar altijd blij*" (2Ko 6:10).

V3. Jakobus vertelt er ook bij, waarom zijn lezers het vallen in verzoeking vreugde mogen achten. Tevens kan hij hun zeggen dat zij het doel van de verzoeken kennen. Zij weten immers dat die verzoeken, waardoor hun geloof wordt beproefd, hun geloof sterker maken en ook uitdagen om vol te houden. Het doel dat God heeft met de verzoeken waarin we vallen, is om ons te leren volharden. Volharding is het bewijs van echt geloof.

Nu zou je kunnen zeggen: 'Hangt het behouden worden dan toch van eigen inspanning af?' Nee, zo is het niet. De behoudenis ligt verankerd in het werk van Christus. Als wij zeggen dat we behouden zijn, zal dat bewezen worden in het volharden in het geloof, ook al komen de zwaarste beproevingen.

Het moeilijkste van beproevingen is de duur ervan. Soms kun je in een plotselinge beproeving goed staande blijven en blijf je vertrouwen op God. Maar o wee, als de beproeving langer aanhoudt. Dan komt het er juist op aan God te blijven vertrouwen

dat het Hem niet uit de hand loopt. Dan is het belangrijk te blijven geloven dat Hij niet boven vermogen verzoekt (1Ko 10:13).

V4. Als een beproeving zo lang gaat duren, dat je denkt: 'Wanneer komt er nu eens een eind aan?', dan is dat een beproeving die tot doel heeft de volharding een volmaakt werk te laten hebben. In het leven van een christen is volharding een belangrijk kenmerk. Als Paulus de tekenen van een apostel opsomt, noemt hij in de eerste plaats 'volharding' (2Ko 12:12). Zowel bij Jakobus als bij Paulus betekent het woord volharding: het leed met volharding verdragen. Net als Jakobus laat ook Paulus de zegenrijke gevolgen van volharding in verzoeken zien (Rm 5:3-5).

Een voorbeeld van iemand bij wie de volharding geen volmaakt werk heeft, is koning Saul. Hij kan niet op Samuel wachten en offert voortijdig. Het kost hem het koninkrijk (1Sm 13:8-14). Maar ook David faalt in zijn volharding. Hij wordt voortdurend door Saul achterna gezeten. De lange duur van die beproeving wordt hem op een gegeven ogenblik te veel en hij denkt bij zichzelf: "Ik zal op een dag nog eens door Sauls hand weggevaagd worden" (1Sm 27:1).

De enige uitweg die hij ziet, is zijn toevlucht te nemen tot de Filistijnen. Dat levert hem de rust op die hij wilde, want Saul zoekt hem niet langer, maar hij verliest wel de gemeenschap met God. De volharding heeft bij hem geen volmaakt werk omdat hij in plaats van aan God om wijsheid te vragen wat hij moest doen, zelf een uitweg ging bedenken. In tegenstelling tot Saul komt David later terug op de weg van en met God en volhardt hij alsnog tot het einde toe.

De volharding duurt tot je in een bepaald geval je volledig aan de wil van God hebt onderworpen. "Een volmaakt werk" is namelijk dat jij je volkomen onderwerpt aan God en dat Zijn wil de jouwe wordt. Dit is een proces en dat proces gaat je hele leven door. Bij de Heer Jezus was geen eigen wil, maar Hij is wel verzocht als wij, met uitzondering van de zonde (Hb 4:15). De verzoeking bewerkte bij Hem dat Hij volmaakt is geworden. Zo is Hij een oorzaak van eeuwig behoudenis geworden (Hb 5:7-10).

Als dit werk in jou is volbracht, dat wil zeggen als je volledig aan God onderworpen bent, zodat het doen van Zijn wil jouw enige verlangen is, dan ben je “*volmaakt en volkomen*” en heb je aan niets gebrek. Dat betekent niet dat je nu alles van Gods wil weet en dat je dus niets meer van Gods wil te leren zou hebben. *Vers 5* bewijst het tegendeel. Waar het om gaat, is dat je rustig bent in de wil van God met jouw leven en de omstandigheden waarin je bent. Je vertrouwt Hem dat Hij het beste met je voor heeft. In die overgave aan Hem kan Hij jou Zijn wil bekendmaken. Je bent dan voor Hem bereikbaar en ook bruikbaar.

De volmaaktheid waarover Jakobus hier spreekt, heeft niets te maken met zondeloosheid. Ook als je in overgave aan God leeft, kan het gebeuren dat je, hoe goed je het ook bedoelt, toch zondigt. Een voorbeeld daarvan zie je in het leven van Petrus. Hij wilde echt vol overgave voor de Heer leven. Hij zei zelfs dat hij zijn leven voor de Heer Jezus wilde geven. Maar de Heer moest tot hem zeggen dat hij Hem drie keer zou verloochenen.

Met al zijn goede bedoelingen was Petrus blind voor zijn eigen zwakheid. En omdat hij ook nog eens de waarschuwing van de Heer in de wind sloeg, zondigde hij door de Heer te verloochenen. Gelukkig kwam hij tot berouw en kreeg hij vergeving (*Lk 22:33-34; 54-62*). Petrus faalde in het volharden in zijn geloof toen hij verzocht werd, omdat hem de wijsheid ontbrak voor de juiste beslissing en de juiste belijdenis.

V5. Om bewaard te blijven voor dergelijke ervaringen is “*wijsheid*” nodig. Wijsheid is het gebruikmaken van de kennis die je hebt in de omstandigheden waarin je geloof op de proef wordt gesteld. Omdat je geloof voortdurend op de proef wordt gesteld, heb je die wijsheid voortdurend nodig. Je zult zeker wel een gebrek aan wijsheid voelen als je kijkt naar het leven van de wereld om je heen. Ik heb dat tenminste wel.

Om door te kunnen gaan, om te kunnen volharden, is het belangrijk te zien wat de bedoelingen van God zijn. Dat betekent dat je naar Hem toe moet gaan, in het heiligdom. In het heiligdom zie je

welke weg God met jou wil gaan. Je ziet ook dat Zijn uiteindelijke doel zegen is.

Wat is het een geweldig woord dat Jakobus hier spreekt. Het is eigenlijk een prachtige uitnodiging. Jakobus nodigt je uit wijsheid aan God te vragen. Hij vertelt erbij hoe God op die vraag reageert. God beantwoordt je vraag op rijke, milde wijze, zonder een woord van verwijt.

Als je bij mensen hulp zoekt, is de kans groot dat je een verwijt te horen krijgt. Ze vinden je maar brutaal of ze voelen zich gebruikt of zeggen dat je jezelf maar moet zien te redden omdat zij je toch ook niet kunnen helpen. Zoiets doet God niet. Als je Hem vraagt, zul je Hem leren kennen als een gevende God. Hij is geen eiser, tot wie je als smekeling nadert om hem te vermurwen. Nee, Hij is een God Die jou graag ziet komen, graag naar je luistert en je graag verhoort.

Lees nog eens Jakobus 1:2-5.

Verwerking: Vraag aan God om wijsheid met het oog op de zoekingen waarmee jij te maken hebt.

Niet twijfelen, maar verdragen | verzen 6-12

Neem eerst de bijbeltekst (*cursief* geschreven) goed in je op; lees daarom aandachtig:

6 Laat hij echter vragen in geloof, geheel zonder te twijfelen. Want wie twijfelt, is gelijk aan een golf van [de] zee, die door de wind voortgedreven en opgejaagd wordt. 7 Want laat die mens niet menen dat hij iets van de Heer zal ontvangen; 8 hij is een wankelmoedig man, onberekenbaar in al zijn wegen. 9 Laat de geringe broeder echter roemen in zijn hoogheid, 10 en de rijke in zijn geringheid, omdat hij als een bloem van [het] gras zal vergaan. 11 Want de zon gaat op met haar hitte en doet het gras verdorren, en zijn bloem valt af en de schoonheid van haar uiterlijk gaat verloren; zo zal ook de rijke in zijn wegen verwelken. 12 Gelukkig [de] man die verzoeking verdraagt; want beproefd geworden zal hij de kroon van het leven ontvangen, die Hij beloofd heeft aan hen die Hem liefhebben.

V6. In het vorige stukje heb je gezien dat God je graag ziet komen. Maar er is wel een voorwaarde aan verbonden. Die voorwaarde is dat je moet komen “*in geloof*” (vgl. Hb 11:6) en zonder dat je in je hart ook maar enigszins twijfelt aan Zijn goedheid. Als je aan God om wijsheid vraagt, terwijl je toch twijfelt aan Zijn goedheid om die wijsheid te geven, lijk je op een golf van de zee. In zo’n geval richt je je tot God om aan Hem wijsheid te vragen, terwijl je in je hart ook naar andere mogelijkheden op zoek bent waar je wijsheid zou kunnen krijgen om uit de beproeving te komen. Je stelt je open voor God, maar tegelijk luister je naar meningen van mensen of je kijkt naar de omstandigheden en maakt je beslissingen daarvan afhankelijk.

Voor God is er dan geen ruimte om je iets duidelijk te maken. Het resultaat van een dergelijke houding is dat je heen en weer geslingerd wordt, zoals een golf van de zee op en neer gaat. Twijfel lijkt op de open zee, waarbij de golven een speelbal van de wind zijn. Zo is een man die twijfelt een speelbal van de meningen van anderen waarvoor hij zich openstelt.

V7. Raad bij elkaar vragen is niet verkeerd, maar die raad mag niet de eerste en voornaamste plaats innemen. Als de raad van anderen zoveel voor je betekent dat je vertrouwen op God niet meer werkzaam is, ontvang je niets van God. Raad vragen bij anderen of naar goede raad van anderen luisteren, moet het vertrouwen op God juist vergroten. God wil dat je Hem onvoorwaardelijk vertrouwt.

V8. Een mens die dat niet doet, is 'dubbelbezield', want dat is de betekenis van het woord "*wankelmoedig*". Dat zo'n mens innerlijk wankelmoedig is, zal ook blijken uit zijn wegen. Hij is daarin "*onberekenbaar*", niet te volgen. Je denkt even dat hij op de goede weg is, maar een ogenblik later gaat hij een totaal andere richting op. Je kunt niet van hem op aan. Hij heeft een zwalkende koers. Elke standvastigheid in zijn geloofsleven ontbreekt.

V9. Na de algemene uitgangspunten over het volharden in de verzoeken past Jakobus deze uitgangspunten toe op "*de geringe broeder*". Je kunt dat zien aan het woord "*echter*". Jakobus brengt daardoor een tegenstelling aan met het voorgaande en vooral met de twijfelende mens. De geringe of maatschappelijk arme broeder loopt gevaar te gaan twijfelen aan de liefde van God voor hem. Als Israëliet is hij opgegroeid met de gedachte dat rijkdom het bewijs is van Gods zegen en dat armoede het bewijs is dat Gods zegen wordt tegengehouden door ontrouw. Maar zo is het niet meer, zegt Jakobus. Armoede is niet per se een bewijs van ontrouw en Gods misnoegen daarover. Armoede is een verzoeking die met vreugde verdragen kan worden omdat die kan worden gezien als een beproeving van het geloof.

Jakobus voegt daar een bijzondere bemoediging aan toe. Hij vertelt de maatschappelijk arme dat hij mag roemen in zijn geestelijke rijkdom en "*hoogheid*". Hij mag dat doen vanwege zijn verbinding met Christus. De arme mag zich verblijden in zijn hoogheid omdat Christus Zich niet schaamt hem 'broeder' te noemen (*Hb 2:11*). Deze titel wordt in de wereld miskend en als niets geacht. De arme weet echter dat de heerlijkheid van deze wereld voorbijgaat als een bloem van het gras, terwijl hij zich verheugt dat hij

een deelgenoot is van hen die door de Heer der heerlijkheid als de Zijnen worden erkend.

V10. Jakobus heeft ook een woord voor de maatschappelijk rijke. De rijke die zich op zijn rijkdom beroemt, moet zich realiseren dat hij met al zijn rijkdom geestelijk gering en arm is. Jakobus roept de rijke op te roemen "*in zijn geringheid*", dat wil zeggen in wat hij in zichzelf is voor God. In zichzelf is de rijke een zondaar die voor God niet kan bestaan. Daarnaast zal het goed zijn als hij zich bewust wordt dat al zijn rijkdom zal verwelken.

V11. Dat geldt niet alleen voor de *rijkdom* van de rijke, maar ook voor de *rijke zelf*. Gras stelt de voorspoed van het leven van de mens voor, met daar onlosmakelijk aan verbonden dat die voorspoed heel snel voorbij is. De bloem geeft het gras kleur en glans, maar ook de kleur en de glans van de bloem gaan snel voorbij.

Je ziet daarvan een illustratie in de geschiedenis die de Heer Jezus vertelt over de arme Lazarus en de rijke man (*Lk 16:19-25*). Lazarus was echt arm. De rijke keek niet naar hem om. Lazarus betekent 'God is hulp' en God had Lazarus in omstandigheden gebracht om de betekenis van zijn naam in praktijk te brengen. Lazarus had niets en niemand anders tot zijn hulp dan God. De rijke man leefde alleen voor zichzelf en had geen enkele behoefte aan hulp van God. Maar aan de andere kant van de dood zijn de rollen omgedraaid. Daar is de rijke een arme man geworden en de arme Lazarus een rijke.

De waarde van rijkdom, of liever de betekenisloosheid van rijkdom, blijkt als de hitte van de zon als een beeld van beproevingen in het leven komt. Wanneer ziekte en dood hun intrede doen, blijkt dat gezondheid en leven niet kunnen worden gekocht, al zou iemand alle geld van de wereld bezitten.

Je kunt de zon met haar hitte ook zien als een beeld van de Heer Jezus, Die wordt voorgesteld als "*de Zon der gerechtigheid*" (*Ml 4:2*). Als Hij komt om de aarde te oordelen, zal Hij alles wat hoog en verheven is, vernederen (*Js 2:10-12*). Wat de mens hoog acht en bij hem in aanzien is, zal door Hem tenietgedaan worden. Al-

les waarop het hart van de mens kan vertrouwen en waardoor hij meent God niet nodig te hebben, zal verloren gaan wanneer de Zon der gerechtigheid zal opgaan. In het licht van de Zon, dat alles openbaart, zal gezien worden wat het allemaal waard is geweest.

V12. Met de toezegging “gelukkig” voor de man die verzoeking verdraagt, sluit Jakobus het inleidende gedeelte over de beproeving van het geloof af. De man die de verzoeking heeft doorstaan, krijgt naast die goedkeuring ook een beloning. Hem wordt “de kroon van het leven” gegeven.

Het woord voor ‘kroon’ hier is *stephanos*. Er is ook een ander woord voor kroon, het woord *diadèma*. De *diadèma* (ons woord ‘diadeem’) is het symbool van koninklijke of keizerlijke waardigheid. Dat woord wordt enkele keren in het boek *Openbaring* gebruikt (*Op* 12:3; 13:1; 19:12). Hier is het *stephanos*, dat is een erekroon als symbool voor een overwinnaar. Deze kroon is niet van goud, maar van laurierbladeren. De materiële waarde van de kroon is dan ook nihil. De symbolische waarde is echter enorm vanwege de eer die ermee verbonden is.

Deze kroon krijgt iemand als blijk van waardering voor het leveren van een bijzondere prestatie. Deze kroon kon worden verdiend bij de Olympische Spelen. Met deze kroon in het vooruitzicht was een deelnemer bereid zich grote inspanningen te getroosten en zichzelf allerlei ontzeggingen op te leggen. De *stephanos* is een enorme aanmoediging om de wedloop te lopen.

In deze betekenis wordt ‘de kroon van het leven’ (ook genoemd in *Openbaring* 2:10) door de Heer Jezus uitgedeeld op de dag van de decoratie, evenals andere te verdienen kronen (bijvoorbeeld ‘de kroon van de gerechtigheid’, *2Tm* 4:8, en ‘de onverwelkelijke kroon van de heerlijkheid’, *1Pt* 5:4). Wie door de verzoeken zijn heengegaan en hebben getoond niet voor het leven op aarde te leven, maar voor het ware leven, die zelfs hun trouw met de dood hebben willen bekopen, krijgen die kroon als een speciaal erbetoon van Godswege.

Als de Heer Jezus terugkomt met de Zijnen, zal aan hen 'het leven' als kenmerk worden gezien. Dat wil zeggen dat aan hen het speciale kenmerk van de Heer Jezus als het leven, want Hij is het leven (*Jh 11:25; 14:6*), gezien zal worden. Zij zullen het leven als een ereteken dragen. Het leven dat zij hebben geleefd en waarvan de voortreffelijke kwaliteit in de moeilijkste omstandigheden is bewezen, zal dan uit de hand van de Heer Jezus, zichtbaar voor iedereen, worden ontvangen. Zo wordt Hij verheerlijkt in Zijn heiligen en bewonderd in allen die hebben geloofd (*2Th 1:10*).

Wij moeten christenen zijn die zich trainen in het afstand doen van alles wat ons de prijs zou doen missen (*1Ko 9:27*). Om dat met hart en ziel te doen is liefde nodig. Daarover spreekt Jakobus in het laatste deel van *vers 12*. Alleen zij die Christus liefhebben, zijn bereid zich aan harde en langdurige training te onderwerpen.

"Die Hem liefhebben" is een prachtige uitdrukking, die vier keer in het Nieuwe Testament voorkomt, waarvan twee keer in deze brief (*Rm 8:28; 1Ko 2:9, Jk 1:12; 2:5*). Dat laat wel zien dat echte geloofspraktijk slechts mogelijk is als liefde voor de Heer Jezus de drijfveer is. Alleen liefde voor Hem zal in jou bewerken dat jij je inspant en je opofferingen getroost. Daarvoor moest in jou een totale verandering plaatsvinden, want je was een hater van God. God liefhebben is jouw antwoord op Gods liefde voor jou.

Lees nog eens Jakobus 1:6-12.

Verwerking: Hoe kun jij de kroon van het leven ontvangen?

Deelhebbers aan de nieuwe schepping | verzen 13-18

Neem eerst de bijbeltekst (*cursief* geschreven) goed in je op; lees daarom aandachtig:

13 Laat niemand, als hij verzocht wordt, zeggen: Ik word door God verzocht. Want God kan niet door het kwade verzocht worden en Hijzelf verzoekt niemand. 14 Maar ieder wordt verzocht als hij door zijn eigen begeerte meegesleept en verlokt wordt. 15 Daarna, als de begeerte bevrucht is, baart zij zonde; en als de zonde volwassen geworden is, brengt zij [de] dood voort. 16 Dwaalt niet, mijn geliefde broeders. 17 Elke goede gave en elk volmaakt geschenk daalt van boven neer, van de Vader der lichten, bij Wie geen verandering is of schaduw van omkering. 18 Naar Zijn wil heeft Hij ons voortgebracht door [het] Woord van [de] waarheid, opdat wij in zekere zin een eersteling van Zijn schepselen zouden zijn.

V13. De verzoeken waarover Jakobus in *vers 13* spreekt, zijn van een heel andere soort dan die waarover hij tot nu toe heeft gesproken. De verzoeken waarover hij tot nu toe heeft gesproken, zijn verzoeken waarmee je te maken hebt in het leven om je heen. Het zijn de omstandigheden te midden waarvan je je bevindt en die een uitdaging zijn voor jou om je geloof te tonen.

Bij de verzoeken die Jakobus in de *verzen 13-14* bedoelt, gaat het om verzoeken die in jezelf hun oorsprong hebben. Het zijn verzoeken die verbonden zijn met je vlees, dat wil zeggen je zondige natuur. Je ziet dus dat Jakobus met verzoeken twee soorten bedoelt: verzoeken die van buitenaf op je afkomen en verzoeken die vanuit jezelf, van binnenuit, komen.

God kan je door uiterlijke omstandigheden beproeven. Het doel dat Hij daarmee heeft, is je te zegenen. Dat zie je bij Abraham. Om Abraham te verzoeken, dat is om zijn geloof op de proef te stellen en het zichtbaar te maken, vraagt God hem zijn zoon te offeren (*Gn 22:1*). In de weg die Abraham dan in geloofsgehoorzaamheid gaat, zie je dat zijn geloof in God zich openbaart als geloof in de God van de opstanding. God wist wel dat hij dat geloof bezat,

maar nu weet jij het ook. Abrahams geloof is zichtbaar geworden. Deze verzoeking van Abraham komt dus niet vanuit Abraham zelf, maar van God. Als er geen kwestie van zonde is, maar de gehoorzaamheid en de volharding op de proef gesteld worden, gaat het om de toestand van het hart, om dat te onderwijzen, op te leiden en te vormen.

Maar zodra er sprake is van het opwekken van de begeerte, kan er onmogelijk gezegd worden dat God verzoekt. De verzoekingen die vanuit jezelf komen, komen niet van God. Je kunt nooit zeggen dat God probeert jou tot zonde aan te zetten. Een verleiding tot zonde ontstaat, wanneer jij je begeerte niet onder controle houdt, maar eraan toegeeft.

God kan niet door het kwade verzocht worden, want in Hem is geen kwaad. Daarom kan het kwaad of de zonde ook niet uit Hem voortkomen om jou daarmee op de een of andere manier te verzoeken. Dat zie je op treffende wijze in de Heer Jezus, met name in de verzoeken waaraan Hij werd blootgesteld in de woestijn (*Lk 4:1-13*). Hij was, en is, zonder zonde (*Hb 4:15*). Hij kon niet verzocht worden door iets vanuit Zichzelf omdat er geen zonde in Hem is (*1Jh 3:5*). De overste van de wereld had, toen Hij op aarde was, in Hem niets, geen enkel aanknopingspunt (*Jh 14:30*).

Maar de Heer Jezus is wel in moeilijke omstandigheden geweest. Zijn weg op aarde, die Hij ging in afhankelijkheid van Zijn God, bracht dat met zich mee. Hij heeft gehuild bij het graf van Lazarus en over Jeruzalem (*Jh 11:35; Lk 19:41*). Zijn droefheid was waarachtig, want Hij voelde in volmaaktheid de gevolgen van de zonde. De ellende ging niet langs Hem heen. Ondanks alle verdriet en teleurstelling is Hij op God blijven vertrouwen. Maar nooit is Hij door God verzocht om te zondigen. God brengt ons ook niet tot zonde. Hij verzoekt niet tot zonde.

V14. Als je toegeeft aan verzoeking, is dat omdat je door je eigen begeerte wordt meegesleept en verlokt. Je hebt naar iets slechts gekeken op internet en je bent erover gaan nadenken. Je hebt het dus niet radicaal veroordeeld, maar je hebt je laten verlokken

door wat je hebt gezien. Dat kan een mooie auto zijn, het kan ook een mooie vrouw of een mooie man zijn. Je hebt je fantasie de vrije teugel gegeven en je hebt je op sleeptouw laten nemen door je begeerte.

V15. Als dat proces eenmaal is ingezet, zal de begeerte niet slechts een innerlijk verlangen blijven, maar zal het tot een daad komen. Je bent in je denken aan het begeerde zover gekomen, dat je het ook wilt bezitten. De begeerte baart de zonde. Je eigent je het begeerde toe, hetzij in werkelijkheid, door bijvoorbeeld die auto te kopen, hetzij in je gevoelens, door je innerlijk die vrouw of die man toe te eigenen en er in je gevoelens omgang mee te hebben. Als je in die situatie blijft leven, zal de zonde zozeer macht over je krijgen, dat ze je boven het hoofd groeit. Ze wordt volwassen en sterk. Ze heeft je zo in haar greep, dat ze je in de dood brengt.

Jakobus zegt deze dingen om je te waarschuwen je niet te laten misleiden in de verzoeken die vanuit jezelf komen. Die verzoeken komen niet van God en je moet er dus ook niet op ingaan. Doe je dat wel, dan betekent dat het einde van je leven als christen. Het einde van de weg van een zondaar is de dood (*Jk 5:20*). Je kunt zeggen dat de begeerte de grootmoeder van de dood is: de begeerte baart de zonde en de zonde brengt de dood voort.

Als je kijkt hoe Paulus daarover spreekt, lijkt dat niet met elkaar te kloppen. Natuurlijk klopt het wel met elkaar. Je moet alleen weten hoe Paulus deze dingen voorstelt en hoe Jakobus dit doet. Als Paulus zegt dat de begeerte uit de zonde voortkomt, bedoelt hij met de zonde de inwonende zonde, de macht van de zonde (*Rm 6:12*). De inwonende zonde, de zondige natuur, is de bron waaruit alle zondige daden voortkomen. Door de inwonende zonde wordt de begeerte opgewekt (*Rm 7:8*).

Als Jakobus het tegendeel lijkt te zeggen als hij zegt dat de begeerte de zonde baart, is dat een schijnbare tegenstelling. Wat hij zegt, is niet in strijd met wat Paulus zegt, maar sluit erop aan. Jakobus spreekt over de begeerte als een zondige *daad*, waaruit dan vervolgens slechts een volgende zondige *daad* kan voortkomen.

Jakobus houdt zich dus met *de werking* bezig, terwijl Paulus zich met *de bron* bezighoudt.

V16. In *vers 16* roept Jakobus op om niet te dwalen met betrekking tot het feit dat wat vanuit jezelf voortkomt, niet uit God voortkomt. Hij doet dat met een bijzonder beroep op de waarde die zijn broeders voor hem hebben. Je beluistert dat in zijn aanspreken van hen als "*mijn geliefde broeders*". Wanneer je je broeders en zusters als je 'geliefde broeders en zusters' ziet, zul je niet willen dat iets die band verstoort.

V17. Een verkeerde kijk op verzoeken verstoort die band. Als je bijvoorbeeld zegt dat God het op jou heeft gemunt als je verzocht wordt, geef je een verkeerde indruk van God. Jakobus heeft dat aan de kaak gesteld. Hij gaat nu vertellen dat, hoewel je te midden van verzoeken bent en hoewel er verzoeken kunnen zijn die vanuit jezelf komen, je toch tot een volkomen nieuwe wereld behoort. Hij spreekt erover dat je "*in zekere zin een eersteling van Zijn schepselen*" bent. Dat wil zeggen dat jij door het geloof in de Heer Jezus al behoort bij die nieuwe schepping die openbaar zal worden wanneer Hij in majesteit en heerlijkheid zal regeren.

Dat prachtige nieuwe en alles wat daarmee verbonden is, vindt zijn oorsprong "*boven*", in de hemel, vanwaar het als een "*goede gave*" en een "*volmaakt geschenk*" neerdaalt. De uitdrukking "*elke goede gave*" ziet op de handeling van het geven van God, waarin bij God nooit een verkeerd motief aanwezig is. De uitdrukking "*elk volmaakt geschenk*" ziet op de inhoud van wat God geeft.

Dé goede gave en hét volmaakte geschenk van God is de Heer Jezus (2Ko 9:15). Je kunt ook nog denken aan Zijn Geest en Zijn Woord als goede gaven en volmaakte geschenken. Zo is het met alles wat van God komt. Uit God komen alleen goede en volmaakte dingen voort. Je ziet hier dat God een Gever is, terwijl Hij in het Oude Testament meer als Gebieder wordt voorgesteld.

Hij geeft als "*de Vader der lichten*", dat wil zeggen als de oorsprong van een meervoudig licht. Elke gave en elk geschenk komt uit het

licht, maar blijft altijd in verbinding met het licht. Nooit zal een geschenk van God dan ook met duisternis en zonde verbonden kunnen worden.

V18. Wilde God je kunnen geven wat Hij in Zijn hart had om te geven, dan was het nodig dat Hij Zelf daarvoor in jou aan het werk ging. Hij kan niet veranderen; jij moest veranderen. Dat heeft Hij bewerkt. Hij heeft het nieuwe leven in je geplant. Dat heeft Hij gedaan *“naar Zijn wil”*, wat inhoudt dat Hij er niet op terugkomt. Hij heeft het gedaan *“door [het] Woord van [de] waarheid”*, want alleen daardoor leer je God en ook jezelf kennen. Dat Woord is door de Heilige Geest op jou toegepast. Daardoor ben je een nieuw schepsel geworden.

Het is nog wel *“in zekere zin”*, omdat het nog niet je lichaam betreft. Innerlijk heb je echter al deel aan wat straks algemeen in de schepping zal zijn, in het vrederijk. In de oude schepping ziet God nu al mensen die bij die nieuwe schepping horen. Daarvan mag jij er een zijn. Is dat geen reden om God te prijzen?

Lees nog eens Jakobus 1:13-18.

Verwerking: Wat zijn de tegenstellingen tussen het gedeelte van de verzen 13-15 en dat van de verzen 16-18?

De praktijk van het nieuwe leven | verzen 19-27

Neem eerst de bijbeltekst (*cursief* geschreven) goed in je op; lees daarom aandachtig:

19 Weet dit, mijn geliefde broeders; laat ieder mens echter snel zijn om te horen, traag om te spreken, traag tot toorn. 20 Want [de] toorn van een man bewerkt Gods gerechtigheid niet. 21 Daarom, legt alle onreinheid en overmaat van boosheid af en ontvangt met zachtmoedigheid het ingeplante Woord, dat uw zielen kan behouden. 22 En weest daders van [het] Woord en niet alleen hoorders, anders misleidt u zichzelf. 23 Want als iemand een hoorder van [het] Woord is en geen dader, die is gelijk aan een man die zijn natuurlijk gezicht in een spiegel bekijkt; 24 want hij bekijkt zich, gaat weg en is onmiddellijk vergeten hoe hij er uitzag. 25 Maar wie zijn blik richt op [de] volmaakte wet, die van de vrijheid, en daarbij blijft, niet een vergeetachtig hoorder geworden maar een dader van [het] werk, die zal gelukkig zijn in zijn doen. 26 Als iemand meent godsdienstig te zijn, terwijl hij zijn tong niet in toom houdt maar zijn hart bedriegt, diens godsdienst is inhoudsloos. 27 Reine en onbevleete godsdienst voor God en de Vader is dit: wezen en weduwen te bezoeken in hun verdrukking [en] zichzelf onbesmet van de wereld te bewaren.

V19. Na de prachtige uiteenzetting van het werk van God in de Zijnen gaat Jakobus verder met de praktijk van het nieuwe leven. Hij wil dat zijn lezers, die hij weer *“mijn geliefde broeders”* noemt, weten wat het nieuwe leven vooral behoort te kenmerken. Het eerste wat hij noemt, is *“horen”*, luisteren. Als je pas bekeerd bent, is het vooral van belang te luisteren naar de Heer en dat te doen in de houding van de jonge Samuel. Eli leerde hem zeggen: *“Spreek, HEERE, want Uw dienaar luistert”* (1Sm 3:9). De Heer Jezus is het volmaakte voorbeeld van Iemand Die luistert (Jz 50:4). Daarom wist Hij, toen Hij op aarde was, altijd het juiste te zeggen tot de juiste mensen op de juiste tijd.

Zo kun ook jij alleen iets zinnigs zeggen als je eerst hebt geluisterd. God heeft je twee oren en slechts één mond gegeven. Wees er snel bij om te horen naar wat de Heer te zeggen heeft.

Reageer niet te snel op wat mensen zeggen. Houd je tong in bedwang en probeer niet steeds je zegje te doen (*vgl. Pr 5:1*). Laat je ook niet verleiden tot een scherpe, boze reactie als je onrecht wordt aangedaan. De toorn kan zomaar in je omhoog schieten als je iets ziet of hoort wat onrechtvaardig is, of als je je aangevallen voelt. Dan verlies je zomaar je geduld.

V20. Nu is toornig worden niet altijd verkeerd. Toorn is een kenmerk van God. Als Hij toornig wordt, oefent Hij Zijn toorn op volmaakt rechtvaardige manier uit. Soms is het nodig dat je toornig wordt, maar pas op dat er geen eigenbelang in het spel is. Paulus waarschuwt niet voor niets dat je in je toorn niet zondigt (*Ef 4:26*). Als je toornig wordt bij het zien van een bepaald onrecht, kun je zó verontwaardigd en opgewonden raken, dat je jezelf niet meer in de hand hebt. Je kunt dan zomaar dingen zeggen of doen die niet bij jou als een 'eersteling van Zijn schepselen' passen.

Bij de Heer Jezus gaan toorn en droefheid op volmaakte wijze samen (*Mk 3:5*), terwijl bij ons de kans bestaat dat toorn samengaat met een persoonlijk gekrenkt zijn. Als we toornig zijn omdat we persoonlijk beledigd zijn, heeft dat niets met "*Gods gerechtigheid*" te maken. Dan wordt zichtbaar dat we voor eigen rechter spelen, terwijl er van Gods recht niets te zien is.

V21. Om niet in de valkuil van een verkeerde toorn te vallen geeft Jakobus enkele aanwijzingen. Je moet iets afleggen en iets ontvangen. Let op de volgorde. Je moet eerst iets *afleggen*, want dan komt er ruimte om iets te *ontvangen*. Jakobus noemt twee dingen die je moet afleggen. Hij is wel actueel als hij begint met "*alle onreinheid*". Daarvan is de wereld vol en het kleeft o zo gemakkelijk de gelovige aan.

De onreinheid springt je soms tegemoet, het spat van de aanplakborden langs de weg en als je niet oppast van je beeldscherm. Kijk er niet naar, wend je blik ervan af, houd je er niet mee bezig. Je moet er innerlijk afstand van nemen.

Dat geldt ook voor de *“overmaat aan boosheid”*. Laat je niet verleiden tot het uiten van boosheid op een manier die meer laat zien van jezelf dan van dat waarover je boos bent.

Jakobus dringt aan op een goede gezindheid. Die goede gezindheid uit zich in *“zachtmoedigheid”*. Als je zachtmoedig bent, kan God Zijn Woord in je planten. ‘Zachtmoedigheid’ is de juiste grond waarin het geplante Woord kan groeien en tot rijpheid kan komen. Dat Woord kan dan zijn werk doen. Dan zul je door het Woord geleid worden op je levensweg en zul je die weg tot de volle behoudenis kunnen vervolgen. Je leven zal vrucht dragen die voortkomt uit de nieuwe schepping die je bent, een vrucht die voor God een vreugde is.

V22. Op die manier zal duidelijk worden dat je niet alleen een hoorder van het Woord bent, maar ook een dader. Herodes bijvoorbeeld was alleen een luisteraar. Hij hoorde Johannes graag (Mk 6:20), maar hij was geen dader van het door Johannes gesproken woord. Toen het erop aankwam, liet hij liever Johannes doden, dan terug te komen op een snelle belofte, uitgesproken onder invloed van zijn opgewekte begeerte (Mk 6:21-27).

V23-24. Johannes had hem de spiegel van het Woord voorgehouden. Herodes had er even in gekeken. Hij had gezien wie hij was, maar hij was weggegaan en vergeten hoe hij er uitzag. Als jij in de Bijbel leest, moet je dat niet snel, maar rustig doen. Als je vlug, vlug, even wat leest, kijk je niet echt in de spiegel. De Bijbel moet gelegenheid krijgen je te laten zien wie je bent, opdat je je leven daaraan aanpast.

V25. Daarvoor moet je kijken in *“de volmaakte wet, die van de vrijheid”*. De volmaakte wet is niet een serie regels en geboden die God als Zijn eisen op je legt. Met de volmaakte wet wordt het hele Woord van God bedoeld. Dat Woord van God houdt jou de wet, dat wil zeggen de wetmatigheid, van de vrijheid voor. Wie het ingeplante Woord met zachtmoedigheid heeft ontvangen, zal de vruchten van dat Woord vertonen. Dat is een wetmatigheid, een proces dat niet anders kan verlopen.

Je ziet dat volmaakt in het leven van de Heer Jezus. De wet van God was in Hem (*Ps 40:9*) en die wet sloot helemaal aan bij Zijn verlangen om de wil van God te doen. Een voorbeeldje kan dit misschien verduidelijken. Als ik een van mijn kinderen het bevel geef: 'Eet die koekjes op', doet hij of zij dat graag, want het is helemaal in overeenstemming met zijn of haar verlangen. Uit liefde gehoorzamen en dingen doen die je van nature graag doet, geeft de grootst mogelijke voldoening.

Jakobus voegt eraan toe dat je daar wel bij moet blijven, dat wil zeggen dat je moet volharden. Dan zul je "*gelukkig zijn*" in wat je doet, het geeft je het gevoel van geluk. Het betekent niet dat alles lukt wat je doet, maar dat je geluk beleeft bij wat je doet.

V26. Jakobus komt terug op de tong. De tong is de belangrijkste graadmeter van wat er in het hart van de mens is. De Heer Jezus zegt zelfs dat we worden gerechtvaardigd of veroordeeld naar onze woorden (*Mt 12:37*). Als je je tong in toom weet te houden, ben je ook in staat om op de goede wijze God te dienen. Maar wie meent godsdienstig te zijn, wie meent dat God toch wel tevreden mag zijn met de wijze waarop hij Hem dient, terwijl er van zijn tong een waterval aan woorden komt, bedriegt zijn eigen hart (*Sp 13:3; 10:19*).

Waarom is Jakobus zo scherp in zijn veroordeling van de tong? Dat zal hij in *hoofdstuk 3* indringend vertellen, maar hier al mag duidelijk zijn dat het hem niet om mooie woorden gaat, maar om daden. Hij zegt als het ware: 'Laat maar zien wat godsdienst voor jou betekent. Al dat gepraat, daar heb ik niets aan.' Wie veel praat, maar niet tot daden komt, heeft een 'inhoudsloze godsdienst'. Hij denkt misschien wel dat hij het geweldig doet, maar het stelt niets voor.

V27. Hoe het dan wel moet, vertelt Jakobus in het laatste vers van dit hoofdstuk. Het gaat om "*reine en onbevleete godsdienst voor God en de Vader*". Al het dienen van God moet gebeuren in reinheid van hart. Er mogen geen onoprechte motieven een rol in spelen. Ook de dienst zelf moet gebeuren zonder dat die wordt bevlekt door het gebruik van ongepaste middelen. God dienen betekent

dat God in het middelpunt staat. Hij bepaalt hoe er wordt gediend.

Als je weduwen en wezen in hun verdrukking bezoekt, toon je hun Gods Vaderlijke liefde. Hij is immers de Vader van de wezen en de Rechter van de weduwen (*Ps 68:6; 146:9*). Gods liefde gaat uit naar de hulpelozen en minderbedeelden. Hen bezoeken in hun verdrukking is meer dan alleen je belangstelling voor hen tonen. Het wil zeggen dat je probeert jezelf in hun omstandigheden te verplaatsten om op die manier uiting te geven aan je bewogenheid met hen.

Dit is echter niet de enige manier waarop 'reine en onbesmette godsdienst voor God en de Vader' inhoud krijgt. Als dat zo zou zijn, zou het christendom niet meer dan een sociaal programma zijn. God is niet alleen liefde, Hij is ook licht. Vandaar dat Jakobus eraan toevoegt dat je jezelf ook "*onbesmet van de wereld te bewaren*" hebt. Ware godsdienst verliest het karakter van de wereld niet uit het oog, maar bedenkt dat de wereld de Heer Jezus heeft verworpen. De wereld ligt in het boze (*1Jh 5:19*). Jij bent eruit verlost (*Gl 1:4*), je hoort er niet meer bij.

Om God te dienen kun je er ook niets van gebruiken. Alles wat je van de wereld zou willen gebruiken alleen om je verblijf erin zo aangenaam mogelijk te maken, doet God oneer aan. Zijn beoordeling van de wereld moet bepalend voor je zijn als het gaat om je omgang ermee, zoals ook Zijn zorg voor de weerlozen in die wereld bepalend moet zijn voor je zorg voor hen.

Lees nog eens Jakobus 1:19-27.

Verwerking: Hoe breng jij in praktijk wat Jakobus in dit gedeelte zegt?

Jakobus 2

Uitverkoren om rijk te zijn in het geloof | verzen 1-7

Neem eerst de bijbeltekst (*cursief* geschreven) goed in je op; lees daarom aandachtig:

1 Mijn broeders, hebt het geloof in onze Heer Jezus Christus, [de Heer] der heerlijkheid, niet met aanzien des persoons. 2 Want als er in uw synagoge een man binnenkomt met een gouden ring, in prachtige kleding, en er komt ook een arme binnen in haveloze kleding, 3 en u kijkt op tegen hem die de prachtige kleding draagt en zegt: Gaat u daar staan, of: Gaat u hier op een goede plaats zitten, en tot de arme zegt u: Gaat u <hier> onderaan mijn voetenbank zitten, 4 hebt u dan niet bij uzelf onderscheid gemaakt en bent rechters met boze overleggingen geworden? 5 Hoort, mijn geliefde broeders: heeft God niet de armen in de wereld uitverkoren om rijk te zijn in [het] geloof en erfgenamen van het koninkrijk, dat Hij beloofd heeft aan hen die Hem liefhebben? 6 U echter hebt de arme oneer aangedaan. Zijn het niet de rijken die u onderdrukken en die u voor rechtbanken slepen? 7 Zijn zij het niet die de uitnemende Naam die over u aangeroepen is, lasteren?

V1. Je hebt in de laatste verzen van het vorige hoofdstuk gezien dat God een zorgende Vader is en dat Hij licht en liefde is. Door weduwen en wezen te helpen kun je laten zien dat God een Vader is Die Zich vol liefde ontfermt over hen die van alle hulp verstoken zijn. Omdat God ook licht is, is de opdracht tevens dat je jezelf onbevlekt van de wereld bewaart.

Om je er nu voor te bewaren dat je in je afzondering van de wereld doorschiet en in farizeïsme vervalt, stelt Jakobus je in het eerste vers van dit hoofdstuk “[de Heer] der heerlijkheid” voor. Hij doet dat in het verband van de vermaning dat er geen aanzien des persoons mag zijn bij hen die geloven in “onze Heer Jezus Christus”.

Jakobus noemt de Heer bij Zijn volle Naam, omdat hij moet uitvaren tegen het grote kwaad in de christelijke gemeente van het voortrekken van bepaalde mensen vanwege hun maatschappelijke positie. Een dergelijke handelwijze is in volledige tegenspraak met de Persoon van Christus en de belijdenis van het geloof in Hem. Aanzien des persoons is Hem helemaal vreemd (*Hd 10:34*). Zo heeft Hij toch ook niet met jou en mij gehandeld?

Als je onder de indruk komt van maatschappelijk geslaagde mensen, mensen met een hoge positie, en hen bewondert om de prachtige auto waarmee ze naar de samenkomst komen en de prachtige kleren die ze voor die gelegenheid hebben aangetrokken, dan heb je nog niet echt goed gekeken naar 'de Heer der heerlijkheid'. Wat betekent al die aardse pracht in het licht van Zijn heerlijkheid?

De Heer had heerlijkheid bij de Vader voordat de wereld was (*Jh 17:5*). Ook op aarde had Hij heerlijkheid, niet voor de mensen (*Js 53:2*), maar wel voor het geloof (*Jh 1:14*). Deze heerlijkheid straalde door Zijn nederige gestalte heen. Hij zal heerlijkheid hebben als Hij terugkeert naar de aarde (*2Pt 1:16-17*). Er is ook een heerlijkheid die Hem eigen is en die wij zullen aanschouwen zonder daarin te delen (*Jh 17:24*). Hij is het centrum en de uitstraling van al Gods gedachten en heerlijkheid (*Hb 1:3*). Alle heerlijkheid is in Hem.

Met die heerlijkheid staat aardse heerlijkheid in schril contrast. In het licht van de Heer van alle heerlijkheid hebben rang en stand geen plaats. Alles verschrompelt wat voor de mens van de wereld aantrekkelijk is en wat ook op ons als gelovigen nog steeds aantrekkingskracht uitoefent: rijkdom, aanzien, positie, macht. Het zijn allemaal dingen die de mens blind maken voor ware heerlijkheid en waardoor hij wordt meegevoerd naar de hel. Ook wij zijn geneigd te kijken naar het uiterlijk (*1Sm 16:7*). Laten we wel bedenken dat wat hoog is bij de mensen, een gruwel is bij God.

Jakobus roept overigens niet op om te nivelleren, om rangen en standen uit de wereld te bannen en iedereen gelijk te doen zijn. Hij wil alleen dat de verschillen die er in het maatschappelijke

leven zijn, onder de gelovigen in hun omgang met elkaar als gelovigen geen rol spelen. Waar dat wel gebeurt, wil hij dat dit kwaad wordt geoordeeld. Er zijn wel verschillen onder gelovigen waarmee in hun onderlinge omgang rekening moet worden gehouden, zoals een verschil in leeftijd, in geslacht, in gaven. Die verschillen zijn door de Heer gemaakt. De verschillen moeten niet tegen elkaar worden uitgespeeld, maar zijn bedoeld als aanvulling op elkaar.

V2-3. Jakobus noemt het kwaad bij de naam. Hij beschrijft hoe mensen zich gedragen tegenover een rijke en tegenover een arme als zij de synagoge binnenkomen. Zowel de manier waarop ze de rijke benaderen als die waarop ze de arme benaderen, deugt totaal niet. Het is ontzettend ver beneden het peil van de heerlijkheid van de Heer in Wie ze zeggen te geloven. Ze kijken op tegen de rijke vanwege zijn gouden ring en zijn prachtige kleding en ze kijken neer op de haveloos geklede arme. De rijke begeleidt ze met buigingen naar een goede plaats, de arme geven ze een staanplaats of gebruiken hem als voetbank.

V4. Door een dergelijk gedrag tonen ze een aanmatiging die neerkomt op het spelen voor rechter. Ze hebben voor een dergelijk handelen noch de bevoegdheid, noch de bekwaamheid. Het onderscheid dat ze hebben aangebracht, hebben ze bij zichzelf, uit eigen belang, aangebracht. Er is niets van de Heer in aanwezig. Ze handelen veeleer "*met boze overleggingen*". Zo'n boze overlegging is bijvoorbeeld dat ze proberen bij rijke mensen in een goed blaadje te komen, omdat dat voordeel kan opleveren. Aan arme mensen is geen winst te behalen, dus daar hoeft je niet naar om te kijken.

Wat zei Jakobus ook al weer over 'reine en onbevleete godsdienst voor God en de Vader'? Was dat niet dat juist de behoeftigen moeten worden bezocht in hun verdrukking? Wat is het maken van dit onderscheid met boze overleggingen ver verwijderd van de ware godsdienst!

V5. "*Hoort*", zegt Jakobus. Met andere woorden: 'Jullie moeten eens goed luisteren. Jullie zijn echt mijn geliefde broeders en

daarom vertel ik jullie hoe God over de maatschappelijk armen denkt. De armen in de wereld hebben bij Hem een streepje voor, ze hebben bij Hem een speciale plaats.'

Paulus zegt dat ook tegen de Korinthiërs, die ook zo gevoelig waren voor de eer en het aanzien van de wereld (1Ko 1:16-28). Dat God de armen heeft uitverkoren, wil niet zeggen dat Hij hen heeft uitverkoren omdat ze geen geld hebben, maar omdat ze geen rechten hebben en afhankelijk zijn. Bij God gaat het om de mensen die niet in tel zijn.

Door hun uitverkiezing zijn zij rijk geworden in het geloof. Rijk zijn in het geloof wil zeggen rijk zijn in God (Lk 12:21). Deze rijkdom is niet in geld uit te drukken. Zelfs de wereld is van hen (1Ko 3:21-23) omdat ze bij Hem horen van Wie al het goud en zilver is (Hg 2:9). Op het bezit daarvan moeten ze nog wachten tot de Heer Jezus terugkomt.

De Heer Jezus was de Arme bij uitstek. Hij was rijk, maar is ter wille van ons arm geworden, opdat wij door Zijn armoede rijk zouden worden (2Ko 8:9). Die armoede was niet de stal waarin Hij geboren werd en de doeken waarin Hij gehuld werd, want dat kon ons niet rijk maken. Het was ook niet Zijn armoede op aarde, waar Hij geen plaats had om Zijn hoofd neer te leggen (Mt 8:20). Wij zijn door niets anders rijk geworden dan door de armoede van de drie uren van duisternis aan het kruis, waarin Hij het oordeel van God over onze zonden droeg.

Dat is ook de enige grond waarop God ons "*erfgenamen van het koninkrijk*" heeft kunnen maken. Wanneer de Heer Jezus komt om Zijn koninkrijk op te eisen, zullen alle erfgenamen met Hem in Zijn koninkrijk delen. God heeft dat koninkrijk beloofd "*aan hen die Hem liefhebben*". Jakobus verbindt de belofte van het koninkrijk aan het liefhebben van God.

Dat koninkrijk wordt alleen gewaardeerd door hen die weten Wie God in Zijn liefde is. De liefde tot God is aanwezig bij ieder die weet dat God hem eerst heeft liefgehad (1Jh 4:19). Als je hebt gezien en ook ervaren dat God jou heeft liefgehad, waarvan het

hoogste bewijs de gave van Zijn Zoon is, dan kun je toch niet anders dan Hem liefhebben?

Daarom mag jij ook als erfgenaam naar dat koninkrijk uitzien. Tot dat moment mag je, net als de armen over wie Jakobus het heeft, genieten van je geestelijke rijkdommen. Ken je al wat van je rijkdommen? Ze zijn allemaal in Christus begrepen en verborgen (Ko 2:2-3). Het is aan jou om ze op te diepen.

In het licht van Zijn rijkdom zal alle rijkdom van de wereld zijn greep op je verliezen. Elke investering in tijd en inspanning om je de rijkdom van Christus eigen te maken zal zijn rendement tonen als de Heer Jezus terugkomt. Als je zo rijk bent, kun je ook anderen rijk maken. Dan kun je iemand zijn van wie Paulus zegt: *“Als arm, maar velen rijk makend; als niets hebbend en toch alles bezittend”* (2Ko 6:10).

V6. Jakobus wijst zijn lezers erop dat ze de armen oneer hebben aangedaan door hen zo minachtend te behandelen. Ze zijn er blind voor wat deze armen voor God betekenen. Maar ook voor het gedrag van de rijken, bij wie ze zo graag in de gunst willen komen, lijken ze blind te zijn. Wat God met de armen heeft gedaan, staat lijnrecht tegenover wat de rijken met de armen hebben gedaan.

Kijk nu eens goed naar wat de rijken doen, zegt Jakobus. Zij onderdrukken jullie en slepen jullie voor de rechtbanken. Jullie denken dat het voordeel oplevert als je hen met eerbetoon behandelt, maar intussen worden jullie door hen uitgekled. Die lui gaan over lijken.

V7. En wat nog erger is, door het gedrag van de rijken wordt *“de uitnemende Naam”* van de Heer Jezus die over jullie is uitgeroepen, gelasterd. Er is dus geen enkele reden om tegen hen op te kijken en hen onderkruiperig te benaderen.

Lees nog eens Jakobus 2:1-7.

Verwerking: Benader jij je medegelovigen zonder aanzien des
persoons?

De koninklijke wet | verzen 8-14

Neem eerst de bijbeltekst (*cursief* geschreven) goed in je op; lees daarom aandachtig:

8 Als u dan [de] koninklijke wet volbrengt, naar de Schrift: ‘U zult uw naaste liefhebben als uzelf’, dan doet u goed. 9 Maar als u de persoon aanziet, doet u zonde en wordt door de wet aan de kaak gesteld als overtreders. 10 Want wie de hele wet houdt, maar in één [gebod] struikelt, is schuldig geworden aan alle. 11 Want Hij Die gezegd heeft: ‘U zult geen overspel plegen’, heeft ook gezegd: ‘U zult niet doden’. Als u nu geen overspel pleegt, maar wel doodt, dan bent u een overtreder van [de] wet geworden. 12 Spreekt zó en doet zó als zij die door [de] wet van [de] vrijheid geoordeeld zullen worden. 13 Want het oordeel zal onbarmhartig zijn over hem die geen barmhartigheid gedaan heeft; barmhartigheid roemt tegen oordeel. 14 Wat baat het, mijn broeders, als iemand zegt dat hij geloof heeft, maar hij heeft geen werken? Kan dat geloof hem soms behouden?

V8. Het onderscheid tussen armen en rijken in de samenkomst is verwerpelijk. Jakobus trekt daartegen fel van leer. Hij spreekt in krachtige, niet mis te verstane taal zijn veroordeling daarover uit. Als ze de armen verachten, handelen ze in strijd met de “koninklijke wet”. In die wet worden alle Israëlieten als voorwerpen van Gods gunst beschouwd. Het volk wordt daarin als een geheel aangesproken. Jakobus brengt zijn vermaning op een positieve manier. Hij houdt hun voor dat ze goeddoen als ze de koninklijke wet “naar de Schrift” volbrengen, dus zoals die in Gods Woord staat opgetekend en naar de bedoeling ervan uitvoeren.

De koninklijke wet is de wet van de tien geboden. Hij wordt door Jakobus de ‘koninklijke wet’ genoemd om de hoge waarde ervan te benadrukken, wat als extra aansporing zal dienen om eraan te gehoorzamen. Deze wet zal in zijn volheid en verhevenheid gelden in het toekomstige vrede-rijk waarover de Heer Jezus als Koning zal regeren. Die wet zal dan geschreven zijn in de harten van de leden van Gods volk (*Hb 8:10*). Omdat die wet in hun harten is geschreven, zullen ze er ook naar kunnen leven.

Het volbrengen van de koninklijke wet gebeurt als we onze naasten liefhebben als onszelf. Dan doen we het goed, dan leven we goed, dan leven we zoals God het heeft bedoeld. Dit gebod maakt duidelijk dat in het Oude Testament ieder lid van Gods volk zijn eigen plaats voor God had en dat voor God iedereen gelijk was. Ieder lid van het volk was de naaste van de ander en de ander moest met dezelfde liefde worden behandeld als waarmee iemand zichzelf behandelde. Door zo met elkaar om te gaan zou er geen voorkeursbehandeling van de een of een achterstelling van de ander plaatsvinden. In het liefhebben van de naaste wordt de hele wet vervuld (*Gl 5:14; Rm 13:8-10*).

Nu zou je kunnen vragen: 'Maar we leven toch niet meer onder de wet?' Inderdaad, we leven niet meer onder de wet. Jakobus brengt ons ook niet terug onder de wet. Hij laat zien dat als je de ander liefhebt, je doet wat de wet eist. Weet je nog dat Jakobus zijn brief schrijft in een periode dat God nog verdraagt dat Zijn verstrooide volk zich aan de wet houdt? Daarom wijst Jakobus daarop. Hij spreekt hen aan op hun belijdenis.

Dit woord moet ook jou aanspreken. Niet op de manier waarop Jakobus zijn lezers aanspreekt, want jij behoort (hoogstwaarschijnlijk) niet tot Israël. Voor jou geldt dat als jij de ander liefhebt, je niets zult doen wat de ander benadeelt of pijn doet. Liefhebben is niet een prestatie die je levert omdat de wet dat van je vraagt. Liefhebben is de uiting van je nieuwe leven dat het goede voor de ander zoekt. Als je het goede en niet het kwade voor de ander zoekt, is het duidelijk dat je dan, om zo te zeggen, automatisch de wet vervult.

V9. De wet plaatst iedereen op gelijke voet van verantwoordelijkheid tegenover God. Die wet zegt: Je moet je naaste liefhebben als jezelf. Als we dan toch onderscheid maken, handelen we niet naar het koninklijke gebod. De naaste is mijn broeder of zuster in het geloof, het lid van Gods gemeente, waarvan ook ik door genade lid ben.

Alle Israëlieten behoorden tot het ene volk en iedere Israëliet was een naaste van iedere andere volksgenoot. Zo zijn ook wij met el-

kaar verbonden. Als je voor je broeder bidt dat het hem goed mag gaan, bid je dat tegelijk voor jezelf, want als het met je broeder goed gaat, gaat het met jou ook goed. Als de liefde echt is, zal je voorkeur verdwijnen. God heeft ook niet met jou naar voorkeur gehandeld.

Handel je wel met aanzien van de persoon, dan zondig je overduidelijk. Het is toch duidelijk in strijd met de wet die zegt dat ieder lid van Gods volk gelijk is aan de ander en dat je ieder lid van Gods volk met dezelfde liefde moet bejegenen? De overtreding is wel heel duidelijk als je toch onderscheid maakt in jouw benadering van de leden.

V10. Door in dit ene gebod te struikelen ben je schuldig aan de hele wet, hoewel je niet elk van de geboden daadwerkelijk hebt overtreden. Dat komt, omdat in de wet de wil van God tot je komt. Het gezag van de Wetgever staat achter de wet. Wanneer Mozes van de berg komt, schrikt hij niet slechts één enkel gebod, maar gooit beide tafelen van de wet stuk (*Ex 32:19*). Het verbreken van het ene gebod maakte het volk schuldig aan alle. Als je een gebod overtreedt, heb je met God te maken Die zowel het gebod dat je hebt overtreden als alle andere geboden heeft gegeven.

V11. Jakobus noemt een voorbeeld. Je kunt een bepaald gebod houden, maar een ander gebod overtreden. Dan ben je per definitie schuldig aan overtreding van dat gebod en sta je schuldig voor de wet waarin ook de andere geboden zijn vastgelegd. De wet vormt een geheel omdat God de Wetgever is. Als je een gebod overtreedt, wil dat zeggen dat je hebt toegegeven aan je eigen wil en dat je de wil van God, die Hij in het totaal van de wet heeft bekendgemaakt, hebt veracht.

V12. Zoals gezegd, is het niet de bedoeling van Jakobus ons onder de wet van de tien geboden te plaatsen. Zijn betoog is bedoeld om aan de hand van de wet duidelijk te maken hoe de onderlinge verhoudingen in de gemeente moeten zijn. De wet bevat de woorden van God en bevat nuttig onderwijs voor hen. Jakobus geeft dat onderwijs met het oog op de Joods-christelijke gemeente, maar wij kunnen er ook veel van leren. De werkelijke betekenis die de

wet voor hem heeft gekregen, nu hij in de Heer der heerlijkheid gelooft, is die van de vrijheid. Daarover heeft hij al in *hoofdstuk 1:25* gesproken en hier komt hij erop terug.

Vrijheid is geen ongebondenheid. Vrijheid kent grenzen. Die grenzen zijn er niet om onze vrijheid te beperken, maar om te voorkomen dat we de vrijheid op een verkeerde manier gebruiken. Ware vrijheid is het doen van de wil van God en het laten zien Wie Hij is. Dat heeft de Heer Jezus volmaakt gedaan. De wet van de vrijheid zien we dan ook in Zijn leven op volmaakte wijze tot uiting komen. Hij was volkomen vrij, omdat er niets van eigen wil of zonde in Hem was. Daardoor kon Hij volkomen gebonden zijn aan de wil van God. Er was niets wat Hem daarvan losmaakte, niets wat zich tussen Hem en Zijn God en Vader in kon wringen.

V13. Die wet van de vrijheid is de norm van beoordeling die wij behoren te hanteren in ons contact met anderen. Als we net als de Heer Jezus leven in ongestoorde gemeenschap met de Vader, zal dat te horen en te zien zijn in ons spreken en doen. Dat we ons bewust zijn dat we beoordeeld worden door de wet van de vrijheid, zullen we vooral laten zien in het betonen van barmhartigheid. Zo is Gods liefde ook naar ons toe gekomen. In onze ellendige omstandigheden is God met Zijn barmhartigheid gekomen.

Als wij de barmhartigheid die we hebben ontvangen niet in ons spreken en doen aan anderen betonen, bewijzen we dat we het nieuwe leven niet hebben en niet naar de wet van de vrijheid kunnen handelen. Daarover komt Gods oordeel en dat zal net zo onbarmhartig zijn als de onbarmhartigheid waarmee wij anderen hebben behandeld. Als we barmhartigheid bewijzen, handelen we zoals God ook met ons heeft gehandeld. We oordelen de ander dan niet, maar bewijzen hem Gods barmhartigheid. Daardoor triomfeert de barmhartigheid over het oordeel. De barmhartigheid wint het van het oordeel.

V14. Als je barmhartig bent, laat je zien dat je zelf het voorwerp van Gods barmhartigheid bent. Je kunt wel beweren dat je geloof hebt, maar als je dat niet laat zien uit je werken, bijvoorbeeld door barmhartigheid te bewijzen, dan is het niets meer dan mooipra-

terij. Praten is goedkoop en bewijst niets van innerlijk leven. Zeggen dat je geloof hebt, is hol en leeg als er geen werken zijn.

Geloof kun je niet zien, maar wordt zichtbaar uit werken. Daarom horen geloof en werken onlosmakelijk bij elkaar. Het geloof dat iemand zegt te hebben, kan hem niet redden. Van een plant zie je de wortels niet, maar als hij groeit en bloeit, zijn dat de bewijzen dat er wortels aan de plant zitten. Elektriciteit zie je niet, maar als er een lamp aangaat, is dat het bewijs dat er elektriciteit is. De Heer Jezus spreekt ook zo over de nieuwe geboorte, waarvan je niet weet hoe die ontstaat, maar je hoort wel zijn geluid (*Jh 3:8*). Werken bewijzen dat er geloof aanwezig is. In de volgende verzen geeft Jakobus een voorbeeld.

De reformator Luther heeft het met deze uitspraak van Jakobus zó moeilijk gehad, dat hij deze brief 'een strooien brief' heeft genoemd, dat wil zeggen een brief zonder voedingswaarde. Dat zei hij, omdat hij de valsheid van de leer van de roomse kerk, die zegt dat werken nodig zijn om behouden te worden, had ontdekt. Maar Luther heeft daardoor het kind met het badwater weggegooid. Jakobus leert helemaal niet dat een mens behouden wordt door werken. Hij dringt integendeel aan op bewijzen van het geloof door werken die uit dat geloof voortkomen, werken die bewijzen dat er geloof aanwezig is. Anders is er geen geloof en dus ook geen behoudenis. Een 'praatgeloof' geeft geen behoudenis.

Lees nog eens Jakobus 2:8-14.

Verwerking: Hoe breng je de koninklijke wet in praktijk?

Werken die het geloof rechtvaardigen | verzen 15-26

Neem eerst de bijbeltekst (*cursief* geschreven) goed in je op; lees daarom aandachtig:

15 Als een broeder of zuster zonder kleding zijn en gebrek hebben aan het dagelijkse voedsel 16 en iemand van u zegt tot hen: Gaat heen in vrede, warmt u en verzadigt u, maar u geeft hun niet het voor het lichaam benodigde, wat baat het? 17 Zo is ook het geloof, als het geen werken heeft, op zichzelf dood. 18 Maar iemand zal zeggen: U hebt geloof en ik heb werken; toon mij uw geloof zonder de werken en ik zal u uit mijn werken mijn geloof tonen. 19 U gelooft dat God één is? Daar doet u goed aan; de demonen geloven dat ook en zij sidderen. 20 Maar wilt u weten, nietig mens, dat het geloof zonder de werken werkeloos is? 21 Is onze vader Abraham niet op grond van werken gerechtvaardigd, toen hij zijn zoon Izaäk op het altaar geofferd had? 22 U ziet dat het geloof samenwerkte met zijn werken en het geloof uit de werken volmaakt werd. 23 En de Schrift werd vervuld die zegt: ‘En Abraham geloofde God en het werd hem tot gerechtigheid gerekend’, en hij werd een vriend van God genoemd. 24 U ziet dat een mens op grond van werken gerechtvaardigd wordt en niet alleen op grond van geloof. 25 En is niet evenzo ook Rachab de hoer op grond van werken gerechtvaardigd, toen zij de boodschappers opgenomen en langs een andere weg uitgelaten had? 26 Want zoals het lichaam zonder geest dood is, zo is ook het geloof zonder werken dood.

V15. Jakobus maakt met een voorbeeld duidelijk wat hij bedoelt met werken die laten zien dat er geloof is. Hij wijst zijn lezers op “een broeder of zuster” zonder voldoende kleding tegen de kou en met net voldoende eten om niet te sterven. Dat voorbeeld is heel actueel voor zijn lezers, want ze hadden het niet zo op met de armen (zie de verzen 2-3). Misschien voelden ze zich best aangesproken.

V16. Het kan zomaar zijn dat zij tegen de een of andere arme broeder of zuster een prachtig verhaal hebben gehouden, zonder dat zij hun het noodzakelijke voor het lichaam hebben gegeven!

Als ze zelf voldoende hebben, kunnen ze gemakkelijk tegen de armen zeggen: “*Gaat heen in vrede.*” Als ze er dan ook nog aan toevoegen dat ze zich maar moeten warmen en verzadigen *zonder er zelf iets aan te doen*, is al dat gepraat regelrechte schijnheiligheid.

V17. Praten over iemands gebrek, of zelfs ervoor bidden, zonder er iets aan te willen doen, is een dood geloof. Het betonen van barmhartigheid ontbreekt en als dat ontbreekt, is er geen geloof. Waar geen werken zijn, is het geloof dat in de mond aanwezig is, op zichzelf dood. Het geloof leeft niet, er is geen levend geloof. Geloof en werken zijn niet te scheiden. Geloof als zodanig is niet te zien. Het kan alleen zichtbaar gemaakt worden door werken. Door de werken blijkt dat er geloof aanwezig is.

V18. Het betoog van Jakobus is helder. Toch komt er een tegenwerping van iemand die een scheiding wil aanbrengen tussen geloof en werken. Het is iemand die gehoord heeft wat Jakobus over geloof en werken heeft gezegd. Zelf heeft deze persoon geen deel aan het geloof, maar hij kan wel op een heleboel goede werken wijzen. Omdat hij geen deel heeft aan het geloof, heeft hij de boodschap van Jakobus gemist. Hij beroemt zich op zijn werken.

Jakobus antwoordt hem dat de scheiding die hij aanbrengt tussen geloof en werken niet kan. Als hij die scheiding wil aanbrengen, laat hem dan maar eens zijn geloof tonen zonder zijn werken. Dat kan hij niet, maar Jakobus kan wel uit zijn werken zijn geloof tonen. Het gaat er niet om, dat Jakobus zijn geloof moet tonen aan *God*. God weet wel dat hij gelooft. Nee, de werken van het geloof zijn er juist om aan *mensen* te laten zien dat er echt en levend geloof in hem aanwezig is.

V19. Als het alleen om geloof gaat, dus zonder dat er werken aan verbonden zijn, is dat niet meer dan een orthodoxe belijdenis. Die kun je met je mond uitspreken, zonder dat het enige betekenis voor je hart heeft. Kijk naar de Joodse belijdenis. De orthodoxe Jood belijdt volmondig dat God één is. Zo heeft God het ook voorgeschreven (*Dt 6:4*). Dat is een prachtige en volkomen juiste belijdenis. Het is heel goed dat die belijdenis wordt gedaan.

Maar denk je nu echt dat het louter uitspreken daarvan een bewijs is van echt geloof? Vergeet het maar. Dan zouden de demonen ook echt geloven, dat wil zeggen op God vertrouwen. Zij geloven de belijdenis, maar ze sidderen daarbij, omdat zij weten dat God hen zal oordelen vanwege hun werken die allemaal gedaan worden in opstand tegen God.

V20. Jakobus besluit zijn dispuut met zijn (mogelijk denkbeeldige) tegenstander. Hij zegt als een soort conclusie nog eens duidelijk tegen hem, die hij aanspreekt als “nietig mens”, dat geloof zonder werken “werkeloos” of dood is. Hoe het wel werkt, laat hij in de volgende verzen door twee voorbeelden zien.

V21. In de twee volgende voorbeelden maakt Jakobus duidelijk wat nu eigenlijk werken van het geloof zijn, hoe geloof uit werken blijkt. Het zijn geen voorbeelden van werken die de mensen goede werken noemen. Naar menselijke maatstaven, zonder het geloof erbij te betrekken, zouden we Abraham een kindermoordenaar noemen en was Rachab niets anders dan een landverraadster.

Je zult echter zien dat het twee geweldige geloofswerken zijn. Deze daden werden gedaan uit liefde tot God (door Abraham) en uit liefde tot Gods volk (door Rachab). Dat zijn de twee kenmerken die elk werk van het geloof heeft. Geloof richt zich op God en op Zijn volk. Uit beide werken spreekt het volle vertrouwen op God.

Jakobus begint met Abraham. Hij zegt heel sterk dat Abraham “op grond van werken gerechtvaardigd” is, zonder het geloof te noemen. Door het zo voor te stellen onderstreept Jakobus eens te meer hoezeer werken noodzakelijk zijn, wil je kunnen spreken van geloof.

Als je alleen naar dit vers kijkt, zonder het vervolg te lezen, lijkt het alsof hij even vergeet dat rechtvaardiging toch alleen op grond van geloof is en dat hij hier in botsing komt met wat Paulus leert in *Romeinen* 4:2-3. Zoals je al eerder hebt gezien, zijn Jakobus en

Paulus natuurlijk niet met elkaar in tegenspraak. Ieder benadert door de Geest de waarheid vanuit een ander gezichtspunt.

Paulus spreekt over *de persoon* van Abraham in zijn verhouding tot God. God zag bij Abraham geloof dat zich op Hem richtte. God zag bij Abraham een geloof in Hem dat Hij zou doen wat Hij had gezegd, terwijl niets erop wees dat het zou gebeuren. Vanwege dat geloof verklaarde God de persoon van Abraham voor rechtvaardig. Jakobus heeft het echter niet over de *persoon* van Abraham voor God, maar over *het geloof* van Abraham dat zichtbaar werd voor de mensen. Het geloof dat God in hem zag, kwam eruit voor de mensen.

God had geen bewijs nodig van het geloof van Abraham, maar hij bracht Abraham in een situatie waarin diens geloof zichtbaar werd voor zijn omgeving. Daarom lees je in *Genesis 22:1* dat God Abrahams geloof op de proef stelde. Hij vroeg van Abraham om zijn zoon Izaäk op het altaar te offeren (*Gn 22:2,9*). Jakobus zegt dat “*onze vader Abraham*” (hij is immers hun stamvader), gerechtvaardigd werd “*toen hij zijn zoon Izaäk op het altaar geofferd had*”. Je weet dat hij Izaäk niet letterlijk hoefde te offeren, maar voor God heeft Abraham zijn zoon daadwerkelijk geofferd.

V22. Daardoor heeft hij laten zien dat zijn “*geloof samenwerkte met zijn werken*”. Het gaat zelfs nog verder. Het geloof dat Abraham innerlijk bezat, werd “*uit zijn werken volmaakt*”, dat wil zeggen voltooid, afgerond.

V23. Door deze daad, door dit werk van het geloof, werd de Schrift vervuld die zegt: “*En Abraham geloofde God en het werd hem tot gerechtigheid gerekend.*” Dit citaat komt uit *Genesis 15:6* en heeft daar betrekking op de rechtvaardiging van Abraham vanwege zijn geloof in God. Maar Jakobus verbindt dit citaat aan het geloofswerk van Abraham in *Genesis 22*, omdat dit geloofswerk bevestigt dat hij echt geloof bezat. Alleen daardoor kon Abraham alles wat hij had, op het altaar leggen. Doe jij dat ook? Al je bezittingen, jezelf, je gezin?

In Izaäk legde Abraham alles op het altaar. Hij legde daarmee zelfs alle beloften van God op het altaar. Daarmee bewees Abraham dat God hem boven alles ging. De Gever gaat boven de gave. Abraham kon zijn zoon offeren omdat hij op God zag, omdat hij God vertrouwde en Hem liefhad. Abraham gedroeg zich in dit alles als *“een vriend van God”*. Zo spreekt Josafat over hem tot God (2Kr 20:7) en zo noemt God hem ook Zelf (Js 41:8). Als jij een vriend van God bent, wil dat zeggen dat jij God liefhebt.

V24. Jakobus sluit dit voorbeeld van Abraham af met de onloochenbare conclusie dat geloofswerken absoluut noodzakelijk zijn om de aanwezigheid van het geloof te bewijzen. Het is alleen gerechtvaardigd om te zeggen dat je gelooft als dat ook uit je werken blijkt.

V25. Om dit nog overvloediger te illustreren wijst Jakobus op een ander voorbeeld uit de Schrift. Naast de grote geloofsman plaatst hij deze Rachab, de hoer, de vrouw uit een vervloekt ras. Daarmee levert hij een treffend bewijs dat er bij God geen aanneming van de persoon is. Hij zegt dat zij *“evenzo”*, dat wil zeggen net als Abraham, op grond van werken gerechtvaardigd werd.

En waaruit bestonden haar werken? Zij nam *“de boodschappers”* op in haar huis en verborg ze voor haar landgenoten. Jakobus noemt de verspieters (zie Hb 11:31) ‘boodschappers’, omdat zij met een goede tijding voor haar kwamen. Door de boodschappers op te nemen koos zij vóór Gods volk en tégen haar land. Ze geloofde dat het land waar zij woonde, onder het oordeel lag en dat dit land door God aan Zijn volk zou worden gegeven. Ze gaf het huidige bezit prijs om het met Gods volk te bezitten. Dat is geloof in uitvoering.

Geef jij ook het land op waarin je bent, de wereld, om het straks met de Heer Jezus te bezitten? Als je je verbonden weet met Gods volk dat pas straks de wereld in bezit zal nemen, ben je in de ogen van de wereld een verrader, want je zult je niet inzetten voor van alles en nog wat in deze wereld. Laat het je niet zwaar vallen. Kijk naar de Heer der heerlijkheid en je weet voor Wie je het doet.

V26. Jakobus besluit zijn onderwijs over geloof en werken met een voor iedereen begrijpelijk beeld: zoals het lichaam een dode zaak is als er geen geest in is, zo is het geloof dood als er geen werken zijn.

Lees nog eens Jakobus 2:15-26.

Verwerking: Welke werken van geloof heeft Jakobus tot nu toe genoemd?

Jakobus 3

Het gevaar van de tong | verzen 1-6

Neem eerst de bijbeltekst (*cursief* geschreven) goed in je op; lees daarom aandachtig:

1 Laten niet velen leraars worden, mijn broeders, daar u weet dat wij een des te strenger oordeel zullen ontvangen. 2 Want wij struikelen allen dikwijls. Als iemand in [het] woord niet struikelt, die is een volmaakt man, in staat ook het hele lichaam in toom te houden. 3 Als wij nu de paarden tomen in de monden doen opdat zij ons gehoorzamen, dan besturen wij ook hun hele lichaam. 4 Zie, ook de schepen, hoewel zij zo groot zijn en door harde winden worden voortgedreven, worden door een zeer klein roer gestuurd waarheen de opzet van de stuurman wil. 5 Zo is ook de tong een klein lid en zij beroemt zich op grote dingen. Zie, hoe zo'n klein vuur zo'n groot bos aansteekt. 6 Ook de tong is een vuur, de wereld van de ongerechtigheid. De tong is onder onze leden gesteld als dat wat het hele lichaam bevekt en de loop van de natuur in vlam zet en door de hel in vlam gezet wordt.

Inleiding. Je hebt in de *hoofdstukken 1-2* praktisch onderwijs gehad, een praktijk omstraald met hemels licht. Die praktijk kan, zo heb je in *hoofdstuk 1* gezien, alleen werkelijkheid zijn als er nieuw leven is. Dat wil zeggen dat alleen nieuwe schepselen (*Jk 1:18*) het geloof in praktijk kunnen brengen. In *hoofdstuk 2* is je aandacht gericht op een voorwerp voor het hart: de Heer der heerlijkheid (*Jk 2:1*), het centrum van de nieuwe schepping. Door Hem word je aangetrokken om een rechte koers door de wereld te gaan. Maar er is nog iets nodig en dat is wijsheid die evenals het geschenk van het nieuwe leven van boven neerdaalt (*Jk 3:17; vgl. 1:17-18*).

V1. Maar voordat Jakobus over deze wijsheid van boven gaat spreken, stelt hij eerst op indringende wijze het gevaar van de tong aan je voor. De tong is de nauwkeurigste graadmeter van

wat er in je hart aanwezig is. Niet voor niets zegt de Heer dat de mond spreekt uit de overvloed van het hart en dat we op grond van onze woorden gerechtvaardigd of veroordeeld zullen worden (*Mt 12:34b,37*).

Jakobus spreekt zijn broeders aan op een neiging die velen schijnen te hebben en wel om zich als leraar te presenteren. Hij bedoelt met leraar zijn het innemen van een plaats boven anderen om die anderen even te vertellen hoe het allemaal moet. Hij heeft het dus niet over de leraren in de gemeente die door de verheerlijkte Heer als gaven aan Zijn gemeente zijn gegeven (*Ef 4:11*). Het kan niet zo zijn dat Jakobus tegen die leraren spreekt.

Het gaat om hen die iets *willen* zijn wat God hun niet heeft gegeven. Het is hetzelfde als met rijk *willen* worden, wat iets anders is dan wanneer *God* iemand rijk maakt. Jakobus waarschuwt dat je eraan moet denken dat, als je leraar wilt zijn, je een des te strenger oordeel zult ontvangen. Als je leraar wilt zijn zonder zelf eerst onderwezen te zijn, zal uit je woorden blijken dat je niet weet waarover je het hebt. Je zult er echter wel naar beoordeeld worden.

Het is op zichzelf genomen niet verkeerd als je ernaar verlangt om anderen te onderwijzen en het is ook goed dat daar ruimte voor is in de samenkomst van de gemeente. Dat lijkt ook hier het geval te zijn, want deze vermaning zou overbodig zijn als de vrijheid tot spreken niet openstond voor alle broeders. Alleen lijkt het er ook op dat het dringen werd bij het spreekgestoelte. Het is als bij de Korinthiërs bij wie Paulus ook een rem moest zetten op hun drang om zich te uiten (*1Ko 14:27-33*).

Als je een ander wilt leren in de goede zin van het woord, zul je eerst zelf onderwijs moeten hebben ontvangen aan de voeten van de Heer Jezus (*Lk 10:39*). Hij geeft Zelf het goede voorbeeld. Hij heeft een tong van een geleerde gekregen, dat wil zeggen van iemand die onderwijs heeft ontvangen (*Js 50:4*). Hij heeft altijd geluisterd naar Zijn Vader. Hij gaf niets door, tenzij Hij het van Zijn Vader had gehoord. Daarom kon Hij met de vermoeide vrouw bij de bron van Jakob spreken en haar alles zeggen wat zij gedaan

had (*Jh 4:6,29*). Hij kon spreken omdat Hij geopende oren had (*Ps 40:7*).

V2. Nog een aanwijzing om niet al te gretig te zijn om leraar te willen zijn, zijn de struikelingen die we in onze woorden hebben. Als je eerlijk naar jezelf kijkt, moet je dan niet toegeven, dat het regelmatig gebeurt dat je niet in de juiste woorden weergeeft wat je bedoelt? Achteraf moet je toch wel eens constateren dat er in wat je hebt gezegd, het een en ander niet juist was. Het tekent je zwakheid en dat moet je je goed bewust zijn.

Als je volmaakt bent in je woordgebruik, als je dus je tong volkomen onder controle hebt, zul je ook al je daden en de weg die je gaat onder controle hebben. De Heer Jezus is de Enige Die nooit in woorden is gestruikeld, waardoor ook alleen Hij volmaakt was in alles wat Zijn lichaam deed. Voor ons is het belangrijk op onze tong te letten, want die vormt ons grootste struikelblok.

V3. Jakobus wil de werking van de tong en de uitwerking van zowel een goed als een verkeerd gebruik ervan toelichten aan de hand van voorbeelden uit de natuur. Je houdt je lichaam in toom door je tong in toom te houden. Het is hetzelfde als met het in toom houden van paarden. Om een paard in toom te houden, doe je het een toom en bit in de mond (*vgl. Ps 32:9*). Zo kun je het hele paard naar je hand zetten en het laten gaan waarheen je wilt. Dat grote lichaam van het paard is helemaal in jouw macht door het kleine toom dat het in zijn mond heeft.

Paarden worden vooral ingezet in de strijd. We kunnen dit voorbeeld in die zin toepassen op een woordenstrijd. Juist dan is het belangrijk onze tong in bedwang te houden. Vaak zeggen we juist in een woordenstrijd dingen waarvan we later veel spijt hebben.

V4. Het tweede voorbeeld is dat van een groot schip dat zich laat voortdrijven door de harde wind in de zeilen. Toch is het geen speelbal van de wind en de golven. Dat grote schip heeft namelijk een, in verhouding tot het grote schip, klein roer. Dat kleine roer wordt gestuurd door een stuurman. Als de stuurman met vaste hand het roer stuurt, gehoorzaamt dat grote schip aan de stand

van het roer. De stand van het roer bepaalt waar het schip heen gaat en niet de wind.

Dit voorbeeld van de schepen op zee kunnen we toepassen op onze reis op de levenszee die we bevaren en waarbij we bloot staan aan allerlei winden. Gebeurtenissen in ons leven brengen ons in beroering. Als we weten dat de Heer Jezus aan het roer van ons levensschip staat, weten we dat die gebeurtenissen ons niet toevallig overkomen. Het zal verhinderen dat we met onze mond zondigen, zoals we dat zien bij Job (*Jb 2:10*). We blijven op de juiste koers als we gericht zijn op de Heer en de thuishaven bij Hem.

V5. Na de positieve voorbeelden van het gebruik of liever het onder controle houden van de tong, gaat Jakobus over op het verderf dat de tong vaak veroorzaakt. Hij heeft laten zien hoe de tong als een klein lid grote machten in bedwang kan houden. Nu laat hij zien hoe de tong als een klein lid een ontembare macht is die grote verwoestingen aanricht.

De tong is een lid waardoor de hoogmoed van de mens en zijn onafhankelijkheid van God zich op de arrogantste wijze uiten (*Ps 12:5*). De tong is het instrument waardoor de mens zich beroemt op grote daden. Je beluistert het dagelijks in de taal die politici bezigen. Zonder de geringste bescheidenheid sommen ze alles op wat ze naar hun eigen overtuiging tot stand hebben gebracht. Hun beloften doen ze in dezelfde, zichzelf reusachtig overschatende, bewoordingen. Het zou een schande zijn als gelovigen zich van zulk verwaten taalgebruik zouden bedienen.

Door brallende, overdreven taal is al vaak de vlam in de pan geslagen. Jakobus zegt niet voor niets dat de tong een vuur is. Het is weliswaar een klein vuurtje, maar het is ermee als met een luciferhoutje dat in staat is een groot bos of een grote houtmassa aan te steken. Kijk maar naar de zondeval en alle gevolgen daarvan. De zonde van de tong is de eerste zonde die in de schepping is binnengekomen. Het vuur dat in het paradijs is ontstoken, verwoest tot op vandaag de levens van alle mensen. Allen die zich niet bekeren, zullen tot in eeuwigheid aan dit vuur zijn overgeleverd.

V6. Het is het vuur dat in de hel brandt en dat door de tong naar buiten komt. In de tong is “de wereld van de ongerechtigheid” samengevat.

Onder alle lichaamsdelen neemt de tong de plaats in van ‘vlekenveroorzaker’. Je kunt nog zoveel goede daden verrichten en daardoor veel goodwill kweken, maar als je een keer iets zegt waarover anderen struikelen, ben je voor altijd een getekende. De mensen zullen zich blijven herinneren wat je hebt gezegd en je dat blijven nadragen. Er is een niet te verwijderen vlek op je kleed van goede daden gekomen.

Je hebt trouwens niet alleen in je persoonlijke leven met de gevolgen van een verkeerd gebruik van de tong te maken. De hele natuur, de manier waarop het natuurlijke leven zich ontwikkelt en verloopt, wordt door de tong in vlam gezet. Uitspraken die op allerlei gebied worden gedaan zonder God erin te betrekken, lokken een reactie uit die de zaak alleen maar erger maken en tot grotere verwoesting leiden. Het vuur vreet om zich heen. Dit vuur is uiteindelijk uit de hel afkomstig, waarmee de mens zonder God in verbinding staat. Geen mens wil dat toegeven. Mensen zonder God loochenen het bestaan van de hel, maar Jakobus laat de werkelijkheid zien.

Lees nog eens Jakobus 3:1-6.

Verwerking: Welke positieve en welke negatieve elementen zijn er in de tong aanwezig?

Twee bronnen | verzen 7-18

Neem eerst de bijbeltekst (*cursief* geschreven) goed in je op; lees daarom aandachtig:

7 Want elke natuur, zowel van wilde dieren als van vogels, van kruipende dieren als van zeedieren, wordt getemd en is getemd door de menselijke natuur, 8 maar de tong kan geen enkel mens temmen; zij is een onberekenbaar kwaad, vol dodelijk venijn. 9 Met haar zegenen wij de Heer en Vader, en met haar vervloeken wij de mensen die naar Gods gelijkenis gemaakt zijn. 10 Uit dezelfde mond komt zegen en vloek voort. Dit moet niet zo zijn, mijn broeders. 11 De bron laat toch niet uit dezelfde opening het zoete en het bittere opwellen? 12 Kan een vijgenboom soms olijven voortbrengen, mijn broeders, of een wijnstok vijgen? Evenmin kan een zoute [bron] zoet water geven. 13 Wie is wijs en verstandig onder u? Laat hij zijn werken tonen uit zijn goede wandel in wijze zachtmoedigheid. 14 Maar als u bittere jaloersheid en twistzucht in uw hart hebt, roemt en liegt dan niet tegen de waarheid. 15 Dat is niet de wijsheid die van boven neerkomt, maar zij is aards, ongeestelijk, demonisch. 16 Want waar jaloersheid en twistzucht is, daar is wanorde en allerlei kwade praktijk. 17 Maar de wijsheid die van boven is, is in de eerste plaats rein, vervolgens vreedzaam, inschikkelijk, gezeglijk, vol barmhartigheid en goede vruchten, onpartijdig, ongeveinsd. 18 [De] vrucht van [de] gerechtigheid nu wordt in vrede gezaaid voor hen die vrede maken.

V7. “De menselijke natuur” heeft het in zich om alle dieren met hun natuurlijke drang naar ongebondenheid te temmen, dat wil zeggen aan zich te onderwerpen. De mens is in staat de wildste, de snelste en de ongrijpbaarste dieren, de hoogste vliegers en de diepste zeemonsters te vangen en te bedwingen.

V8. De mens is superieur aan alle geschapen wezens, maar de tong is de baas van de mens. Misschien kun jij wel je tong in bedwang houden. Dat is alleen mogelijk door de kracht van de Heilige Geest. Als je Hem de heerschappij geeft in je leven, kan Hij het nieuwe leven in jou door je tong tot uiting brengen.

Over de tong van een ander heb je echter geen enkele zeggenschap. Geen mens is in staat de tong van een ander te bedwingen. De tong *“is een onberekenbaar kwaad, vol dodelijk venijn”*. Tegen giftige dieren kun je je wapenen of hen opsluiten, zodat ze je geen kwaad doen, maar het is onmogelijk het dodelijke venijn van de tong te voorkomen. De tong van de natuurlijke mens wordt vergeleken met een slang en haar woorden met dodelijk addergif (*Ps 140:4; Rm 3:13-14*).

V9. Ik denk dat je volmondig met deze scherpe karakterisering van de tong instemt. Maar pas op. Ineens richt Jakobus de punt van de pijl op jou, terwijl hij ook zichzelf erbij insluit. Hij spreekt over belijdende gelovigen en daar hoor jij ook bij. Wat doe je met je tong? Je prijst er *“de Heer en Vader”* mee en je vervloekt er *“de mensen”* mee *“die naar Gods gelijkenis gemaakt zijn”* (*Gn 1:26-27; 1Ko 11:7*).

V10. Hoe is het mogelijk dat er *“uit dezelfde mond ... zegen en vloek”* voortkomt? Of herken je dit niet? Heb jij nooit iemand iets ake-ligs toegewenst omdat die ander je slecht behandelde, terwijl je toch ook God hebt geprezen voor de goedheid en genade die Hij jou heeft bewezen? Nou, dat is wat Jakobus bedoelt en wat niet mogelijk zou moeten zijn. Je kunt in een samenkomst de Heer Jezus en de Vader prijzen en vlak daarna, als je bij iemand op bezoek bent, je medegelovigen of ook ongelovigen met je tong zwart maken.

V11. Jakobus wijst een dergelijk dubbelhartig gebruik van de tong radicaal van de hand. Hij verduidelijkt het oneigenlijke van een dergelijk gebruik door enkele voorbeelden uit de natuur. In de natuur is het onmogelijk dat tegenovergestelde dingen uit een en dezelfde bron komen. De tong vormt een uitzondering op die algemene, vanzelfsprekende regel. De tong kan helaas wel tegenovergestelde woorden uiten. De tong, gezien als een bron, kan wel het zoete én het bittere laten opwellen. De tong kan wel op het ene moment geestelijke uitspraken doen en op een volgend moment vleeselijke uitspraken doen.

Jij bent in staat om op het ene moment een zoet woord te spreken, een woord dat aangenaam is, en op een ander moment een bitter woord, een woord waarin verbittering tot uiting komt. Bedenk echter dat beide niet uit dezelfde, dieper gelegen, bron voortkomen. Het goede, "zoete" woord komt uit het nieuwe leven voort, het "bittere" komt uit de oude natuur voort.

Daarom is het belangrijk erop te letten welke natuur gezag over je tong heeft. Door het nieuwe leven kun je met een nieuwe tong spreken, dat wil zeggen dat je sinds je bekering op een andere manier kunt praten dan in de tijd dat je de Heer Jezus niet kende. Als daar nog weinig van te merken is, kan de oorzaak daarvan zijn dat je hart vaak weinig vervuld is van de Heer Jezus.

V12. Elke uiting geeft aan uit welke bron die uiting voortkomt. Kwaadspreken van een medemens komt voort uit de oude mens. Een lofprijzing aan God komt voort uit de nieuwe mens. Aan de vruchten ken je de boom (*Mt 12:33*). In de natuur is het logisch dat elke boom de vrucht voortbrengt die bij die boom hoort en geen vrucht die bij een andere boom hoort. Het is dwaas om te veronderstellen dat je van een vijgenboom olijven zou kunnen plukken of vijgen van een wijnstok. Zo is het even onmogelijk dat je zoet water kunt drinken uit een zoute bron. Wat in de natuur onmogelijk is, kan helaas bij de gelovige wel zo zijn.

V13. Er is echter een middel dat ons helpt onze tong goed te gebruiken. We kunnen onze tong goed gebruiken als we wijs zijn en als we ons bewust zijn in welke tijd wij leven. We leven in de eindtijd. In zo'n tijd kunnen we het ons eenvoudig niet permitteren om verkeerd om te gaan met onze tong, bijvoorbeeld om anderen onderuit te halen. In de eindtijd worden we aangesproken om "wijs en verstandig" te zijn. Daarom klinkt de vraag wie 'wijs en verstandig' is.

De profeet Hosea spreekt daar ook over (*Hs 14:10*). Hosea beschrijft de wegen van God met Israël. Gods wegen monden uit in een wereld vol vrede onder de heerschappij van de Heer Jezus. 'Wijs en verstandig' is hij die de les uit de wegen van God trekt en

die toepast in zijn leven. Je kunt uit het verleden van Gods volk leren hoe je moet leven.

Ook in *Psalm 107:43* klinkt die vraag naar aanleiding van de wegen van God. Het lijkt erop dat Jakobus aan die verzen heeft gedacht. Dat hij die vraag stelt, betekent dat niet iedereen wijs en verstandig is, maar dat hij de enkeling, jou, wil aanspreken. In Israël was sprake van slechts één stam waarvan gezegd kon worden dat die verstandig was in het verstaan van de tijden (*1Kr 12:32*).

Als je begrijpt dat je in de eindtijd leeft, weet je dat het niet aankomt op woorden, maar op daden. Het gaat om *“een goede wandel in wijze zachtmoedigheid”*. Zo’n wandel heeft niets met slapheid, maar juist met kracht te maken. Alleen is het geen natuurlijke kracht, maar geestelijke kracht. Je ziet dat volmaakt in het leven van de Heer Jezus op aarde. Je kunt het van Hem leren (*Mt 11:29*). Als je van Hem leert en het in je leven in praktijk brengt, ben je een bemoedigend voorbeeld voor anderen (*Dn 11:33*).

V14. Maar, zegt Jakobus, van zo’n wandel komt niets terecht als je *“bittere jaloersheid en twistzucht”* in je hart hebt. Je bent jaloers als je een ander misgunt wat hij heeft, omdat jij het niet hebt en het zelf ook wilt hebben. Dat geldt zowel voor stoffelijke als voor geestelijke zaken. Een dergelijke jaloersheid uit zich in twistzucht. Er ontstaat ruzie over wat je de ander misgunt. Grote woorden vliegen uit je mond. Jij hebt toch minstens zoveel recht op wat die ander heeft?!

Zo kom je tot een liegen *“tegen de waarheid”*. Je gaat in tegen de waarheid van Gods Woord waarin we zien dat we allemaal verschillend zijn en dat we ook allemaal verschillend in het leven en ook in de gemeente staan.

V15. Een dergelijke opstelling geeft geen blijk van een wijsheid die je van boven hebt ontvangen, maar integendeel van een wijsheid die van beneden is. Het is geen Goddelijke, hemelse wijsheid, maar een *“aardse”* wijsheid. Het is geen wijsheid die van de Geest van God komt, maar van je natuurlijke gevoelens, zeg maar

je 'onderbuikgevoelens'. Het is een "ongeestelijke" wijsheid, want het gaat om de bevrediging van je vleselijke behoeften. Deze wijsheid is ingegeven door de overste van de demonen, de duivel, de vader van de leugen (Jh 8:44) en is dan ook "demonisch" van karakter.

V16. Je ziet het in de gevolgen van "jaloersheid en twistzucht". Jaloersheid en twist veroorzaken niets anders dan "wanorde" en een praktijk die allerlei vormen van kwaad vertoont.

V17. Het is mogelijk om die wijsheid in te leveren en te veroordelen en daarvoor in de plaats je te laten leiden door de wijsheid die van boven is. Dat houdt in dat je naar Christus kijkt Die de wijsheid van God is (1Ko 1:24,30). Zo wordt Hij ook aan de gemeente in Kolosse voorgesteld en daarom was daar geen wanorde, maar orde en vastheid in het geloof (Ko 2:3,5).

- Het eerste kenmerk van de wijsheid van boven is dat zij "rein" is. Jakobus benadrukt dat reinheid daarin "de eerste plaats" inneemt. De volgende kenmerken vloeien daaruit voort. Reinheid is een eerste vereiste omdat het gaat om God Zelf Die rein is. Hij kan nooit in verbinding worden gebracht met zonden (Jk 1:13). Als er zonde in je leven is, kun je niet geleid worden door de wijsheid van boven en kan er ook van de volgende kenmerken van de wijsheid geen sprake zijn.
- Als je de zonde belijdt, ben je weer rein (1Jh 1:9) en kun je "vervolgens vreedzaam" zijn en vreedstichtend je weg gaan. Zo spreekt de Heer Jezus erover in de bergrede, waar op reinheid ook vrede volgt (Mt 5:8-9).
- Je zult ook "inschikkelijk" kunnen zijn, dat wil zeggen dat je niet op je rechten gaat staan en dingen voor jezelf opeist.
- Je bent ook "gezeglijk", dat is aanspreekbaar en corrigeerbaar.

- Verder raak je, als je je laat onderwijzen door de wijsheid die van boven is, “*vol barmhartigheid en goede vruchten*”, wat in je leven zichtbaar zal worden, zoals dat ook bij de Heer Jezus het geval was.
- Je staat als “*onpartijdig*” boven partijvorming en laat je dus niet in een bepaald kamp trekken.
- Ten slotte ben je “*ongeveinsd*”, wat betekent dat je geen huichelaar bent. Je doet je niet anders voor dan je bent.

V18. Dat alles mag je in de wereld laten zien en tegenover anderen in praktijk brengen. Deze zeven kenmerken van de wijsheid die van boven is, zijn “*[de] vrucht van [de] gerechtigheid*”. Ze komen voort uit gerechtigheid. Als ze in praktijk worden gebracht, worden ze als het ware gezaaid. Deze vruchten kunnen alleen “*in vrede gezaaid*” worden. Vrede is het motief om deze vrucht te zaaien.

En wat levert deze vrucht op? Vrede (*Ps 85:11*). Als je vrede maakt, dus een vredestichter bent (*Mt 5:9*), oogst je vrede. Je oogst wat je zaait (*Gl 6:7b*). Je bent voortdurend aan het zaaien. Alle woorden die je uitspreekt en alle daden die je doet, zijn zaad dat door jou wordt uitgestrooid.

Als je woorden en daden ingegeven zijn door de wijsheid van boven, zul je een prachtige vrucht, de vrede, oogsten. Je geniet dan nu al van wat in het komende vreedelijk overal op aarde aanwezig zal zijn.

Lees nog eens Jakobus 3:7-18.

Verwerking: Hoe kun je de wijsheid van boven in je leven laten werken?

Jakobus 4

Vriendschap met de wereld | verzen 1-6

Neem eerst de bijbeltekst (*cursief* geschreven) goed in je op; lees daarom aandachtig:

1 Vanwaar oorlogen en vanwaar twisten onder u? Is het niet hiervan: uit uw hartstochten, die in uw leden strijd voeren? 2 U begeert, en hebt niet; u moordt en u bent jaloers, en kunt niet verkrijgen, u twist en voert oorlog. U hebt niet, omdat u niet bidt. 3 U bidt en ontvangt niet, omdat u verkeerd bidt, om het in uw hartstochten te verkwisten. 4 Overspeligen, weet u niet dat de vriendschap jegens de wereld vijandschap is jegens God? Wie dus een vriend van de wereld wil zijn, maakt zich tot een vijand van God. 5 Of meent u dat de Schrift tevergeefs spreekt? Begeert de Geest Die in ons woont, met afgunst? 6 Hij geeft echter grotere genade. Daarom zegt Hij: 'God weerstaat hoogmoedigen, maar nederigen geeft Hij genade'.

V1. Wat Jakobus in deze verzen zegt, staat haaks op het slot van het vorige hoofdstuk. Daar gaat het over vrede, hier over oorlog en twist. Jakobus stelt de zaak vragenderwijs aan de kaak. Hij zegt niet: 'Er zijn oorlogen en twisten onder jullie en dat mag niet zo zijn', maar vraagt waar die "oorlogen" en "twisten" vandaan komen, waaruit ze voortkomen. Het is ook veelzeggend dat hij spreekt over "onder u", dus onder de leden van Gods volk, dat zijn allen die zich door hun belijdenis daartoe rekenen, ongeacht of ze wedergeboren of niet wedergeboren zijn.

Dat betekent dat die oorlogen burgeroorlogen zijn, want het is oorlog tussen burgers van hetzelfde rijk, tussen burgers die tot het koninkrijk van de Heer Jezus behoren (*Jk 2:5*). In een burgeroorlog worden de krachten verteerd door onderlinge strijd. Dan is er geen kracht meer voor de strijd van het evangelie in de wereld (*Fp 1:27*) om mensen uit de macht van de satan te bevrijden.

Als we bezig moeten zijn met het neerslaan van een burgeroorlog, is er ook geen kracht om samen te strijden tegen valse leringen, want de vijand weet uit die situatie winst te halen.

Dat Jakobus moet spreken over “oorlogen” toont aan dat de onenigheid diep zit. Een oorlogssituatie ontstaat niet zomaar. Voordat iemand een oorlog begint, is er in het diepste geheim overleg gepleegd en een strategie bepaald. Ook tijdens het voeren van oorlog vindt er veel overleg plaats. Een oorlog is ook langdurig van aard.

Bij “*twisten*” is dat allemaal niet aanwezig. Twisten laaien vaak plotseling op en doven ook snel weer uit, hoewel het vuur lang kan nasmeulen.

Oorlogen en twisten hebben echter één ding gemeen en dat is de bron van waaruit ze voortkomen. Dat lezen we in het antwoord dat Jakobus zelf geeft op de vraag “*vanwaar*”. Ze komen niet voort uit de wijsheid die van boven is (*Jk 3:17*), maar uit hun “*hartstochten*”. Hun begeerten gaan niet uit naar het bevredigd worden door wat ze hebben in de wereld van de Heer Jezus, maar door de wereld om hen heen.

In hun “*leden*”, dat zijn de leden van hun lichaam, voeren de hartstochten strijd om deze leden te gebruiken als werktuigen van de zonde (*vgl. Rm 6:13; 7:23*). Het bestuurscentrum is het hart en daarvan hebben de begeerten bezit genomen. De begeerten hebben daardoor het lichaam in hun macht gekregen en dat jaagt ernaar zichzelf ten koste van anderen te verrijken.

V2. Maar wat levert het op? Jakobus wijst op de resultaten. Ze begeren, maar ze hebben niet. Ondanks al hun gevecht om meer welvaart en een aangenaam leven, hebben ze dat niet. Ze zijn bezig met oorlog en twist. Die vullen de diepste verlangens van een mens niet, maar bewerken iets anders, namelijk moord en doodslag.

Jakobus spreekt krasse taal. Hij houdt zijn lezers voor dat ze aan het moorden zijn. Dat kan slaan op het letterlijk vermoorden van

iemand, maar het is ook van toepassing op het plegen van karaktermoord. In het laatste geval wordt er van iemand zoveel laster verspreid, dat de persoon niet meer in staat is om normaal te functioneren. Hij voelt zich bedreigd en trekt zich helemaal terug. Wie doelwit is van een lastercampagne, wordt als mens afgebroken. Zulke campagnes komen voort uit jaloezheid, dat is het misgunnen van wat de ander heeft om het zelf te bezitten.

Als je niet tevreden bent met wat je hebt, kun je tot een dergelijk handelen komen. Laat je niet meeslepen door gevoelens van ontevredenheid. Kijk naar mensen die zich wel daardoor op sleeptouw laten nemen en je zult constateren wat Jakobus constateert. Deze mensen kunnen niet verkrijgen wat ze begeren. Ze gaan helemaal op in het maken van ruzie en het voeren van oorlog. Wie via die weg iets wil krijgen, maakt alleen maar dingen kapot.

Jakobus stelt vervolgens dat ze niet hebben omdat ze niet bidden. Bidden betekent je bewust afhankelijk van God opstellen. Zolang je bezig bent met het uitwerken van een eigen strategie om iets te verkrijgen, lukt het niet. Soms lijkt het even te slagen, maar het eindresultaat is toch dat je met lege handen staat en vooral met een leeg hart. Als je daarvan doordrongen raakt, zul je gaan bidden.

V3. Nu moet bidden wel in de juiste gezindheid gebeuren. Dat wil zeggen dat je jezelf, als je bidt, overgeeft aan de wil van de Heer. Je laat Hem beslissen of iets goed voor je is of niet. Als jouw bidden meer weg heeft van eisen dan van vragen, is het duidelijk dat jouw verlangens niets te maken hebben met Gods wil, maar met je eigen wil en het bevredigen van je eigen verlangens.

Als je wel wilt bidden in overeenstemming met Gods wil en je wensen worden niet ingewilligd, kun je dat ook zien als een goedheid van God. Als Hij het wel zou geven, zou je daarmee alleen maar jezelf en ook anderen schade berokkenen en Hem oneer aandoen.

Het gaat dus om het toetsen van de motieven van je hart. God kent de verborgen motieven van je hart als je bidt. Hij weet pre-

cies waarom je iets aan Hem vraagt. Hij bestempelt je gebed als verkeerd als Hij ziet dat je gebed alleen maar uit egoïsme gebeden wordt. Het enige wat je wilt met wat je vraagt, is het voor jezelf gebruiken. Jakobus spreekt in dit verband niet over gebruiken of misbruiken, maar over *“verkwisten”*. Dit woord geeft aan dat geen enkele waarde wordt toegekend aan wat gegeven is. Zo wil God niet dat wordt omgegaan met wat Hij geeft en daarom geeft Hij het niet.

V4. Hun hele gedrag is door en door werelds. Jakobus spreekt hen dan ook terecht aan als *“overspeligen”*. Je kunt niet je eigen genoegen najagen zonder in de wereld verstrikt te raken. Begeertebevrediging zonder God is namelijk alleen in de wereld te vinden. Als je dan ook de bevrediging van je begeerten in deze wereld zoekt, zoek je *“vriendschap jegens de wereld”*. Maar vriendschappelijk met de wereld omgaan is overspel van geestelijke aard. Het is een verloochening van je verhouding tot God. Je leven laat dan het tegendeel zien van wat je als christen belijdt.

Als christen zeg je dat je de wereld vaarwel hebt gezegd, dat je van God bent en Hem trouw wilt dienen, maar in je leven geniet je van de dingen van de wereld. Door je wereldse gedrag laat je zien dat je een vriend van de wereld bent. De manier waarop de wereld bezig is met en voor zichzelf, spreekt je aan en volg je na. De wereld vindt dat prachtig en erkent jou als vriend. De waardering van de kant van de wereld is op zich al bedenkelijk.

De keerzijde van deze zwarte medaille is nog bedenkelijker, want daar staat op dat die vriendschap *“vijandschap jegens God”* is. Het een is onlosmakelijk aan het ander verbonden, vergis je niet. Jakobus is daar helder in.

Hij spreekt er zo radicaal over omdat in deze gevallen elk compromis een belediging voor God is. Denk maar eens goed na. Jij hoorde vroeger bij de wereld. Je hebt ingezien wat de wereld is, hoe leeg en ook hoe vol vijandschap tegen God. Die vijandschap is op het hoogst zichtbaar geworden in de verwerping van en moord op de Heer Jezus, van Wie jij zegt dat jij je leven aan Hem te danken hebt. Als dat realiteit voor je is, hoe zou je dan nog

vriendschappen kunnen aanknopen met mensen die nog steeds als haters van de Heer Jezus te boek staan? Tegenover zulke mensen kun je alleen maar getuigen van wat jijzelf in Hem hebt gevonden en bidden dat zij Hem ook leren kennen.

Maar van een dergelijk getuigenis komt niets terecht als je met de wereld heult. Hoe kun je geloofwaardig over Gods oordeel over de wereld spreken, als uit je leven blijkt dat je naar de normen van de wereld handelt en het in de wereld enorm naar je zin hebt? Je leeft óf voor de wereld en dan ben je een vijand van God, óf voor God en dan wil je niets met de wereld te maken hebben. Er is geen neutraliteit mogelijk. Licht en duisternis gaan niet samen (zie 2Ko 6:14).

V5. Om zijn krachtige boodschap te onderstrepen wijst Jakobus op het spreken van de Schrift en op het begeren van de Geest. Van de Schrift gaat een sprake uit die niet voor tweeërlei uitleg vatbaar is. Waar je ook in de Schrift leest, overal kom je het getuigenis tegen dat alles wat van God is, niet met de zondige mens in verbinding kan zijn. Overal waarschuwt de Schrift Gods volk tegen de omgang met de wereld. Of meen je dat de Schrift dit “tevergeefs” zegt? Vergeet het maar. De Schrift spreekt daarover niet tevergeefs, behalve dan voor mensen die de Schrift aan hun laars lappen. Nee, de Schrift spreekt duidelijke taal voor wie oren heeft om te horen.

Door vervolgens ook op het werk van de Geest te wijzen laat Jakobus zien hoezeer Woord en Geest samenwerken. Wat vreemd is aan de Schrift, is ook vreemd aan de Geest. Dat geldt ook omgekeerd. Net zomin als je ergens in de Schrift enige verbinding tussen God en de zonde ontdekt, net zomin brengt “de Geest Die in ons woont” jou tot een handelen in “afgunst”. De Geest Die in jou woont, bewerkt geen oorlog en twist. Oorlogen en twisten komen in de wereld voor en kunnen helaas ook onder de gelovigen voorkomen.

V6. De Geest Die in jou woont, wil jou daar ver bovenuit tillen door “grotere genade” te verlenen. Die grotere genade verleent Hij

aan jou, om jou in staat te stellen daaraan niet mee te doen en te leven voor de ander en tot eer van God.

Dan moet je wel de plaats van nederigheid innemen. Het vlees, de wereld en de duivel mogen grote macht hebben, de genade die God geeft, is veel groter. Hij geeft die genade echter alleen aan de “nederigen”.

Lees nog eens Jakobus 4:1-6.

Verwerking: Welke aspecten in je leven moet je nog bestempelen als ‘vriendschap jegens de wereld’?

Opdrachten | verzen 7-10

Neem eerst de bijbeltekst (*cursief* geschreven) goed in je op; lees daarom aandachtig:

7 Onderwerpt u dan aan God. Weerstaat echter de duivel en hij zal van u vluchten. 8 Nadert tot God en Hij zal tot u naderen. Reinigt [de] handen, zondaars, en zuivert [de] harten, wankelmoedigen. 9 Weest ellendig, treurt en weent; laat uw lachen in treuren en uw blijdschap in verslagenheid veranderd worden. 10 Vernedert u voor [de] Heer en Hij zal u verhogen.

V7. Om de genade van God te ontvangen is de juiste gezindheid, die van nederigheid, nodig. Die kun je laten zien door je te onderwerpen aan God. Daar roept Jakobus toe op. Deze oproep heb je voortdurend nodig. Het gaat erom dat je niet meer zelf de controle uitoefent over je begeerten en je hele leven, maar dat je alles loslaat en in Gods hand legt. Gegarandeerd dat je dan Zijn genade zult ervaren om vanuit dat besef van genade te leven.

Denk niet dat je vervolgens gemakkelijk achterover kunt leunen omdat de rest van je leven dan wel op rolletjes zal lopen. Nee dus. Reken er maar op dat de duivel actief wordt als jij de Geest Die in jou woont ook in je laat werken. Om hem in zijn activiteit te stoppen moet je hem weerstaan. Het is de duivel erom te doen dat je weer onafhankelijk van God gaat handelen. Als je je onderwerpt aan God, zul je hem kunnen weerstaan. De duivel ontmoet dan niet een zwak mens, maar de almachtige God en voor Hem gaat hij op de loop.

De Heer Jezus is het volmaakte voorbeeld van onderwerping aan God. Er was bij Hem niets waarvoor Hij Zich moest vernederen, want Zijn hele leven was een volkomen onderwerping aan God. Die onderwerping bracht Hem in de woestijn. Daar zie je hoe Hij de duivel weerstond, toen deze tot Hem kwam om Hem te verzoeken (*Mt 4:1-11*). Je leert van de Heer Jezus dat je de duivel kunt weerstaan door het gebruik van het Woord van God. Je ziet het weerstaan ook in het leven van Abraham, als de koning van Sodom bij hem komt met zijn list (*Gn 14:21-24*).

V8. Om de duivel te weerstaan moet je in het heiligdom zijn. Daar zie je de grootheid en sterkte van God. Daarom word je aangespoord om tot God te naderen. Het is wel belangrijk dat je in geloof nadert (*Hb 11:6*). Als je dat doet, doe je de ervaring op dat God tot jou nadert. Hij zal je laten merken dat Hij het voor je opneemt tegen de macht van de vijand. Het zijn in de tegenwoordigheid van God vraagt een praktijk die met Gods heiligheid in overeenstemming is. Je onderwerping aan God moet blijken uit je daden. Daarvan spreken je handen. Je handen laten aan de mensen om je heen zien wat je doet.

Bedenk wel dat je handelingen voortkomen uit je hart. Je hart zet je handen aan tot daden. Om in Gods tegenwoordigheid te zijn en Zijn bescherming te ervaren moeten je handen gereinigd zijn. Dat wil zeggen dat je uit je leven moet hebben weggedaan wat er niet in thuis hoort. Je kunt moeilijk bij God komen, terwijl er dingen in je leven zijn, waarvan je weet dat God je daarop aanspreekt. Het zal eerder zo zijn, dat bepaalde kwalijke praktijken die je nog handhaaft je de lust ontnemen om tot God te naderen.

Omdat een mens toch in staat is om God in een verkeerde gezindheid te naderen (*bijv. Lk 18:10-12*), wijst Jakobus ook op de gesteldheid van het hart. Je hart moet gezuiverd zijn van elke bijbedoeling. Jakobus heeft het er al over gehad dat je verkeerd kunt bidden, dat wil zeggen bidden met verkeerde bedoelingen (*vers 3*). Nu roept hij op je hart te zuiveren van die verkeerde bedoelingen. God *“vindt vreugde in waarheid in het binnenste”* (*Ps 51:8*). Je kunt je hart zuiveren van verkeerde bedoelingen door oprecht te bidden: *“Doorgrond mij, o God, en ken mijn hart, beproef mij en ken mijn gedachten. Zie of er bij mij een schadelijke weg is en leid mij op de eeuwige weg”* (*Ps 139:23-24*).

Jakobus spreekt zijn lezers aan als *“wankelmoedigen”*. Moet hij jou ook zo aanspreken? Een wankelmoedige is een persoon met een ‘dubbele ziel’, zoals er letterlijk staat. Het duidt op het hinken op twee gedachten als je twee keuzen worden voorgehouden. Je wordt tussen beide keuzen heen en weer geslingerd, terwijl je innerlijk weet wat de goede keus is.

Een goede illustratie daarvan vind je in de geschiedenis van Elia op de Karmel. Het volk van God bevindt zich onder aanvoering van Achab en Izebel in de macht van de afgodendienst en Elia dient de ware God. Als Elia Achab uitdaagt tot een treffen tussen God en de afgoden, roept hij het volk en de valse profeten op de berg Karmel bijeen. Als dan het volk tot Elia nadert, zegt hij: *“Hoelang hinkt u nog op twee gedachten” (1Kn 18:21)?*

Heb jij je definitieve keus al gemaakt, of hink jij ook nog op twee gedachten? Laat je door Jakobus gezeggen en maak schoon schip met je leven als er dingen zijn, waarvan je weet dat die je dienst voor God in de weg staan.

Zoals je in de eerste verzen van deze brief hebt gelezen, schrijft Jakobus aan het geheel van Gods oude volk, de twaalf stammen. Van dit volk zijn velen niet wedergeboren. Hij zegt het volk in zijn geheel dat ze ellendig moeten zijn en moeten treuren en wenen. Het is een misrekening met fatale gevolgen als iemand meent dat hij door het loutere feit dat hij als Israëliet geboren is, automatisch in de zegeningen van Gods volk zal delen.

Het is een misrekening van de bovenste plank die je ook terugziet in de christenheid. Heel wat mensen rekenen zichzelf tot Gods volk en menen dat ze christen zijn, louter en alleen omdat ze door hun doop tot een kerk of gemeente behoren of christelijke ouders hebben. Op hen is het woord van de Heer Jezus van toepassing dat ze ellendig en jammerlijk en blind en naakt zijn (*Op 3:17*).

V9. Het is van levensbelang dat zulke mensen de ellende van hun situatie inzien. Wie oog krijgt voor het ware gezicht van de wereld, zal zich zijn ellende bewust worden. De wereld is een systeem dat als een kermis functioneert. Er is plezier voor iedereen, maar het is een kermis van de dood. Gods oordeel komt daarover. Wie maar even nadenkt, voelt de leegte. Zolang iemand in de wereld tussen zijn zogenaamde vrienden is, houdt hij zich groot. Hij lacht en drinkt mee, alsof het leven een groot feest is, maar thuis, op zijn kamer, is hij er ellendig aan toe. De eenzaamheid overvalt hem.

Als hij maar eens eerlijk tegen het leven zoals hij dat leeft, zou durven en willen aankijken. Dan zou hij tot de conclusie komen er niet langer deel van te willen uitmaken. Het zou gaan doordringen dat Gods oordeel erover komt. Ook zou hij beseffen dat Gods oordeel ook over hem moet komen. Zijn leven is immers een drama, vol ellende en walgelijke daden. Terecht ontstaat er vrees voor Gods oordeel.

V10. Als dat wordt erkend, is de weg naar de zegen ingeslagen. Die weg begint met het erkennen van de eigen hopeloze situatie zonder enige mogelijkheid zichzelf daaruit te bevrijden (zie *Lk 15:14-20*). Dan is het over en uit met het lachen waarmee hij zichzelf voor de gek heeft gehouden alsof het allemaal leuk was. Wie zichzelf leert zien in Gods licht, kan niet anders dan treuren en wenen. Er komt berouw en een verlangen naar vergeving. Het holle plezier van de wereld, het lachen zonder echte blijdschap, verandert in treuren en verslagenheid. De zondaar vernedert zich voor de Heer.

Als hij eenmaal op dat punt is aangekomen, krijgt hij de verzekering dat de Heer hem zal verhogen. Het is een opmerkelijke belofte voor een berouwvolle zondaar. Hij zal delen in de verhoging van de Heer Jezus, Die Zichzelf vrijwillig heeft vernederd. God zal met de berouwvolle zondaar doen wat Hij met de Heer Jezus heeft gedaan – Hem verhogen –, als de zondaar doet wat de Heer Jezus heeft gedaan – Zichzelf vernederen.

De oproep is behalve op de onbekeerde zondaar ook van toepassing op hen die wedergeboren zijn. De situatie om je heen geeft geen aanleiding tot uitingen van vreugde, maar veelmeer tot uitingen van verdriet. Tot hen die daarvoor geen gevoel meer hebben, komt dezelfde vermaning als tot de zondaar die er helemaal in leeft.

In de 'zaligsprekingen' spreekt de Heer Jezus een speciaal 'gelukkig' uit over 'zij die treuren' (*Mt 5:4*). Dat zijn volgelingen van Hem die aanvoelen hoezeer alles in de wereld in opstand is tegen Hem. Zij delen in Zijn gevoelens over de opstandigheid van de wereld en het verzet tegen wat van Hem is. Daartegenover wil

Hij hun Zijn blijdschap geven (*Jh 15:11*). Dat is een blijdschap die zijn oorsprong vindt in die andere wereld waarvan Hij het middelpunt is. Deze blijdschap ervaar je als je met anderen deelt wat je in de Heer Jezus hebt gevonden (*1Jh 1:3-4*).

Als je in de wereld leeft, deel je wel eens wat met anderen, maar raak je altijd kwijt wat je deelt. Alles wat je in de wereld van de Heer Jezus met anderen deelt, verrijkt je geestelijk leven. Wat je deelt, ben je niet kwijt en de winst verlies je nooit en neemt alleen maar toe.

Lees nog eens Jakobus 4:7-10.

Verwerking: Welke opdrachten (het zijn geen vriendelijke verzoeken!) geeft Jakobus in deze verzen? Welke daarvan gelden voor jou?

Tegen oordelen en roemen | verzen 11-17

Neem eerst de bijbeltekst (*cursief* geschreven) goed in je op; lees daarom aandachtig:

11 Spreekt geen kwaad van elkaar, broeders. Wie van een broeder kwaad spreekt of zijn broeder oordeelt, spreekt kwaad van [de] wet en oordeelt [de] wet. Als u echter [de] wet oordeelt, bent u geen dader van [de] wet maar een rechter. 12 Eén is <de> Wetgever en Rechter, Hij Die kan behouden en verderven. Maar wie bent u dat u uw naaste oordeelt? 13 Komaan dan, u die zegt: Vandaag of morgen zullen wij naar die stad gaan en daar een jaar doorbrengen en handel drijven en winst maken; 14 u die niet weet wat morgen [gebeuren] zal. (Want hoe is uw leven? Want u bent een damp die een korte tijd gezien wordt en daarna verdwijnt) 15 In plaats dat u zegt: Als de Heer het wil en wij leven, zullen wij dit of dat doen. 16 Nu roemt u echter in uw hoogmoedigheden; al zulk roemen is boos. 17 Wie dan weet goed te doen en het niet doet, voor die is het zonde.

V11. In het begin van dit hoofdstuk heeft Jakobus moeten spreken over oorlogen en twisten. Dit zijn uitbraken van onenigheid waarbij partijen openlijk tegenover elkaar staan en elkaar vijandig bejegenen. In het gedeelte dat je nu hebt gelezen, noemt hij een ander kwaad dat onder hen wordt gevonden. Hij spreekt zijn lezers aan op het kwaadspreken van elkaar. Dat lijkt minder erg dan oorlog voeren en ruzie maken. Oorlog en ruzie zijn in het ooglopende conflicten. Kwaadspreken echter kun je doen onder het genot van een kop koffie en met een uitdrukking van zorg op je gezicht.

In werkelijkheid is er van echte zorg natuurlijk geen sprake. Echte zorg voor de broeder of zuster van wie je aan het kwaadspreken bent, zou zijn dat je hem of haar over dat kwaad zelf zou aanspreken. Dan ga ik er nog maar vanuit dat de dingen die je bespreekt ook echt kwaad zijn. Kwaadspreken hoeft niet te betekenen dat je onwaarheid spreekt. Het gaat om geconstateerde kwalijke praktijken of uitspraken.

Toch verbiedt Jakobus het kwaadspreken van elkaar. Als je kwaad spreekt over een broeder, zet je hem in een kwaad daglicht en verhef je jezelf boven hem. Kwaad is kwaad en moet ook zo genoemd worden, maar *kwaadspreken* is een duivels werk. Als je iets ziet of hoort wat kwaad is, moet je daar eerst met de Heer en daarna met de persoon in kwestie over spreken.

Kwaadspreken van een broeder is zowel kwaadspreken van de wet als oordelen van de wet die dat kwaad veroordeelt (*Lv 19:16*). De wet moet het kwaad oordelen, maar krijgt daar door jouw kwaadsprekerij geen kans toe. Je houdt het recht aan jezelf en werpt jezelf op als beoordelaar van het kwaad. Door de wet buiten het kwaad te houden en je eigen beoordeling op het kwaad los te laten, spreek je kwaad van de wet en heb je jezelf tot rechter verheven. Je beoordeelt de wet als niet in staat om te oordelen en minacht zo de wet van God. Vervolgens neem je, in plaats van de wet van God te gehoorzamen, een eigengemaakte wet als norm voor de beoordeling van het kwaad.

V12. Je hebt niet alleen de wet van God aan de kant geschoven en zelf de plaats van de wet ingenomen, maar je hebt zelfs de plaats van God als de Wetgever en Rechter ingenomen. Dat is een verregaande aanmatiging. God is immers soeverein (*vgl. Rm 9:21*), alleen Hij kan behouden en verderven. Hij kan behouden op grond van het werk van Zijn Zoon, maar Hij zal ook verderven ieder die Zijn Zoon afwijst. Tegen die achtergrond moet je de vraag zien: “Maar wie bent u dat u uw naaste oordeelt?” Tegenover de majesteit van God als Wetgever en Rechter en als Behouder en Verderver moet elke aanmatiging om de naaste te oordelen wel verschrompelen.

Het is wel goed om eraan te denken dat het niet gaat om het beoordelen van openbaar kwaad. Het gaat hier om het beoordelen van *elkaar* en het kwaadspreken van *elkaar*. Daarbij komt ook nog dat we de *motieven* van een ander niet kunnen en ook niet mogen beoordelen (*Mt 7:1*). Wat Jakobus zegt, is niet in strijd met het oordelen van het kwaad in de gemeente. Daar moeten we het openbare kwaad oordelen (*1Ko 5:12-13*).

V13. Met het oog op anderen heeft Jakobus vermaand om geen kwaad te spreken en niet te oordelen. Hij laakt daarmee de kwalijke opstelling van zijn lezers als mensen die het altijd beter menen te weten. In deze opstelling openbaren zij een geest van verhevenheid boven anderen. Die onafhankelijke geest komt ook op een andere manier in hun leven tot uiting en wel in hun eigen leven met betrekking tot de plannen die zij maken. Ze maken plannen naar welke stad of steden ze zullen gaan om handel te drijven en daar natuurlijk zoveel mogelijk winst te maken.

Joden zijn altijd een handeldrijvend volk geweest. Ze zijn altijd op winst uit. Daarvoor trekken ze van stad tot stad. Nu is handel drijven en winst maken niet verkeerd. In een gelijkenis gebruikt de Heer Jezus het zaken doen als een bezigheid die voor Hem gebeurt (*Lk 19:13*). Dan kan het niet verkeerd zijn. Wat wel verkeerd is, is het plannen maken voor de toekomst in de geest van onafhankelijkheid, zonder dus in onze plannen uitdrukkelijk rekening te houden met Gods wil. Dat houdt Jakobus zijn Joodse lezers voor die door hun handelsgeest zo werden gedreven, dat ze hun afhankelijkheid van de Heer vergaten.

V14. Jakobus waarschuwt voor de hoogmoedige gedachte dat we de toekomst in eigen hand hebben. Maar we hebben zelfs over de volgende seconde niet de beschikking. We moeten ons bewust zijn dat het leven vluchtig en broos is. Het moet voor mensen die menen zelf het leven in de hand te hebben, ontzuchtend klinken als Jakobus hun leven vergelijkt met een damp. Een damp zie je een korte tijd, maar dan is hij verdwenen, opgelost. Er blijft niets achter wat enige betekenis heeft. Dat is de betekenis van het leven van de mensen van de wereld en ook van hen die belijden tot Gods volk te behoren, maar zonder met de wil van de Heer rekening te houden.

Als je rekening houdt met de wil van de Heer, is jouw leven geen damp. Het leven van de Heer Jezus was geen damp en ook het leven van Gods kinderen is geen damp, als zij zich tenminste als kinderen van God gedragen. Als je rekening houdt met de wil van de Heer, ben je bezig met de werken die de Heer voor je heeft (*Ef 2:10*). Die werken zullen je volgen tot in alle eeuwigheid (*Op*

14:13). Door rekening te houden met de wil van de Heer, zul je nu het zaad zaaien, waarvan je de vrucht in de eeuwigheid zult terugvinden.

Maar het leven is kort. Mozes spreekt over het leven als een slaap (Ps 90:4-5). Als we slapen is het zo morgen. David spreekt over het leven als een afgaande schaduw (Ps 102:12). In het oosten valt de duisternis snel in. Voor Job is het leven gelijk aan de snel draaiende weversspoel (Jb 7:6). Petrus vergelijkt het leven met gras dat vandaag op het veld staat en morgen in een oven wordt geworpen (1Pt 1:24-25).

We kunnen ons korte leven op aarde slechts één keer leven. De grote vraag die we onszelf wel mogen stellen, is: wat maken we ervan, waar leven we voor? Als we ons realiseren dat onze 'diensttijd' zo kort is, zal dat een aansporing zijn om te doen wat goed is voor de Heer (1Ko 7:29-31).

V15. Het is dus niet verkeerd om plannen te maken. Het gaat er alleen om of het plannen zijn die gemaakt worden met de gedachte dat de Heer daarin mee kan gaan. Je mag het plan opvatten om naar een bepaalde stad te gaan, als je dat maar doet in het bewustzijn dat het alleen door kan gaan als de Heer je daarvoor de kracht en bewaring geeft. Bij het maken van onze plannen moeten we steeds bedenken: *"Als de Heer het wil."*

Je ziet dat Jakobus het positief voorstelt. Hij zegt niet dat we moeten denken: 'Als de Heer het niet wil, dan zal Hij het wel verhinderen.' We hebben een Heer Die ons Zijn wil bekend wil maken, ook met betrekking tot het zaken doen en het dagelijkse leven. Dat geldt ook voor het plannen maken om een werk voor de Heer te doen. Dat zie je bij Paulus als hij Efeze heeft bezocht en daar weer vertrekt. Bij het afscheid zegt hij dat hij weer bij hen zal terugkeren, maar wel met de notitie erbij: *"Als God het wil"* (Hd 18:21).

V16. Jakobus houdt zijn lezers voor dat zij roemen in hun *"hoogmoedigheden"*. Hij zegt daarmee dat het in wezen hoogmoed is als er geen rekening wordt gehouden met Gods wil. Er is geen oog

voor plotselinge wendingen in gemaakte plannen, er is kortzichtigheid ten aanzien van de eigen mogelijkheden. Terwijl gemeend wordt alles in de hand te hebben, is er blindheid voor de eigen beperkingen en zwakheden. Het roemen in eigen bekwaamheden is in dubbel opzicht boos. Wat betreft jezelf is er hoogmoed, wat betreft God is er ontkenning van Zijn soevereiniteit.

V17. Jakobus heeft zijn lezers in de vorige verzen de verkeerde houding ten aanzien van elkaar en ten aanzien van God voorgesteld. Ze weten nu hoe het niet moet en kunnen daaruit de conclusie trekken hoe het wel moet. Nu ze weten hoe ze goed moeten doen, zal het hen als zonde aangerekend worden als ze het goede nalaten. Iemand die weet goed te doen en het niet doet, maakt zich schuldig aan de zonde van nalatigheid (*vgl. Lv 5:1*). Het nalaten van het goede, terwijl je weet dat je dat moet doen, bewijst dat de genade ontbreekt en dat de eigen wil werkzaam is. Het leven van de christen bestaat niet uit een heleboel dingen die niet mogen, maar uit het doen van het goede.

Goeddoen kunnen we alleen in de kracht van het nieuwe leven, in het besef van de genade die we hebben gekregen en waarin we worden geleid door de Geest. Een christen is niet een soort padvinder die tevreden is met het doen van één goede daad per dag. In zo'n geval kun je je afvragen wat hij de rest van de dag doet. Nee, een christen is voortdurend bezig met goeddoen.

Als we weten wat goed is, maar we blokkeren het nieuwe leven, zodat het niet tot uiting komt, is het zonde. Dit beginsel geldt ook voor ongelovigen. Hoeveel mensen weten niet dat ze zich moeten bekeren, maar ze doen het niet? Ieder mens, gelovig of ongelovig, is verantwoordelijk voor wat hij weet. Daar zal God hem aan houden en op Zijn dag ook op aanspreken. Laat het een aansporing zijn, om als je weet dat iets goed is om te doen, dat dan ook daadwerkelijk te doen.

Lees nog eens Jakobus 4:11-17.

Verwerking: Welke twee aspecten van het leven behandelt Jakobus in deze verzen? Wat spreekt jou aan?

Jakobus 5

Waarschuwing voor de rijken | verzen 1-6

Neem eerst de bijbeltekst (*cursief* geschreven) goed in je op; lees daarom aandachtig:

1 Komaan dan, rijken, weent en jammert over de ellende die u zal overkomen. 2 Uw rijkdom is verrot en uw kleren zijn door de mot verteerd. 3 Uw goud en zilver is verroest en hun roest zal tot een getuigenis tegen u zijn en uw vlees als een vuur verteren. U hebt schatten verzameld in [de] laatste dagen. 4 Zie, het loon van de arbeiders die uw akkers geoogst hebben, dat door u is ingehouden, roept, en de kreten van de maaiers zijn gekomen tot de oren van [de] Heer Zebaoth. 5 U hebt in weelde en genotzucht geleefd op aarde; u hebt uw harten te goed gedaan op een slachtdag. 6 Veroordeeld, gedood hebt u de rechtvaardige; hij weerstaat u niet.

V1. Jakobus richt zich in scherpe bewoordingen tot de rijken. Daar hebben ze het dan ook zelf naar gemaakt. Zij openbaren zich als de tegenstanders van de armen, in wie we het gelovig overblijfsel van Gods volk kunnen herkennen. Zij slepen hen voor de rechter (Jk 2:6). De rijken oefenen macht over de armen uit die van hen afhankelijk zijn. Als de armen in hun armoede bijvoorbeeld de huur van hun woning niet kunnen betalen, maken de rijken er een rechtszaak van. De rechters zijn ook op hun hand, want die zijn omkoopbaar.

De rijken hangen aan hun rijkdom, ze vertrouwen erop. Daardoor is er een scheiding tussen hen en God. Waarop ze vertrouwen, zal hun echter worden ontnomen. Gods oordeel zal hen treffen. Met het oog daarop roept Jakobus de rijken op zich bewust te worden van wat hen te wachten staat. Het zou hen tot wenen en jammeren moeten brengen als uiting van berouw over de door hen begane zonden. Als ze nu nog tot inkeer komen, zal dit wenen en

jammeren van tijdelijke aard zijn. Als ze zich niet bekeren, zullen ze tot in eeuwigheid wenen en jammeren.

V2. Jakobus spreekt hen niet aan als 'broeders'. Deze rijken zijn ongelovigen die hun rijkdom op oneerlijke wijze hebben verkregen. De rijkdom die ze bezitten, is verrotte rijkdom, en de prachtige kleding die ze dragen (*Jk 2:2*) en waarmee ze pronken, vertonen de sporen van aanvreting door de mot. Verrotte rijkdom is rijkdom die geen enkel houvast biedt. Door de mot verteerde kleding is kleding die geen enkele warmte geeft.

Deze uitval van Jakobus in de richting van de rijken moet zijn lezers, die tot de twaalf stammen behoren, wel vreemd in de oren hebben geklonken. Rijkdom is in het Oude Testament immers in het algemeen juist een bewijs van Gods gunst. Heeft Hij niet beloofd dat ze bij trouw rijk gezegend zouden worden (*Dt 28:1-14*)? Maar die belofte betreft een nationale zegen die het volk *als geheel* zou krijgen als het volk *als geheel* God gehoorzaam zou zijn. Maar het volk *als geheel* is God zeer ontrouw geworden met als dieptepunt de verwerping van de Heer Jezus. Daardoor zijn de dingen anders komen te liggen en kan het zo zijn dat een trouwe gelovige arm is en dat een goddeloze rijk is. Dat is de situatie onder de twaalf stammen aan wie Jakobus schrijft.

V3. De rijken menen in hun dwaasheid dat hun goud en zilver hen in staat stelt onbeperkt van het leven te kunnen genieten. Jakobus haalt die schijnzekerheid volledig onderuit. De glans van deze voor de rijken zo waardevolle materialen is niet alleen verbleekt, maar is veranderd in roest. Jakobus stelt het eindresultaat voor. Evenals verrotting en vertering door de mot is roest een toestand waardoor een materiaal volkomen waardeloos wordt. Roest is een proces dat uitloopt op volledig verderf. Alles wat deze rijken hebben verworven, zal tegen hen getuigen. God zal hun de waardeloosheid van de door hen verzamelde schatten laten zien. Deze zullen het bewijs leveren van hun goddeloze leven. Daarna zullen ze hun verdiende loon ontvangen in het eeuwige vuur (*Op 20:11-15*).

Als een extra verwijt spreekt Jakobus uit dat ze bezig zijn geweest met het verzamelen van schatten “in [de] laatste dagen”. Het is al dwaas om voor zichzelf schatten te verzamelen, het is extra dwaas dat in de laatste dagen te doen. Wie zo leeft, is niet alleen egoïstisch en gevoelloos voor de nood van anderen, maar ook kortzichtig en blind voor het dreigende oordeel dat hem en zijn bezit zal treffen.

Voor jou als gelovige is dat ook een waarschuwing. Laat je niet meeslepen en opjagen in het gevecht om steeds meer. De roeping van de christen is niet verzamelen, maar geven. Een christen laat zien Wie God is, en God is een Gever.

Als Jakobus in zijn dagen al spreekt over de laatste dagen, hoeveel te meer geldt dat dan voor ons. Het is nooit Gods bedoeling geweest dat de christen op aarde schatten zou verzamelen. Kijk maar naar het grote Voorbeeld, de Heer Jezus. Van Hem lees je dat Hij, terwijl Hij rijk was, ter wille van ons arm is geworden, opdat wij door Zijn armoede (geestelijk) rijk zouden worden (2Ko 8:9).

De knecht van Elisa, Gehazi, is een sprekend voorbeeld van hoe het niet moet. Gehazi had door leugen en bedrog schatten verzameld. Hij krijgt te horen dat het er niet de tijd voor was (2Kn 5:26). Hij hoefde zijn rijkdom niet terug te sturen naar Naäman, maar hij kreeg er de melaatsheid van Naäman bij. De zucht naar rijkdom maakt melaats, dat wil zeggen het veroorzaakt een ziekte die uitloopt op de dood. De rijke die voor zijn rijkdom leeft, loopt met de dood in de schoenen.

V4. Hoe hebben deze rijken hun schatten verkregen? Die hebben ze op uiterst onrechtvaardige manier verkregen. Ze hebben gewoon het loon ingehouden van de arbeiders die ze hadden gehuurd om hun akkers te bewerken. Ze genoten van de opbrengst van het werk van de arbeiders en ze genoten van de gedachte dat ze ook het loon van hun arbeiders op zak hielden. Ze rekenden zichzelf rijk, want ze meenden dubbele winst op te strijken.

Jakobus houdt hun voor dat ze een misrekening maken. Ze rekenen namelijk buiten “de Heer Zebaoth”. De Heer Zebaoth is Jahweh van de legermachten. Het is God in Zijn majesteitelijke grootheid als de Aanvoerder van alle hemelse en aardse legers.

De rijken sluiten hun oren voor het geroep van de armen, de door hen benadeelden, maar de oren van de Heer Zebaoth zijn niet gesloten. Zijn oren horen twee dingen. Er is loon dat de rijken onrechtmatig hebben ingehouden dat tot de Heer roept en ook de kreten van de maaiers bereiken Zijn oren. Het onrechtmatig ingehouden loon getuigt voor Gods aangezicht tegen hen. Zij zijn door hun handelwijze wetsovertreders (*Lv 19:13; Dt 24:14-15*) en ze zullen als zodanig worden geoordeeld. God zal de aanklagers die tot Hem hebben geroepen in het gelijk stellen en er ook voor zorgen dat zij schadeloos worden gesteld.

V5. De rijken hebben zich buitensporig te goed gedaan aan alle weelde en genotzucht die de aarde maar te bieden heeft. Ze hebben dat gedaan over de rug van de armen. In hun hart is er geen enkele verhindering geweest om een dergelijk leven te leven. Ze hebben hun “*harten te goed gedaan*”. Ze hebben zich met hart en ziel aan dit liederlijke leven overgegeven. Dat bewijst wel hun totale afstomping. Het geweten functioneert niet meer.

Ze hebben geschransd als varkens. Elke dag was voor hen een “*slachtdag*”, een dag met een overvloed aan vlees. In plaats van dat met anderen te delen zijn ze erop aangevallen en hebben er hun vadsige lichamen verder mee volgepropt. Hun god is de buik (*Fp 3:19*).

Het kan ook zijn dat Jakobus het woord ‘slachtdag’ gebruikt als een zinspeling op het oordeel dat hen dreigend boven het hoofd hangt. Een slachtdag betekent voor een dier het einde van zijn leven. Deze mensen krijgen te horen dat ze, terwijl de slachting van het oordeel eraan komt, vrolijk verder feesten. Aan het oordeel willen ze niet denken.

V6. Als hoogtepunt, of beter, dieptepunt, van hun egoïstische levensstijl houdt Jakobus de rijken voor dat zij zich schuldig

hebben gemaakt aan de dood van rechtvaardige volksgenoten. Dezen hebben zich daar niet tegen verzet. Jakobus kan deze beschuldiging uitspreken, omdat de geest van de rijken dezelfde geest is die de Heer Jezus naar het kruis heeft gebracht. In een leven dat alleen om eigen eer en bevrediging draait, is er geen plaats voor Hem. Waar Hij Zich in een dergelijk leven aandient om aan te bieden wat werkelijk vreugde geeft, wordt Hij veroordeeld en vermoord, ook al heeft Hij nog zoveel goeds gedaan.

De egoïst verdraagt geen goedheid, want dat bewijst zijn slechtheid en boosheid. Daar wil hij niet mee worden geconfronteerd en dus zal hij alles uitschakelen wat dat probeert. Dat doet hij met mensen die hem alleen maar om het loon vragen waarop ze recht hebben. Zulke rechtvaardigen kan hij niet uitstaan.

Bovenal geldt het voor dé Rechtvaardige. Jakobus lijkt toch vooral aan Hem te denken. De laatste zin, "*Hij weerstaat u niet*", lijkt dat te bevestigen. De Heer Jezus heeft hen, die rijk zijn in macht en eer en rijkdom in de uiting van al hun boosheid, niet weerstaan. Hij heeft Zijn mond niet opengedaan, maar Zich als een lam naar de slachtbank laten leiden (*Js 53:7*). Hij heeft alle onrecht verdragen en geen weerstand geboden. Hij heeft alles overgegeven aan Hem Die rechtvaardig oordeelt (*1Pt 2:23*). Hij heeft als de Rechtvaardige geleden voor onrechtvaardigen, opdat Hij ieder die dat erkent, tot God zou brengen (*1Pt 3:18*). Tegenover alle boosheid van de mens schittert Zijn volmaaktheid in alle dingen. Zijn voorbeeld mag voor jou een bemoediging zijn als jou onrecht wordt aangedaan.

Lees nog eens Jakobus 5:1-6.

Verwerking: Welke waarschuwing(en) bevat dit gedeelte voor jou?

Geduld | verzen 7-12

Neem eerst de bijbeltekst (*cursief* geschreven) goed in je op; lees daarom aandachtig:

7 Hebt dan geduld, broeders, tot de komst van de Heer. Zie, de landman wacht op de kostelijke vrucht van het land en heeft er geduld mee, totdat deze [de] vroege en late <regen> ontvangt. 8 Hebt ook u geduld, sterkt uw harten, want de komst van de Heer is nabij. 9 Zucht niet tegen elkaar, broeders, opdat u niet geoordeeld wordt. Zie, de Rechter staat voor de deur. 10 Broeders, neemt als voorbeeld van het lijden en het geduld de profeten, die in de Naam van [de] Heer gesproken hebben. 11 Zie, wij prijzen hen gelukkig die volhard hebben. U hebt van de volharding van Job gehoord en hebt [uit] het einde van [de] Heer gezien dat de Heer vol genegenheid en ontfermend is. 12 Vóór alles echter, mijn broeders, zweert niet, noch bij de hemel noch bij de aarde, noch enige andere eed. Maar laat uw ja ja en uw nee nee zijn, opdat u niet onder een oordeel valt.

V7. Jakobus sluit met zijn vermaning om geduld te hebben aan op het vorige vers. Daar heb je gezien dat de Heer Jezus geduldig het lijden heeft verdragen. Het hebben van geduld kunnen we van Hem leren. In de *verzen 7-10* staat vier keer het woord “geduld”. Dat laat wel zien hoe belangrijk het is om geduldig te zijn, want hoe gemakkelijk kunnen er toch gevoelens van ongeduld opkomen. Geduld is nodig in omstandigheden waarin je oneerlijk behandeld wordt en/of geen uitzicht op uitkomst hebt in je omstandigheden. Geduld wordt altijd beloond als je geduld een wachten op de Heer is.

Geduldig zijn tot de komst van de Heer ziet hier op Zijn komst op aarde om recht te spreken, het recht uit te oefenen en rechtvaardig te regeren en alles te belonen wat voor Hem is gedaan. Als lid van de gemeente van God mag je ook uitzien naar de komst van de Heer Jezus om de gelovigen tot Zich te nemen (*1Th 4:14-18*). Die komst gaat aan de komst van de Heer naar de aarde vooraf.

Je mag ook uitzien naar de komst van de Heer in de zin van tusenkomst in de omstandigheden waarin je verkeert (*vgl. Ep 4:5b*). Daarover gaat het hier niet zozeer, maar je mag er toch wel troost uit putten. Je mag erop rekenen dat de Heer in jouw omstandigheden wil binnenkomen, om je erin bij te staan, als jij daarvoor je hart opent. Dat zal je ervoor bewaren te blijven steken in het onrecht dat je allemaal is aangedaan en waaraan je lijkt te zijn overgeleverd.

Soms moet je erin berusten dat daarin niets verandert. Dan mag je er wel op vertrouwen dat de Heer bij je komt om je te sterken. In die zin heeft Paulus ook meegemaakt dat de Heer bij hem kwam en hem bemoedigde (*Hd 18:9*). Als de gedachte aan de komst van de Heer voor je leeft, zul je ervaren dat Hij bij je is.

Het is met geduld hebben als met een landman of boer die gezaaid heeft. Als hij gezaaid heeft, is geduldig wachten op de kostelijke vrucht van het land het enige wat hij kan doen en dat doet hij dan ook. Voor het opkomen van het zaad en de uiteindelijke vrucht is hij afhankelijk van de regen van de hemel (*Dt 11:11,14*). Die verwacht hij van God.

Jouw leven is een akker waarin God het zaad van Zijn Woord heeft gezaaid. Hij wil dat daaruit vrucht voor Hem voortkomt. Hij versnelt het groeiproces niet, maar maakt de grond nat met Zijn Woord en Zijn Geest. Zijn Woord is als regen (*Dt 32:2*). Hij wil uit jouw leven kostelijke vrucht voor Zichzelf.

Dat geldt ook voor de christenheid in zijn geheel. In het begin kwam de “vroeg” regen. Dat kun je toepassen op de uitstorting van de Heilige Geest op de Pinksterdag (*Hd 2:1*). Daardoor is de gemeente ontstaan die door God bedoeld is om vrucht te dragen voor Hem.

Wanneer de gemeente is opgenomen, komt er nog een keer een uitstorting van de Heilige Geest en wel over het overblijfsel van Israël (*Jl 2:28-29*). Dat is de toepassing van de “late” regen. Wanneer het overblijfsel de late regen heeft ontvangen, zal het ook kostelijke vrucht voor God opleveren.

V8. Het geduld om te wachten staat tegenover de directe behoeftebevrediging waaraan de rijken zich overgeven. Zij willen iets hebben en zij willen het nú hebben. Een dergelijke houding is ongepast voor een kind van God. Een kind van God mag er niet van uitgaan dat zijn verlangens onmiddellijk worden vervuld. Hij moet leren geduldig te zijn. Daarom herhaalt Jakobus na het voorbeeld van de landman zijn aansporing om geduld te hebben.

Hij voegt eraan toe hun harten te sterken en geeft hun het versterkingsmiddel: de komst van de Heer. Voor de tweede keer wijst hij op de komst van de Heer. De gelovige zal in zijn verlangens pas bevredigd worden als de Heer komt. En Zijn komst is nabij. Die gedachte geeft het hart moed om te volharden in de weg van het geloof. Zodra je de komst van de Heer uit het oog verliest, zul je je gaan inzetten om het leven op aarde zo plezierig mogelijk te maken. Toen de Israëlieten het beu waren om op Mozes te wachten, wilden ze dat er een gouden kalf werd gemaakt en vervielen ze tot afgoderij (*Ex 32:1*). In een gelijkenis laat de Heer Jezus zien dat hetzelfde gevaar de christenen bedreigt (*Mt 24:48-49*).

V9. Uitzien naar de komst van de Heer zal er ook voor zorgen dat we elkaar het leven niet moeilijk maken, maar elkaar juist bemoeiden en vertroosten met het oog op die komst. Hoe gemakkelijk gaan we tegen elkaar zuchten over wat ons is aangedaan. Als we tegen elkaar zuchten, zeggen we soms dingen die niet gepast of zelfs onwaar zijn. Het kan zijn dat we hun die ons het leven moeilijk maken meer toeschrijven dan terecht is. Het kan zelfs zijn dat we God de schuld geven van onze moeilijkheden. Daarvoor zullen we dan geoordeeld worden bij de komst van Hem Die op het punt staat als Rechter te komen.

De komst van de Heer is niet alleen een troostvolle gebeurtenis, waardoor er een einde komt aan alle onrecht dat ons is aangedaan. De komst van de Heer heeft ook tot gevolg dat ieder mens, ook jij en ik, zich zal moeten verantwoorden (*2Ko 5:10*).

V10. In plaats van te zuchten en ons te beklagen over onze omstandigheden moeten we kijken naar de profeten en aan hen een voorbeeld nemen. Wat is er tegen hen gezucht en wat een lijden

is hun aangedaan! Zij hadden de ondankbare taak in opdracht van God het volk zijn zonden voor te houden. Dat is hun niet in dank afgenomen. Het volk heeft hen bespot en veracht en gehoond (2Kr 36:15-16). Wat een geduld hebben ze laten zien. Het volk luisterde niet, maar toch gingen ze door met hun prediking in de Naam van de Heer.

V11. Als we volharding opmerken, komt er iets van bewondering bij ons naar boven. Mensen die volharden, tonen karakter. Zij bereiken ook iets. In het geloof geldt dat dubbel en dwars. Zij die volharden in het geloof, tonen dat zij iets bezitten wat de moeite waard is om, dwars door alle tegenslagen heen, vast te houden. Dat hebben de profeten laten zien.

Jakobus wijst op nog een opmerkelijk voorbeeld van volharding en dat is Job. Wat deze man heeft getoond aan volharding, kun je gerust uniek noemen. Kijk maar eens wat hij allemaal te verduren heeft gekregen. Al zijn bezittingen worden hem in een razend tempo ontnomen. Hij raakt al zijn kinderen kwijt en ook zijn gezondheid. Als hij in die situatie is beland, moet hij zelfs de steun van zijn vrouw ontberen. Als zijn hulp zou ze hem op God moeten wijzen, maar in plaats daarvan spoort ze hem aan God maar vaarwel te zeggen. Van een schatrijk en gezegend man verandert Job binnen korte tijd in de meest beklagenswaardige man op aarde (Jb 1-2).

De lezers van deze brief zijn bekend met het weergaloze lijden van Job. Jakobus schrijft echter niet over het *lijden* van Job, maar over de *volharding* van Job. Daar hebben ze van gehoord en dat zou een stimulans voor hen moeten zijn. Als Job heeft volhard, zouden zij, die toch in mindere mate te lijden hebben, dan niet volharden?

Jakobus voegt er nog iets aan toe. Hij verhaalt niet hoe Jób glanzend uit de zware beproeving tevoorschijn is gekomen. Hij schrijft over "*het einde van [de] Heer*", dat wil zeggen het eindresultaat van de handelingen van de Heer met Job (Jb 42:7-17). Daardoor legt Jakobus er de nadruk op dat de Héér met Job tot Zijn doel is gekomen.

Al de tijd dat Job leed, ook vanwege de aanklachten van zijn vrienden, was de Heer *“vol genegenheid en ontfermend”* ten aanzien van Job (vgl. Ex 34:6). Het mag ons tot troost zijn dat, als wij het gevoel hebben verstoten te zijn en alleen en mislukt, de Heer dan bij ons is met Zijn genegenheid.

V12. Na de voorbeelden van geduld maant Jakobus nog tot geduld met de tong. Hij ziet een verkeerd gebruik van de tong als het grootste gevaar, want hij zegt dat ze *“vóór alles”* niet moeten zweren. Als iemand een lijden ondergaat waar maar geen einde aan lijkt te komen en het wachten op uitkomst zwaar wordt, is het gevaar groot om te zweren. Iemand kan dan bijvoorbeeld beloven dingen te zullen doen als de pijn maar wordt verlicht of als de moeilijkheid maar verdwijnt. Er kan ook wraak gezworen worden jegens de persoon die wordt gezien als de oorzaak van dit lijden of dat probleem.

Zulke uitingen van de tong laten een gezindheid van een hart zien dat niet onderworpen is aan God. Dat hart sterkt zich niet in God of in de genade, maar geeft toe aan het ongeduld. De Heer en Zijn majesteit worden vergeten en de hemel of de aarde of andere dingen worden aangeroepen om de eigenwil kracht bij te zetten. Dat is heel kwalijk en daarover moet het oordeel komen.

Jakobus spreekt veel over oordeel. Dat komt omdat hij het christelijke leven praktisch benadert en de christen op diens verantwoordelijkheid aanspreekt. Bij hem gaat het ook vaak om de tong. In plaats van gebruik te maken van krachtige termen moeten we ons in gewone woorden van ‘ja’ en ‘nee’ uitdrukken. Daar moeten we niets anders mee bedoelen dan we zeggen. God en mensen moeten van onze woorden op aan kunnen.

Lees nog eens Jakobus 5:7-12.

Verwerking: Waar word jij snel ongeduldig van? Hoe reëel is voor jou de komst van de Heer?

Gebed | verzen 13-20

Neem eerst de bijbeltekst (*cursief* geschreven) goed in je op; lees daarom aandachtig:

13 Lijdt iemand onder u? Laat hij bidden. Is iemand welgemoed? Laat hij lofzingen. 14 Is iemand onder u ziek? Laat hij de oudsten van de gemeente bij zich roepen en laten zij over hem bidden en <hem> zalven met olie in de Naam van de Heer. 15 En het gebed van het geloof zal de zieke behouden en de Heer zal hem oprichten; en als hij zonden gedaan heeft, zal het hem vergeven worden. 16 Belijd dus elkaar de zonden en bidt voor elkaar, opdat u gezond wordt. Een krachtig gebed van een rechtvaardige vermog veel. 17 Elia was een man van gelijke natuur als wij, en hij bad een gebed dat het niet zou regenen, en het regende drie jaar en zes maanden niet op aarde. 18 En hij bad opnieuw, en de hemel gaf regen en de aarde bracht haar vrucht voort. 19 Mijn broeders, als iemand onder u van de waarheid afdwaalt en iemand brengt hem terug, 20 laat hij dan weten dat wie een zondaar van zijn dwaalweg terugbrengt, <zijn> ziel van [de] dood redden en een menigte van zonden bedekken zal.

V13. In het eerste vers van dit gedeelte zie je drie situaties waarin iemand zich kan bevinden:

- iemand kan lijden,
- iemand kan welgemoed zijn en
- iemand kan ziek zijn.

Het zijn situaties die een bepaalde reactie oproepen bij wie zich daarin bevindt. Het gaat erom

- hoe er wordt gereageerd op lijden,
- wat er wordt gedaan met gevoelens van blijdschap en
- hoe ziekte wordt ondergaan.

De wereld ontvlucht lijden, geeft luidruchtig uiting aan gevoelens van blijdschap en ondergaat knarsetandend ziekte. De gelovige mag daar heel anders op reageren. Het is prachtig om te zien dat Jakobus in elk van de drie situaties naar God als de toevlucht van de gelovige verwijst.

- Wie lijdt, mag met zijn lijden naar God gaan door te bidden. Daardoor zal hij vertroosting ondervinden (2Ko 1:3-7).
- Wie in voorspoed leeft en niet geplaagd wordt door tegenslagen, mag daarvoor zijn dank uitzingen tot God. Daardoor erkent hij God als de bron van zijn voorspoed en wordt hij ervoor bewaard door de voorspoed God te vergeten. Lijden willen we wel vaak bij God brengen, maar we vergeten vaak onze vreugde met Hem te delen.
- V14. Wie ziek is, mag dat bekendmaken aan de oudsten van de gemeente. Dat betekent niet dat God hier buiten staat en de zieke zijn gezondheid van mensen verwacht (vgl. 2Kr 16:12), maar dit is de weg die God wijst. De oudsten zijn als het ware Zijn vertegenwoordigers.

Dit wil niet zeggen dat voor elke ziekte een beroep moet worden gedaan op de oudsten van de gemeente. Timotheüs krijgt niet het advies om de oudsten van Efeze te roepen om voor hem te bidden en hem gezond te maken. Paulus geeft hem het eenvoudige advies een beetje wijn te nemen (1Tm 5:23).

Het vervolg hier maakt duidelijk dat het om een ernstige ziekte gaat die ook nog eens het gevolg van bepaalde zonden zou kunnen zijn. Als dat het geval is, heeft de ziekte de zonde openbaar gemaakt. Het is niet voldoende dat de zieke zijn zonden alleen tussen zich en God houdt.

De ziekte is niet een klein griepje. Het woord dat Jakobus voor 'ziek' gebruikt, wijst erop dat de zieke zwak, zonder kracht, is. Ook is het duidelijk dat de zieke de samenkomsten niet kan bezoeken, want hij moet de oudsten bij zich roepen. Tevens zie je in de uitdrukking "*de Heer zal hem oprichten*", dat het gaat om ie-

mand die op bed ligt (of aan huis gebonden is), terwijl de kracht hem ontbreekt om op te staan.

Als de zieke de oudsten bij zich heeft geroepen, moeten zij over hem bidden. Niet de zieke moet bidden. Ook moeten de oudsten hem “zalven met olie in de Naam van de Heer”. Over wat de olie voorstelt of bewerkt, is al heel wat gezegd en geschreven. Enkele mogelijkheden geef ik aan je door ter overweging, omdat die me zelf ook hebben aangesproken.

De ene overweging is dat de olie een gewoon geneesmiddel is (vgl. *Js 1:6; Jr 8:22; Lk 10:34*). Aan die olie moet dus geen wonderbare werking worden toegekend, net zomin als dat het geval is bij de vijgenkoek die Hizkia moest nemen om die op zijn wond te leggen (*Js 38:21*). De Heer moet de middelen zegenen. Daarom wordt Zijn Naam eraan verbonden. Het gebruik van olie door de oudsten kan dus een medische handeling zijn die dient om de zieke wat verlichting in de pijn te geven, zonder daaraan de conclusie te verbinden dat hij zal genezen. Er is geen sprake van een godsdienstig ritueel.

De andere mogelijkheid is dat het gebruik van olie een symbolische betekenis heeft. De zalving heeft dan de betekenis van iemand speciaal eren. Zo lees je over het zalven van de voeten van de Heer (*Jh 12:3*) en het lichaam van de Heer (*Mk 16:1*). De Heer neemt het Simon kwalijk dat deze Hem het bewijs van hoffelijkheid heeft onthouden door Hem niet te zalven (*Lk 7:46*).

Ook voor deze betekenis van het zalven is veel te zeggen. Het zal de zieke, die zich mogelijk afvraagt of God nog wel naar Hem omziet, goedgevoelen om door deze zalving te ervaren dat God toch naar Hem omziet. Misschien dat in verbinding met *Markus 6:13* de olie ook als een symbool van de volmacht of het gezag van de oudsten gezien kan worden om het gebed tot genezing te bidden.

V15. Hoe het ook zij, het gebed en gebed alleen brengt zegen van God voor zieke gelovigen en het gebruik van olie is op geen enkele manier een wezenlijk deel dat nodig zou zijn om die zegen te krijgen. Niet de olie bewerkt de genezing, maar het gebed van

het geloof van de oudsten. Dat dit gebed van geloof door de Heer wordt verhoord, is te zien aan het feit dat Hij de zieke opricht.

Aan het oprichten van de zieke is tevens de vergeving verbonden in geval de zieke zonden heeft gedaan. Er kan geen zegen van genezing zijn als er geen belijdenis is geweest. Daarom moet er belijdenis aan vooraf zijn gegaan, want zonden worden alleen vergeven als ze worden beleden. Het betreft hier de vergeving van de zonden door de oudsten. De zieke zal zijn zonden al aan God hebben beleden en van God vergeving hebben gekregen (*1Jh 1:9*). Het is ook belangrijk dat de oudsten de vergeving uitspreken (*vgl. Jh 20:23; Mt 18:18*). Als gevolg daarvan is er ook een openlijk herstel van gemeenschap met de gelovigen.

V16. De situatie van het 'ziekbed-gebed' brengt Jakobus ertoe om de noodzaak te onderstrepen van het belijden van de zonden aan elkaar, ook als er van ziekte geen sprake is. Elkaar de zonden belijden is niet de biecht, zoals die door de roomse kerk wordt geleerd en uitgeoefend. Bij die biecht belijdt iemand zijn zonden aan een persoon die daarmee niets te maken heeft en dat in de aanmatigende status van middelaar tussen de zondaar en God.

De oproep van Jakobus slaat op situaties waarin we tegen elkaar hebben gezondigd. Zonde verhindert altijd de zegen van God. Die verhindering wordt weggedaan door belijdenis. Als zonde wordt beleden, kan de zegen weer vrij stromen en kunnen er in geval van ziekte ook genezing en gezondheid komen.

Het is overigens niet verkeerd om zonden te belijden aan iemand tegen wie niet is gezondigd als het gaat om pastorale hulp. Iemand kan gekweld worden door een zonde, maar niet goed weten hoe hij die moet belijden. Het kan bijvoorbeeld ook zijn dat de persoon tegen wie gezondigd is, niet meer leeft. Dan is het goed om samen met een vertrouwenspersoon de zonde te belijden en dat die ander hem ook verzekert dat de vergeving door God vaststaat, omdat God het heeft gezegd in Zijn Woord (*zie 1Jh 1:9*).

De kracht van het gebed is geweldig. Voorwaarde is wel dat het gebeden wordt door een rechtvaardige. Met een rechtvaardige

bedoelt Jakobus niet iemand die door het geloof een rechtvaardige voor God is (hoewel hij dat natuurlijk is), maar iemand die als een rechtvaardige leeft. Als zo iemand bij God komt met een krachtig gebed, kan en zal God ernaar luisteren. Hij hoeft dan niet eerst met de bidder te spreken over dingen die in zijn leven niet kloppen. Een rechtvaardige heeft omgang met God, hij is daaraan gewend en kent daardoor de wil van God.

Jij kunt een rechtvaardige zijn. Dat is geen status die je bereikt door goed te leven, maar dat ben je als, voor zover je weet, je leven rein is voor God. God wil in Zijn handelingen jouw gebed inschakelen. Hij luistert ernaar en gebruikt het tot verwerkelijking van Zijn plannen.

V17. Als voorbeeld van een rechtvaardige die een krachtig gebed bidt, haalt Jakobus Elia naar voren. Elia staat vlak bij je en niet boven je, hoewel je zeker tegen hem zult opkijken. Ik tenminste wel. Hij is echt een man Gods. Elia heeft ook zijn zwakke momenten gekend. Daarom staat hier dat hij *“een mens van gelijke natuur als wij”* was. Daarom ook kun je veel van hem leren. Hij kon ontverschrokken voor de goddeloze koning Achab staan, omdat hij zich ervan bewust was dat hij niet voor Achab, maar voor Gods aangezicht stond (1Kn 17:1). Hij kondigde aan dat het niet zou regenen. In die aankondiging lees je niet van gebed. Dat lees je hier. Jakobus vertelt dat aan die aankondiging gebed vooraf is gegaan.

Hoe kon Elia een dergelijk gebed, dat eigenlijk oordeel betekende, bidden? Hij kende Gods gedachten en daarom bad hij dit merkwaardige gebed (zie Dt 11:16-17). Hij had Gods volk lief en hij had God lief. God verlangde ernaar dat Zijn volk bij Hem terugkwam en dat kon alleen door het oordeel van droogte te laten komen. Het is een gebed tot de Heer om ons *niet* te zegenen, opdat we zullen voelen dat we van Hem afgeweken zijn. Het gebed van Elia werd verhoord.

V18. Na verloop van tijd bad hij opnieuw en dit keer bad hij om regen. Hij begreep dat de tijd van zegen was aangebroken omdat hij het offer had gebracht en het volk de belijdenis had uitgesproken dat Jahweh God is (1Kn 18:38-39).

Ik kan niet genoeg benadrukken hoe belangrijk, juist in de laatste dagen, gebed is. Er zijn mensen nodig die Gods wil kennen en overtuigd zijn van de kracht van het gebed. Ik hoop dat jij een bidder zult zijn. Daarvoor is geen gave nodig, je hoeft er ook geen cursus voor te volgen. Je moet het eenvoudig doen. Denk nog maar eens goed na over dit gebed van Elia en neem je voor meer en krachtiger te gaan bidden.

V19. Jakobus besluit zijn brief met twee verzen over het terugbrengen van iemand die van de waarheid is afgedwaald. Dat sluit goed aan op Elia. Elia was ook een hersteller. Door zijn gebed heeft hij het volk teruggebracht tot God. Jij kunt ook iemand door gebed terugbrengen tot God.

Ken jij mensen, gelovigen, die eerst trouw waren in hun dienst voor de Heer, maar het nu niet meer zo nauw nemen met de waarheid? Als ze zo doorgaan, komen ze in de dood terecht. Jij mag zo iemand terugbrengen van die dwaalweg door voor hem te bidden. Als je zo in gebed voor de betreffende afgedwaalde bidt, kan de Heer je ook duidelijk maken of je zo iemand moet opzoeken en hoe je hem moet aanspreken.

V20. Als je hem terugbrengt, red je hem van de dood en bedek je ook een menigte van zonden. Hij zal tot berouw komen en zijn verkeerde weg belijden. Dan mag hij opnieuw weten dat al zijn zonden zijn vergeven, dat ze zijn geworpen in de diepten van de zee. Door het terugbrengen van de afgedwaalde voorkom je ook dat hij nog verder verstrikt raakt in de macht van de zonde. Ook in die zin heb je ervoor gezorgd dat een menigte van zonden is bedekt, namelijk omdat ze niet zijn begaan.

Ik hoop van harte dat jij het verlangen hebt dat afgedwaalde gelovigen terugkeren naar God.

Lees nog eens Jakobus 5:13-20.

Verwerking: Ga vurig bidden voor het herstel van afgeweken gelovigen.

De eerste brief van Petrus

Een verklaring van deze brief, speciaal voor jou

Ger de Koning

De eerste brief van Petrus

Lees eerst de brief een keer helemaal door. Vraag de Heer onder het lezen wat Zijn bedoeling ermee is voor jouw persoonlijke leven. Sta open voor Zijn aanwijzingen om iets te doen, te veranderen of niet meer te doen.

Inleiding

Na de vele brieven van Paulus en de ene *brief van Jakobus* heb je nu een brief voor je van nog een andere schrijver. Die schrijver is de apostel Petrus. Hij is de discipel over wie van alle discipelen die met de Heer Jezus door het land Israël trokken, het meest geschreven staat in de vier evangeliën. Hij heeft van de Heer ook de bijzondere taak gekregen om zijn broeders, dat zijn in de eerste plaats zijn Joodse medegelovigen, te versterken en te bemoedigen. Petrus krijgt het apostelschap van de besnedenen, dat wil zeggen van de Joden (*Gl 2:7*). Met het schrijven van zijn twee brieven voldoet Petrus aan de opdracht van de Heer: “*Versterk je broeders*” (*Lk 22:32b*).

Voor deze dienst moest hij worden opgevoed, gevormd. Daarvoor gebruikte God ook de satan. De satan had aan God gevraagd de discipelen te ziften als de tarwe (*Lk 22:31*). Daarvoor kreeg hij Gods toestemming, waarbij, zoals bij alle verzoeken door de satan, God de grenzen aangeeft. Zo is de satan een instrument in Gods hand geweest tot uitvoering van Zijn plannen met Petrus. Het pijnlijke dat Petrus moest ervaren – dat hij zijn Heer verloochende –, gebruikte de Heer om hem geschikt te maken voor de dienst die Hij voor hem heeft. De Heer zorgde er door Zijn gebed voor dat het geloof van Petrus niet zou ophouden (*Lk 22:32a*). Zijn brieven zijn er een bewijs van.

Petrus heeft veel geleerd van zijn val en herstel. Hij weet uit eigen ervaring dat de satan een vreselijke vijand is én hij kent Gods herstellende hand die uit de diepte uitleidt. Zijn falen doet hem

eraan denken hoe groot de genade en trouw van God zijn. Daar besluit hij zijn brief ook mee. Als een soort conclusie zegt hij tegen zijn lezers “dat dit [de] ware genade van God is” waarin ze moeten staan (1Pt 5:12). Zijn hele brief getuigt van die genade. Wat God jou met betoonde genade wil leren, is dat jij je aan Zijn wil onderwerpt. Dat zie je bij Petrus.

Als Petrus is hersteld te midden van de andere discipelen, krijgt hij van de Heer zijn drievoudige opdracht (Jh 21:15-17). De lammeren en schapen die de Heer aan hem toevertrouwt, noemt Hij nadrukkelijk “Mijn lammeren” en “Mijn schapen”. Het gaat om lammeren en schapen uit de stal Israël. De Heer wist wat Zijn schapen van de ongelovige Israëlieten te duchten zouden hebben. Daarom vertrouwde Hij hen toe aan deze Petrus, die zelf een dwalend schaap geweest was, maar nu was teruggekeerd (Ps 119:176).

De schapen die de Heer aan hem toevertrouwt, noemt hij “vreemdelingen in de verstrooiing” (1Pt 1:1). Verstrooiing is altijd een oordeel van God vanwege de ontrouw van Zijn volk. Tegelijk heeft de genade van God zich over hen ontfermd, want voor hen zijn de beloften van het Oude Testament. Zij zijn teruggekeerd, niet naar het land, maar tot “de Herder en Opziener” van hun zielen (1Pt 2:25). Petrus mag zijn broeders, die uit het volk komen dat net als hij de Heer verloochend had (Hd 3:13) en die nu buiten Israël leven, helpen en leiden.

Net als de andere apostelen heeft ook Petrus een speciaal onderwerp dat zijn brieven kenmerkt. Paulus stelt de gelovigen vaak voor als leden van de gemeente, dat wil zeggen als leden van het lichaam van Christus. Johannes ziet de gelovigen als leden van de familie van God. Petrus kun je wel de apostel van het koninkrijk van God noemen. ‘Het koninkrijk van God’ is namelijk het hoofdonderwerp in zijn beide brieven, hoewel de uitdrukking zelf niet voorkomt. Dat wil zeggen dat hij de gelovigen beziet en aanspreekt als onderdanen in het koninkrijk van God.

Paulus heeft ook wel over het koninkrijk van God gesproken, maar toch is het Petrus die de sleutels van het koninkrijk der he-

melen krijgt (*Mt 16:16-19*). (Even voor de duidelijkheid: het koninkrijk van God en het koninkrijk der hemelen zijn hetzelfde koninkrijk maar met een verschillend accent.) Hij heeft de sleutels gebruikt in *Handelingen* om daarmee achtereenvolgens de deur van het koninkrijk te openen voor de Joden (*Hd 2*), de Samaritanen (*Hd 8*) en de heidenen (*Hd 10*).

Petrus is daarmee niet tot hoofd van de kerk of tot poortwachter van de hemel gemaakt. Het koninkrijk der hemelen of het koninkrijk van God is een koninkrijk op aarde. Maar wat is dan dat koninkrijk? Als je denkt aan een koninkrijk denk je aan een koning en onderdanen. Het koninkrijk van *God* is dus het koninkrijk waarover *God* regeert. Hij regeert over alles wat van Hem is, dat is het heelal met alles wat daartoe behoort.

Daar zie je nu nog niets van, maar het is het voornemen van God om eenmaal alles te stellen onder de voeten van de Zoon des mensen. Wat je wel ziet, is dat de Heer Jezus al als Koning is gekroond (*Hb 2:8-9*). Het koninkrijk is in het Oude Testament iets toekomstigs, want het hangt samen met de komst van de Koning, de Messias, de Heer Jezus (*Dn 7:13-14*). De Heer Jezus is de Erfgenaam van alle dingen. Maar toen Hij op aarde kwam, werd Hij verworpen. Daardoor is het koninkrijk in zijn aangekondigde vorm, waarin de Messias publiekelijk zal regeren, voor onbepaalde tijd uitgesteld.

Toch bestaat het koninkrijk wel, maar dan in een bijzondere vorm. Deze vorm is onverwacht en niet door de profeten aangekondigd. Het bijzondere is dat het koninkrijk niet openbaar, maar in verborgenheid is. Daarom spreekt de Heer Jezus over de *verborgenheden* van het koninkrijk (*Mt 13:11*). Het is een verborgen rijk, omdat de Koning van dat rijk verborgen is. De onderdanen, zij die de Heer Jezus als Heer belijden, zijn niet verborgen, maar Hij, aan Wie zij zich onderwerpen, is dat wel.

De wereld ziet de levende Heer niet van Wie de christenen onderdanen zijn, want de wereld heeft Hem verworpen en gekruisigd. De wereld is nog niet onderworpen. De wereld is nog vijandig en keert zich nu tegen de gelovigen zoals eens tegen de Heer Je-

zus. Petrus richt de ogen van de lezers op de verheerlijkte Heer en op de toekomst, wanneer Hij zal verschijnen om de Zijnen te belonen (en om Zijn vijanden te oordelen, maar dat komt in de tweede brief aan de orde).

Een ander thema is het lijden van de gelovige vanwege zijn vereenzelviging met een verworpen Heer. Het lijden wordt zó voorgesteld, dat het een lijden is in navolging van Christus. Je kunt daarbij verschillende soorten onderscheiden die je in deze brief tegenkomt:

- lijden als beproeving van het geloof (*1Pt 1:6-7*);
- lijden ter wille van het geweten (*1Pt 2:19*);
- lijden om de gerechtigheid (*1Pt 3:14*);
- lijden ter wille van Christus en om Zijn Naam (*1Pt 4:13-14*);
- lijden van de kant van de satan (*1Pt 5:8-9*).

Het lijden is, zoals de profeten al hebben aangekondigd, een tussenstap naar de heerlijkheid. Zoals de Heer Jezus door het lijden heen tot de heerlijkheid is gekomen, zo geldt dat ook voor jou. Daarom wordt op de erfenis gewezen die vóór je ligt. De heerlijkheid in deze brief is niet het Vaderhuis, maar dat jij met Christus Zijn heerlijkheid in het koninkrijk zult delen. Zoals je nu met de Verworpenen lijdt, zo zul je straks regeren met de verheerlijkte Christus na Zijn wederkomst.

Om de brief goed te begrijpen moet je wel steeds bedenken dat hij aan Joodse christenen is gericht. Zij kennen het Oude Testament, ze zien uit naar het koninkrijk en de heerlijkheid van de Messias en Zijn regering, ze weten van het oordeel over de vijanden. Nu geloven ze in een Messias Die ze niet kunnen zien, terwijl de goddelozen van het volk niet zijn geoordeeld. Integendeel, ze hebben van hen te lijden evenals van de heidenen. Alles is zo heel anders dan wat ze van jongs af hebben geloofd. Ze worden ermee be-

spot, waarom hun Messias geen uitredding geeft. Dan kan hun geloof gaan wankelen.

Jij bent niet in dezelfde positie, maar er zijn wel veel overeenkomsten tussen jouw positie en die van hen. Voor jou kan het ook moeilijk zijn te blijven vertrouwen op een onzichtbare Heer. Dat vertrouwen op een onzichtbare Heer heeft ook voor jou verschillende vormen van lijden tot gevolg. Ook voor jou geldt dat Petrus door zijn brief jouw hart richt op Hem Die je hebt lief gekregen, hoewel je Hem nu niet ziet.

Lees nog eens 1 Petrus 1.

Verwerking: Aan wie is de brief geschreven en wat is het hoofdthema van de brief?

1 Petrus 1

Zegenwens | verzen 1-2

Neem eerst de bijbeltekst (*cursief* geschreven) goed in je op; lees daarom aandachtig:

1 Petrus, apostel van Jezus Christus aan [de] vreemdelingen in [de] verstrooiing in Pontus, Galatië, Kappadocië, Asia, en Bithynië, 2 uitverkorenen naar [de] voorkennis van God [de] Vader, door heiliging van [de] Geest, tot gehoorzaamheid en besprekening met [het] bloed van Jezus Christus; genade en vrede zij u vermenigvuldigd.

V1. “*Petrus*” stelt zichzelf als afzender van de brief aan zijn lezers voor. Hij noemt zich met de naam die de Heer hem heeft gegeven (Jh 1:42). Vervolgens maakt hij duidelijk dat hij schrijft als “*apostel van Jezus Christus*”. Dat geeft aan zijn brief gezag. Het betekent niet dat hij zich vanuit de hoogte tot hen richt, maar dat zijn lezers erop kunnen rekenen dat dit schrijven grote betekenis heeft. Een apostel is een gezondene die namens een ander spreekt of schrijft. Deze brief is dan ook geen beleefdheidsbriefje, maar een brief die hij namens Jezus Christus schrijft. In deze brief geeft hij de liefde van de Heer Jezus voor de Zijnen door.

De geadresseerden worden aangesproken als “*vreemdelingen in [de] verstrooiing*”. De lezers, gelovige Joden, zijn vreemdelingen in de gebieden waarheen ze verstrooid zijn door de vervolging die wegens Stéfanus was losgebarsten (Hd 8:1,4; 11:19). ‘Vreemdelingen’ bevinden zich in moeilijke omstandigheden, ver van hun vaderland. Dat ze ‘verstrooid’ zijn, betekent dat zij onder het oordeel van God liggen. Als ze trouw waren gebleven aan wat God hun had gezegd, hadden ze Gods zegeningen in Zijn land kunnen genieten. Daarvan is nu geen sprake. In plaats daarvan bevinden ze zich buiten het beloofde land in vreemde landen.

Je kunt zeggen dat deze gelovigen in dubbele zin vreemdelingen zijn. Ze zijn het voor de heidenen, te midden van wie ze zich bevinden, terwijl ze het, door hun geloof in de Messias, ook zijn voor hun ongelovige volksgenoten.

Petrus noemt de gebieden waarheen de gelovige Joden verstrooid zijn. Het zijn vijf provincies van het Romeinse rijk die in Klein-Azië liggen, het tegenwoordige Turkije. Het is het gebied waar Paulus veel heeft gewerkt, zoals je in *Handelingen* kunt lezen. Hoewel hierover niets met zekerheid te zeggen is, is het best mogelijk dat velen van hen door zijn dienst tot geloof zijn gekomen.

Met hun verstrooiing hangt samen dat ze lijden moeten verdragen. Petrus schrijft zijn brief ook om hen in dat lijden te bemoeiden. Nergens roept hij op dat zij zich tegen dat lijden moeten verzetten of ertegen in opstand moeten komen.

Ook vandaag zijn de kinderen van God overal verstrooid en ondergaan zij lijden. Als jij consequent de Heer Jezus volgt, tel je niet mee in de wereld. Nergens vind je een oproep om je met andere christenen te verenigen om regeringen omver te werpen of zelfs maar politieke invloed uit te oefenen. De Heer Jezus heeft dat ook niet gedaan.

V2. In hun verhouding tot de wereld mogen de gelovigen dan vreemdelingen zijn die her en der verstrooid zijn, in hun verhouding tot God ligt dat heel anders. Kijk maar wat Petrus allemaal zegt over hun verhouding tot God. Dat zijn geweldige zegeningen voor de gelovigen. Daar heeft de wereld geen deel aan, de wereld weet er zelfs niets van. Ook de ongelovige Joden hebben daar geen deel aan. Hij heeft het over *“uitverkorenen naar [de] voorkennis van God de Vader”* en over *“heiliging van [de] Geest”* en over *“gehoorzaamheid en besprenkeling met [het] bloed van Jezus Christus”*.

Je ziet hier de drie-enige God: God de Vader, de Heilige Geest en Jezus Christus. De drie-enige God is de Bron van al deze geweldige zegeningen en Hij bewerkt dat de voorwerpen ervan er ook daadwerkelijk deel aan krijgen.

Laten we deze zegeningen kort een voor een bekijken. Eerst het uitverkoren zijn. Voor de vreemdelingen in de verstrooiing klinkt het uitverkoren zijn bekend in de oren. Zij weten dat zij wat hun nationale afkomst betreft, behoren tot Gods uitverkoren volk. Alleen betreft die uitverkiezing een uitverkiezing om op aarde Gods volk te zijn (*Dt 7:6*). Omdat het volk de Heer Jezus verworpen heeft, heeft Israël die plaats verloren. Als Israël zich in de toekomst zal bekeren, zal het Gods volk zijn.

Maar in deze tijd is er voor de gelovigen een andere uitverkiezing, een hogere, een hemelse. De uitverkiezing van een gelovige is voor de hemel en niet voor de aarde. De uitverkiezing waarover Petrus spreekt, staat dus tegenover de uitverkiezing van Gods aardse volk.

Deze uitverkiezing is gebeurd “naar [de] voorkennis van God de Vader”. De Vader heeft naar Zijn volmaakte voorkennis van alle dingen bepaalde personen uitverkoren om Zijn eigendom te zijn (*Ef 1:4*). Voorkennis is bij God meer dan alleen alle dingen van tevoren weten. Nooit zal er iets gebeuren, wat Hij niet van tevoren wist. Zijn voorkennis is echter niet passief, maar brengt Hem tot een bepaald handelen, zoals hier Zijn uitverkiezing.

Dat is voor jou, die mag weten uitverkoren te zijn, een enorme bemoediging, want het geeft je de absolute garantie dat jouw uitverkiezing voor eeuwig vastligt. Het is ook voor Petrus ten aanzien van de lezers van zijn brief een zekere zaak (*vgl. 2Th 2:13*). God zegt: ‘Jij hoort bij Mij.’ Wie zal dat ongedaan maken? Wie is groter en machtiger dan God? Uitverkiezing hangt dan ook niet af van jouw inspanningen, maar van het voornemen van God de Vader, Die uitvoert wat Hij Zich voorneemt (*Rm 8:28-30*). Over de verantwoordelijkheden die er ook aan verbonden zijn, zal Petrus verderop in dit hoofdstuk spreken.

Wat je bij de uitverkiezing ziet, zie je ook bij het volgende aspect dat Petrus de “*heiliging van [de] Geest*” noemt. ‘Heiligen’ betekent ‘apart zetten’. Gods aardse volk Israël was door allerlei uiterlijke inzetten apart gezet van de volken om hen heen. Daarbij fungeerde de wet als “*scheidsmuur van de omheining*” (*Ef 2:14*). Petrus

spreekt over een 'heiliging van de Geest'. Het hemelse volk waarbij deze gelovigen (en wij) nu behoren, is door de werking van de Heilige Geest apart gezet voor God. De Heilige Geest heeft het nieuwe leven in hen gewerkt, hen losgemaakt van de wereld en van Israël en hen verbonden aan hun Messias Die in de hemel is.

Voor het volgende aspect, dat van "*gehoorzaamheid*", geldt hetzelfde. Als Joden waren zij gehoorzaamheid verschuldigd aan de wet, met als belofte het leven. Voor hen als gelovigen is daar een andere gehoorzaamheid voor in de plaats gekomen en wel de "*gehoorzaamheid ... van Jezus Christus*". Aan de oude norm van gehoorzaamheid, de wet, kon niemand voldoen. Aan de nieuwe norm kunnen ze wel voldoen en wel door het nieuwe leven dat zij bezitten.

Dat nieuwe leven is de Heer Jezus. Daardoor zijn zij in staat te gehoorzamen zoals de Heer Jezus dat heeft gedaan. Je leest immers over de gehoorzaamheid *van Jezus Christus*. Het gaat niet om gehoorzaamheid aan de wet. De norm van gehoorzamen voor de gelovige is niet de wet, maar Christus. Kijk naar Hem, hoe Hij Zijn Vader altijd in liefde heeft gehoorzaamd en je zult op diezelfde wijze gehoorzaam leren zijn. Die gehoorzaamheid gaat veel verder dan gehoorzamen aan de wet.

Als laatste aspect – een aspect dat evenals de gehoorzaamheid verbonden is aan Jezus Christus – wijst Petrus op de "*bespreuking met [het] bloed van Jezus Christus*". Hier vind je het bloed van Christus als de grondslag om te gehoorzamen. Het bloed geeft de volmaakte zekerheid dat voor God alles in orde is.

Ook dit aspect vormt een groot contrast met wat God vroeger aan Zijn volk heeft gegeven. In het Oude Testament is wel sprake van bloed als de grondslag van de verzoening, maar daar is het verbonden aan dieren. Dat bloed kan echter geen zonden wegnemen en niemand een volmaakt geweten voor God geven. Dat kan alleen het bloed van Christus (*Hb 10:4-14*). Het bloed van Christus plaatst jou in volmaakte reinheid voor het aangezicht van God. Door het bloed van Christus heb je vrede met God (*Ef 2:13; Ko 1:20; Rm 5:1*). Je mag weten dat dit je positie is.

Daar laat Petrus ook een wens op volgen. Hij wenst dat de gelovigen toenemen in "*genade en vrede*". Daarmee bedoelt hij dat je steeds meer verwacht van Gods genade en steeds minder op je eigen kracht vertrouwt. Gods genade is er om je te helpen bij alles wat je te doen hebt. Als dat besef er is en toeneemt, zul je ook de vrede ervaren die Petrus de gelovigen vervolgens toewenst.

God wil dat je groeit, dat jij je vandaag weer meer in Hem verheugt dan gisteren, ondanks of misschien wel dankzij de moeiten die je ervaart. Juist als je geloof wordt beproefd, kun je toenemen in het kennen van de genade die God geeft en de vrede die God Zelf bezit.

Lees nog eens 1 Petrus 1:1-2.

Verwerking: In welke zegeningen mag jij je volgens deze verzen verheugen?

Een levende hoop | verzen 3-5

Neem eerst de bijbeltekst (*cursief* geschreven) goed in je op; lees daarom aandachtig:

3 Gezegend zij de God en Vader van onze Heer Jezus Christus, Die naar Zijn grote barmhartigheid ons heeft wedergeboren doen worden tot een levende hoop door [de] opstanding van Jezus Christus uit [de] doden, 4 tot een onvergankelijke, onbeoekte en onverwelkelijke erfenis, in [de] hemelen weggelegd voor u, 5 die in [de] kracht van God door [het] geloof bewaard wordt tot [de] behoudenis, die gereed is om in [de] laatste tijd geopenbaard te worden.

V3. Na zijn inleidende woorden, waarin hij de grootheid en het werk van de drie-enige God naar voren heeft gebracht, spreekt Petrus een lofprijzing uit. Hij is vol van wat de God en Vader van de Heer Jezus heeft gedaan. Hij kan niet anders dan Hem loven. Dat is altijd het resultaat als je onder de indruk komt van Wie God is.

Omdat hij vol is van God, ziet hij nog meer van God, Wie Hij is en wat Hij heeft gedaan. Hij spreekt vol bewondering over Gods “grote barmhartigheid” waardoor Hij tot daden is gekomen die ons alleen maar kunnen verbazen. ‘Barmhartigheid’ is ontferming over mensen bij wie de nood zó groot is, dat de ondergang dreigt, terwijl ze zelf geen enkele mogelijkheid hebben om uit die nood te komen. Het gaat om totaal hulpeloze mensen die op geen enkele manier deel konden krijgen aan de zegeningen van God. Dat is de gelegenheid voor God om Zijn ‘grote barmhartigheid’ te tonen.

Petrus spreekt over *grote barmhartigheid* in verband met de wedergeboorte van een zondaar en de zegeningen die daaraan verbonden zijn. De God en Vader van onze Heer Jezus Christus heeft jou “wedergeboren doen worden”. Dat is werkelijk grote barmhartigheid! Je hebt je ellende en verlorenheid gevoeld en je volkomen onvermogen daar zelf verandering in aan te brengen. Je stond

volledig buiten Gods zegeningen. Maar God was met ontferming over jou bewogen en heeft je nieuw leven gegeven.

Dat je wedergeboren bent, houdt in dat de oorsprong van je nieuwe leven 'van boven' is (*Jh 3:3*). Je bent uit God geboren. Daar heb je zelf niets aan gedaan, net zoals je zelf niets hebt gedaan aan je natuurlijke geboorte.

Je natuurlijke geboorte heeft je wel leven gegeven, maar geen enkele hoop op een gelukkige toekomst. Integendeel, je bent in ongerechtigheid geboren en in zonde ontvangen (*Ps 51:7*). De gevolgen daarvan zijn ook in je leven zichtbaar geworden. De dood en de hel waren als gevolg daarvan je eindbestemming. Door de wedergeboorte die God, door "*Zijn grote barmhartigheid*", in jou heeft gewerkt, is in die eindbestemming een radicale verandering gekomen. Je bent namelijk wedergeboren "*tot een levende hoop*".

De hoop die Petrus hier voorstelt, is heel anders dan het uitzicht op de dood en de hel. Deze hoop gaat ook veel verder dan het vooruitzicht van een koninkrijk op aarde onder de heerschappij van de Messias waarnaar Gods aardse volk steeds heeft uitgezien en nog steeds uitziert. De levende hoop is namelijk verbonden met een uit de doden opgestane Jezus Christus. De levende hoop die Petrus hier voorstelt, is geen aardse maar een hemelse hoop en ziet dus niet op het beërven van het land Kanaän. "*Door [de] opstanding van Jezus Christus uit [de] doden*" wordt het oog gericht op een deel in een andere wereld.

Christus heeft niet alleen Zijn bloed gegeven en is gestorven, maar Hij is ook opgestaan. Je ziet een levende Heer. Daardoor heb je een levende hoop en zie je over de dood heen alles wat daar met Hem verbonden is. Zonder Zijn opstanding zou er geen hoop zijn (*1Ko 15:19-20*). Een levende hoop is een hoop die je levendig voor ogen staat. Het betreft niet iets onzekers, maar deze hoop is een absolute zekerheid. Door het nieuwe leven ben je zeker van die hoop.

Je kunt deze hoop zowel objectief als subjectief bezien. Daarmee bedoel ik dat je die hoop kunt zien als iets wat *vóór* je ligt, dus iets

waarnaar je uitkijkt. Dat is de erfenis die in de volgende verzen wordt voorgesteld. Je kunt die hoop ook zien als iets wat *in* je is, dus iets wat je voelt en beleeft. Dat is de hoop op die erfenis, het verlangen ernaar, waardoor je wordt gemotiveerd om met vreugde je weg als pelgrim door dit leven te gaan.

V4. Door de opstanding van de Heer Jezus is de hoop op de erfenis jouw deel geworden. Het is een erfenis die volmaakt zeker je deel zal zijn. Zij ligt voor je klaar en is door niets aan te tasten en door niemand te roven. Het erfdeel ligt vast in de hemelen en wordt daar in Jezus Christus, de opgestane en verheerlijkte Mens, voor jou bewaard.

Niets is in staat die erfenis in waarde te doen verminderen.

- Zij is *“onvergankelijk”*, dus niet aan te tasten door de dood, waardoor zij uiteindelijk zou vergaan.
- Zij is ook *“onbevlekt”*, dus vrij van elke smet en ook niet door iets van de zonde aan te tasten.
- Zij is tevens *“onverwelkelijk”*, dus zonder enige ontsiering of zelfs maar vermindering van haar schoonheid en niet aan te tasten door de tand van de tijd.

Deze erfenis is verbonden aan ‘de Erfgenaam van alle dingen’ (Hb 1:2). Daarom is zij onaantastbaar voor de dood, het vuil en het verval.

Het erfdeel is het koninkrijk van de Heer Jezus dat deze Israëlieten aan wie Petrus schrijft, eenmaal zullen ingaan, evenals jij en ik. Het betreft echter niet het koninkrijk op aarde of het aardse deel van het koninkrijk, dat er zeker ook zal zijn, maar het hemelse deel van het koninkrijk. Wanneer de Heer Jezus openbaar regeert over hemel en aarde, mogen alle gelovigen die zijn gestorven of opgenomen voordat het vreedrijk aanbreekt, vanuit de hemel met Hem regeren over allen die in de hemel zijn (engelen, 1Ko 6:3) en die op de aarde zijn en over alles wat op aarde is (1Ko 6:2). Het is het beste deel dat in het koninkrijk denkbaar is.

V5. De erfenis wordt dus voor jou bewaard door God op een plaats waar geen dief en mot en roest haar kan wegnemen of aantasten. Maar hoe zit het met de erfgenamen? Die zijn toch heel zwak en onmachtig om zichzelf te bewaren? Dat is zeker waar. Daarom heeft Petrus ook voor de erfgenamen een bemoedigend woord. Zij worden namelijk door de kracht van God voor de erfenis bewaard. Je mag er dus aan vasthouden dat de erfenis voor jou wordt bewaard en dat jij voor de erfenis wordt bewaard.

En waardoor gebeurt dat? Door niets minder dan de “*kracht van God*”. Zo zwak als jij bent, zo sterk is God. Jij wordt voor de erfenis bewaard door een bewaking die er voortdurend is en die niet misleid of overweldigd kan worden. Dát is even een zekerheid dat jij als erfgenaam de erfenis in bezit zult nemen!

Dat er sprake is van ‘bewaard worden’, betekent dat er gevaar aanwezig is. Dat moet je je bewust zijn. De bewaking moet je niet zorgeloos maken. Je mag weten – en dat mag je rust geven – dat jij wordt bewaard door de trouw en kracht van God. Tegelijk is er ook iets wat jij moet doen. Om Gods bewarende kracht te ervaren is van jouw kant “*geloof*” nodig. Geloof geeft aan God de Hem toekomende plaats en houdt jou op je plaats van vertrouwen in Hem. Daarbij houd je je vast aan de uitspraken van Zijn Woord. Het geloof is noodzakelijk, totdat het erfdeel in bezit wordt genomen.

Dat Zijn bewaring gebeurt door middel van geloof, betekent dat het alleen geldt voor de gelovigen. Het betekent ook dat de gelovigen de verantwoordelijkheid hebben zich voor die bewaring aan Hem toe te vertrouwen. Geloven wil immers zeggen: vertrouwen. Hij neemt de Zijnen niet bij de hand om hen op sleeptouw te nemen en zo naar het einddoel te brengen. Hij werkt door geloof, waarbij Hij er ook voor zorgt dat het geloof niet ophoudt. Petrus heeft die bewaring meegemaakt. Nadat hij de Heer verloochend had, is hij hersteld omdat de Heer voor hem had gebeden dat zijn geloof niet zou ophouden (*Lk 22:32*).

Zoals is gezegd, is geloof nodig zolang we nog onderweg zijn naar het einddoel. Petrus noemt dat einddoel “[*de*] behoudenis die

gereed is om in [de] laatste tijd geopenbaard te worden". De behoudenis is hier dus nog toekomst. De behoudenis is wat ons uiteindelijk deel zal zijn als we bij de Heer zijn en met Hem naar de aarde komen.

Dat de behoudenis *gereed is*, wil zeggen dat alles wat daarvoor nodig is, gedaan is. Dat de behoudenis nog niet is aangebroken, heeft te maken met de lankmoedigheid van God, Die niet wil dat iemand verloren gaat (2Pt 3:9).

Met "*[de] laatste tijd*" bedoelt Petrus dat met het aanbreken van de behoudenis de voleinding van de tijd gekomen is. Het is het vrede-rijk, waar alle tijden hun vervulling zullen vinden (Ef 1:10). Dan wordt de behoudenis geopenbaard, zichtbaar. Na het vrede-rijk zal er geen nieuwe tijdsperiode meer komen, maar zal de eeuwigheid aanbreken.

Lees nog eens 1 Petrus 1:3-5.

Verwerking: Hoe levend is voor jou 'de levende hoop' die je hebt gekregen?

Beproeving van het geloof | verzen 6-12

Neem eerst de bijbeltekst (*cursief* geschreven) goed in je op; lees daarom aandachtig:

6 Daarin verheugt u zich, zo nodig nu een korte tijd bedroefd door allerlei verzoekingën, 7 opdat de beproefdheid van uw geloof, veel kostbaarder dan die van goud, dat vergankelijk is en door vuur beproefd wordt, blijkt te zijn tot lof en heerlijkheid en eer bij [de] openbaring van Jezus Christus. 8 Hoewel u Hem niet gezien hebt, hebt u Hem lief; hoewel u Hem nu niet ziet, maar gelooft, verheugt u zich in Hem met een onuitsprekelijke en verheerlijkte vreugde, 9 terwijl u het einde van <uw> geloof ontvangt, [de] behoudenis van [uw] zielen. 10 Over deze behoudenis hebben profeten onderzocht en nagevorst die van de voor u [bestemde] genade geprofeteerd hebben, 11 terwijl zij navorsten welke of wat voor tijd de Geest van Christus Die in hen was, aanduidde, toen Hij tevoren getuigde van het lijden dat over Christus [zou komen] en van de heerlijkheden daarna. 12 Aan hen werd geopenbaard dat zij niet voor zichzelf, maar voor u de dingen bedienden die u nu zijn aangekondigd door hen die u het evangelie hebben verkondigd door [de] Heilige Geest Die van [de] hemel is gezonden; dingen waarin engelen begerig zijn een blik te werpen.

V6. De tijd van zegen en rust die met het vrederijk zal aanbreken, verheugt het hart van de pelgrim en bemoedigt hem om in het geloof voorwaarts te gaan. Het duurt niet lang meer, nog slechts "een korte tijd", voor je het doel bereikt. Het is een korte tijd in vergelijking met de eeuwigheid en ook in vergelijking met de tijd van het vrederijk die duizend jaar duurt (vgl. 2Ko 4:17).

In die korte tijd krijg je te maken met "allerlei verzoekingën". Petrus zegt er wel bij "zo nodig". Als je in je geloofsleven met verzoekingën te maken krijgt, is dat omdat God dat nodig acht, om je geloof te beproeven. Pas als we het moeilijk krijgen, zal blijken wat ons geloof waard is, of we echt op God vertrouwen. Als alles ons voor de wind gaat, is het niet moeilijk om te geloven.

Verzoeken of beproevingen zijn niet fijn, ze zijn geen oorzaak van vreugde, maar van verdriet. Toch kan er tegelijk ook vreugde zijn als je wordt verzocht. Het mag immers een oorzaak van vreugde zijn als je eraan denkt dat de verzoeking het bewijs is dat God Zich met je bezighoudt. Een verzoeking waarmee je te maken krijgt, laat zien dat Hij belang in je stelt. Zo stelt Jakobus het voor (*Jk 1:3*). Enerzijds is er dus verdriet, anderzijds is er vreugde (*vgl. 2Ko 6:10*).

V7. Er zijn “*allerlei*” of verschillende soorten verzoeken die God zendt of toelaat in het leven van de gelovige om zijn geloof te testen. Zoals gezegd, doet Hij dat alleen als Hij het nodig vindt. Er staat Hem namelijk een doel voor ogen en dat is dat het geloof tot uiting komt. Verzoeken zijn ook beproevingen, want het doel van de test is niet alleen het geloof tot uiting te laten komen, maar ook om het zuiverder te maken. Voor God is het geloof van de Zijnen “*veel kostbaarder dan ... goud*”. Goud is het waardevolste metaal in de schepping, maar het is vergankelijk. Het geloof daarentegen is niet van voorbijgaande aard.

Om goud zo zuiver mogelijk te maken wordt het ontdaan van alles wat de waarde ervan vermindert. Daarvoor is een proces nodig waarbij het in het vuur wordt gehouden en wordt gesmolten. Alles wat niet goud is, komt bovendrijven en wordt verwijderd. Zo is het ook met het geloof dat in de vuurgloed van de verdrukking (*1Pt 4:10*) van alle oneigenlijke elementen wordt gezuiverd (*Ps 66:10; Sp 17:3*). Beproevingen maken het geloof steeds zuiverder (*Jb 23:10*). Ook de profeet Maleachi spreekt over een louteringsproces dat de gelovigen uit Israël in de grote verdrukking moeten ondergaan en wel met het oog op de komst van de Messias (*Ml 3:1-3*).

Het louteringsproces wordt door de Goddelijke Smelter voltrokken. Hij bepaalt de hoogte van de temperatuur van het vuur van de beproeving met het oog op de zuiverheid van het geloof. Daarbij zal Hij niet gaan boven wat het geloof kan dragen (*1Ko 10:13*).

Het resultaat van Zijn volmaakte wijsheid zal volledig zichtbaar worden bij de openbaring van Jezus Christus, Die dan zal wor-

den verheerlijkt in Zijn heiligen en bewonderd in allen die hebben geloofd (2Th 1:10). Dan zal voor aller oog zichtbaar worden hoe kostbaar dat geloof is, dat deze gelovigen op aarde in staat stelde alles te verdragen. De onzichtbare Christus Die door de wereld wel verworpen was, maar Die voor hen alles betekende, zal zichtbaar worden als het ware motief van hun leven. Hem zal alle lof en eer en heerlijkheid worden toegebracht voor Zijn alles te boven gaande liefde en genade. Deze liefde en genade hebben aan de Zijnen de kracht gegeven om onder de moeilijkste omstandigheden op Hem te blijven vertrouwen.

V8. Nog is Petrus niet klaar met het voorstellen van de heerlijkheden die verbonden zijn met de Heer Jezus en het geloof in Hem. Je leven in geloof bestaat niet alleen uit verwachten en uitzien, maar ook uit iets wat je nu al bezit en dat is Hijzelf. Je ziet Hem niet, je hebt Hem zelfs nog nooit gezien, maar toch heb je Hem lief. Dat komt door je nieuwe natuur die de Geliefde liefheeft. Daardoor heb je ogen van het hart en zie je in het geloof (Ef 1:18; Hb 11:10,27; Jh 8:56).

Hem liefhebben en je in Hem verheugen heeft een beslissende en vormende invloed op je hart. Het maakt je hart vast en vult het met vreugde, hoe het ook in je leven gaat. Je hebt de Heer Jezus nooit gezien, ook Zijn bloed niet, evenmin als Zijn werk aan het kruis. Toch is het allemaal volkomen waar. Dat geloof je. Het geeft je een vreugde die je onmogelijk in woorden kunt weergeven. Je hele hart en leven is ervan vervuld. Het is een *“verheerlijkte vreugde”*, dat wil zeggen dat deze vreugde niet van de aarde is en hier ook niet past, maar van de hemel komt. ‘Verheerlijkt’ wil zeggen vervuld van roem. Het is een vreugde die vol is van de roem die de Heer Jezus toekomt.

V9. Het genot van die vreugde geeft ook het besef van de *“behoudenis van [uw] zielen”*. De behoudenis van de ziel is *“het einde van <uw> geloof”*, dat wil zeggen het doel van het geloof, dat wat door het geloof tot stand komt. Je hebt in het geloof de Heer Jezus aangenomen als Degene Die voor jouw zonden aan het kruis wilde sterven. Dat heeft je direct de behoudenis van je ziel gegeven. Dat je ziel behouden is, houdt in dat je innerlijk volkomen bevrijd

bent van de gevolgen van de zonde en dat je ook vrij bent van de vruchten en de ellende van de zonde.

Je lichaam is echter nog niet behouden (*Rm 8:23*). Je kunt nog ziek worden bijvoorbeeld. Ook de schepping is nog niet behouden, maar zucht nog onder de gevolgen van de zonde (*Rm 8:22*). De volle behoudenis moet nog komen, daar hoop je nog op en daar zie je volhardend naar uit (*Rm 8:24-25*).

V10. De profeten van het Oude Testament hebben over deze behoudenis geprofeteerd. Zij hebben gesproken over een tijd van vrede en gerechtigheid op aarde onder de zegenrijke regering van de Heer Jezus. Ze hebben begrepen dat ze spraken over dingen die zij zelf niet bezaten, maar die voor hen die er wel deel aan zouden hebben, “*genade*” betekende. Die genade is het deel van de lezers van deze brief. Is het geen grote genade te mogen geloven in Hem door Wie de behoudenis volkomen is waargemaakt in je ziel en door Wie de behoudenis volkomen waargemaakt zal worden in de schepping?

V11. De profeten hebben de grootste belangstelling getoond voor de dingen waarover de “*Geest van Christus*” hen liet schrijven. Ze hebben zich ervoor ingespannen om de dingen te begrijpen waarover ze schreven. Dat er met de openbaring van de Messias een heerlijke tijd zou komen, was voor hen geen verborgenheid. Maar dat de Messias eerst zou moeten lijden en dat daarna de tijd van allerlei heerlijkheden zou aanbreken, dat konden ze niet begrijpen. Is het inderdaad niet een grote genade te mogen weten dat de Messias Jezus Die op aarde geleden heeft, nu al in de hemel met eer en heerlijkheid gekroond is (*Hb 2:9*) en dat Hij binnenkort met Zijn heerlijkheid de wereld zal vervullen?

V12. Gods Geest heeft de profeten duidelijk gemaakt dat wat zij aankondigden, niet voor henzelf was, maar voor de Joodse lezers van de brief en ook voor ons. Je ogen zijn daarvoor geopend door hen die jou het evangelie hebben verkondigd. Dit zijn de nieuwtestamentische evangelisten, want, zo zegt Petrus, zij hebben gesproken “*door [de] Heilige Geest Die van [de] hemel is gezonden*”. De Heilige Geest kon immers pas komen, nadat de Heer Jezus door

God in de hemel was verheerlijkt (*Jh 7:39; Hd 2:33*). Wat de Heilige Geest nu in het evangelie heeft geopenbaard, betreft een verheerlijkte Christus en de verbinding van de gelovigen met Hem.

Dan lees je over een tweede groep belangstellenden: de engelen. Er zijn dus twee groepen belangstellenden voor deze dingen: profeten en engelen. Maar engelen hebben zelf geen deel aan de dingen waarin ze belang stellen. De engelen zijn begerig inzicht te krijgen in het geheim hoe God van moordenaars van Zijn Zoon aanbidders van Zijn Zoon heeft gemaakt. Ze herinneren zich de opstand onder de engelen, toen de satan en zijn aanhangers tegen God in opstand kwamen. Ze weten hoe deze afvallige engelen ervoor hebben gezorgd dat ook de mens in opstand tegen God is gekomen. En nu geeft God aan gevallen, opstandige mensen behoudenis. Dat verbaast de engelen bovenmate en daar zouden ze graag meer van begrijpen.

Daarin zijn engelen een voorbeeld voor veel christenen die, terwijl zij wel deel aan deze dingen hebben, er helemaal geen interesse in tonen. Ik neem aan dat dit niet voor jou geldt, want anders zou je dit commentaar niet lezen.

Lees nog eens 1 Petrus 1:6-12.

Verwerking: Hoe wordt jouw geloof zuiver gemaakt en hoe beleeft jij je vreugde in de Heer?

Weest nuchter en heilig | verzen 13-16

Neem eerst de bijbeltekst (*cursief* geschreven) goed in je op; lees daarom aandachtig:

13 Omgordt daarom de lendenen van uw verstand, weest nuchter en hoopt volkomen op de genade die u gebracht wordt bij [de] openbaring van Jezus Christus. 14 Weest als kinderen van [de] gehoorzaamheid niet gelijkvormig aan de begeerten van vroeger in uw onwetendheid, 15 maar wordt, zoals Hij Die u geroepen heeft heilig is, ook zelf heilig in al [uw] wandel; 16 want er staat geschreven: ‘Weest heilig, want Ik ben heilig’.

V13. Na zijn uiteenzetting van wat met Christus en Zijn lijden en Zijn heerlijkheid te maken heeft (het woord “*daarom*” slaat daarop terug), spreekt Petrus over de praktische gevolgen die dat moet hebben. Je kunt weten wat je zegeningen zijn, maar je hebt ze naar Gods gedachten alleen goed begrepen als het ook een uitwerking in je leven heeft. Om dat invulling te geven spoort Petrus tot enkele handelingen aan. Hij doet dat in krachtige, gebiedende taal.

In de eerste plaats zegt hij: “*Omgordt ... de lendenen van uw verstand.*” ‘Omgorden’ heeft te maken met zich reisvaardig maken, zich klaarmaken voor vertrek. Je ziet dat als het volk Israël zich klaar moet maken om Egypte te verlaten (*Ex 12:11*). Zo moet jij klaarstaan om op de roep van de Heer de wereld te verlaten en het koninkrijk binnen te gaan. Dit is de gepaste houding van de pelgrim en die bewaart je ervoor je op aarde te vestigen alsof je toekomst hier beneden is. Andere aspecten die aan het omgorden verbonden zijn, zijn dienstbaarheid en strijd (*Lk 12:35,37; Jh 13:4-5; Ef 6:14*).

Wat moet worden omgord, zijn ‘de lendenen’. De lendenen wijzen op de kracht om te lopen (*Dt 33:11; Jb 40:11; Sp 31:17*). Als je een aandoening in je lendenen hebt, kun je een stevige wandeling wel vergeten. Hier worden de lendenen verbonden aan je verstand. De aansporing om de lendenen van je verstand te omgorden wil zeggen dat je aangespoord wordt je in je denken te laten

leiden door Christus van Wie je het verstand, met kracht versterkt en geestelijk verlicht, hebt gekregen (1Jh 5:20). Je hebt verstand, dat is inzicht door Gods Geest en Gods Woord, van de dingen die komen gaan. Houd dat voor je aandacht en laat je niet afleiden door allerlei zaken die wel interessant lijken, maar niet meer dan meningen van mensen zijn.

Daar sluit de volgende aansporing op aan: *“Weest nuchter.”* Je bent nuchter als je de werkelijkheid ziet zoals die is. Die werkelijkheid is de aanstaande openbaring van Jezus Christus Die komt om de wereld te oordelen en Zijn rijk op te richten.

Je nuchterheid verdwijnt als je je blik niet op de toekomst, maar op hier-en-nu richt. Ik hoorde een best wel heftig verhaal dat deze bijbelse nuchterheid goed illustreert. Het gaat over de verkondiging van het evangelie aan kannibalen. Enkele evangelisten waren naar kannibalen toegegaan om het evangelie te verkondigen. Twee waren door hen gedood en opgegeten. Een derde had zich weten te redden. Toch wilde een zekere John er heen om hun het evangelie te brengen. Toen hij daarover met een oude theoloog sprak, wilde deze hem met schijnbaar nuchtere argumenten overreden om van zijn voornemen af te zien.

Het antwoord van John luidde: ‘U zult binnenkort begraven en door de wormen opgevreten worden. Of ik nu hier begraven wordt en door de wormen wordt opgevreten of daar kom en door de kannibalen wordt opgevreten, is toch niet zo’n groot verschil.’ Dat is ‘nuchter bekijken’ in de bijbelse zin van het woord. Het resultaat is dat door John daar het evangelie is gekomen en er mensen tot geloof zijn gekomen.

Deze nuchterheid richt de gedachten op de toekomst die helemaal wordt uitgemaakt door de Heer Jezus. Als je bij Hem hoort, zul je ook delen in Zijn toekomst, in Zijn openbaring of verschijning. Vervolgens word je, na de aansporingen tot omgorden en nuchter zijn, aangespoord om te hopen *“op de genade die u gebracht wordt bij [de] openbaring van Jezus Christus”*. Je moet daar *“volkomen”* op hopen. Die hoop mag je dus door niets laten verminderen.

ren. Geen zorg of ziekte mag er de oorzaak van zijn dat je minder gaat hopen op die genade.

Een bepaalde zonde mag daarvan natuurlijk helemaal niet de oorzaak zijn. Als er zonde in je leven is, zul je niet eens hopen op die genade. Dan houd je de gedachte aan de openbaring van de Heer Jezus ver van je verwijderd. Om weer met verlangen naar Zijn komst te kunnen uitzien is belijdenis van je zonde noodzakelijk. Als er van zonde in jouw leven sprake is, moet je er haast mee maken die verhindering uit de weg te ruimen.

V14. Misschien is er van een concrete zonde in je leven geen sprake, maar is er wel de neiging om toe te geven aan de zonde. Je voelt dat er stevig aan je wordt getrokken om een bepaalde zonde te begaan. Dat kan te maken hebben met je begeerten van vroeger. Met het oog daarop komt de volgende aansporing naar je toe dat je als kind van de gehoorzaamheid niet gelijkvormig moet zijn aan die vroegere begeerten. Weet je nog wat er in *vers 2* staat? Je bent geroepen tot de gehoorzaamheid *van* Jezus Christus.

“Kinderen van [de] gehoorzaamheid” zijn gehoorzame kinderen; zij leven naar het beginsel van gehoorzaamheid. Dat je kunt leven als een kind van de gehoorzaamheid, is het gevolg van het feit dat je een kind van God bent. Je bent uit God geboren en hebt daardoor Gods natuur ontvangen (*2Pt 1:4*).

Het lijkt vreemd dat Petrus tegen hen, die vanuit hun verleden juist zo vertrouwd zijn met God, spreekt over *“vroeger in uw onwetendheid”*. De Joden keken met verachting neer op de onwetende heidenen en meenden dat alleen zij de kennis aangaande de ware God bezaten (*Rm 2:17-20*). Inderdaad heeft God Zich aan hen op een speciale manier bekendgemaakt. Dat heeft hen echter hoogmoedig gemaakt. Hun hele geschiedenis heeft laten zien dat ze zich alleen in hun uiterlijke positie beroemden en tegelijk hun vleeselijke lusten volgden.

Voordat de Joden aan wie de brief is gericht tot geloof in de Heer Jezus als de Messias kwamen, hebben zij ook zo geleefd. Door hun bekering hebben zij daar afstand van genomen. Maar het

gevaar om terug te vallen is steeds aanwezig. Daarom klinkt de waarschuwing om niet weer op die wijze te gaan leven.

V15. Na deze waarschuwing om iets niet te doen volgt een aansporing om iets wel te doen. Steeds is de Schrift in evenwicht. Zo spreekt de Schrift over iets afleggen en iets aandoen (*bijv. Ko 3:8,12*). Hier gaat het over niet gelijkvormig zijn aan iets van vroeger en in plaats daarvan heilig worden in alle wandel. Je kunt in dit opzicht je leven vergelijken met een tuin. Een tuin is meer dan de afwezigheid van onkruid. Onkruid wieden is noodzakelijk, maar geen bezigheid op zichzelf. Het gaat erom dat die tuin een bloemenpracht laat zien of vruchten voortbrengt.

Zo is het met je leven als gelovige. Dat leven wordt niet gekenmerkt door alles wat er niet is, maar door alles wat er wel is of moet komen. Hier gaat het erom dat alles in jouw leven ('al je wandel', dus je hele openbaring) heilig is, dat wil zeggen helemaal aan God gewijd. Het komt erop neer dat in jouw leven Christus, de volmaakt aan God toegewijde Mens, zichtbaar wordt.

Heilig zijn lijkt negatief. Dat is het ook als je het alleen ziet als afgezonderd van het verkeerde. Maar heilig zijn is positief. De hoofdgedachte is namelijk: apart gezet voor. Je ziet dat aan de eerste keer waar het woord 'heiligen' in de Bijbel wordt gebruikt. Dat is bij de schepping, als God de zevende dag heiligt (*Gn 2:3*). Toen was er nog niets verkeerd in de schepping. Het was allemaal goed. Toch heiligde God de zevende dag. Hij zette die apart van de andere dagen als een dag voor Hem Zelf.

V16. Om het belang van heiligheid te onderstrepen haalt Petrus een vers uit het Oude Testament aan. Daar roept God Zijn volk op om heilig te zijn en wel omdat Hij heilig is (*Lv 11:44; 19:2; 20:26-27*). Maar geldt Zijn heiligheid alleen voor het Oude Testament en niet voor het Nieuwe Testament? Als je even nadenkt, zal het duidelijk zijn dat de heilige God van het Oude Testament dezelfde heilige God van het Nieuwe Testament is. Nergens is dat duidelijker gebleken dan toen Hij Zijn eigen Zoon niet spaarde op het kruis.

In het Oude Testament kon Hij niets met de zonde te doen hebben en dat kan Hij in het Nieuwe Testament ook niet. De oproep om heilig te zijn klinkt omdat God heilig is. Hij kan van een volk dat met Hem in verbinding staat, ongeacht of het een oudtestamenteel of een nieuwtestamenteel volk is, geen lagere norm hantieren dan Zichzelf. De boodschap aangaande Gods heiligheid die in het Oude Testament klinkt, klinkt hier door Petrus even helder in het Nieuwe Testament. Die oproep moet je ertoe brengen je helemaal aan Hem toe te wijden.

Lees nog eens 1 Petrus 1:13-16.

Verwerking: Waarom is het belangrijk 'nuchter' en 'heilig' te zijn?

Verlost door kostbaar bloed | verzen 17-21

Neem eerst de bijbeltekst (*cursief* geschreven) goed in je op; lees daarom aandachtig:

17 En als u als Vader Hem aanroept Die zonder aanzien des persoons oordeelt naar het werk van ieder, wandelt dan in vrees de tijd van uw bijwoning, 18 daar u weet dat u niet door vergankelijke dingen zilver of goud, verlost bent van uw onvruchtbare, door de vaders overgeleverde wandel, 19 maar door kostbaar bloed, als van een vlekkeloos en onbesmet lam, [het bloed] van Christus. 20 Hij is wel voorgekend vóór [de] grondlegging van [de] wereld, maar in [het] laatst van de tijden geopenbaard ter wille van u, 21 die door Hem gelooft in God, Die Hem heeft opgewekt uit [de] doden en Hem heerlijkheid gegeven heeft, opdat uw geloof en hoop op God zijn.

V17. Petrus voegt aan de oproep om heilig te zijn nog een argument toe. Dat argument gaat uit van het grote voorrecht dat je nu hebt om God je Vader te mogen noemen. Dat voorrecht is echt groot. Door de Geest Die in je woont, kun je “*Abba, Vader*” zeggen (Rm 8:15; Gl 4:6). Je mag Hem aanroepen, Hem eren, verheerlijken en aanbidden.

Met dat voorrecht is echter ook verantwoordelijkheid verbonden. God is een Vader Die jou liefheeft en Die jou vanwege Zijn liefde voor jou ook tuchtigt als Hij ziet dat je een verkeerde weg gaat of dreigt te gaan. God is geen aardse vader, die vaak geen tucht uitoefent of die op een verkeerde manier of soms zelfs vanuit een verkeerd motief tucht uitoefent (Hb 12:9-10a). Hij is een Vader Die alleen tuchtigt als het nodig is.

Hij beoordeelt volmaakt ieders werk, zonder iemand voor te trekken of te benadelen. Hij tuchtigt niet alleen om je geloof te beproeven, maar ook als er iets aan je heiligheid ontbreekt (zie Hb 12:10b).

Het oordeel van de Vader waarover Petrus hier spreekt, slaat niet op het oordeel na het aardse leven. Dat oordeel heeft Hij gegeven

aan de Heer Jezus (Jh 5:27). Het oordeel van de Vader heeft betrekking op jouw leven als pelgrim. Als je leven Hem eert, draagt dat Zijn goedkeuring. Als je leven Hem oneer aandoet, zal Hij je tegenkomen om je duidelijk te maken dat er iets moet veranderen.

Daarom moet je *“in vrees”* op aarde je weg gaan. Vrees heeft niet de betekenis van angst voor God of bang zijn om nog verloren te gaan. Vrees betekent hier het bang zijn voor jezelf, omdat je weet wat er allemaal nog in je is, waardoor je tot iets kunt komen wat God jouw Vader verdrietig maakt. Bedenk dat jij Zijn kind bent en dat je dat bent geworden door de verlossing die de Heer Jezus voor jou heeft bewerkt. Wat voor een hoge prijs heeft Hij daarvoor betaald! Hoe zou je dan nog kunnen wandelen in de begeerten van vroeger, terwijl je op die manier daarvan bent verlost?

De vrees om iets te doen wat niet tot eer van God is, behoort jou de hele *“tijd van uw bijwoning”* te kenmerken. De uitdrukking ‘bijwoning’ wijst erop dat je op aarde geen definitief verblijf hebt. Zoals je eerder hebt gezien, word je in deze brief aangesproken als een pelgrim. Je bent een vreemdeling op aarde, op weg naar je erfdeel. Dat moet je je bewust blijven, want anders laat je je van het doel afleiden door allerlei aantrekkelijke dingen om je heen. De weg van een bijwoner is de weg van de Heer Jezus. Hij is op aarde de ware Vreemdeling en Bijwoner geweest. Hij had hier geen thuis, zelfs geen plaats waar Hij Zijn hoofd kon neerleggen (Mt 8:20). Als je Hem voor ogen houdt, zul je de tijd van je bijwoning op een God welbehaglijke wijze wandelen.

V18. Dat het niet gaat om vrees om alsnog verloren te gaan of vrees vanwege de onzekerheid of je wel een kind van God bent, blijkt wel uit *vers 18*. Petrus zegt duidelijk *“u weet”*. Dat sluit elke twijfel uit. En wat weten ze? Dat ze verlost zijn. Ze weten waardoor ze niet en waardoor ze wel verlost zijn. Ook weten ze waarvan ze verlost zijn: van al hun tradities en overleveringen, van de wandel van hun vaderen.

Door te doen wat anderen vóór jou hebben gedaan, word je niet verlost. Een wandel naar traditie, naar afgekeken en overgeno-

men gewoonten, brengt een mens geen stap dichterbij de verlossing. Integendeel. Voor wie in zijn hart vertrouwt op een uiterlijke wandel, zal de ware verlossing steeds verder uit het zicht verdwijnen. Zo iemand raakt steeds meer verstrikt in uiterlijkheden. Een dergelijke wandel levert niets op, hij is 'onvruchtbaar' in de zin van inhoudsloos.

Om deel te krijgen aan de zegeningen van God is het noodzakelijk om van zo'n wandel verlost te worden. Een dergelijke wandel is als een gevangenis. Zij aan wie Petrus schrijft, konden niet uit die gevangenis verlost worden door vergankelijke dingen als zilver en goud. Ze weten van een verlossing door zilver en goud (*Ex 30:12*), maar dat was een uiterlijke verlossing en geen bevrijding van een systeem dat hen gevangen hield. Het is ermee als met het bloed van stieren en bokken dat geen zonden kan wegnemen (*Hb 10:4*).

V19. Tegenover dat volledig tekortschietende bloed staat het "kostbaar bloed ... van Christus". Dat bloed heeft wél de ware en definitieve verlossing kunnen bewerken. Het bloed van Christus is vergoten tot vergeving van al je zonden en tot verlossing uit alle machten die jou in hun greep hielden. Het is het bloed als van een onbevlekt en onbesmet lam.

Het lam was de basis van de verlossing van Gods aardse volk uit Egypte, waarvan het bloed beschermde tegen het oordeel van God (*Ex 12:1-13*). Het Lam, Christus, is de basis van het christendom. Door de overgave van Christus in de dood en het storten van Zijn bloed gaat Gods oordeel voorbij aan ieder die er achter schuilt, dat wil zeggen ieder die gelooft dat Christus ook voor zijn zonden Zijn bloed heeft vergoten. Allen die dat geloven, hebben deel aan de eeuwige verlossing (*Hb 9:12*).

V20. God had het Lam al "vóór [de] grondlegging van [de] wereld" in Zijn gedachten. Onze verlossing is niet bij God opgekomen toen Hij zag dat de zonde in de wereld was gekomen en hoe ellendig wij eraan toe waren. God is niet overvallen door de zondeval. Hij heeft geweten wat de mens zou doen. Voordat de mens zondigde,

ja, voordat de wereld geschapen was, waren Zijn gedachten al op Zijn Zoon gericht, van Wie Hij wist dat Deze het Lam zou zijn.

Dit maakt onze positie als christenen zoveel heerlijker dan die van Israël. Israël is een volk dat door God is uitverkoren *vanaf* de grondlegging van de wereld en dat voor *de aarde* bestemd is (*Mt 25:34; Op 13:8*). De nieuwtestamentische gelovigen zijn uitverkoren *vóór* de grondlegging van de wereld (*Ef 1:4*) en voor *de hemel* bestemd.

Wat God al *vóór* de grondlegging van de wereld kende, heeft Hij niet voor Zichzelf gehouden. Christus is geopenbaard als het Lam. Hij heeft Zich vertoond aan Zijn volk en aan de wereld. Daarom kon Johannes op Hem wijzen en zeggen: “*Zie het Lam van God Dat de zonde van de wereld wegneemt*” (*Jh 1:29*). Toen de Heer Jezus als het Lam in de wereld kwam, brak daarmee het einde van de tijden aan. In alle voorgaande tijden heeft God geprobeerd de meest bevoorrechte mensen op aarde, Zijn volk, tot gehoorzaamheid aan Hem te bewegen. Keer op keer heeft de mens laten zien dat hij dat niet wilde.

Toen kwam als een laatste test Zijn Zoon op aarde. Maar in plaats van naar Hem te luisteren is de zonde van de mens op de vreselijkste wijze openbaar geworden. De mensen hebben de Zoon verworpen en vermoord. Hierdoor is de onverbeterlijkheid van de mens definitief vastgesteld. Op treffende wijze wordt dit alles geïllustreerd in de gelijkenis van de onrechtvaardige landlieden die de Heer Jezus vertelt (*Mt 21:33-46*).

Wat het einde van de mens betekent, is voor God de aanleiding voor een nieuw begin. Enerzijds is de Heer Jezus als het Lam geopenbaard om de zonde van de mens op de meest duidelijke wijze vast te stellen. Als de mens God geopenbaard in goedheid verwerpt, is zijn toestand hopeloos. Anderzijds is de Heer Jezus als het Lam geopenbaard ter wille van ieder die gelooft, dus ook ter wille van jou. Door Hem geloof je in God. In Hem zie je dat God niet alleen een toornende en wrekende God is. Op grond van wat de Heer Jezus voor jou heeft gedaan, weet je dat God niet

meer tegen jou, maar vóór jou is (Rm 8:31-32). Hij heeft immers Zijn Zoon als het Lam gegeven.

V21. Je gelooft echter niet alleen in de Heer Jezus als Degene Die jou tegen de toorn van God beschermt, maar je gelooft ook in God als Degene Die alles goed heeft gemaakt. Door Christus uit de doden op te wekken heeft God het overtuigende bewijs gegeven dat Hij het werk van Zijn Zoon volmaakt heeft bevonden en heeft aangenomen. God heeft Hem de heerlijkheid gegeven die Hem toekomt.

Je geloof en je hoop zijn op Góð gericht. Het is alles van Hem uitgegaan. Door het geloof in wat God met Zijn Christus heeft gedaan, zal Hij je tot het doel brengen. Daarmee is de hoop verbonden dat dezelfde Heer Die nu bij God is, eenmaal zal terugkomen om te regeren en dat jij er dan bij zult zijn.

Lees nog eens 1 Petrus 1:17-21.

Verwerking: Wat leer je hier over het werk van God, over het werk van Christus en over jezelf?

Broederliefde en wedergeboorte | verzen 22-25

Neem eerst de bijbeltekst (*cursief* geschreven) goed in je op; lees daarom aandachtig:

22 Daar u uw zielen hebt gereinigd door de gehoorzaamheid aan de waarheid, tot ongeveer de broederliefde, hebt elkaar vurig lief uit een rein hart, 23 u die wedergeboren bent, niet uit vergankelijk maar uit onvergankelijk zaad, door Gods levend en blijvend Woord. 24 Want: 'Alle vlees is als gras en al zijn heerlijkheid als een bloem van [het] gras. Het gras verdort en de bloem valt af, 25 maar het Woord van [de] Heer blijft tot in eeuwigheid'. Dit nu is het Woord dat u verkondigd is.

V22. Na de indrukwekkende woorden in de vorige verzen over het werk van Christus en de heerlijke gevolgen die dat heeft voor hen die er deel aan hebben, is het niet verwonderlijk dat er een oproep komt tot *“ongeveer de broederliefde”*. Je bent nog niet op de plaats van bestemming, je bent nog onderweg naar het erfdeel. In de wereld ben je een vreemdeling, maar je hebt in de wereld wel een gezelschap waar je thuis bent. Onderweg naar het doel zie je om je heen je broeders en zusters, mensen die hetzelfde doel voor ogen hebben. Zij zijn voorwerpen van dezelfde liefde van God en verlost door hetzelfde Lam. In hun gezelschap voel je de warmte van de broederliefde. Jouw aanwezigheid draagt aan de temperatuur van de broederliefde bij, want broederliefde is wederkerig. Ze ontvangt warmte en straalt warmte uit.

De oproep komt tot jou als iemand van wie de ziel is *“gereinigd door de gehoorzaamheid aan de waarheid”*. Je hebt jezelf in het licht van Gods waarheid herkend als zondaar en je hebt in gehoorzaamheid je zonden aan God beleden en je bekeerd. Dat heeft een reinigend werk bij je gedaan (*Jh 15:3*). Je bent rein geworden, je hebt een rein hart gekregen. In de praktijk wordt dat zichtbaar in het ongeveer liefhebben van je broeder en zuster. De broederliefde is een bewijs van de nieuwe natuur. Je hebt de broeders lief, omdat ze uit God geboren zijn (*1Jh 5:1*).

Dat Petrus spreekt over ‘ongeveinsde’ broederliefde, maakt duidelijk dat het een echte liefde is, waarin van huichelarij, het net doen alsof, geen sprake is. Huichelarij, je beter voordoen dan je bent, hoort bij je vroegere leven. Het gaat in het gezelschap van broeders en zusters ook niet om slechts een beetje, flauwe liefde, maar om ‘vurige liefde’ voor elkaar. Het is een opdracht elkaar intens lief te hebben. Dat sluit een plichtmatig liefhebben uit. Ook onoprechte motieven of onzuivere bedoelingen mogen daarbij geen rol spelen. Het moet liefde zijn die uit een rein hart komt.

V23. In een rein hart is geen plaats voor de zonde, het is een hart dat leeft in gemeenschap met God. Die gemeenschap is ontstaan door de wedergeboorte. Deze wedergeboorte is een geboorte die door Gods Woord en Gods Geest is bewerkt (*Jh 3:5*). Het Woord is een zaad dat in je hart is gezaaid en waaruit het nieuwe leven zich heeft ontwikkeld. Het Woord van God heeft leven in zich. Dat leven is niet “*vergankelijk*”, voorbijgaand, maar “*onverganke-lijk*”, eeuwig blijvend, zoals God Zelf de onvergankelijke, eeuwig blijvende God is (*Rm 1:23; 1Tm 1:17*). Als Hij leven geeft, is dat het leven van Hem Zelf dat dan ook Zijn kenmerken bezit.

V24. Dat leven vormt een enorm contrast met het leven van de mens die niet uit God geboren is. Dit contrast zie je ook in het citaat uit de profetie van Jesaja (*Js 40:6-8*). Uit het citaat komt naar voren wat de natuurlijke mens is als voortgekomen uit vergankelijk zaad. Het leven van de natuurlijke mens lijkt op gras en op een bloem van het gras. Het is een zinnebeeldige voorstelling van een leven waarin het allemaal voorspoedig en mooi lijkt te gaan, maar dat, als je het goed bekijkt, kortstondig is en dat de schoonheid ervan snel vergaat.

V25. Tegenover dit leven stelt Jesaja niet het leven uit God, maar het Woord van God. Het leven uit God is onlosmakelijk verbonden aan het Woord van God. Wij hebben het nieuwe leven van de wedergeboorte uitsluitend ontvangen doordat God ons Zijn Woord heeft laten verkondigen. Dat Woord heeft in ons het nieuwe leven gewerkt en daarom blijft dat leven tot in eeuwigheid. Het kan niet verloren gaan, net zomin als er iets van Gods woor-

den verloren kan gaan. De nieuwe natuur blijft eeuwig, want die is even onvergankelijk als het Woord van God.

Lees nog eens 1 Petrus 1:22-25.

Verwerking: Hoe uit jij je liefde voor je broeders en zusters?

1 Petrus 2

Geestelijke groei | verzen 1-2

Neem eerst de bijbeltekst (*cursief* geschreven) goed in je op; lees daarom aandachtig:

1 Legt dan af alle boosheid, alle bedrog, huichelarijen, afgunst en alle kwaadsprekerijen. 2 Verlangt als pasgeboren kinderen naar de redelijke, onvervalste melk, opdat u daardoor opgroeit tot behoudenis; ...

V1. Het eerste vers van *hoofdstuk 2* sluit aan op het voorgaande gedeelte. Dat blijkt wel uit de beginwoorden *“legt dan af”*. Die woorden klinken als een logisch gevolg van wat eerder is gezegd. Wat moet worden afgelegd, zijn allemaal uitingen van het vlees, het eigen ik, waardoor anderen naar beneden worden gehaald ten gunste van jezelf. ‘Aflleggen’ wil zeggen direct en radicaal mee breken en het geen kans meer geven zich te laten gelden.

Als Petrus oproept om die dingen af te leggen, houdt dat in dat ze onder de lezers van zijn brief voorkomen en dat ze ook onder ons kunnen voorkomen. Daarom geldt zijn vermaning ook voor jou. Of herken je niet dat je je nog wel eens zo kunt gedragen?

Het gaat ook niet om af en toe eens een uiting in een bepaald geval, maar om *“alle boosheid”* en *“alle bedrog”* en *“alle kwaadsprekerijen”*.

- Hoe gemakkelijk voelen we *“boosheid”* in ons opkomen om allerlei redenen,
- hoe gemakkelijk maken we gebruik van *“bedrog”*,
- bedriegen we anderen in allerlei situaties en doen we ons beter voor (*“huichelarijen”*) of

- misgunnen we anderen allerlei dingen die ze bezitten (“afgunst”).
- En laten we de “kwaadsprekerijen” niet vergeten. Hoe gemakkelijk maken we ons daaraan schuldig in allerlei gesprekken.

Neem er innerlijk afstand van, laat je er niet toe verleiden en veroordeel het direct als je een van de dingen die Petrus noemt, bij je voelt opkomen.

V2. Behalve dat het dingen zijn die de verhoudingen onder gelovigen ernstig schaden, zijn het ook grote verhinderingen voor geestelijke groei. Daarover spreekt Petrus vervolgens. Als je bent wedergeboren, heb je nieuw leven. Dat leven verlangt naar voedsel, net zoals een pasgeboren kind daarnaar verlangt. Je hoeft een baby niet aan te sporen om te drinken. Hij geeft dat zelf wel aan. Het voedsel van een gelovige is de “redelijke onvervalste melk” van het Woord van God.

Een gezonde geestelijke groei is buitengewoon belangrijk. Net als in het natuurlijke leven hangt ook in het geestelijke leven de gezondheid af van het soort voedsel dat je tot je neemt. Je moet dus afleggen alles wat de broederlijke liefde torpedeert, wat de groei hindert. Dat is *vers 1*. In plaats daarvan moet je het goede Woord indrinken, zoals een baby aan de moederborst dat doet omdat hij aanvoelt dat daar het leven is, wat nodig is om te groeien. Dat is *vers 2*.

Het gaat hier niet om het beginstadium van de geestelijke groei, om iemand die pas tot bekering is gekomen. Het is hier geen fase in de geestelijke groei (zoals wel in *Hebreeën 5:12*), maar het gaat om een kenmerk dat geldt zowel voor baby's in het geloof als voor geestelijk gerijpte gelovigen. Voor iedere gelovige geldt dat als er geen honger is en er niet wordt gegeten, er geestelijke ondervoeding ontstaat. Als een gelovige geen honger heeft naar het Woord, klopt er iets niet. Een geestelijk gezonde christen heeft voortdurend honger naar de melk van Gods Woord. Door je te

voeden met Gods Woord groei je op tot behoudenis, dat wil zeggen tot de volle redding.

Gods Woord heeft reddende kracht, niet alleen voor de toekomst, maar ook voor de weg erheen. Er zijn drie aspecten aan behoudenis. Het eerste is dat je behouden bent voor de eeuwigheid. Het tweede is dat je behouden zult zijn wanneer je bij de Heer bent. Het derde is dat je onderweg behouden wordt in allerlei gevaarlijke situaties door je aan het Woord te houden.

Als je jezelf met lichte of zelfs dwaze lectuur volpropt, zul je geestelijk niet groeien en scheef groeien. Gemakkelijk leesbare, goedkope romannetjes met een vleugje evangelie beschermen je niet tegen de aanvallen van de duivel die erop uit is je tot zonde te brengen. Als je zulke lectuur leest als een soort geestelijk snoepgoed, word je geestelijk ziek. Nog schadelijker is het als je lectuur tot je neemt waarin vergif zit, want dan is de afloop dodelijk. Van je getuigenis als christen blijft dan niets over dan een lijk.

Onlangs las ik een bericht op internet op Habakuk.nu dat ik je tot slot van dit stukje graag doorgeef. Het heeft alles te maken met het je eigen maken van Gods Woord. Het bericht luidt als volgt:

Hoe draag je kennis op de juiste manier over? ... de Franse schrijver en oud-leraar Daniel Pennac ... betoogt: Het onderwijs heeft traagheid nodig en een herwaardering van werk als activiteit van de geest, van de lange duur. Alleen door traagheid kan je je iets eigen maken. ... (Trouw, 15-12-08)

Volgens Pennac bewijs je leerlingen een grote dienst wanneer je ze een 'mentale bibliotheek' helpt ontwikkelen. Zijn eigen klassen kreeg Pennac zover dat ze bloedfanatiek teksten uit het hoofd gingen leren. 'Een mentale bibliotheek, dat is toch een geweldig bezit! Dat je een stuk Kafka of Márques altijd bij de hand hebt. Niet iets uit het hoofd leren om het weer te vergeten, nee, helemaal doordringen in de tekst, stap voor stap. En zodra je een zin begrepen hebt, herhalen, herhalen. Als iemand die echt weet waar hij het

over heeft. Daarna moet je het natuurlijk oefenen, blijven herhalen, maar zonder begrip gaat het niet.'

Onbewust stelt Pennac christenen voor een grote uitdaging. ... De Bijbel zit vaak in flarden in ons hoofd. ... Zou het geen enorme schat zijn als je complete hoofdstukken of zelfs complete boeken uit de Bijbel in je mentale bibliotheek hebt zitten? Dat je door de tekst heen dringt, stap voor stap. En zodra je een zin begrepen hebt, herhalen, herhalen. ...

Lees nog eens 1 Petrus 2:1-2.

Verwerking: Wat doe jij voor je geestelijke groei?

Een heilig priesterdom | verzen 3-8

Neem eerst de bijbeltekst (*cursief* geschreven) goed in je op; lees daarom aandachtig:

...; 3 als u geproefd hebt dat de Heer goedertieren is, 4 tot Wie u komt, tot een levende steen, door mensen wel verworpen maar bij God uitverkoren en kostbaar, 5 en u wordt ook zelf als levende stenen gebouwd, als een geestelijk huis tot een heilig priesterdom, om geestelijke offeranden te offeren, die voor God aangenaam zijn door Jezus Christus. 6 Want er staat in [de] Schrift: 'Zie, Ik leg in Sion een uitverkoren, kostbare hoeksteen, en wie in Hem gelooft, zal geenszins beschaamd worden'. 7 Voor u dan die gelooft, is dit kostbare; maar voor de ongelovigen: '[De] steen die de bouwlieden hebben verworpen, deze is tot een hoeksteen geworden', en 'een steen [des] aanstoots en een rots [der] ergernis'. 8 Daar zij ongehoorzaam zijn, stoten zij zich aan het Woord, waartoe zij ook bestemd zijn.

V3. Het is dus belangrijk dat je geestelijk groeit. Daarvoor ben je niet in de eerste plaats aangewezen op een goed verstand, maar op je geestelijke smaak. De dingen waarover Petrus spreekt, zijn niet tot het verstand gericht, maar tot het hart dat “*geproefd*” heeft “*dat de Heer goedertieren is*”. Het gaat om het woord van de Geliefde, en liefde is in de eerste plaats met het hart verbonden, met de gevoelens die daarin zijn voor de Geliefde. Als je geproefd hebt dat de Heer goedertieren is, kan het niet anders of je verlangt ernaar Hem beter te leren kennen. En hoe leer je Hem beter kennen? Door Zijn Woord. Naarmate je meer in Zijn Woord leest, zul je groeien in je kennis van Hem.

Als je eenmaal het Woord geproefd hebt en je hebt de smaak ervan te pakken, wordt je honger naar meer steeds groter. Je hoort wel eens een opmerking dat hij of zij ‘smaak’ heeft en dan wordt daarmee bedoeld op de kleding die iemand draagt of hoe iemand zijn huis heeft ingericht. Iemands smaak blijkt uit die dingen. Jouw smaak voor Gods Woord blijkt uit de waarde die Gods Woord voor jou heeft. Lees je erin en leef je erin? Dan zul je ook groeien.

V4. De groei heeft ook een doel. Het is Gods bedoeling dat je je als een priester gedraagt, dat je in Zijn huis Hem als priester dient. Daarover gaat het in de volgende verzen. Met het oog op de priesterdienst is het van belang dat je niet verkeerd groeit. In het boek *Leviticus*, het boek waar het bij uitstek over de priesterdienst gaat, is sprake van leden van de priesterlijke familie die door vergroeiing die dienst niet mogen uitoefenen (*Lv 21:16-23*).

Geestelijk toegepast betekent het dat iemand geen priesterdienst kan uitoefenen als hij door verkeerd onderwijs geen goed zicht heeft op zijn positie als gelovige. Je kunt denken aan iemand die altijd heeft gehoord dat je nooit zeker kunt weten of je behouden bent, of dat een gelovige die wel zeker weet behouden te zijn, meent dat hij toch nog verloren kan gaan.

Het priesterschap van de gelovige wordt dus direct verbonden aan de groei van de gelovige. Deze twee aspecten worden aan elkaar verbonden door de Heer Jezus als een *“levende steen”*. Je bent tot Hem gekomen toen je je hebt bekeerd en Hij heeft je aangenomen. Het komen tot Hem is echter niet een eenmalige gebeurtenis, waarna je verder je eigen gang weer kunt gaan. Nu je een kind van God bent geworden, is het belangrijk dat je altijd tot Hem blijft gaan. Hij is de levende steen. Hij is opgestaan uit de doden. Bedenk dat er voor jou alleen leven is in Hem. Daarom moet je met Hem in verbinding zijn en blijven.

Om te groeien en opgebouwd te worden ben je van Hem afhankelijk. Je ziet dat Petrus van beeld verandert. Eerst spreekt hij over groei en nu spreekt hij over een steen en verderop over een huis. Al deze beelden gebruikt hij om duidelijk te maken hoe je verhouding tot Christus is geworden.

Je komt tot Hem Die *“door mensen wel verworpen”* is. Je ziet dat duidelijk in de evangeliën. Je leest daar hoe Zijn volk en de heidenen Hem naar het kruis hebben verwezen en in plaats van Hem hebben gekozen voor Barabbas. Eens verwierp jij Hem ook, maar nu ben je tot Hem gekomen en kom je steeds tot Hem. Je hebt in Hem dat kostbare ontdekt, dat Hij altijd al voor God had. Je leest hier dat Hij *“bij God uitverkoren en kostbaar”* is. Dat gaat veel

verder dan wat Hij voor jou is, maar het is tegelijk iets waar jij volkomen mee instemt. Hij is uitverkoren en kostbaar voor God en ook voor jou.

V5. Omdat Hij de levende steen is en jij tot Hem bent gekomen, ben jij nu ook een levende steen. Dat houdt in dat je Zijn natuur hebt. En er is nog meer. Jij bent niet de enige die tot een levende steen is geworden. Om een huis te bouwen zijn veel stenen nodig. Zo stelt Petrus het hier ook voor. Samen met alle andere levende stenen, dus samen met iedere gelovige, word je gebouwd tot *“een geestelijk huis”*.

De bedoeling van dit huis is duidelijk. Het is een huis waarin God woont en waarin de gelovigen ook mogen wonen (*Ef 2:19-22*). Dit huis is gebouwd op de Heer Jezus als de Zoon van de levende God (*Mt 16:16-18*). Hij is de levende steen, de rots (in het Grieks: *petra*), en jij en alle gelovigen zijn ‘Petrus’ (dat betekent: (rots)-steen, een stuk van de rots). Je ziet hier een prachtige woordspeling.

Petrus beziet de gelovigen echter niet als huisgenoten van God en van elkaar, maar als priesters. Het huis is hier dan ook een woonplaats van priesters en hun taak is het brengen van offers, geestelijke offers welteverstaan. Jij bent een priester en samen met anderen vorm je *“een heilig priesterdom”*, een geslacht van priesters. Zoals een levende steen samen met andere levende stenen het geestelijke huis vormt, zo ben je als priester samen met anderen een priesterdom.

De taak van een priester in het Oude Testament is het brengen van offers. De taak van een priester in het Nieuwe Testament is niet anders. Wat wel anders is, is de offerdienst. Die bestaat niet uit letterlijke offers, maar uit geestelijke offers (*Hb 13:15*). Voor God zijn alleen offers aangenaam die verwijzen naar Zijn Zoon en het werk dat Hij heeft volbracht. Tot het brengen van die offers kom je, als je ziet hoe kostbaar de Heer Jezus voor God is.

Het priesterdom is een ‘heilig’ priesterdom. Het is een priesterdom dat helemaal voor God is, maar ook door Hem apart is ge-

steld. Menselijke inbreng is uitgesloten. Het is een van de vele en grote misleidingen van het rooms-katholicisme om letterlijke priesters op grond van een menselijke opleiding als een aparte klasse tussen het kerkvolk en God te laten functioneren. Dit middelaarschap is een loochening van het algemene priesterschap van de gelovigen.

Jij bent een priester en ieder waar kind van God is een priester. Enige aanstelling, wijding of inzegening door mensen is volledig tegen hoe God het heeft ingesteld op grond van het werk van Zijn Zoon. Als God het zo heeft ingesteld, maak er dan ook gebruik van. Breng die offers. Hoe je dat doet? Door aan God te vertellen Wie de Heer Jezus voor je is, wat Hij voor je heeft gedaan. Vertel God maar wat je in Zijn Woord over Zijn Zoon hebt gelezen. Daar luistert Hij graag naar en Hij zal, als reactie daarop, je steeds meer van Zijn Zoon laten zien.

V6. De Schrift getuigt op elke bladzijde van de vreugde die God in de Heer Jezus vindt. Petrus citeert daaruit om te bevestigen wat hij zojuist heeft gezegd. Met een "zie" roept hij op om er goed naar te kijken en tot je te laten doordringen dat het initiatief van God is uitgegaan. Hij heeft "*in Sion een uitverkoren, kostbare hoeksteen*" gelegd (Js 28:14). De aanhaling dient ertoe om duidelijk te maken dat God Zelf deze steen heeft neergelegd.

In de aanhaling gaat het om Sion of Jeruzalem, maar de toepassing is er ook voor ons. Zowel voor het aardse Jeruzalem als voor het hemelse Jeruzalem geldt dat alleen wat op Christus is gebouwd, blijft bestaan. Omdat jij op Hem je vertrouwen hebt gesteld, zul je "*geenszins beschaamd worden*". Dat geldt voor ieder die dat doet, in welke omstandigheden hij of zij zich ook bevindt.

V7. Alleen voor hen die in de Heer Jezus de Uitverkorene van God zien, is dit kostbare. Petrus stelt deze kostbaarheid voor aan het overblijfsel van de Joden aan wie hij schrijft. En niet alleen aan hen. Het is ook ten volle waar voor ieder die gelooft.

Er zijn twee reacties mogelijk als Christus als dat kostbare wordt voorgesteld. De ene reactie is dat men zich gelovig aan Hem toe-

vertrouwt in het besef van Wie Hij is voor God. De andere reactie is dat men Hem ongelovig afwijst. Christus is de toetssteen voor ieder mens. Het is aannemen of ten val komen. Wat voor de gelovige het kostbaarste is, is voor de ongelovige het hatelijkst. Voor wie niet gelooft, is Christus de steen waarover hij struikelt. Weer citeert Petrus een vers van de profeet Jesaja (*Js 8:14*). Gods Woord heeft voorgezegd dat de ongelovige Joden over Hem ten val zouden komen en ze zijn over Hem ten val gekomen.

V8. Dat ze ertoe bestemd zijn om over Hem ten val te komen, wil niet zeggen dat God hen heeft voorbestemd om de Heer Jezus te verwerpen. God bestemt niemand tot verwerping van Zijn Zoon. Hij bestemt wel dat wie ongehoorzaam is, zich aan het woord stoot dat Hij over Zijn Zoon heeft gesproken. Ongehoorzaamheid heeft als onvermijdelijke consequentie een verwerping van het Woord.

Je kunt het vergelijken met een boete die iemand krijgt, bijvoorbeeld voor fout parkeren. Hij is er niet toe bestemd om fout te parkeren, maar als hij fout parkeert, is hij ertoe bestemd om een boete te krijgen. Zo is iemand, van wie de gezindheid tegenover de Heer Jezus afwijzend is, ertoe bestemd zich aan het Woord te stoten. Maar zo is het niet bij hen aan wie Petrus schrijft en ook niet bij jou. Hoe het dan wel is, zullen we in het volgende stukje zien.

Lees nog eens 1 Petrus 2:3-8.

Verwerking: Hoe staat het met jouw priesterdienst?

Een koninklijk priesterdom | verzen 9-12

Neem eerst de bijbeltekst (*cursief* geschreven) goed in je op; lees daarom aandachtig:

9 U echter bent een uitverkoren geslacht, een koninklijk priesterdom, een heilige natie, een volk tot een eigendom, opdat u de deugden verkondigt van Hem Die u uit [de] duisternis heeft geroepen tot Zijn wonderbaar licht, 10 u die vroeger geen volk was, maar nu Gods volk bent, die aan geen barmhartigheid deel had, maar nu barmhartigheid hebt verkregen. 11 Geliefden, ik vermaan [u] dat u zich als bijwoners en vreemdelingen onthoudt van de vleselijke begeerten die strijd voeren tegen uw ziel, 12 terwijl u een goede wandel hebt onder de volken, opdat zij in wat zij kwaad van u spreken als van boosdoeners, op grond van uw goede werken die zij opmerken, God verheerlijken in [de] dag van [de] bezoeking.

V9. Jij mag weten tot een *“uitverkoren geslacht”* te behoren. Dat is natuurlijk geweldig! Dat geslacht omvat allen die uit God geboren zijn. In het Oude Testament was Israël Gods uitverkoren volk (Dt 7:6; Js 43:20). Daartoe behoorde ieder die als Israëliet geboren was. Maar het uitverkoren geslacht waartoe jij mag behoren, overschrijdt alle grenzen en gaat elke nationaliteit te boven. Dit geslacht staat niet in verbinding met de aarde, maar met de hemel en met Christus Die daar is.

Verder mag je weten dat je behoort tot *“een koninklijk priesterdom”* (vgl. Ex 19:6). Eerder, in vers 5, heb je gezien dat je deel uitmaakt van een *“heilig priesterdom”*. Daarbij gaat het om het naderen tot God in Zijn huis als priester om met Hem gemeenschap te hebben over de Heer Jezus. Het *“koninklijk priesterdom”*, waarover je nu hebt gelezen, stelt een ander aspect van het priesterdom voor en wel naar de wereld toe.

Je kunt zeggen dat je dienst als heilige priester in het heiligdom de bron van je dienst als koninklijke priester in de wereld is. In het heiligdom zie je Christus en word je naar Zijn beeld veranderd. Het gevolg zal zijn dat je de deugden of voortreffelijke

kenmerken of eigenschappen van God in de wereld verkondigt. Anders gezegd, dat je Zijn kenmerken openbaart. Ook deze priedienst is voor alle gelovigen.

Het koninklijk priesterdom is dus gericht op de wereld. Het gaat er daarbij om dat je wel de waardigheid van een koning uitstraalt, maar nog niet de rechten uitoefent die een koning heeft. Een prachtig voorbeeld vind je in de Heer Jezus. Hij is een Koning als Hij voor Pilatus staat (*Jh 18:33-37*). Dat straalt Hij ook uit, maar Hij oefent dat recht op dat moment niet uit. De daadwerkelijke uitoefening van Zijn koningschap komt nog en de daadwerkelijke uitoefening van ons koningschap dus ook.

Maar om te weten Wie de Heer Jezus is, hoeft de wereld niet te wachten op de tijd dat Hij komt. Wij zijn hier om Hem te vertegenwoordigen. We zijn nog geen koningen in regerende zin, maar we kunnen ons wel koninklijk gedragen. Dat doen we door de deugden van God te laten zien, dat wil zeggen door Zijn kenmerken te openbaren.

Voordat we naar de deugden van God gaan kijken, zie je dat er nog twee omschrijvingen worden genoemd voor het gezelschap waarvan jij deel mag uitmaken. Je behoort tot *“een heilige natie”* (*vgl. Ex 19:6; Dt 7:6; Js 62:12*). Het gezelschap waar jij bij hoort, is volstrekt afgescheiden van alle volken van de wereld. God heeft jou als lid van Zijn volk van alle volken op aarde apart gezet om helemaal alleen voor Hem te zijn. Dat wordt benadrukt door de uitdrukking *“een volk tot een eigendom”* (*Ex 19:6; Dt 14:2; 26:18; Mt 3:17*). God heeft een eigen volk, dat is het volk dat Hij Zich tot eigendom heeft gemaakt door het werk van de Heer Jezus (*Tt 2:14*). Door dit volk wil Hij aan de wereld laten zien Wie Hij is.

Op dit volk rust nu de verantwoordelijkheid Zijn *“deugden”* te verkondigen. Verkondigen betekent niet zozeer ‘spreken’, maar meer ‘openbaren’, laten zien door wat je, als lid van dat volk, bent, wat je doet en wat je zegt. Het gaat om je hele leven, dat daarin door de wereld God en de Heer Jezus gezien kunnen worden. Om dat mogelijk te maken heeft Hij je geroepen uit de duisternis van de zonde om in Zijn *“wonderbaar licht”* te zijn. Dat licht

is 'wonderbaar'. Je ziet daarin Wie Hij is. God heeft alles weggenomen wat dat verhinderde en Hij heeft ook jou weggenomen uit de omgeving van duisternis. Wat een grote God is Hij dat Hij zo te werk is gegaan, waarbij Hij geen enkele concessie heeft gedaan aan ook maar een van Zijn heilige eisen.

V10. Er is dus een geweldige verandering opgetreden in de verhouding tussen God en wat Petrus nu "*Gods volk*" kan noemen. Zij aan wie Petrus schrijft, zijn wel in letterlijke zin Gods volk, maar in geestelijke zin waren ze "*geen volk*". Ze hadden het recht verspeeld om Gods volk te zijn.

God heeft dat zinnebeeldig tot uitdrukking gebracht in de gezinsituatie van de profeet Hosea en in de namen die Hosea zijn kinderen moest geven (*Hs 1:6,9; 2:1,22*). De ontrouw van de vrouw van Hosea is een beeld van de ontrouw van Gods volk aan Hem. In de namen die Hosea zijn kinderen moest geven, brengt God tot uitdrukking dat Hij Zijn volk niet meer Zijn volk kan noemen (Lo-Ammi, *Hs 1:9*) en dat Hij hen niet meer aan barmhartigheid deel kan laten hebben (Lo-Ruchama, *Hs 1:6*). Wat hier voor Gods oude volk geldt, kunnen we toepassen op ieder mens.

Door Gods genade zal er een wending komen in deze verbroken verhouding. Straks zal Hij de draad weer met Zijn volk opnemen en hen weer Zijn volk noemen en hun weer barmhartig zijn. Dat past Petrus nu al toe op hen aan wie hij schrijft en het is ook op jou van toepassing. Door het werk van Christus aan het kruis en het geloof in Hem zijn zij Gods volk geworden en ben jij ook een lid van dat volk geworden. Voor deze grote genade en barmhartigheid kun je Hem alleen maar prijzen en in je leven laten zien dat je Hem daarvoor eert.

V11. Hoe dit laatste gestalte krijgt, komt in de volgende verzen aan de orde. In het gedeelte van *hoofdstuk 2:11-3:12* gaat het er namelijk om hoe je Gods getuige in de wereld kunt zijn. Je krijgt daar aanwijzingen voor een nadere invulling van het verkondigen van Gods deugden. Het gaat om je levenswandel, waarbij verschillende terreinen te onderscheiden zijn waarop je leven zich afspeelt. Zo ben je onderworpen aan de overheid in de maat-

schappij. Je hebt ook te maken met je beroep of studie en hoe je je daarin gedraagt. Ook je manier van leven in het gezin en de familie waartoe je behoort en je gedrag onder de gelovigen komen aan de orde.

Petrus stelt deze aanwijzingen als vermaningen of aansporingen voor. Om zijn vermaningen ingang te doen vinden spreekt hij zijn lezers aan als *“geliefden”*. Hij omgeeft zo zijn vermaningen met de sfeer en warmte van de broederliefde. Hij is zich er terdege van bewust dat de gelovigen in een vijandige wereld leven, waardoor ze blootstaan aan lijden. In de wereld ben je een ‘bijwoner’ en een ‘vreemdeling’. Als bijwoner leef je tussen mensen die wonen op de plaats waar ze thuis zijn, terwijl jouw thuis elders is. Zij hebben allerlei voorzieningen, terwijl jij nergens recht op hebt. Als vreemdeling bevind je je op vreemd gebied en spreek je een andere taal, terwijl je weet dat je eigenlijke vaderland de hemel is.

Door de manier van leven van de mensen om je heen en de omgeving waarin je leeft, sta je continu onder druk om je aan te passen aan hun leefwereld. De herinnering aan het feit dat je een bijwoner en vreemdeling bent, is dus niet overbodig. Maar er is nog een gevaar van aanpassing en dat heeft te maken met je *“vleselijke begeerten”*. Daarbij gaat het niet om wat er *om je heen* is, maar om wat er *in jezelf* is.

De wereld waarin je leeft en de vleselijke lusten in jou vormen een volledig op elkaar afgestemd team. De vleselijke begeerten willen zich altijd laten gelden. Daarom vermaant Petrus zijn lezers zich daarvan te onthouden, dat wil zeggen dat ze moeten worden genegeerd, omdat ze anders de ziel weer in de slavernij van de zonde brengen. Je moet er geen aandacht aan besteden (*zie Rm 13:14*). De kracht daarvoor wil de Heilige Geest geven, Die de begeerte van het vlees weerstaat (*Gl 5:17*). De vleselijke begeerten voeren strijd tegen de ziel, die zich door de bekering met Christus wil voeden.

V12. Jij moet dus ook iets doen en dat is duidelijk ‘nee’ zeggen tegen de begeerten van het vlees. Vervolgens kun je je toeleggen op *“een goede wandel”*. Ook hiervoor staat de Heilige Geest klaar

om je te helpen (Gl 5:16). Een goede wandel “onder de volken”, dat zijn de mensen van de wereld, onderstreept de belijdenis die je met je mond aflegt.

Ondanks jouw goede wandel zullen de mensen van de wereld kwaad van je spreken. Het moet niet zo zijn dat zij aanleiding hebben kwaad van je te spreken vanwege je boze gedrag. Maar ook als je goeddoet, zal de wereld toch kwaad van je spreken. Dat deden ze ook van de Heer Jezus, Die toch alleen maar goed heeft gedaan.

Je kunt op die kwaadsprekerij slechts antwoorden met goede werken, niet met verdedigende woorden. Ongelovigen merken die goede werken echt wel op. Maar ze willen ze niet als zodanig erkennen omdat ze God daarin opmerken en Hem wensen ze onder geen beding te erkennen.

Er komt een dag dat ze gedwongen zullen worden op grond van die goede werken God te verheerlijken. Die dag is “[de] dag van [de] bezoeking”. Het kan zijn dat er in het leven van zulke kwaadsprekende ongelovigen iets gebeurt waardoor God tot hun geweten spreekt. Er komt een bezoeking over hen. Dan ontdekken ze dat christenen iets hebben wat zij niet hebben. Ze wenden zich tot de God Die ze eerder in de goede werken van de Zijnen hebben ontmoet, maar hadden afgewezen. Is dat geen prachtig resultaat van je goede werken?

Lees nog eens 1 Petrus 2:9-12.

Verwerking: Welke deugden van God ken je en hoe kun jij die verkondigen?

De overheid | verzen 13-17

Neem eerst de bijbeltekst (*cursief* geschreven) goed in je op; lees daarom aandachtig:

13 Weest aan elke menselijke instelling onderdanig om 's Heren wil; hetzij aan een koning als hoogste, 14 hetzij aan stadhouders als door hem gezonden tot bestraffing van boosdoeners, maar tot lof van hen die goeddoen. 15 Want zo is het de wil van God, dat u door goeddoen de onwetendheid van de dwaze mensen tot zwijgen brengt; 16 als vrijen, en niet door de vrijheid als een dekmantel van de boosheid te hebben, maar als slaven van God. 17 Eert allen, hebt de broederschap lief, vreest God, eert de koning.

V13. Na de algemene vermaningen om een goede wandel te hebben spreekt Petrus over specifieke verhoudingen waarin die goede wandel zichtbaar moet worden. In de eerste plaats richt hij je aandacht op je verhouding tot de overheid. Petrus zegt dat je onderdanig moet zijn *“aan elke menselijke instelling”*. Hij geeft er ook het motief bij: het is omdat de Heer het wil. Dat sluit andere motieven uit. Het is dus niet de bedoeling dat je alleen de overheid gehoorzaamt als het, naar jouw berekening, een persoonlijk voordeel zou kunnen opleveren.

V14. De overheid is een instantie die door God is ingesteld (*Rm 13:1*). Er zijn daarin verschillende lagen. Er is een koning als hoogste overheid waaraan de gelovigen onderdanig moeten zijn. Er zijn ook lagere overheden, zoals stadhouders, maar die wel bekleed zijn met het gezag van de koning. Zij zijn afgevaardigden van de koning om boosdoeners te straffen, maar ook om hen die goeddoen daarvoor te eren.

Wij kennen in onze tijd de nationale overheid en ook lagere overheden zoals de provinciale en gemeentelijke overheden. Dat zij in veel gevallen geen rekening houden met Gods wil, is niet onze zaak. God zal hen ter verantwoording roepen voor de wijze waarop zij hun taak hebben verricht. In het algemeen is het wel zo dat zij het kwaad beteugelen.

Het kan moeilijk zijn de juiste houding tot de overheid aan te nemen. Je bent eraan onderworpen, terwijl je toch niets met hun aanstelling te doen hebt. Het is jou als bijwoner en vreemdeling immers niet toegestaan je met de politiek van het land van je verblijf te bemoeien. Regeringsdeelname of zelfs maar het invloed uitoefenen op de samenstelling ervan, past je als christen niet. De Heer Jezus regeert ook nog niet openbaar. Het koninkrijk van God is nog steeds een verborgen koninkrijk, omdat de Koning ervan nog in de hemel verborgen is.

We kunnen dus nog geen regeringsverplichtingen hebben. De Korinthiërs waren dat vergeten en Paulus moet hen daarvoor dan ook een verwijt maken (1Ko 4:8). God regeert de wereld nu nog door regeringen, ook door hen die geen enkele rekening met Hem houden. De Heer Jezus is, zoals altijd, het voorbeeld. Zo wilde Hij geen rechter zijn in een erfdeenzaak (Lk 12:13). Hij was en is niet van de wereld en wij zijn het ook niet. Zijn tijd om te regeren komt nog en daarmee ook die van ons.

V15. Het is de wil van God dat jij je onderwerpt aan de overheid. Het is dus geen vriendelijk verzoek met een mogelijkheid daar anders over te denken en daar anders in te handelen. Deze onderwerping moet ook niet knarsetandend gebeuren of slechts een passieve houding zijn. Het gaat erom goed te doen. De gelovigen aan wie Petrus schrijft en ook Petrus zelf hebben te maken met de goddeloze en wrede keizer Nero. God heeft het zelfs toegelaten dat onder de heerschappij van deze vorst zowel Petrus als Paulus ter dood zijn gebracht.

Hoe goddeloos een regering of regeerder ook is, het is de verantwoordelijkheid van de gelovige zich eraan te onderwerpen en zich als een goede ingezetene van diens rijk te gedragen. Goeddoen zal lof van de overheid tot gevolg hebben, hoewel die lof mogelijk niet tot uitdrukking wordt gebracht. De overheid zal erkennen dat christenen hun positieve bijdrage aan de samenleving leveren, hoewel hun leven de haat van de gezagsdragers oproept.

Behalve de lof van de overheid heeft goeddoen nog een gevolg. Dat gevolg is dat de mond wordt gesnoerd van "*dwaze mensen*"

die in hun domme “*onwetendheid*” de gelovigen van de meest absurde daden beschuldigen. Het gaat hier dus niet om woorden, maar om daden waarin de waarde van het christelijk leven zichtbaar wordt.

V16. Dit leven in onderdanigheid is ware vrijheid. Vrijheid is niet doen wat je zelf wilt. Als je doet wat je zelf wilt, laat je je alleen maar door je vlees, de zonde, beheersen en dat is slavernij. Dat je een vrije bent, betekent ook dat je je niet onder een wet stelt of jezelf een juk of dwang oplegt of laat opleggen. Vrijheid is dat je door het bezit van een nieuwe natuur graag doet wat God wil. De christelijke vrijheid houdt in dat je bevrijd bent van de slavernij van de zonde en de wet om vervolgens in het heiligdom tot God te gaan.

Deze vrijheid betekent echter niet dat je niet moet doen wat de overheid zegt. Zoals gezegd, is de wil van God dat je de overheid gehoorzaamt. De hele wil van God staat in Zijn Woord. Aan wat God daarin gebiedt of verbiedt, heb je te gehoorzamen. Het is dwaasheid je daaraan te onttrekken met een beroep op je vrijheid. Het is best mogelijk – en het is goed dat gevaar te onderkennen – dat je misbruik maakt van deze christelijke vrijheid (*Gl 5:13*). Je kunt jezelf in dit opzicht behoorlijk voor de gek houden. Houd je daarom aan Gods Woord als de hoogste vorm van gezag.

Dat brengt je wel in een ander spanningsveld en dat is als de overheid iets vraagt of toestaat wat in strijd is met Gods Woord. Dan moet je God meer gehoorzaam zijn dan mensen (*Hd 5:29*). Denk daarbij maar aan het accepteren van het ongetrouwd samenwonen of het hebben van een homoseksuele relatie. Dat zijn verwerpelijke dingen. Zulke dingen goedkeuren met een beroep op de christelijke vrijheid is de vrijheid gebruiken “*als een dekmantel van de boosheid*”. Het is in strijd met het feit dat je slaaf van God bent. Als slaaf van God ben je eraan gehouden de wil van God te doen. Voor iemand die graag de wil van God doet, is dat niet zwaar en moeilijk (*1Jh 5:3*). Als je jezelf ziet als een ‘vrije slaaf’, zul je je niet laten misleiden tot een handelen dat in strijd is met Gods wil.

V17. Dat je zondige *praktijken* moet afwijzen en veroordelen, betekent niet dat je de *mensen* moet verachten die zich daaraan bezondigen. Petrus roept ertoe op om “*allen*”, dat zijn alle mensen, te eren. De reden daarvoor is dat ieder mens naar Gods beeld gemaakt is. Dit eren van allen doe je als je allen goeddoet. Zo heeft de Heer Jezus ook gehandeld toen Hij op aarde was. Hij heeft bijvoorbeeld zonder onderscheid te maken allen genezen die tot Hem kwamen (*Mt 8:16*).

Te midden van die ‘*allen*’ die geëerd moeten worden, bevindt zich een bijzonder gezelschap waarvoor we een bijzondere genegenheid hebben. Dat is “*de broederschap*”. Dat is het geheel van alle gelovigen en zijn niet slechts zij met wie je in de praktijk veel omgaat en zeker niet alleen zij met wie je het heel goed kunt vinden. Petrus zegt dat we het geheel van de gelovigen, allen die kinderen van God zijn, zonder uitzondering moeten liefhebben. Van de christenen in de eerste eeuw is gezegd dat zij van elkaar hielden voordat zij elkaar kenden. Dat is een prachtig getuigenis en zo hoort het ook vandaag nog te zijn, want de liefde is niet veranderd.

De liefde tot de broederschap zal zich niet altijd op dezelfde wijze openbaren. Je moet de broeders liefhebben, maar niet hun vleeselijke of wereldse gezindheid. Je hebt niet lief wat tot verderf van de broederschap is, bijvoorbeeld scheuring maken of valse leer. Daarom wordt er nog aan toegevoegd dat je God moet vrezen.

God vrezen wil zeggen dat je in alles voor Hem ontzag hebt. Dat komt tot uiting in je gehoorzaamheid aan Zijn Woord. Het komt ook tot uiting in het respect dat je toont voor de door Hem aangestelde koning als vertegenwoordiger van Zijn gezag. Je zult niet altijd kunnen doen wat de overheid van je verlangt omdat je God vreest, maar dat mag niet betekenen dat je geen respect meer voor de overheid hebt. De erkenning van de overheid moet blijven omdat er, zolang de gemeente op aarde is, geen overheid is dan door God ingesteld (*Rm 13:1*).

Je kunt dit gedeelte als volgt samenvatten. Petrus spreekt jou aan als een onderdaan van het koninkrijk van God. Dat is geen een-

voudige positie, omdat je leeft in een wereld die daar niets van weet en wil weten. De wereld is erop uit om je lijden aan te doen zoals ze dat de Heer Jezus heeft aangedaan. Het is onmogelijk een volgeling van de Heer Jezus te zijn zonder daarmee de weerstand van de wereld op te roepen.

Je bent als Zijn discipel onderworpen aan het gezag van Hem, van Wie Petrus zegt dat je Hem als Heer in je hart moet heiligen (1Pt 3:15). Je hebt te maken met Zijn gezag in je leven. Hij heeft je echter ook geplaatst in gezagsverhoudingen. Dat gezag is van Hem afkomstig. Het gezag van de overheden komt van Hem. Ook al zijn deze machten nog zozeer tegen God, ze zijn Gods dienaressen. Wij onderwerpen ons aan hen alsof wij ons direct aan de Heer onderwerpen.

Lees nog eens 1 Petrus 2:13-17.

Verwerking: In welke situaties moet je de overheid onderdanig zijn en wanneer moet je God meer gehoorzaam zijn dan mensen?

De voetstappen van Christus navolgen | verzen 18-21

Neem eerst de bijbeltekst (*cursief* geschreven) goed in je op; lees daarom aandachtig:

18 Huisknechten, weest aan uw meesters in alle ontzag onderdanig, niet alleen aan de goede en inschikkelijke, maar ook aan de verkeerde. 19 Want dat is genade, als iemand droeve dingen verdraagt ter wille van [het] geweten voor God, terwijl hij onrechtvaardig lijdt. 20 Want wat voor roem is het, als u volhardt terwijl u zondigt en met vuisten wordt geslagen? Maar als u volhardt terwijl u goeddoet en lijdt, dat is genade bij God. 21 Want hiertoe bent u geroepen, omdat ook Christus voor u geleden en u een voorbeeld nagelaten heeft, opdat u Zijn voetstappen navolgt; ...

V18. Nadat Petrus de gezagsverhouding van jou als ingezetene van je woonland ten opzichte van de overheid heeft getoond, brengt hij nu een andere gezagsverhouding voor je aandacht. Hij gaat het hebben over de gezagsverhouding tussen “huisknechten” en “meesters”. Evenals de overheid als gezagsorgaan is ook de gezagsverhouding tussen ‘huisknechten’ en ‘meesters’ een gevolg van de zonde.

Er is ook een verschil. De overheid is door God als rechterlijke macht ingesteld (*Gn 9:1-6*). Met de verhouding huisknecht-meester ligt dat anders. Het is nooit Gods bedoeling geweest dat de ene mens de slaaf van de andere mens zou zijn. God neemt echter de gevolgen van de zonde niet weg, maar geeft aanwijzingen hoe mensen die hun zonde erkennen te midden van die gevolgen tot Zijn eer kunnen leven. Wat de slavernij betreft, geeft God de slaaf de ruimte om vrij te worden als hij daartoe de mogelijkheid heeft (*1Ko 7:22*). Voor de slaaf die deze mogelijkheid niet heeft, heeft God iets anders. Die slaaf krijgt een bijzondere gelegenheid om juist in zijn werk als slaaf te laten zien wat het is om christen te zijn.

Hoewel Petrus over ‘huisknechten’ spreekt en niet over slaven, is de positie van huisknechten gelijk aan die van slaven. Dat blijkt wel uit het woord ‘meesters’ dat letterlijk ‘despoot’ betekent, wat

inhoudt dat zo iemand onbeperkt gezag bezit en de absolute heerser over zijn huis is. Een huisknecht behoort tot de huishouding en is daardoor veel meer in contact met zijn meester dan andere slaven. Dat maakt het gevaar om in opstand te komen of te manipuleren alleen maar des te groter. Daarom vermaant Petrus hen hier om hun meesters in alle ontzag onderdanig te zijn.

Om uitvluchten te voorkomen voegt hij eraan toe dat dit niet alleen geldt voor “de goede en inschikkelijke” meesters, maar ook voor “de verkeerde”. Het is niet zo moeilijk om aan een goede en inschikkelijke meester onderdanig te zijn. Om aan een verkeerde meester onderdanig te zijn is heel wat moeilijker. Voor zulke meesters zijn slaven niet meer dan levende werktuigen, waarover ze naar willekeur kunnen beschikken en waarmee ze kunnen doen wat ze willen. Juist als huisknechten een ‘verkeerde’ meester hebben, bevinden zij zich in een positie waarin zij bij uitstek in de gelegenheid zijn om ‘de leer van God, onze Heiland, te versieren’ (Tt 2:10).

Je kunt wat hier van huisknechten en meesters wordt gezegd, toepassen op wat wij vandaag ‘werknemers’ en ‘werkgevers’ noemen, hoewel de vergelijking niet helemaal opgaat. Zoals gezegd, was in de tijd van Petrus een meester iemand die het volstrekte gezag over zijn knecht had. Hij kon ermee doen wat hij wilde, zonder dat de knecht ook maar enige inspraak of mogelijkheid tot verweer had. Vandaag zijn er talrijke mogelijkheden voor een werknemer om zich te verweren tegen bepaalde arbeidsomstandigheden. Hij heeft zelfs het recht van staking. Dat was er in die tijd niet bij.

De omstandigheden mogen dan veranderd zijn, de beginselen die de Schrift hier naar voren brengt, zijn in hun volle kracht ook vandaag geldig. Zo zal de gelovige werknemer zijn recht om te staken niet gebruiken. Hij wordt niet opgeroepen om te staken, maar om te werken. Het loon dat hij krijgt, moet niet uit de stakingskas komen, maar moet hij verdienen door ervoor te werken (zie 2Th 3:10). Petrus spreekt ook niet over de rechten van de huisknecht, maar over zijn plichten en vooral over zijn houding ten opzichte van zijn meester.

V19. In een verhouding waarin jij de ondergeschikte plaats inneemt, terwijl je meerdere een ‘verkeerde’ is en jou onrecht wordt aangedaan, kun je verschillende houdingen aannemen. Je kunt ertegen in opstand komen of je kunt het verdragen. Je leest hier wat God van je verwacht. Het onrecht dat je wordt aangedaan, maakt bedroefd, zo staat het hier. Onrecht dat je wordt aangedaan, moet je dus niet opstandig maken. De houding die je als christen siert, is het verdragen van het onrecht dat je wordt aangedaan.

Je verdraagt het *“ter wille van [het] geweten voor God”*, dat wil zeggen omdat je weet wat God van je verwacht. Als je anders zou reageren, zou je wel voor je recht opkomen, maar tegelijk tegen je geweten ingaan. *“Droevige dingen”* verdragen is in de ogen van de wereld dwaasheid, maar Gods Woord noemt het *“genade”* als je *“onrechtvaardig lijdt”*. Je treedt daarmee in de voetsporen van de Heer Jezus Die dit op volmaakte wijze heeft ervaren.

Is het geen grote genade om op Hem te lijken? ‘Droevige dingen’ verdragen is een bewijs dat Gods genade in je aan het werk is. Het geeft je de gelegenheid om de deugden van God zoals die in Christus zichtbaar werden te verkondigen.

V20. Als de huisknecht in opstand zou komen, zou hij ook met lijden te maken krijgen en wel vanwege de slagen die zijn meester hem zou toedienen. Die slagen zou hij verdienen, want opstand is zonde. Ook onder dat lijden kan iemand volhouden in zijn houding van opstandigheid en er zelfs opstandiger door worden dan ooit. Dat geeft geen roem bij God. Een dergelijke houding doet het misschien goed bij mensen die ook alleen aan hun eigen rechten denken en hun gelijk willen halen, mensen die vinden dat je voor jezelf moet opkomen.

Een dergelijke houding is echter ver verwijderd van de genade die er bij God is voor ieder die beseft dat hij volledig van God afhankelijk is, zonder enig recht ergens op. Het is Gods vreugde Zich met jou te verbinden als je op deze wijze lijdt, omdat het Hem doet denken aan het lijden dat Zijn Zoon heeft verdragen. Als jij een slechte werkgever hebt, is dat Gods oefenschool om je

steeds meer te laten lijken op de Heer Jezus. Dat wil je toch graag? Dat doel staat God voor ogen als Hij je in een situatie brengt waar je lijdt ter wille van je geweten.

V21. Dit lijden is een onlosmakelijk deel van je normale leven als christen. Je neemt het lijden niet op de koop toe, als een onvermijdelijke en zeer onplezierige bijkomstigheid die je het liefst zou ontwijken. Ik hoorde van een toegewijd christen die eens onrecht werd gedaan, waartegen hij in opstand kwam. Hij kwam tot belijdenis van deze verkeerde reactie door de vraag van een oude zusster: 'Is dat alles wat je hebt geleerd van Golgotha?' In Gods Woord komt de vraag tot ons: "*Waarom lijdt u niet liever onrecht*" (1Ko 6:7)? Het verdragen van onrecht zit jou en mij niet in het bloed. Dat moeten we leren. De vraag is of ik dat wil en of jij dat wilt.

Lijden hoort bij je roeping als christen. Om te weten wat verdragen en lijden betekenen en hoe je dat kunt leren, wordt je oog gericht op Christus. Alleen als lijden en verdragen met Hem in verbinding staan, is het waardevol en maakt het je hart gelukkig, hoe groot je lijden ook is. Christus heeft geleden omdat Hij in geen enkel opzicht toegaf aan het kwaad dat in de wereld is en niets anders wilde dan de weg van God gaan. De wijze waarop Hij door de wereld is gegaan, is ons tot voorbeeld. Hij zondigde niet in daden en in woorden omdat Hij volledig in de wil van God was en alles legde in de hand van Zijn Zender, van Wie Hij wist dat Deze rechtvaardig oordeelde.

Als hier staat dat Christus voor ons heeft "*geleden*" als een "*voorbeeld*" om na te volgen, kan dat natuurlijk onmogelijk slaan op Zijn verzoenend en plaatsvervangend lijden. Het is uitgesloten om dat na te volgen. Over het verzoenend en plaatsvervangend lijden van Christus lezen we in *vers* 24. Het lijden waarin Hij voor jou een voorbeeld is om na te volgen, slaat op Zijn hele leven vóór het kruis. Dat hele leven was 'lijden'.

Hij leefde in een zondige atmosfeer op een onreine aarde. Hij werd verzocht door de satan. Hij werd gehaat door de mensen als antwoord op Zijn liefde voor hen. Tegelijk is Hij in dit lijden geweest "*opdat Hij een barmhartig en trouw Hogepriester*" voor jou

zou kunnen zijn (*Hb 2:17; zie ook Hb 4:15*), want Hij kent alle beproevingen uit eigen ervaring. In Zijn hele weg op aarde heb je een voorbeeld dat je kunt navolgen. Als je dat doet, beantwoord je aan je roeping. Dit is Gods plan met jouw leven.

Om te weten hoe je het voorbeeld van Christus kunt navolgen, kun je niet beter doen dan veel in de evangeliën lezen. Daar zie je hoe de Heer heeft gereageerd op alle lijden dat Hem in welke vorm dan ook is aangedaan. Het woord voor 'voorbeeld' werd gebruikt voor schrijfvoorbeelden die kinderen moesten naschrijven om schrijven te leren of ook voor tekeningen waarvan ze de lijnen moesten overtrekken. Zo mag je naar de Heer kijken als voorbeeld om te leren hoe je Hem kunt navolgen.

Volg niet op een afstand, zoals Petrus eens deed en toen tot verloochening van zijn Heer kwam (*Lk 22:54*). Je kunt alleen het voorbeeld van Christus volgen door dicht achter Hem aan te gaan. Dan kun je Zijn voetstappen drukken. Je ziet als het ware de afdruk van Zijn voetstap in het zand en jij zet jouw voet daarin. Hoe meer je achterop raakt, des te meer vervaagt de afdruk van Zijn voetstap. Als je dicht achter Hem aangaat, is Zijn voorbeeld goed te zien en ga je met zekere stap in de goede richting naar het doel.

Lees nog eens 1 Petrus 2:18-21.

Verwerking: Hoe kun jij de voetstappen van Christus navolgen in jouw situatie?

Leven voor de gerechtigheid | verzen 22-25

Neem eerst de bijbeltekst (*cursief* geschreven) goed in je op; lees daarom aandachtig:

...; 22 Hij 'Die geen zonde heeft gedaan en geen bedrog werd in Zijn mond gevonden', 23 Die als Hij uitgescholden werd, niet terugschold, als Hij leed, niet dreigde, maar [Zich] overgaf aan Hem Die rechtvaardig oordeelt; 24 Die Zelf onze zonden in Zijn lichaam heeft gedragen op het hout, opdat wij, voor de zonden afgestorven, voor de gerechtigheid leven: 'door Zijn striemen bent u gezond geworden'. 25 Want u dwaalde als schapen, maar bent nu teruggekeerd tot de Herder en Opziener van uw zielen.

V22. In het voorbeeld dat de Heer Jezus heeft nagelaten om na te volgen wijst Petrus op wat de Heer niet heeft gedaan en wat Hij wel heeft gedaan. Wat Hij niet heeft gedaan, staat in verbinding met Hemzelf en de mensen om Hem heen. Wat Hij wel heeft gedaan, staat in verbinding met Zijn Vader.

Zoals in het vorige stukje is gezegd, zie je het voorbeeld van de Heer op bijzondere wijze in de evangeliën. Die zijn in de dagen van Petrus niet of nog maar net in omloop. Wat wel bekend is bij zijn lezers, zijn de geschriften van het Oude Testament. Om te laten zien waarin het voorbeeld van de Heer bestaat, citeert Petrus uit *Jesaja 53*. In dat schitterende hoofdstuk schrijft Jesaja profetisch op uitvoerige en indrukwekkende wijze over de Heer Jezus. Lees dat hoofdstuk (nog) maar eens. Jesaja neemt je bij de hand en vertelt je over de geboorte, het leven, de dood, de opstanding en de heerlijkheid van de Heer Jezus op een manier dat je alles om je heen vergeet en alleen Hem ziet.

Het eerste citaat uit het boek *Jesaja* heeft betrekking op wat de Heer Jezus *niet* heeft gedaan. Hij heeft "*geen zonde ... gedaan*". Hij heeft geen enkele zondige handeling verricht. Niets wat van Hem waarneembaar is geweest, is zondig geweest. De zonde is de weteloosheid (*1Jh 3:4*). Hiermee wordt het wezen van de zonde aangegeven en dat is dat er geen rekening wordt gehouden met enig gezag. Dat betreft zowel het gezag van boven ons geplaatste men-

sen als het gezag van God. Bij de Heer Jezus was de volle erkenning van Gods gezag en ook van de door God gegeven gezagsinstanties. Hij was gekomen om Gods wil te doen en onderwierp Zich volkomen aan die wil (*Hb 10:7*).

Daarin is Hij een voorbeeld voor jou. Hij deed de zonde niet omdat Hij Zich volledig aan Gods wil onderwierp. Evenzo zul jij niet zondigen als jij je volledig aan Gods wil onderwerpt. Dat is ook mogelijk, want de Heer Jezus is jouw leven.

Het beste bewijs dat Hij de zonde niet heeft gedaan, blijkt uit een volgend citaat, waarin je leest dat Hij nooit een bedrieglijk woord heeft gesproken: *“Geen bedrog werd in Zijn mond gevonden.”* Zijn vijanden hebben vaak geprobeerd Hem op een verkeerd woord te vangen. Ze hebben daarnaar gezocht, zoals het door Petrus gebruikte woord *“gevonden”* veronderstelt. Hun pogingen zijn vruchteloos gebleken omdat Hij nooit iets zei wat onwaar was. Hij sprak alleen wat de Vader Hem zei dat Hij spreken moest (*Jh 12:50*).

Hoe staat dat met jou? Kan van jou ook gezegd worden dat je nooit op bedrog betrapt bent? Ik ken gelovigen die er eerlijk voor uitkomen hoe moeilijk ze het vinden om niet te liegen. Ze zeggen dat liegen een tweede natuur voor hen was geworden. Nu ze hun zonden hebben beleden en werkelijk met de Heer willen leven, ondervinden ze daar nog wel eens de gevolgen van en dan moeten ze belijden dat ze toch weer in hun oude patroon van liegen zijn gevallen. De Heer wil ook voor hen het Voorbeeld zijn. Als ze naar Hem kijken en van Hem leren, zullen ze ook hierin Zijn voetstappen kunnen navolgen.

V23. De wijze waarop Zijn vijanden Hem benaderden, heeft niets in de Heer naar boven gebracht wat met zonde en bedrog in verband kan worden gebracht. Hij heeft Zijn tegenstanders steeds op volmaakt rustige en overtuigende wijze geantwoord. Als reactie daarop namen zij hun toevlucht tot het uitschelden van Hem. Hij schold niet terug. Toen zij Hem ten slotte in hun macht kregen, omdat het Gods tijd daarvoor was, en zij Hem op de vreselijkste wijze hebben laten lijden, heeft Hij niet bedreigd. In plaats van

terug te schelden en te dreigen bad Hij: “Vader, vergeef hun” (Lk 23:34).

Hij gaf alles over in de handen van Zijn Vader, Die Hij kende als de rechtvaardige God. Hij was Zich volmaakt bewust dat Zijn God eenmaal alles rechtvaardig zal oordelen. Als dit besef bij jou leeft, zul je ook in staat zijn het lijden te verdragen. De ongelo- vigen die je bspotten, het onbegrip waar je tegenaan loopt, het onrecht dat je wordt aangedaan, mag je allemaal overgeven aan God Die rechtvaardig oordeelt. Je mag jezelf helemaal in Gods hand leggen. Op Zijn tijd zal Hij de waarheid van alles wat jij voor Hem hebt gedaan en waarvoor jij hebt geleden aan het licht brengen. Geloof je dat?

V24. In *vers 24* wordt je blik gericht op het unieke lijden van de Heer dat Hij vanwege jouw zonden van de kant van God heeft ondergaan. Hierin is Hij geen voorbeeld voor jou. Hij is in dit lijden werkelijk onnavolgbaar. Toch moet dit aspect van het lijden ook worden genoemd, omdat de Heer Jezus nooit een voorbeeld voor jou had kunnen zijn als Hij niet je zonden had gedragen.

Zijn dood is het gevolg van de toorn van God over jouw zonden die Hij op Zich heeft genomen. Hij heeft deze weggenomen, zo- dat jij nu vrij bent van je zonden en in staat bent om Zijn leven als voorbeeld te nemen om dat na te volgen. Als jij nu toch weer zon- digt en daardoor lijden over jezelf haalt als gevolg daarvan, is dat een miskenning van het werk van de Heer Jezus. Het werk van Christus voor de zonde is de basis om Hem te kunnen navolgen. Je hoeft in geen enkel opzicht toe te geven aan de zonde.

Het is nog belangrijk erop te wijzen dat de Heer Jezus niet tijdens Zijn leven op aarde de zonden gedragen heeft. Dat deed Hij al- leen op het kruis, in de drie uren van duisternis. De gedachte dat Hij tijdens Zijn leven op aarde al onder de toorn van God stond, is volkomen misplaatst. Het kan zijn dat die verkeerde gedachte voortkomt uit een verkeerde vertaling van het vers in de verta- ling van het Nederlands Bijbelgenootschap, waarin staat dat Hij ‘onze zonden in Zijn lichaam op het hout *gebracht* heeft’. Daarin ligt de suggestie dat Hij de zonden al op Zich had tijdens Zijn le-

ven en ze naar het kruis heeft gedragen. Zoals gezegd, klopt daar niets van. Tijdens Zijn leven was de Heer Jezus volledig en volkomen het welgevallen van God, Die dat ook een en andermaal heeft uitgesproken (*Mt 3:17; 17:5*).

De Heer Jezus heeft in de drie uren van duisternis jouw zonden gedragen en daarover Gods oordeel ontvangen. Hij is daar in jouw plaats gestorven en jij bent daar met Hem gestorven. Jij bent voor de zonde afgestorven. De zonde heeft geen gezag meer over je, je hoeft er niet meer aan toe te geven. Dat is echt een geweldige waarheid! God ziet jou nu in Christus en rekent jou toe wat Hij met de Heer Jezus deed. Overigens staat nergens in de Schrift dat jij voor de zonde *moet* afsterven. Jij *bent* gestorven. Als jij jezelf ziet zoals God jou ziet, zal de zonde in jouw leven geen kans krijgen om zich uit te leven.

In plaats van de zonde de gelegenheid te geven in je leven ben je door het werk van Christus in staat om "*voor de gerechtigheid te leven*". Je leven is er niet meer op gericht om gerechtigheid te verdienen, maar je mag de verkregen gerechtigheid in Christus in je leven laten zien. Je bent nu in staat om te leven in overeenstemming met het recht van God. Die nieuwe levensinstelling is het gevolg van de "*striemen*" van het oordeel die de Heer Jezus door Gods kastijdende hand op het kruis troffen.

Bij 'Zijn striemen' moet je dus niet denken aan de geselslagen die Hem door de soldaten van Pilatus zijn toegediend. Het is natuurlijk onmogelijk dat die striemen jou redding en verlossing hebben bezorgd. Alles wat mensen de Heer Jezus hebben aangedaan, heeft hun schuld ten opzichte van Hem en ten opzichte van God alleen maar groter gemaakt. Nee, alleen wat *God* met de Heer Jezus heeft gedaan in het oordeel over de zonden van ieder die gelooft, maakt "*gezond*". Het betreft hier de gezondheid van het geestelijke leven dat door de zonde aangetast en verwoest was.

V25. Dat je geestelijk gezond bent geworden, blijkt daaruit dat je bent "*teruggekeerd tot*" de Heer Jezus als "*de Herder en Opziener*" van je ziel. Zoals ieder mens van nature van God is afgedwaald en verdwaald is (*Ps 119:176*), was jij dat ook. Je was de weg kwijt

en kon die niet terugvinden. Toen is de goede Herder gekomen om Zijn leven te geven en jou daardoor de weg terug te laten zien. Het zwaard van Gods oordeel was ontwaakt tegen de Herder (*Zc 13:7*), Gods Metgezel, en heeft Hem geslagen in jouw plaats. Daardoor is de weg terug naar de Herder geopend. Nu ben je tot Hem teruggekeerd.

Je hebt de Herder weer gevonden, dat wil zeggen dat de 'Herder' jou heeft gevonden. Hij wil je verdere leven leiden en het je aan niets doen ontbreken (*Ps 23:1*). Hij is ook de 'Opziener' van je ziel, Hij waakt erover. Als je bij de Herder blijft, Hem navolgt, zal Hij als de Opziener van je ziel deze in vrede en gezondheid bewaren.

Lees nog eens 1 Petrus 2:22-25.

Verwerking: Wat is het verschil tussen het lijden van de Heer Jezus van de kant van mensen en van de kant van God?

1 Petrus 3

De vrouw in het huwelijk | verzen 1-6

Neem eerst de bijbeltekst (*cursief* geschreven) goed in je op; lees daarom aandachtig:

1 Evenzo, vrouwen, weest aan uw eigen mannen onderdanig, opdat, ook als sommigen ongehoorzaam zijn aan het Woord, zij door de wandel van hun vrouwen zonder woord gewonnen worden, 2 wanneer zij uw kuise wandel in vrees hebben opgemerkt. 3 Laat uw versiering niet de uiterlijke zijn: [het] vlechten van [het] haar en [het] omhangen van gouden [dingen] of [het] aantrekken van kleren, 4 maar de verborgen mens van het hart, in de onvergankelijke [versiering] van de zachtmoedige en stille geest, die kostbaar is voor God. 5 Want zo versierden zich vroeger ook de heilige vrouwen die hun hoop op God stelden, terwijl zij aan hun eigen mannen onderdanig waren; 6 zoals Sara Abraham gehoorzaamde en hem 'heer' noemde; en haar kinderen bent u geworden, als u goeddoet en geen enkele verschrikking vreest.

V1. Het woord “*evenzo*” waarmee *hoofdstuk 3* begint, verwijst naar *vers 18* van het vorige hoofdstuk. Net zoals huisknechten hun meesters onderdanig moeten zijn, zelfs als het een verkeerde is, moet een vrouw haar man onderdanig zijn, ook als ze een man heeft die niet naar het Woord leeft. De onderdanige houding van de vrouw ten opzichte van haar man is vandaag de dag volkomen abnormaal. In de wereld wordt de vrouw voorgehouden dat ze juist niet onderdanig moet zijn, maar haar eigen rechten heeft en daarvoor moet opkomen.

Als er in het huwelijk door de man geen rekening wordt gehouden met God en Zijn Woord, wordt de vrouw helaas vaak als een gebruiksvoorwerp behandeld. De gelovige vrouw vindt de kracht om ondanks een vernederende behandeling haar man on-

derdanig te zijn vanuit haar omgang met de Heer. Bijbelse onderdanigheid is een bewijs van grote geestelijke kracht.

Door haar omgang met de Heer Jezus zal ze de kracht krijgen om haar man tot hulp te zijn, waartoe zij door God is bedoeld (*Gn 2:18*). Dat betekent dat de man de 'hulpbehoevende' is. Het zijn van een hulp is geen minderwaardige positie. Hoe zou dat kunnen, als je bedenkt dat God Zichzelf de Hulp van Zijn volk noemt (*Dt 33:7; Ps 33:20*).

Het is goed te blijven bedenken dat Petrus schrijft over verhoudingen zoals die in het koninkrijk van God gelden. Die verhoudingen staan radicaal tegenover de verhoudingen die in de wereld gelden. Dat geldt ook voor de verhouding in het huwelijk tussen man en vrouw. Als die verhouding onder druk komt te staan doordat de man niet naar het Woord luistert, is het niet de bedoeling dat de vrouw haar man gaat bepreken. Hoe moeilijk dat ook voor haar is, Gods Woord zegt hier dat zij dat niet mag doen.

Zij heeft een ander middel tot haar beschikking en dat is haar wandel, dat wil zeggen haar manier van leven als christin in de dagelijkse zorg voor de huishouding. Daarbij gaat het niet in de eerste plaats om het technisch verrichten van handelingen, zoals het schoonhouden van het huis en het ervoor zorgen dat man en kinderen goed te eten krijgen en er verzorgd uitzien. Het gaat vooral om haar gezindheid in het doen van deze dingen. Doet ze het met tegenzin, of met de liefde van de Heer in haar hart?

Het zal zeker moeilijk zijn om zonder complimenten in de goede gezindheid voor man en kinderen te blijven zorgen. Het is ook heel moeilijk om, als je iets beter weet, toch te zwijgen. De verleiding is groot om, als haar man het haar weer eens lastig maakt, hem de les te lezen. Zij weet immers vanuit de Schrift hoe een man zijn vrouw behoort te benaderen. Toch mag ze dat niet doen. Ongelovige of aan het Woord ongehoorzame mannen verdragen het echt niet door hun vrouw op hun gedrag te worden aangesproken.

Het volmaakte voorbeeld voor de vrouw is hier ook de Heer Jezus. Hij heeft in elke verhouding de juiste plaats ingenomen. Zo heeft Hij de ouden niet bepreekt, maar vragen gesteld en op vragen geantwoord. Hij wist alles volmaakt beter, toch nam Hij de juiste plaats in (*Lk 2:47*). Die plaats nam Hij ook in tegenover Zijn feilbare ouders (*Lk 2:51*).

V2. Er is nog een valkuil voor de vrouw waarin ze kan vallen en dat is het gebruikmaken van haar natuurlijke charmes om haar man te winnen. Vandaar dat Petrus spreekt over een *“kuis wandel”*, dat wil zeggen een reine wandel, een wandel die vrij is van de onreinheid die de wereld beheerst. Zij mag zich niet aan haar verplichtingen onttrekken om haar man ook in seksueel opzicht te geven wat bij het huwelijk hoort (*1Ko 7:3-5*). Maar ze mag de behoeften van haar man niet gebruiken om hem te manipuleren.

Omdat ze dit middel ter beschikking heeft en ook weet hoe ze het moet gebruiken, moet haar wandel *“in vrees”* zijn, zodat ze niets doet wat een verkeerd beeld geeft van de Heer en Zijn Woord. Wat Gods Woord hier zegt tot vrouwen die zich in deze situatie bevinden, is niet gemakkelijk op te volgen, maar het is wel de zekere weg tot zegen. Een dergelijke wandel blijft niet onopgemerkt door haar man en zal ertoe leiden dat hij *“gewonnen”* (*vers 1*) wordt voor de Heer.

V3. De versiering van de vrouw zit bij haar van nature in uiterlijke dingen. Het is een zwak van haar om het mooie dat zij van nature bezit nog sterker te doen uitkomen. Dan wordt ze zo door haar uiterlijk in beslag genomen, dat ze niet meer ziet wie ze voor de Heer is. Het gaat hier over de vrouw als een discipelin van de Heer, en de vraag is, waarop haar hart is gericht. Is haar hart erop gericht Hem te behagen of mannen te behagen? Ze mag zich zeker voor haar eigen man versieren, maar ze mag niet behaagziek zijn. Ze moet niet opvallen door overdreven aandacht voor haar uiterlijk. De ware versiering zit niet in het uiterlijk.

Je mag je wel afvragen wat mensen opmerken, wat hen raakt, als ze met jou in contact zijn gekomen. Maak je indruk door je uiterlijk, je door de zon of zonnebank bruin getinte huid, je rappe

tong, je goedgevormde lichaam, of door de rust en blijdschap in de Heer die je uitstraalt?

Petrus noemt als middelen waardoor de vrouw de aandacht naar haar uiterlijk kan trekken het kunstig vlechten van het haar, de ringen en kettingen van goud waarmee ze zich versiert en de stijlvolle of misschien wel uitdagende kleding. Hij waarschuwt ervoor dat dit voor de gelovige vrouw niet zo moet zijn (1Tm 2:9-11).

V4. Alle uiterlijke versiering is vergankelijk, voorbijgaand. Het innerlijk van de verborgen mens, *“de zachtmoedige en stille geest”*, is niet voorbijgaand, maar blijvend. Die is kostbaar voor God en daarom onvergankelijk. Het gaat om wat blijft, niet om wat voorbijgaat.

We leven in een tijd waarin uiterlijke schoonheid aanbeden wordt. Het wordt belangrijk gevonden hoe je overkomt. Staar je niet blind op jeugdige schoonheid. Het is o zo tijdelijk. Realiseer je goed dat de uiterlijke mens in verval raakt. Met het ouder worden verbleekt en verrimpelt alle jeugdige schoonheid. Daarom is het zo belangrijk te beseffen dat God het hart aanziet.

Het mooiste aan een mens is zijn innerlijke schoonheid die bestaat uit zachtmoedigheid en een stille geest. Iemands karakter is veel meer de ware mens dan zijn uiterlijk. Zachtmoedigheid kun je van de Heer Jezus leren (Mt 11:29). Ook een stille geest is kenmerkend voor Hem, Die ook innerlijk nooit in opstand is gekomen tegen de omstandigheden waarin Hij was.

V5. Deze onvergankelijke versiering is geen uitvinding voor de tijd waarin Petrus en zijn lezers leven. Vroeger al was dit de versiering van vrouwen die niet leefden voor hier-en-nu, maar voor de toekomst. Dat betekent dat het hier om tijdloze dingen gaat. Deze vrouwen worden *“heilige vrouwen”* genoemd, want zij leefden in afzondering van de wereld en gericht op God op Wie zij *“hun hoop ... stelden”* voor de toekomst.

Een dergelijke gezindheid van afzondering van de wereld en vertrouwen op God is vandaag nog even belangrijk als toen. Als je

die bezit, is het niet moeilijk om onderdanig te zijn. Je houding wordt dan bepaald door wat God heeft gezegd. Hij is je vertrouwen meer dan waard. Als Hij je plaats in het huwelijk heeft bepaald als een plaats van onderdanigheid en je neemt die plaats ook daadwerkelijk in, wordt de ware versiering zichtbaar, *“die kostbaar is voor God”*.

V6. Uit de ‘heilige vrouwen’ van vroeger noemt Petrus een voorbeeld. Hij wijst op Sara en zegt van haar dat zij *“Abraham gehoorzaamde en hem ‘heer’ noemde”* (Gn 18:12). Dit voorbeeld is niet bedoeld om duidelijk te maken dat de vrouw haar man met ‘heer’ moet aanspreken. Het gaat erom dat Sara het geen schande vond haar man ‘heer’ te noemen. Het is dus veeleer de bedoeling te laten zien dat de vrouw ten opzichte van haar man een houding van verschuldigd respect moet laten zien. Het feit dat zij hem gehoorzaamde, wil ook niet zeggen dat zij zijn slaaf was.

De onderdanigheid of gehoorzaamheid van de vrouw betekent niet dat een man niet naar zijn vrouw hoeft te luisteren. Vrouwen zijn hun man tot hulp gegeven, om hen van dwaasheden af te houden. Daarvan hebben we ook een voorbeeld uit het leven van Abraham. Sara zei hem een keer dat hij iets moest doen. Toen hij niet naar haar wilde luisteren, zei God dat hij wel naar haar moest luisteren (Gn 21:12).

Dit voorbeeld is een illustratie van de verhoudingen in het huwelijk van de christen en hier met name van de christin. Als zij de houding tegenover haar man aanneemt die Sara tegenover Abraham aannam, lijkt ze in geestelijk opzicht op Sara en kan daarom een van *“haar kinderen”* worden genoemd. Zij vertoont dan haar natuur en instelling. Vrouwen die Sara hierin navolgen, zullen dat ook laten zien door goed te doen. Daarbij hoeven ze *“geen enkele verschrikking”* van wie dan ook te vrezen, want wie goeddoet en daarin de wil van de Heer doet, mag zich beschermd weten door God.

Lees nog eens 1 Petrus 3:1-6.

Verwerking: Wat vind jij het mooist aan een Godvrezende vrouw?

Mannen en allen | verzen 7-12

Neem eerst de bijbeltekst (*cursief* geschreven) goed in je op; lees daarom aandachtig:

7 Mannen, evenzo, woont bij hen met verstand als bij een zwakker vat, het vrouwelijke, en bewijst hun eer, omdat zij ook mede-erfgenamen van [de] genade van [het] leven zijn, opdat uw gebeden niet verhinderd worden. 8 En ten slotte, weest allen eensgezind, medelijdend, vol broederlijke liefde, welgezind, nederig, 9 en vergeldt niet kwaad met kwaad, of schelden met schelden, maar zegent integendeel, omdat u ertoe geroepen bent zegen te erven. 10 Want laat hij die [het] leven wil liefhebben en goede dagen zien, zijn tong van kwaad weerhouden en zijn lippen van het spreken van bedrog; 11 laat hij zich afkeren van het kwade en het goede doen, vrede zoeken en ernaar jagen. 12 Want [de] ogen van [de] Heer zijn op [de] rechtvaardigen en Zijn oren tot hun smeken; maar [het] aangezicht van [de] Heer is tegen hen die kwaad doen'.

V7. Na het onderwijs voor de vrouwen volgt nu onderwijs voor de mannen. Ook dit onderwijs begint met “*evenzo*” (zie vers 1), want ook de man moet onderdanig zijn. Voor hem geldt dat hij onderdanig moet zijn aan de instelling van het huwelijk en daarin zijn plaats moet innemen op de wijze die in overeenstemming met Gods gedachten is.

De man moet “*met verstand*” bij zijn vrouw ‘wonen’. Met ‘wonen’ wordt zijn hele omgang met haar bedoeld en niet slechts de seksuele omgang. In zijn omgang met haar moet hij zich niet laten leiden door zijn hartstochten, maar door het inzicht dat hij heeft in haar persoon. Daarvoor moet hij “*verstand*” van haar krijgen. Hij moet in haar willen investeren, zijn best doen om haar te begrijpen.

Het is een bekend en tegelijk beschromend gegeven dat mannen vaak meer inzicht in technische dingen hebben dan in hun vrouw. Dat komt ook door hun egoïsme. Mannen denken dat vrouwen

zijn zoals zichzelf en kunnen zich slecht inleven in de gevoelens van hun vrouw.

De vrouw is *“een zwakker vat”*. Met ‘vat’ wordt ‘lichaam’ bedoeld (2Ko 4:7; 1Th 4:4). De vrouw is zwakker in lichamelijke en emotionele zin, maar niet in geestelijke zin. Denk maar eens aan een vrouw als Debora die Barak aanspoorde op de vijand af te gaan met de verzekering dat hij de overwinning zou behalen (Ri 4). Het gaat hier om het zwakkere van het lichaam en de daaraan verbonden gevoelens. Dat een vrouw daarin anders is, moeten mannen weten en dat moet hun gedrag tegenover hen bepalen. Het moet hun niet een superioriteitsgevoel geven, waarmee ze wat laatdunkend neerkijken op hun vrouw. Nee, de man moet gaan begrijpen dat zij veel heeft wat hij mist en daarvoor moet hij haar eren.

Een extra reden om haar te eren en niet minderwaardig te behandelen is het feit dat zij een *“mede-erfgenaam van [de] genade van [het] leven”* is. Ook zij heeft door genade deel gekregen aan het leven. Dit leven zal in zijn volle betekenis worden geleefd in het vreedrijk, dat is de erfenis. God maakt geen verschil tussen mannen en vrouwen bij het deel dat Hij ieder van de Zijnen aan de erfenis geeft. Mannen gedragen zich vaak als heersers en vergeten dat ze hoofd zijn. Ook vergeten ze dat het heersen nog toekomst is en dat in de toekomst de vrouwen ook zullen heersen. Als vrouwen trouwer de Heer gediend hebben, zullen zij een groter aandeel in het heersen krijgen. Zo moeten we naar onze vrouwen kijken, zoals God hen ziet.

“De gebeden”, dat is het contact met God, worden *“verhinderd”* als de man niet goed met zijn vrouw omgaat. De geringschatting van de vrouw door de man zal het gebedsleven negatief beïnvloeden. Er ligt dan geen kracht in of het wordt helemaal nagelaten. Dat is een kwalijke situatie. Het is Gods bedoeling dat man en vrouw samen de Heer dienen, in Zijn werk bezig zijn, met ieder een eigen werk. In een goed huwelijk zullen ze daar samen over praten en samen voor bidden. Dat zal hen ervoor bewaren dat ze langs elkaar heen gaan leven. Het gemeenschappelijk gebed van man en vrouw is dan ook van het grootste belang.

V8. Ingeleid door “*ten slotte*” wordt na de huisknechten (1Pt 2:18-25) en de huwelijkspartners (1Pt 3:1-7) een laatste groep aangesproken. Het betreft “*allen*”, dat is het gezelschap van alle gelovigen. Daartoe behoren vanzelfsprekend ook de voorgaande groepen. Allen worden aangesproken in hun onderlinge gedrag, hoe ze met elkaar omgaan en elkaar benaderen.

Voorop staat dat ze “*eensgezind*” moeten zijn. De gelovigen bevinden zich in een vijandige wereld. De vijand is erop uit de gelovigen uit elkaar te drijven. Het enige wapen daartegen is eensgezindheid, dat wil zeggen dat ze allen hetzelfde doel hebben en dat is Christus verheerlijken. Als de gelovigen gericht zijn op de Heer Jezus en Hem voor de aandacht hebben in hun onderlinge verhoudingen, zal het de vijand niet gelukken verdeeldheid te zaaien. Integendeel, zij zullen hierdoor overwinningen op de vijand behalen.

Hun gezindheid zal hen “*medelijdend*” laten zijn met lijdende gelovigen, maar hen ook brengen tot medelijden met verloren mensen. Medelijden is meevoelen met de nood van anderen en proberen daarin tot steun te zijn. Dat geldt wel speciaal ten aanzien van de medegelovigen. Voor hen behoren we “*vol broederlijke liefde*” te zijn. Het is een waar genot om in een vijandige wereld, waar blinde haat en koude gevoelens het klimaat bepalen, tot een gezelschap te behoren waar liefde in rijke mate de atmosfeer bepaalt.

Als gelovigen elkaar ontmoeten in samenkomsten of bij elkaar thuis, zou dat de ervaring moeten geven die iemand opdoet als hij, verkleumt door de snijdende kou buiten, een vertrek binnentapt waar de warmte als een deken over hem heen komt. Diezelfde ervaring moet ook een ongelovige opdoen als hij met een gelovige in contact komt.

Het gezelschap van gelovigen behoort ‘welgezindheid’ uit te stralen naar ieder die zich er bevindt. Het is het tegenovergestelde van een houding die schrik aanjaagt en afstoot. Het is een houding waardoor een ander zich aangetrokken en aanvaard voelt.

Bij die houding past niet een handelen vanuit de hoogte, waardoor de ander het gevoel krijgt dat hem een gunst wordt verleend. Nee, bij welgezindheid past 'nederigheid', want de gelovige weet dat ook hijzelf een voorwerp van de welgezindheid van God en de Heer Jezus is. Alles wat hier van de gelovigen wordt gevraagd, is volmaakt te zien bij de Heer Jezus.

V9. Zo was er bij Hem ook niet het vergelden van "*kwaad met kwaad*" of het beantwoorden van "*schelden met schelden*". Zijn reactie op alle kwaad dat Hem werd aangedaan en alle scheldwoorden die tegen Hem zijn geuit, was zegen. Als je op Hem wilt lijken, bid Hem dan dat je ook zo mag reageren.

Een extra aansporing om hierin op Hem te lijken is dat je mag weten dat jij "*ertoe bent geroepen zegen te beërven*". Jij had daar vroeger ook geen deel aan. Nu wel. Gun je het anderen om er deel aan te hebben? De Heer gunde het jou wel. Volg Hem dan hierin na en wens anderen toe dat zij ook aan de zegen van het vreedrijk deel zullen hebben, want dat wordt met het beërven van de zegen bedoeld.

V10. De zegen van het vreedrijk is niet alleen iets wat we in de toekomst zullen genieten. Ook nu al is het mogelijk om het ware leven te genieten en goede dagen te zien. Wie wil dat nu niet? Ook ongelovigen willen dat. Je hoort die wens doorklinken in de groet die we als mensen gebruiken door 'goede dag' tegen elkaar te zeggen. Om echt goede dagen te beleven naar de rijke inhoud die hier wordt bedoeld en waardoor het alleen mogelijk is, citeert Petrus *Psalm 34:13-17*.

Wil je "*[het] leven ... liefhebben en goede dagen zien*", dan is het noodzakelijk je mond niet te gebruiken voor het spreken van kwade en bedrieglijke dingen. Dat is nogal wat. Het sluit in elk geval uit dat een mens die geen nieuw leven heeft, ooit het ware leven kan genieten en goede dagen zal zien. Alleen door hen die nieuw leven hebben, dat is leven uit God, kan dit in praktijk worden gebracht. Als je dicht bij de Heer blijft, kun jij eraan beantwoorden.

V11. Ook de andere voorwaarden in dit gedeelte zijn belangrijk. Ze bestaan uit iets wat negatief is en uit iets wat positief is. Het negatieve is dat je je afkeert van het kwade en het positieve is dat je het goede doet. Je ziet dat het negatieve wordt opgevolgd door het positieve. Het is niet de bedoeling dat je leven wordt gekenmerkt door alles wat je niet doet, maar dat het wordt gekenmerkt door het doen van wat goed is.

Wat het doen van het goede inhoudt, lees je vervolgens. Het gaat om het zoeken van de vrede en dat op een intensieve manier. Je moet ernaar jagen, je er dus volledig voor inzetten. Vrede is niet slechts de afwezigheid van oorlog. Het is de innerlijke rust als gevolg van de gemeenschap met God in het gaan van Zijn weg, met het vertrouwen dat Hij zorgt voor wat nodig is en beschermt tegen gevaren. Deze vrede staat voortdurend onder druk, want de omstandigheden proberen je die vrede te ontnemen. Daarom moet je er naar jagen.

V12. Om je daarin te bemoedigen vervolgt het citaat met je te richten op de Heer. Je mag weten dat Zijn ogen constant op je gericht zijn. Hij ziet dat je graag wilt genieten van wat Hij geeft. Hij weet ook dat er krachten en machten zijn die jou belagen en dat die veel sterker zijn dan jij bent. Als jij je dat ook bewust bent, zul je tot Hem roepen om hulp. Je mag dan weten dat Zijn oren open zijn voor jouw smeken. Hij hoort je en neemt het voor je op tegen hen die het kwade tegen jou beramen.

Lees nog eens 1 Petrus 3:7-12.

Verwerking: Hoe kun jij een zegen zijn voor je omgeving?

Lijden om de gerechtigheid | verzen 13-18

Neem eerst de bijbeltekst (*cursief* geschreven) goed in je op; lees daarom aandachtig:

13 En wie zal u kwaaddoen, als u ijveraars voor het goede bent geworden? 14 Maar al lijdt u ook ter wille van [de] gerechtigheid, gelukkig bent u. Vreest echter niet zoals zij vrezen, en wordt niet in verwarring gebracht, 15 maar heiligt Christus als Heer in uw harten, altijd bereid tot verantwoording aan ieder die u reenschap vraagt van de hoop die in u is, maar met zachtmoedigheid en vrees, 16 en met een goed geweten, opdat in wat van u kwaad gesproken wordt <als van boosdoeners>, zij die uw goede wandel in Christus smaden, beschaamd worden. 17 Want het is beter, als de wil van God het wil, door goeddoen te lijden dan door kwaaddoen. 18 Want ook Christus heeft eenmaal voor [de] zonden geleden, [de] Rechtvaardige voor [de] onrechtvaardigen, opdat Hij ons tot God zou brengen; Hij Die wel gedood is in [het] vlees, maar levend gemaakt in [de] Geest, ...

V13. Na de toezegging van het vorige vers zou je zeggen dat je dus niets kan gebeuren. Zo zegt Petrus het ook in *vers* 13. Je zet je in voor het goede (of: de Goede, dat is de Heer Jezus) en je hebt de Heer aan je zijde. Toch kan het zijn dat je, terwijl je goeddoet en rechtvaardig leeft, geen goede dagen ziet. Soms lijkt zelfs het omgekeerde waar te zijn van wat Petrus hier zegt, want je ziet dat mensen die goeddoen, lijden en dat mensen die kwaaddoen, het goed hebben. Dat heeft te maken met de manier waarop God de wereld regeert.

De regering van God zou je het beste een indirecte manier van regeren kunnen noemen. Dat hangt samen met het feit dat de Heer Jezus nog niet openlijk regeert, zoals dat in het vrederijk het geval zal zijn. Dan zal Hij het kwaad direct oordelen en het goede direct belonen. Zoals de zaken nu nog liggen, leef jij als een rechtvaardige te midden van onrechtvaardigen die het ook nog eens voor het zeggen hebben.

V14. Het zou normaal moeten zijn dat de overheid het goede beloont en het verkeerde bestraft. Het omgekeerde is echter vaak het geval. Dat zie je in dit vers. Maar dat betekent niet dat jouw lot afhangt van wat onrechtvaardige mensen met je doen. Jouw leven is in Gods hand, aan Wie jij je leven hebt toevertrouwd. Als je jouw omstandigheden zo ziet, weet je dat het God niet uit de hand loopt, maar dat Hij boven alles staat.

Dan kan het wel lijken of je de verliezer bent, maar je weet dat je hoort bij Hem Die de Overwinnaar is. Dat zal ook uiteindelijk te zien zijn. Ook bij de Heer Jezus leek het allemaal verkeerd te gaan, maar Hij heeft de overwinning behaald. Het lijkt er allemaal nog niet op als je om je heen kijkt, maar als je in het geloof naar boven en vooruit kijkt, weet je dat God uiteindelijk alle kwaad zal straffen en al het goede zal belonen.

Trouwens, wat de mensen je ook voor kwaad kunnen aandoen, het betreft toch alleen je lichaam (*Mt 10:28*). Je ziel is gekocht door het bloed van de Heer Jezus en daarmee ben jij Zijn eigendom dat door niemand te roven is (*Jh 10:28-29*). In die zin is het dus toch waar dat jou niets kan gebeuren. Je kunt in geloof zeggen: 'Als God voor mij is, wie zal tegen mij zijn?' (*Rm 8:31*).

Het kan dus zijn dat je toch lijdt omdat je rechtvaardig leeft in een onrechtvaardige wereld. De wereld ziet het niet graag dat je zo leeft, want dat confronteert haar met haar eigen onrechtvaardige leven. Daarom zal zij jou vervolgen. Je lijdt dan ter wille van de gerechtigheid. Laat je niet door Godvijandige mensen intimideren. Ze proberen je bang te maken, maar ze handelen zelf uit angst.

De wereld is zelf bang voor wat komen gaat, al overschreeuwen de mensen hun angst. Dat doen ze met allerlei hoogmoedige kreten over hun eigen kracht, waarmee ze het wel even tegen God zullen opnemen. De wereld heeft aanleiding om voor het oordeel te vrezen, jij niet. Je hoeft ook niet in verwarring te raken over de gang van zaken in de wereld en in jouw leven.

V15. Jouw rust ligt niet in het onder controle hebben van je leven, zoals de mensen van de wereld alles naar hun hand willen zetten. Je ziet hoe het de mens steeds meer uit de hand loopt. Jouw rust ligt in een heiligdom buiten deze wereld en wel in Christus (zie *Js 8:12-13*). De Heer Christus regeert over alles. Als je Hem als Heer in je hart heiligt, dat wil zeggen als je Hem daar de allesbeheersende plaats geeft, zul je zonder enige angst het leven hier en nu kunnen leven en de toekomst tegemoet kunnen zien. Met 'hart' wordt het centrum van je bestaan bedoeld, de controlekamer van waaruit al je motieven en daden worden aangestuurd (*Sp 4:23*).

Na je hart komt je mond aan de beurt. Het is belangrijk de Heer ook met je mond te belijden (zie *Rm 10:9-10*). Je moet niet alleen verantwoording aan God afleggen, maar ook aan de mensen. Zij zullen je vragen: 'Waarom leef je zo? Hoe is het mogelijk dat je toelaat dat mensen jou lijden aandoen? Waarom kies je voor verachting?' Dan mag je getuigen van de hoop die je hebt op de heerlijkheid na het lijden. Zo heeft de Heer Jezus het ook gedaan (*Lk 24:26*). Kijk ook eens naar Mozes. Mozes zag op de beloning en koos er daardoor voor met het volk van God smadelijk behandeld te worden (*Hb 11:24-26*). Zo mag jij ervan getuigen dat het voor jou de moeite waard is om te lijden omdat je weet dat de heerlijkheid je wacht.

Het afleggen van verantwoording moet wel gebeuren "*met zachtmoedigheid*" en niet dreigend, in de zin van: 'Mijn tijd komt nog wel.' Leg die verantwoording ook af met "*vrees*", vanwege je eigen zondige natuur die nog in je is. Beroem je dus niet op die geweldige toekomst op een manier die de schijn geeft dat je die op zak hebt en dat je je dus verder nergens iets van aan hoeft te trekken. De zekerheid van de hoop mag je dus niet tot een zorgeloze of hoogmoedige christen maken.

V16. Zorg er daarom voor dat je je getuigenis aflegt "*met een goed geweten*", dat wil zeggen met een geweten dat niet aanklaagt omdat je motieven niet zuiver zouden zijn bij je verantwoording. Als je zo rekenschap geeft van de hoop die in je is, zullen zij die vanwege je "*goede wandel in Christus*" kwaad van je spreken, "*beschaamd worden*". Ze kunnen zeggen wat ze willen en je als een

boosdoener neerzetten, er komt een moment dat ze tot hun eigen schande en schaamte zullen moeten erkennen dat jouw leven in verbinding met Christus staat.

V17. Dit laatste, dat je leeft in verbinding met Christus, moet dan natuurlijk wel de aanleiding van hun smaden van jouw wandel zijn en niet een verkeerd gedrag dat je zou vertonen. Als je lijdt, moet het zijn omdat God het wil. Je hoeft het lijden niet op te zoeken. Maar als zich een situatie voordoet waarin je duidelijk de leiding van de Heer ziet om van Hem te getuigen, doe dat dan, ook al betekent het dat je smaadt op je laadt.

Niet elk getuigenis brengt lijden met zich mee. Soms is er zelfs waardering voor wat je zegt en doet. Het mag echter niet gebeuren dat je vanwege boze dingen moet lijden. Het enige lijden dat goed is, is vanwege het doen van het goede. Wanneer christenen lijden, gebeurt dat niet zonder de wil van God. Als uit goeddoen lijden voortkomt, weet dan dat het niet buiten Gods wil omgaat, ja, dat het zelfs naar Gods wil is. Dan kan het ook alleen goed zijn. Zijn wil voor ons is altijd zegen.

V18. God wil ons tot Zichzelf brengen. Met het oog daarop heeft Christus eenmaal geleden. De Heer Jezus heeft geleden en wel het zwaarste lijden, een lijden dat wij nooit konden lijden en ook nooit hoeven te lijden. Het is ook een eenmalig lijden dat nooit herhaald hoeft te worden. Het lijden dat Hij voor de zonden heeft ondergaan, heeft een eeuwigdurende uitwerking. Door wat Hij heeft geleden, zijn de zonden van allen die in Hem geloven voor eeuwig weggedaan en door Zijn offer zijn zij voor altijd volmaakt (*Hb 10:14*).

Hij heeft de plaats ingenomen van de onrechtvaardigen. Die plaats kon Hij innemen, omdat Hij Zelf de Rechtvaardige was. Hij hoefde niet te lijden voor eigen zonden, want die heeft Hij niet gedaan (*1Pt 2:22*). Daardoor was Hij volmaakt geschikt om voor de zonden van anderen het lijden te ondergaan. Op deze wijze heeft Hij de weg tot God voor zondaars vrijgemaakt. Hij wilde dit lijden ondergaan om jou tot God te brengen, in Zijn tegenwoordigheid, waar jij nooit kon en durfde te komen.

Het lijden van de Heer Jezus betekende voor Hem lijden tot in de dood. Maar Hij is niet in de dood gebleven, Hij is weer levend gemaakt. Hij kon worden “gedood in [het] vlees”, omdat Hij in het vlees gekomen was (1Jh 4:3-4), dat wil zeggen dat Hij, Die de eeuwige Zoon is, Mens is geworden. God heeft Hem “in een gedaante gelijk aan het vlees van de zonde” (Rm 8:3) gezonden. Het zal je duidelijk zijn dat met ‘het vlees’ hier ‘lichaam’ wordt bedoeld en niet het zondige vlees. Zijn verschijning op aarde in een lichaam heeft de mens de gelegenheid gegeven Hem te doden. De mens wilde Hem niet, Die zo volmaakt voor de gerechtigheid leefde.

God wilde Hem wel. Vanwege Zijn volmaakt aan God toegewijde leven kon God niet anders – en het was tevens de vreugde van Zijn hart – dan Hem levend maken. Dat heeft Hij gedaan door Zijn Geest, de Heilige Geest (Rm 1:4). Terwijl de wereld Hem niet meer ziet en denkt dat Hij dood is, ken jij Hem niet naar het vlees (2Ko 5:16), maar naar de Geest, dat wil zeggen door de Heilige Geest en op een geestelijke wijze.

Lees nog eens 1 Petrus 3:13-18.

Verwerking: Hoe kun je lijden om de gerechtigheid?

De doop en de gevolgen daarvan | verzen 19-22

Neem eerst de bijbeltekst (*cursief* geschreven) goed in je op; lees daarom aandachtig:

..., 19 in Welke Hij ook heengegaan is en gepredikt heeft tot de geesten in gevangenschap, 20 die destijds ongehoorzaam waren toen de lankmoedigheid van God bleef afwachten in [de] dagen van Noach, terwijl [de] ark gereedgemaakt werd waarin weinigen, dat is acht zielen, gered werden door water. 21 Dit behoudt nu ook u: [het] tegenbeeld [de] doop, die niet is een afleggen van onreinheid van [het] vlees, maar een vraag voor God van een goed geweten, door [de] opstanding van Jezus Christus, 22 Die aan Gods rechterhand is, heengegaan naar [de] hemel, terwijl engelen, machten en krachten Hem onderworpen zijn.

V19. De Joden aan wie Petrus schrijft, moeten naar Christus leren kijken door wat de Heilige Geest hun laat zien (*Jh 16:13-14*). Dat Christus niet lichamelijk aanwezig is, maar wel door Zijn Geest werkt, vinden ze misschien vreemd. Maar het is geen nieuwe gedachte. Als illustratie daarvoor wijst Petrus op Noach en het werk van de Geest in diens tijd. *Christus* predikte in de Geest door Noach tot de mensen te midden van wie hij leefde (zie *Gn 6:3*).

Met “*de geesten in gevangenschap*” worden niet de geesten van gestorven ongelovigen bedoeld, maar heel gewoon de mensen die leefden in de dagen van Noach. Het is dwaasheid te veronderstellen dat Christus nog een prediking heeft voor gestorven mensen (vgl. *Lk 16:23-26*). Dat er wordt gesproken over ‘geesten in gevangenschap’ wil zeggen dat deze mensen in de macht van de grote boze geest, de duivel, waren. De duivel hield hun geest gevangen (vgl. *2Ko 4:4; Ef 2:2*). Wie gezag heeft over iemands geest, heeft gezag over de hele persoon. De prediking van Noach door de Geest van Christus was gericht tot deze mensen die de geestelijke gevangenen van de satan waren.

V20. Noach waarschuwde hen voor het oordeel van de zondvloed dat over deze ongehoorzamen (of: ongelovigen) zou komen. Elke dag dat zijn prediking duurde, was een getuigenis van

“de lankmoedigheid van God”. Het oordeel moest komen, maar God bleef afwachten, terwijl de ark gereedgemaakt werd, opdat ieder die wilde komen, erin zou kunnen gaan en gered zou worden. En wat was de ‘opbrengst’? Slechts *“acht zielen”* gingen in de ark. Petrus benadrukt het geringe aantal door extra te vermelden dat het er maar *“weinigen”* waren, want de mensheid bestond toen toch al uit miljoenen mensen.

Dit alles moest voor de lezers tot bemoediging dienen. Ook zij waren maar met weinigen. Hun geloof in een verheerlijkte en tevens onzichtbare Heer werd niet gedeeld door de massa van hun volksgenoten. Integendeel, ze waren voor hun volksgenoten een voorwerp van vervolging en spot.

De bedoeling van dit gedeelte is jou te bemoedigen als je te lijden hebt van goddeloze mensen, van lasteraars en spotters. Noach heeft lang gepredikt, maar niet opgegeven. God is lankmoedig en is blijven wachten. Dat geldt ook voor jou. Als jij lijdt, weet je dat de lankmoedigheid van God daarvan een reden is. Als je moet lijden, verdraagt God dat met het oog op de redding van goddelozen. Als je dat wel eens moeilijk vindt en het (ogenschijnlijk) gemakkelijkere leven van de wereld je aantrekt, vraag ik je of je met die goddelozen zou willen ruilen. Om een overwogen keus te maken moet je op het einde letten van hen die het ogenschijnlijk zo voor de wind gaat.

Asaf, die eenzelfde innerlijke worsteling heeft gehad, schrijft daarover in *Psalms 73*. Lees die psalm maar eens als jij ook met die dingen worstelt. Ik kan je zeggen dat ik liever niet aan de kant sta van hen die nu een grote mond hebben, want zij zullen daarna geoordeeld worden en in de hel zijn. Liever sta ik aan de kant van Christus en lijd, om straks met Hem in de heerlijkheid te zijn.

Noach is *“gered ... door water”*, dat is het water van de zondvloed waardoor de rest van de mensen is omgekomen. Het water van het oordeel was voor hem het middel om van de oude naar de nieuwe wereld te worden overgebracht. Dat kon op deze manier gebeuren omdat hij een bescherming had tegen het oordeel en dat was de ark. Zo ben jij ook in een nieuwe wereld overgebracht.

Voor jou is het oordeel over Christus heengegaan. Omdat je in Hem bent, ben jij niet in het oordeel omgekomen.

V21. Van dit gebeuren is de doop een beeld. De doop wordt een "tegenbeeld" genoemd omdat het een beeld is van een ander beeld, dat van de zondvloed. Doop en zondvloed horen bij elkaar. Het water van de doop en het water van de zondvloed hebben dezelfde betekenis. Beide wateren spreken van de dood. We worden gered door datgene, waarvan de doop een beeld is: het oordeel van de dood. Hoe kan iemand door de dood worden gered? Dat kan als iemand anders in diens plaats in de dood gaat. Dat heeft de Heer Jezus gedaan. Door je te laten dopen laat je in beeld zien wat er met jou is gebeurd toen Christus voor jou stierf.

Door je te laten dopen geef je het openlijke getuigenis dat je van de ene partij, die van de satan, bent overgegaan naar de andere partij, die van de Heer Jezus, de Verworpenen. Het lijden dat je ondergaat, is daarvan het gevolg. Het doopwater heeft geen enkele betekenis voor het lichaam als zodanig. Het gaat om de vraag van je geweten voor God. Als je je laat dopen, plaats je jezelf voor God en zeg je tegen Hem dat je de Heer Jezus wilt volgen. Tevens vraag je Hem of Hij je ervoor wil bewaren iets te doen wat ongerechtigheid is, omdat je een goed geweten wilt hebben en houden.

Jouw weg staat voortaan in verbinding met een opgestane Jezus Christus. Je hebt de wereld en de zonde achter je gelaten. Ze liggen symbolisch begraven in het watergraf van je doop (Rm 6:3). De opstanding van de Heer Jezus is de verbinding die nu alles bepaalt. Door Zijn opstanding is er een nieuwe wereld van zegen en leven voor je ontsloten. Hoe zou je dan nog willen leven in verbinding met de oude wereld waarover je het oordeel hebt erkend?

V22. Dat het allemaal nog in geloof is, doet niets af van de werkelijkheid ervan. Het zal binnenkort allemaal ook zichtbaar worden voor het natuurlijke oog. Tot dat moment mag je weten dat Hij, met Wie jij nu verbonden bent, aan Gods rechterhand in de hemel is. Hij heeft de plaats van het hoogste gezag ingenomen. Alles is

aan Hem onderworpen. Je ziet het nog niet om je heen, maar je ziet Hem aan Wie alles onderworpen is (*Hb 2:8*). Is het zien op Hem in al Zijn heerlijkheid en majesteit niet het grootste motief om het lijden te verdragen dat je soms te verduren hebt?

Lees nog eens 1 Petrus 3:3:19-22.

Verwerking: Wat is de betekenis van de doop en wat zijn de gevolgen van de doop?

1 Petrus 4

Vroeger en nu | verzen 1-9

Neem eerst de bijbeltekst (*cursief* geschreven) goed in je op; lees daarom aandachtig:

1 Daar Christus dus in [het] vlees geleden heeft, moet u zich ook met dezelfde gedachte wapenen; want wie in [het] vlees lijdt, heeft afgedaan met [de] zonde, 2 om de overige tijd in [het] vlees niet meer te leven naar [de] begeerten van [de] mensen, maar naar [de] wil van God. 3 Want de voorbijgegangene tijd is genoeg geweest om de wil van de volken te volbrengen door te wandelen in losbandigheden, begeerten, dronkenschappen, zwelgpertijen, drinkgelagen en misdadige afgoderijen. 4 Zij vinden het daarbij vreemd, dat u zich niet mee stort in dezelfde uitpatting van liederlijkheid, en zij lasteren [u]; 5 zij zullen rekenschap geven aan Hem Die gereed staat levenden en doden te oordelen. 6 Want daartoe is ook aan doden een blijde boodschap verkondigd, opdat zij wel geoordeeld werden naar [de] mens, in [het] vlees, maar leefden in overeenstemming met God, in [de] Geest. 7 Het einde van alles nu is nabij, weest dus bezonnen en nuchter tot gebeden. 8 Vóór alles, hebt vurige liefde tot elkaar, want liefde bedekt een menigte van zonden. 9 Weest gastvrij voor elkaar, zonder mopperen.

V1. Het eerste vers van *hoofdstuk 4* sluit direct op het voorgaande aan. Dat zie je aan het woord “*dus*”. Dat woord maakt duidelijk dat er nu een conclusie volgt. Toen Christus op aarde was, heeft Hij “*in [het] vlees geleden*”. Dat ziet niet op Zijn werk op het kruis, maar op Zijn leven te midden van Godvijandige mensen, hoe godsdienstig ze ook waren. Hij gaf niet toe aan hun vleselijke wensen en liet Zich niet tot enige zonde verleiden. De wil van God was bepalend voor Zijn leven en aan Hem vertrouwde Hij Zich toe. Het gevolg daarvan was, dat Hij lijden te verduren kreeg. Hij leed, omdat Hij volkomen op God gericht was en met

de zonde niets te maken wilde hebben. Hij wilde niets doen in onafhankelijkheid van Zijn God. Dat is een gedachte waarmee jij je moet wapenen.

De oproep om je te wapenen laat zien dat er een strijd te voeren is. Als jij in die strijd wilt overwinnen zoals de Heer Jezus heeft overwonnen, moet je je wapenen. Het wapen is niet een materieel wapen, maar bestaat uit een gedachte. De inhoud van die gedachte is Christus en dat Hij in het vlees geleden heeft. Als je verzocht wordt om te zondigen, haal dan dit wapen tevoorschijn: de gedachte dat Christus in het vlees heeft geleden. Hij heeft geleden en heeft het lijden doorstaan en overwonnen.

Het wezen van deze gedachte is dat Christus het lijden in het vlees heeft ondergaan omdat Hij leefde in het volle vertrouwen op Zijn Vader in het doen van Zijn wil. De satan heeft Hem verzocht door Hem aan te bieden Zijn heerschappij te aanvaarden zonder daarvoor te hoeven lijden (*Mt 4:8-10*). De mensen hebben Hem verzocht door Hem Koning te willen maken zonder dat Hij zou hoeven te lijden (*Jh 6:15*). De Heer heeft elke verzoeking afgewezen en gekozen voor het lijden omdat dit Gods weg tot heerlijkheid was.

Iemand die daarin op de Heer Jezus lijkt, is Jozef. Jozef heeft ook geleden omdat hij niet wilde meedoen met de zonde. Hij wilde niet meedoen met de zonden van zijn broers en wilde ook niet meedoen met de zonde waartoe de vrouw van Potifar hem wilde verleiden (*Gn 37:2b; 39:9*). Daardoor leed hij, net als de Heer Jezus, ter wille van de gerechtigheid. Jij moet je met dezelfde gezindheid wapenen, dat wil zeggen dat je liever lijdt dan zondigt.

Het gaat erom dat je niet toegeeft aan de zonde, waartoe de wereld je voortdurend wil verleiden. Als je lijdt in het vlees, dat is in het lichaam, is het duidelijk dat je met de zonde afgerekend hebt en je daar niet aan overgeeft. Als je er wel aan toegeeft, lijd je niet. Het genieten van de zonde is geen lijden. Je kunt van de zonde genieten (*Hb 11:25*), maar bedenk wel dat het een *tijdelijke* genieting is die een bittere en vaak blijvende nasmaak geeft. Christus had niets met de zonde te doen en leed daarom. Voor jou, die

Hem wil volgen, zoals je dat, naar ik hoop, in de doop beleden hebt, geldt hetzelfde.

V2. Met je bekering en doop is “*de overige tijd*” aangebroken om “*naar [de] wil van God*” te leven. Je hebt in het verleden tijd genoeg verspeeld met het voldoen aan je begeerten. Mag ik je vragen hoe je nu je tijd besteedt in tegenstelling tot vroeger? Het zal toch niet zo zijn dat je gewoon doorgaat met het bovenmatig consumeren van films en ander amusement? Je gaat toch niet nog steeds helemaal op, samen met de wereld, in sport en spel? Je blijft toch niet steeds maar bezig om van je huis een steeds comfortabelere woning te maken?

Het gaat niet altijd om dingen die in zichzelf verkeerd zijn. Waar het om gaat, is dat het dingen zijn die het leven bepalen van mensen die geen rekening houden met de wil van God, maar naar hun eigen begeerten leven.

V3. Bij die mensen hoorde jij vroeger ook en op die manier leefde jij ook. Dat is toch zeker wel veranderd bij je bekering tot God en je overgave aan de Heer Jezus? Je hebt vanaf dat moment een totaal ander levensbeginsel gekregen en een totaal andere inhoud en een totaal ander doel van je leven. Als dat realiteit voor je is, zal dat te zien zijn aan een werkelijke verandering van het gebruik van je tijd.

Het is “*genoeg*”, welletjes, “*geweest*”, met het volbrengen van “*de wil van de volken*”. Weg ermee! Die tijd is voorbij! Petrus herinnert aan die tijd. Het is soms heel nodig en nuttig om nog eens aan het verleden te worden herinnerd. Dat gebeurt niet om de zonden weer aan te rekenen, maar om te laten zien waarvan je verlost bent, uit wat voor een poel van verderf je gered bent. Het zal je helpen om je dankbaarheid jegens God en je toewijding aan de Heer Jezus groter te maken.

Kijk maar wat de wil van de volken is, waar zij naar verlangen en vergelijk dat met de wil van God, wat Hij met je van plan is. De volken wandelen in volledige opstand tegen God en in een volkomen volgen van de eigen wil waarin zij op de meest perverse wij-

ze hun lusten zoeken te bevredigen. Zij laten zich door niemand iets gezeggen en alle ongerechtigheid wordt ingedronken als water. Ze geven zich over aan alles wat de lichamelijke en geestelijke behoeften kan bevredigen. Daarbij ontzien ze niemand en geven ze ook de gezondheid van hun eigen lichaam prijs. Ongeremde seks, bandeloos eten en drinken en volledige overgave aan demonen vormen de ingrediënten van dit liederlijke leven.

V4. Ze vinden het maar vreemd dat jij je niet met hen in "*dezelfde uitspatting van liederlijkheid*" stort. Jouw nieuwe gedrag komt vreemd en onbegrijpelijk over bij hen die vroeger jouw vrienden waren. Omdat je niet meer meedoet, zullen ze allerlei lasterlijke dingen van je gaan vertellen. Ze begrijpen niet dat God voor je zorgt. Als je iets krijgt, zullen ze bijvoorbeeld rondvertellen dat je het gestolen hebt. Trek het je niet aan en maak je er niet druk om.

V5. Je mag het overgeven aan Hem Die rechtvaardig oordeelt (1Pt 2:23). Hij staat gereed om "*levenden en doden te oordelen*". Het oordeel over de levenden zal de Heer Jezus uitvoeren als Hij komt om Zijn koninkrijk te vestigen (Mt 25:31). Het oordeel over de doden zal Hij uitvoeren tussen de afloop van het vreedrijk en het aanbreken van de eeuwige toestand (Op 20:11). Zowel levenden als doden "*zullen rekenschap*" moeten afleggen aan Hem van Wie ze tijdens hun leven niets wilden weten en daarom hen die Hem beleden, hebben vervolgd en bespot en belasterd.

V6. Met het oog op dat oordeel is vroeger al aan mensen een blijde boodschap verkondigd. De Schrift noemt dat het "*eeuwig evangelie*" (Op 14:6-7). De inhoud van dat evangelie is dat ieder die zichzelf als schuldig voor God erkende en Gods oordeel over zijn leven als mens in het vlees als terecht aanvaardde, levend werd gemaakt door de kracht van de Heilige Geest. Zo is het door alle tijden heen de Geest Die levend maakt en daardoor deel geeft aan de opgestane Christus en Zijn toekomst. Dit betekent een bemoediging voor de gelovigen aan wie Petrus schrijft. Het is ook een bemoediging voor jou die ook het evangelie hebt aangenomen. Zowel voor hen als voor jou gaat het daarbij om het evangelie in de rijkere vorm ervan: het evangelie van de genade.

In *vers 5* heb je gelezen dat de Heer Jezus gereed staat om te komen en het oordeel te voltrekken over alle goddeloosheid (*vgl. Jk 5:9*). Dat betekent dat het einde van alle dingen nabij is. Dat is al zo als Petrus deze brief schrijft. Hoeveel te meer is dat dan het geval in de tijd waarin wij leven. Dat het nog steeds niet is gekomen, is te danken aan de lankmoedigheid van God, Die niet wil dat iemand verloren gaat (*2Pt 3:9*).

V7. Als je eraan denkt dat het einde nabij is, kan dat je moed geven. Het is niet lang meer en dan wordt aan alle snoeverij van de mens een einde gemaakt. Ook aan alles waar een mens zijn hoop op heeft gevestigd, zal dan een einde komen. Je kunt hierbij denken aan zijn zelfgemaakte godsdienst met zijn zelfgevormde beeld van God. Het materialisme en het spiritualisme worden geoordeeld bij de komst van de Heer Jezus. Dan zal het ook voorbij zijn met alle laster, spot en vervolging van hen die hun vertrouwen hebben gesteld op de Heer Jezus.

Als de Heer Jezus komt en alle ongerechtigheid heeft geoordeeld, kan het vreedrijk aanbreken. Als je daarnaar kijkt, geeft dat kracht om te dragen en te verdragen wat anders niet te dragen en te verdragen zou zijn. Laat je niet opjuttten door de waan van de dag, waardoor je tot een verkeerd handelen zou komen.

“Wees dus bezonnen”, reageer rustig en bedachtzaam. Laat je leiden door Gods Woord. Houd je oog gericht op de komst van de Heer. Dan zul je alles om je heen in zijn ware perspectief kunnen zien.

Wees ook *“nuchter”*, dat wil zeggen dat je de tijdgeest niet toestaat je blik te vertroebelen, maar dat die zuiver blijft. Bekijk wat er op je afkomt in het licht van God en van de toekomst, zodat je de dingen ziet zoals ze werkelijk zijn en niet naar de schijn waarin ze zich aan je voordoen. Die nuchterheid maakt je niet overmoedig, maar brengt je tot het doen van *“gebeden”*. Het echte besef dat je in de eindtijd leeft, zal je tot diepe afhankelijkheid van God brengen.

V8. Na zo de verhouding met God te hebben voorgesteld, komt vervolgens de verhouding van christenen tot elkaar aan de orde.

Wat daarbij “*vóór alles*” belangrijk is, is dat er “ *vurige liefde tot elkaar*” is. Een echte en hechte band onder christenen is vooral te merken aan de belangstelling die er voor elkaar is. Dan leer je elkaar ook kennen, zowel wat betreft de sterke eigenschappen als de zwakheden.

In de eindtijd is het meer dan anders van belang dat het gezelschap van gelovigen elkaar opzoekt en elkaar bemoedigt (*Hb 10:24-25*). Echte liefde zoekt wat tot welzijn is van de ander. Dan worden niet de zwakheden en zonden opgerakeld (*Sp 16:27a*), maar juist bedekt (*Sp 10:12*). De fouten van anderen zien en breed uitmeten is niet de liefde die de Heer heeft. Hij ziet geen zonden meer in de Zijnen, maar bedekt ze met Zijn liefde.

Dat betekent niet dat je kwaad geen kwaad meer zou mogen noemen. Het betekent wel dat er na een zonde zo snel mogelijk veroordeling en zo snel mogelijk vergeving moet zijn. Liefde kan niet leven met de zonde. Als iemand een zonde doet, zal de liefde er alles aan doen om de broeder die gezondigd heeft daarvan te overtuigen, zodat de zonde kan worden beleden en weggedaan (*Mt 18:15*). De duivel zal altijd proberen om in het midden van de gelovigen tweedracht te brengen, vaak door kleine dingen. Dat zal hem niet lukken als we vurige liefde voor elkaar hebben.

V9. Die liefde zal zich ook uiten door “*gastvrij*” te zijn. Daarbij gaat het niet alleen om je vrienden, maar juist om mensen die je niet kent. ‘Gastvrij’ betekent letterlijk ‘liefde voor vreemden’. Als er een gelovige bij je komt die je niet kent, behoort je zo iemand niet alleen een maaltijd, maar ook een thuis aan te bieden. Laat hem voelen dat hij welkom is en dat jouw hele huis hem ter beschikking staat. Dat betekent niet dat je naïef moet zijn, maar dat je die houding moet hebben.

Niet voor niets voegt Petrus eraan toe dat je daarbij niet mag mopperen. Dat kan namelijk zomaar gebeuren. Een plotselinge gast kan je programma danig in de war sturen. Je kunt het ook lastig vinden omdat je net alles hebt opgeruimd en nu weer van alles tevoorschijn moet halen voor die vreemde gast. En wat te denken van de kosten die aan dit bezoek verbonden kunnen zijn.

Neem daarom dit woord ter harte en ga niet mopperend of zelfs maar uitgerekend te werk, maar betoon een overvloed aan gastvrijheid. Nodig elkaar uit, neem elkaar op, neem elkaar aan en dien elkaar.

Lees nog eens 1 Petrus 4:1-9.

Verwerking: Wat is in de eindtijd vooral belangrijk?

Elkaar dienen als goede rentmeesters | *verzen 10-13*

Neem eerst de bijbeltekst (*cursief* geschreven) goed in je op; lees daarom aandachtig:

10 Naarmate ieder een genadegave heeft ontvangen, dient elkaar daarmee als goede rentmeesters van [de] veelvoudige genade van God. 11 Als iemand spreekt, laat het zijn als uitspraken van God; als iemand dient, laat het zijn als uit sterkte die God verleent, opdat in alles God verheerlijkt wordt door Jezus Christus, aan Wie de heerlijkheid en de kracht is tot in alle eeuwigheid! Amen. 12 Geliefden, laat de vuurgloed in uw midden die tot uw beproeving dient, u niet bevreemden alsof u iets vreemds overkwam; 13 maar naarmate u deel hebt aan het lijden van Christus, verblijdt u, opdat u zich ook verblijdt met vreugdegejuich bij de openbaring van Zijn heerlijkheid.

V10. De Heer heeft ieder iets gegeven om de ander mee te dienen. Jij mag met jouw genadegave hen dienen die voor God de belangrijkste mensen op aarde zijn: het gezelschap van de gelovigen. Wat jou daarvoor is gegeven, wordt "*genadegave*" genoemd. Genade speelt een grote rol in deze brief. De Heer wil de Zijnen gebruiken om Zijn genade aan de Zijnen door te geven.

De genade die jij hebt ontvangen, mag je doorgeven aan andere gelovigen. De Heer heeft de genadegaven zo verdeeld, dat jij alle gelovigen kunt dienen en dat jij door alle gelovigen gediend kunt worden. De genadegave die jij hebt gekregen, is dus niet bedoeld om voor jezelf te houden, maar om daarvan uit te delen. Jouw gave is niet tot jouw eigen genot of eigen eer of belangrijkheid gegeven, maar behoort tot nut en genot van de ander te zijn. Zo is er een wisselwerking tussen de gelovigen. Ieder van de gelovigen is een geschenk aan alle anderen (*Ef 4:7*).

Als jij met de genadegave die je van de Heer hebt ontvangen, doet waartoe de Heer die aan jou heeft gegeven, ben je een 'goede rentmeester'. Een rentmeester is iemand die iets beheert wat van een ander is. Wat je hebt ontvangen, is van de Heer en Hij ver-

wacht dat je trouw bent in het gebruik ervan (1Ko 4:1-5). Hij zal jou daar eenmaal rekenschap van vragen (vgl. Lk 16:1-13).

Wat God aan genade heeft gegeven, is “*veelvoudig*”. Je moet hierbij denken aan een veelheid van genadebewijzen. Heb je niet zelf al in je leven ervaren hoeveel genade je hebt ontvangen? Heeft de Heer daarvoor ook niet vaak je broeders en zusters gebruikt?

Denk er maar eens over na wat je allemaal aan je broeders en zusters te danken hebt en dank God ervoor dat Hij het zo heeft geregeld. Ben je niet vaak rijk gezegend in de samenkomsten en zijn ook de ontmoetingen in de huizen niet vaak bemoedigend geweest?

Dat God het zo heeft geregeld, maakt tegelijk duidelijk dat een ‘eenmansbediening’ in de gemeente niet naar Zijn wil is. God heeft niet alle gaven geconcentreerd in één persoon, maar juist een grote verscheidenheid aan gaven gegeven. Daarbij geeft Hij aan de een bijvoorbeeld een woord van wijsheid en aan een ander een woord van kennis (1Ko 12:8-10).

V11. De genadegaven worden door Petrus in twee hoofdcategorieën ingedeeld. De ene categorie is ‘spreken’, de andere categorie is ‘dienen’ (zie ook Hd 6:2-4). Eerst komt het ‘spreken’ aan de beurt. Wat kun je door woorden bemoedigd en opgebouwd worden! Dit spreken tot opbouw gebeurt vooral in de samenkomst. Het moet dan wel een spreken zijn “*als uitspraken van God*” en niet het geven van een eigen mening over bepaalde dingen. Het moet, uiteraard, in overeenstemming met Gods Woord zijn, maar het moet ook naar Gods wil zijn dat het juist op die tijd gezegd wordt.

Als het op deze wijze in de samenkomst gebeurt, zal dat tot grote zegen van alle aanwezigen zijn. Iedere aanwezige zal zich persoonlijk aangesproken voelen. Dat kan betekenen dat je door wat wordt gezegd, wordt vertroost, of bemoedigd, of vermaand (1Ko 14:3). Het is maar wat je nodig hebt en dat weet God Die door Zijn Geest de spreker leidt in het doen van ‘uitspraken van God’. Dat verheft de spreker overigens niet boven kritiek, want hij blijft in

zichzelf een feilbaar persoon. Daarom moet wat wordt gezegd, worden getoetst aan Gods Woord (1Ko 14:29).

Het 'dienen' wordt onderscheiden van 'spreken'. 'Dienen' heeft betrekking op het delen met anderen van de stoffelijke goederen. We kunnen allemaal anderen dienen met de middelen die we hebben. Dat moet met oprechte motieven gebeuren en niet om er een goede naam door te krijgen. Het moet niet tot eigen eer, maar tot eer van God zijn. Daarom moet God de kracht ervoor geven, Hij moet het in je hart werken.

Als je openstaat voor de wil van God, zowel in je spreken als in je dienen, zal Hij duidelijk maken wat je moet zeggen of moet doen. Hij geeft de genadegaven en ook de kracht om die te gebruiken. Hij geeft je eerst een opdracht en daarna geeft Hij alles wat je nodig hebt om die opdracht uit te voeren. Het is een dienst die niet in eigen kracht, in de kracht van het vlees, kan gebeuren. Pas dan ook kan het zijn tot heerlijkheid van God. De Heer Jezus is Degene door Wie je in staat bent alles tot Gods heerlijkheid te doen. Hij zal tot in eeuwigheid de kracht daartoe geven.

V12. In *vers 12* komt Petrus op het lijden terug. Door zijn lezers als "*geliefden*" aan te spreken laat hij hun zijn warme liefde voelen. Met dit woord "*geliefden*" zal hij niet alleen zijn eigen liefde tot hen bedoelen, maar zeker ook dat zij geliefden van God zijn. Daaraan zouden ze kunnen twijfelen door de vervolging die ze te verduren hebben.

Er is nog een warmte behalve de warmte van de liefde. Die warmte is meer een hitte. Het is de vuurgloed van de vervolging die zij in hun midden ervaren. De vijand wil hen intimideren en tot verloochening van de Heer Jezus als de verheerlijkte Heer brengen. Die vervolging kan ertoe voeren dat ze beginnen te twijfelen aan de liefde van God. Het lijden dat in hun midden komt, moeten ze echter niet bezien als iets wat hen als een toeval treft en nog minder als iets wat God zendt om hun het leven moeilijk te maken.

Als mensen een vuur aansteken, verwoest dat alles waarmee het in aanraking komt. Als God het vuur aansteekt, controleert Hij

het ook, zodat het alleen in aanraking komt met wat Hij toelaat te verbranden. Het vuur waarin de drie vrienden van Daniël terechtwamen, koos onder de besturende hand van God alleen de touwen uit waarmee ze gebonden waren, terwijl er van hun lichaam niets verbrandde, zelfs geen haar van hun hoofd (*Dn* 3:24-27).

Het vuur wordt door God gebruikt om de gelovige te beproeven. De beproeving van je geloof is nodig omdat het daardoor gezuiverd wordt van elementen die het geloof toch enigszins vertroebelen. Het geloof wordt vertroebeld bijvoorbeeld door toch nog een beetje op je eigen kracht te vertrouwen of dat je meent aan bepaalde voorwaarden te moeten voldoen om in de gunst van God te komen. Dat moet allemaal verdwijnen, want je moet leren alleen en onvoorwaardelijk op Hem te vertrouwen.

Het is een ernstige misvatting dat zodra iemand tot geloof komt, het met de moeilijkheden gedaan is en de zorgen verleden tijd zijn. Het evangelie is geen succesformule voor een leven zonder problemen. Valse evangelisten willen je doen geloven dat met het aannemen van het evangelie je gezond en rijk zult zijn en dat je voorspoed en aanzien zult hebben. Het zijn leugenaars die een zelfverzonnen boodschap brengen. Als je in dergelijke dwaasheden gelooft, zul je het zeker als iets vreemds ervaren dat je als gelovige ook nog met lijden te maken kunt krijgen.

De werkelijkheid van het evangelie van Jezus Christus is anders. Als je daarin gelooft en in dat geloof wilt leven, zul je juist met lijden te maken krijgen. Een dergelijk leven identificeert je met Christus. En wat was Zijn deel op aarde? Dat was toch niets anders dan lijden?

V13. Petrus spreekt je moed in. In plaats van ontmoedigd te worden door lijden dat je deel is vanwege je verbinding met Christus, mag je je erover verblijden. Je mag deel hebben aan "*het lijden van Christus*", wat natuurlijk alleen ziet op het lijden dat Hem door mensen is aangedaan en niet op het lijden voor de verzoening van de zonden. Deel hebben aan het lijden van Christus, dus iets meemaken waarvan je weet dat Hij het ook heeft meegemaakt,

geeft diepe innerlijke vreugde (*Hd 5:41; Lk 6:22-23*). Paulus wilde graag deelhebben aan het lijden van Christus (*Fp 3:10*), omdat hij zoveel mogelijk op Christus wilde lijken. Hoe meer je deel hebt aan het lijden van Christus, des te dieper mag je nu al de blijdschap daarvan genieten.

Deze blijdschap zal uitgroeien tot een “*vreugdegejuich*” als de Heer Jezus in Zijn heerlijkheid komt. Dan openbaart Hij Zich en zal Hij door allen te zien zijn (*Op 1:7*). Zij zullen daarbij zijn en Hem met vreugdegejuich begeleiden. De situatie is dan volledig veranderd. Van lijdende christenen zijn zij veranderd in verheerlijkte christenen. Innerlijk is de blijdschap van het lijden echter niet veranderd, maar aangezwollen tot een uiting van vreugde die door niets wordt getemperd. Het is een uitbundig betoon van vreugde. De tijd van lijden is voorbij. De zangtijd is aangebroken (*Hl 2:11-12*). De heerlijkheid is gekomen in de persoon van Jezus Christus Die Zich als de Overwinnaar aan de wereld vertoont.

Lees nog eens 1 Petrus 4:10-13.

Verwerking: Hoe kun jij anderen dienen en door anderen gediend worden?

Het oordeel begint bij het huis van God | verzen 14-19

Neem eerst de bijbeltekst (*cursief* geschreven) goed in je op; lees daarom aandachtig:

14 Als u in [de] Naam van Christus smaadt, bent u gelukkig, omdat de Geest van de heerlijkheid en <kracht en> Die van God op u rust. 15 Maar laat niemand van u lijden als moordenaar, dief, boosdoener of als bemoeial. 16 Als hij echter als christen lijdt, laat hij zich niet schamen, maar God verheerlijken in deze naam. 17 Want het is nu <de> tijd dat het oordeel begint bij het huis van God; als het echter eerst bij ons [begint], wat zal het einde zijn van hen die het evangelie van God niet gehoorzamen? 18 En als de rechtvaardige met moeite behouden wordt, waar zal de goddeloze en zondaar verschijnen? 19 Laten daarom ook zij die naar de wil van God lijden, hun zielen [de] trouwe Schepper toevertrouwen met goeddoen.

V14. De heerlijkheid van vers 13 is nog niet aangebroken. Nu is het nog de tijd dat je smaadt kunt lijden “in [de] Naam van de Christus”. Het is hetzelfde lijden als het lijden dat in het vorige vers ‘het lijden van Christus’ wordt genoemd, maar met een ander accent. Daar ligt de nadruk meer op het lijden zelf, het is een lijden dat ook Christus heeft ondergaan vanwege het doen van de wil van God en waarin ieder deelt die Hem volgt. Bij lijden ‘in de Naam van Christus’ ligt de nadruk meer op de verbinding met Hemzelf.

Smaadt lijden in Zijn Naam is een lijden dat een direct gevolg is van het in woord en daad uitkomen voor Zijn Naam. De wereld ziet in de gelovige de vertegenwoordiger van Christus, Die Zelf, toen Hij hier was, de grote Vertegenwoordiger van God was. Daardoor ervoer Hij: “Al de smaad van wie U smaden, is op Mij gevallen” (Ps 69:10). Dat was voor Hem geen oneer en ook voor jou is het geen oneer als je in Zijn Naam gesmaadt wordt. Petrus spreekt er zelfs het “gelukkig” over uit.

Het lijden van Christus en het lijden in de Naam van Christus zijn bijzondere vormen van de openbaring van “de Geest van de heer-

lijkheid en <kracht en> Die van God". In het lijden ervaar je dat de Geest je innerlijk met 'de heerlijkheid', die Zijn thuis is, in verbinding brengt. Hij is ook de Geest van 'kracht' door Wie jij staande blijft in het lijden. Hij is ook de Geest 'van God', de Geest Die jou het bewustzijn geeft van Gods volkomen belangstelling en ondersteuning in het lijden waarin je bent.

Dit is natuurlijk een schitterende bemoediging om dit lijden met vreugde te ondergaan. Je doet een ongekende ervaring van Gods tegenwoordigheid op en dat zal ook door anderen worden opgemerkt, want die Geest "rust" op jou (vgl. Hd 6:15). Terwijl je op aarde lijden ondergaat, bezit je iets wat uit de heerlijkheid komt en je daarmee verbindt. Je hebt niet alleen een belofte van een toekomstige heerlijkheid, maar je hebt Hem Die daar thuis hoort.

Ik las in een boek het levensverhaal van een Chinese voorganger die twintig jaar in strafkampen heeft doorgebracht vanwege zijn geloof in de Heer Jezus. Hij spreekt in dat boek steeds over God als 'de Tegenwoordigheid'. Voor hem was te midden van het lijden de aanwezigheid van God en Zijn Geest een haast tastbare realiteit. Zij waren 'tegenwoordig', hij wist zich in Hun tegenwoordigheid. Dat gaf hem de kracht om de zware dwangarbeid te verrichten en te getuigen van zijn Heer en Heiland tot zijn me-degevangenen.

V15. Na het voorstellen van de voorrechten van het lijden vanwege de verbinding met Christus waarschuwt Petrus voor een vorm van lijden die je niet zou mogen overkomen. Die vorm van lijden is het lijden vanwege door jou begane zonden. Petrus noemt er enkele. De "moordenaar, dief, boosdoener" zijn mensen die anderen het leven of bezittingen afnemen of schade berokkenen (materieel of geestelijk).

De "bemoelial" lijkt niet in dit rijtje te passen, maar Petrus zet hem toch naast deze andere overduidelijke zonden. De bemoelial is iemand die zich ongevraagd in de aangelegenheden van anderen mengt. Bemoeizucht beperkt de ruimte van anderen, beneemt anderen de vrijheid om te handelen naar wat de Heer duidelijk maakt. De bemoelial doet een werk, waarvan de verwoestende

gevolgen vaak pas op langere termijn zichtbaar worden. De wereld heeft er net zomin waardering voor als voor de andere drie. Als daarvoor lijden over iemand komt die zich christen noemt, is dat een schande.

V16. Het kan echter ook zijn dat iemand lijdt, omdat hij zich echt christelijk gedraagt, naar de betekenis van de naam 'christen'. Dat is dan omdat in hem de kenmerken worden gezien van Hem naar Wie de naam 'christen' verwijst, dat is Christus. De naam 'christen' komt alleen voor in *Handelingen 11:26; 26:28* en *1 Petrus 4:16*. In beide plaatsen in *Handelingen* wordt die naam gebruikt door ongelovigen voor hen die getuigenis geven van hun geloof in Christus. Dus de wereld heeft die naam gegeven. Door wat Petrus hier schrijft, zien we dat de Geest deze naam formeel erkent.

Een christen is dus een ware navolger van Christus. Als je "*als christen lijdt*", dus omdat je als een volgeling van Christus bekendstaat en je zo ook gedraagt, hoef je je daarvoor niet te schamen. Integendeel, je mag "*God verheerlijken in deze naam*". Christus heeft altijd geleden voor de Naam van God en Hem daarin verheerlijkt. Jij mag Hem daarin navolgen. Dat is een groot voorrecht.

V17. Er is nog een reden waarvoor God het lijden van de vervolging voor de Zijnen gebruikt. De tijd van het oordeel over de wereld komt nog. Daarover spreekt Petrus in zijn tweede brief. We zullen dat zien als we die brief samen lezen en onderzoeken. In deze eerste brief gaat het om Gods regering over Zijn kinderen. Daarom spreekt Petrus nu over Gods oordeel over Zijn huis, dat is de gemeente, maar dan als bestaande uit alle gelovigen die allemaal verantwoordelijk gesteld worden voor hun gedrag.

Dat je een lid van de gemeente bent, is niet alleen een voorrecht, maar ook een grote verantwoordelijkheid. Daarover gaat het hier. Die verantwoordelijkheid is veel groter dan die van de wereld. De gemeente als volk van God en huis van God belijdt immers God te kennen en Hem te gehoorzamen. Daarom moet Gods oordeel *hier* beginnen, voordat Hij Zijn oordeel over de wereld voltrekt (*vgl. Jr 25:29; Ez 9:6*).

God oordeelt eerst wat het dichtst bij Hem is, wat het meest verantwoordelijk is (zie *Lv 10:3; Am 3:2*), om daaruit weg te doen wat niet in overeenstemming met Zijn wil is. Hij wil dat het verkeerde wordt beleden en weggedaan. Daarvoor gebruikt Hij de wereld in haar vervolging van de Zijnen. Vervolging is behalve beproeving van het geloof dus ook een spreken van God tot het geweten van Zijn volk. Hij wil de Zijnen brengen tot hetzelfde oordeel als Hij heeft. Dat zal hen ertoe brengen dat ze veroordelen wat Hij veroordeelt, zodat ze niet met de wereld zullen worden veroordeeld (*1Ko 11:31-32*).

Door te spreken over “*ons*” stelt ook Petrus zich onder het oordeel dat God over Zijn huis voltrekt. Voor dat oordeel is het “*nu de tijd*”, dus terwijl de gemeente nog op aarde is. Voor de ongelovigen is het nu nog niet de tijd om geoordeeld te worden, maar is dat nog toekomst (*Sp 11:31*). Bevat de uitoefening van Gods oordeel over de wereld niet ook een ernstige waarschuwing om niet in de wereld op te gaan? Het oordeel over de wereld komt nog en zal vreselijk en definitief zijn. Er is geen ontkomen aan.

V18. Jij bent een rechtvaardige en kijk eens wat een moeite God doet om je behouden tot het einddoel te brengen. Te midden van alle beproevingen is Hij met jou bezig. Hij behoedt je voor afglijden en wegglijden in de wereld en loutert je geloof, zodat je steeds meer beantwoordt aan Wie Hij is. “*Met moeite behouden*” worden ziet dus op alle inspanningen van God om jou veilig door alle gevaren heen te leiden om je ten slotte het erfdeel te geven dat Hij voor jou bewaart (*1Pt 1:4-5*). Dat is een grote bemoediging.

Voor de wereld is dat een grote waarschuwing. Dat ligt opgesloten in de vraag waar “*de goddeloze en zondaar*”, dus hij die zonder God en alleen voor zichzelf leeft, “*zal verschijnen*”. Het antwoord op die vraag is: zij zullen verschijnen voor de grote, witte troon om daar geoordeeld te worden naar hun werken (*Op 20:11-15*).

V19. Als het voorgaande goed tot je is doorgedrongen, zul je de vermaning begrijpen om, als je naar de wil van God lijdt, je ziel de trouwe Schepper toe te vertrouwen. Je zult er niet aan denken om het lijden te ontlopen door je aan de wereld aan te passen en

je ziel daaraan toe te vertrouwen. De wereld, bestaande uit goddelozen en zondaars, snelt het oordeel tegemoet. Het is dus niet wijs je toevlucht tot de wereld te nemen om aan het lijden te ontkomen. Jij snelt de erfenis tegemoet. Denk er dan aan dat de mate van lijden de basis is voor de vreugde die je zult genieten als je de erfenis in bezit mag nemen bij de openbaring van de heerlijkheid van Christus (*zie vers 12*).

De “*trouwe Schepper*”, je Maker, Hij Die jou helemaal kent en weet hoe jij je voelt, bestuurt alles naar het doel waartoe Hij alles heeft geschapen. Hij is trouw en zal Zijn doel bereiken met de wereld, het erfdeel en met jou. Onderweg naar Zijn doel mag je, door goed te doen, laten zien dat je Hem je hele leven hebt toevertrouwd. Jij zoekt niet de aanpassing aan de wereld, maar je verheugt je ook niet in het oordeel dat over de wereld komt. Zolang je hier bent, mag je het goede voor de mensen in de wereld zoeken, opdat nog velen door jouw goede werken Hem zullen leren kennen voor Wie jij bezig bent.

Lees nog eens 1 Petrus 4:14-19.

Verwerking: Waaruit bestaat jouw lijden als christen?

1 Petrus 5

Zorg om de kudde | verzen 1-5

Neem eerst de bijbeltekst (*cursief* geschreven) goed in je op; lees daarom aandachtig:

1 [De] oudsten onder u vermaan ik dus, de medeoudste en getuige van het lijden van Christus en ook de deelgenoot van de heerlijkheid die geopenbaard zal worden; 2 hoedt de kudde van God die bij u is <en houdt toezicht>, niet gedwongen maar vrijwillig, in overeenstemming met God, ook niet om schandelijke winst, maar bereidwillig; 3 ook niet als heersers over de erfgoederen, maar als zij die voorbeelden voor de kudde worden. 4 En wanneer de overste Herder is verschenen, zult u de onverwelkelijke kroon van de heerlijkheid ontvangen. 5 Evenzo u jongeren, weest aan [de] oudsten onderdanig. En weest allen tegenover elkaar met nederigheid omgord; want 'God weerstaat [de] hoogmoedigen, maar [de] nederigen geeft Hij genade'.

V1. Als christenen in een tijd van vervolging leven en daaronder lijden, hangt er veel vanaf hoe de onderlinge verhoudingen zijn. Daarom vervolgt Petrus zijn onderwijs met vermaningen voor oudsten (*verzen 1-4*) en jongeren (*vers 5*). Als er tussen beide groepen wrijvingen ontstaan, heeft de vijand die hen van buiten bedreigt een gemakkelijke prooi.

Het gevaar van wrijvingen tussen ouderen en jongeren is er altijd geweest, maar is in onze tijd groter dan vroeger. Vroeger waren de gezagsverhoudingen duidelijk en werden deze ook algemeen gerespecteerd. Tegenwoordig is gezag een bijna 'vies' woord. De autonomie, de vrije wil van de mens, lijkt het hoogste goed te zijn, ook voor de christenen.

Veranderingen in gezagsverhoudingen voltrekken zich in snel tempo. Steeds meer worden ouderen met hun opvattingen door

jongeren als ouderwets en vrijheidbeperkend gezien. Ouderen menen dat jongeren niets anders dan revolutionair willen zijn, zonder enig respect voor de goede verworvenheden van de vorige generatie of generaties. Elk voorstel voor verandering wordt bij voorbaat afgewezen, omdat het als een bedreiging voor oude verworvenheden wordt ervaren, waaraan ze hun houvast ontleenen. Als we naar het onderwijs van Petrus willen luisteren, zullen de genoemde wrijvingen of zelfs botsingen en scheuringen geen kans krijgen hun boos werk te doen.

Petrus begint met de oudsten, dus met hen die de grootste verantwoordelijkheid hebben. Als het gaat om de verhouding tussen ouderen en jongeren, moet eerst het hart van de vaders tot de kinderen worden gevoerd en daarna komt het hart van de kinderen aan de beurt om tot de vaders te worden gevoerd (*Ml 4:6*). Hoewel Petrus als een oudste en daardoor met gezag spreekt, spreekt hij tegelijk als een oudste tot zijn medeoudsten.

De uitdrukking “oudsten” is niet een benaming voor een speciale, door anderen aangestelde klasse van personen die een officiële positie in de gemeente bekleden. Een oudste is iemand die door leeftijd, ervaring en levenswijsheid de gelovigen leiding kan geven. Het woord ‘oudste’ geeft dus geen officiële positie aan, maar geeft aan dat het om een ouder iemand gaat. Dat blijkt ook uit de tegenstelling met de in *vers 5* aangesproken ‘jongeren’.

Dat betekent niet dat iedere oudere gelovige dezelfde verantwoordelijkheid heeft. Er zijn oudere gelovigen die door hun levenswandel gezag afdwingen (dat is heel wat anders dan opeisen!) en die de zorg voor de gemeente ter harte gaat. Hen spreekt Petrus aan. Hij doet dat niet alleen als “medeoudste”, maar ook als iemand met twee speciale kenmerken en wel als “getuige van het lijden van Christus” en als “de deelgenoot van de heerlijkheid die geopenbaard zal worden”. Petrus kan getuigen van het lijden van Christus dat over Hem is gekomen toen Hij op aarde was (*Jh 15:27*). Hij is ook een deelgenoot van de heerlijkheid van Christus die Hij zal hebben in Zijn koninkrijk, want die heeft hij vooraf gezien op de berg van de verheerlijking (*Lk 9:28-31*).

V2. In zijn hoedanigheid van oudste en door zijn vorming voor zijn dienst voldoet Petrus aan de opdracht van de Heer om voor Zijn kudde te zorgen (*Jh 21:15-17*). Dat doet hij in de eerste plaats door middel van deze brief voor de hele kudde. In de tweede plaats doet hij dat ook door nu zijn zorg over te dragen aan mede-oudsten of hen in elk geval erin te betrekken. Hij wijst de oudsten erop dat het gaat om de kudde van *God*. Het is dus niet *hun* kudde, zoals een voorganger wel eens spreekt over 'mijn' gemeente.

Het is ook de kudde die *bij* hen is en dus niet een kudde die *onder* hen is. De oudsten maken zelf ook deel uit van de kudde. Een kudde vormt een geheel. Zo is het met het volk van God. De taak van de oudsten bestaat eruit dat zij de hele kudde hoeden en er toezicht op houden (*vgl. Hd 20:28*) en niet enkele schapen een voorkeursbehandeling geven en andere schapen verwaarlozen. Het 'hoeden' van de kudde bestaat uit het bewaren voor gevaren. Je kunt hierbij denken aan het afschermen voor dwaalleringen. Het 'toezicht houden' houdt meer in dat de kudde wordt voorzien van voedsel, van wat bemoedigt en kracht geeft om door te gaan.

Het is belangrijk dat oudsten hun geestelijk gezag op de juiste wijze en in de juiste gezindheid uitoefenen. Dat zal het geval zijn als zij aan de drie voorwaarden voldoen die Petrus noemt. Zij moeten het "*vrijwillig*" en "*bereidwillig*" doen en als "*voorbeelden voor de kudde*".

Elk van deze voorwaarden staat tegenover een werking van het vlees. Zo staat 'vrijwillig' tegenover "*gedwongen*". Een oudste moet niet tot zijn taak gedwongen worden. Dwangmatig of met tegenzin handelen past niet bij een zorgende taak, want dan is er geen liefde tot de kudde. Het gaat om een vrijwillige dienst. Dat is naar Gods hart, want ook Hij heeft niet uit dwang, maar uit liefde gehandeld toen Hij de Heer Jezus als de goede Herder gaf. God heeft een blijmoedige herder lief (*vgl. 2Ko 9:7*).

Het mag de herder er ook niet om gaan aan de kudde te verdienen. De schapen zijn er niet voor hem, maar hij is er voor de schapen. Helaas zie je dat de gemeente een huis van koopman-

del is geworden. Sommige voorgangers schreeuwen om geld en beloven gouden bergen aan gezondheid en voorspoed. De winst die herders najagen, kan ook liggen in het toenemen van aanzien. De oversten en farizeeën in de dagen van de Heer Jezus waren daar op uit, terwijl ze ook op financieel voordeel uit waren. Zij wilden zich zoveel mogelijk ten koste van de schapen verrijken. Het waren herders die zichzelf weidden (*Ez 34:2*). Daar tegenover staat de herder zoals God die bedoelt. Die herder is bereidwillig. Bereidwilligheid is de instelling om te helpen waar maar nodig is, ook zonder dat daar met woorden om wordt gevraagd. Als een schaap afwijkt, zal hij er achteraan gaan en het terugbrengen. Hij is bereid om daarvoor van zijn eigen rust af te zien.

V3. Oudsten zijn ook geen machtsmensen. Iemand kan over zijn eigen bezit beschikken en macht uitoefenen. Maar de gemeente is niet het bezit van een mens. In plaats van met harde hand te heersen om de kudde tot een gewenst gedrag te brengen zal de herder laten zien hoe een schaap zich behoort te gedragen. De herder maakt immers zelf ook deel uit van de kudde. Geestelijke autoriteit ligt in het voorbeeld, niet in de woorden die worden gesproken. Volgen van de Heer wil niet zeggen commanderen, maar laten zien in de praktijk wat dat betekent. De herder naar Gods hart roept niet vanuit de achterhoede het commando: 'Voorwaarts!', maar hij roept: 'Volg mij!' en gaat zelf voorop.

V4. Er wordt de oudsten voor hun werk een geweldige beloning in het vooruitzicht gesteld. Hun oog wordt gericht op de komst van "*de overste Herder*", dat is de Heer Jezus. Petrus richt het oog van zijn medeoudsten daarop, opdat zij daardoor in trouw hun vaak moeilijke en moeizame werk zullen blijven doen. Het is een zware opdracht, die alleen kan gebeuren met het zicht op de komst van de Heer en de beloning die Hij bij Zich heeft voor hen die zo hebben gediend. Allen die op aarde de laagste plaats hebben ingenomen, mogen met Hem straks de hoogste plaats innemen, onderscheiden van alle anderen. Zij zullen dan uit de handen van de overste Herder "*de onverwelkelijke kroon van de heerlijkheid*" ontvangen.

Deze bijzondere bemoediging voor deze vaak ondankbare taak is wel op zijn plaats. Het dienen van de gelovigen is vaak zwaarder dan het brengen van het evangelie aan de ongelovigen. Toch is deze taak van groot belang. Daarom heeft de Heilige Geest Petrus tot het schrijven van deze woorden geleid. Laat iedere oudere gelovige die een taak als herder heeft, zich erdoor bemoedigd weten en volhardend zijn taak vervullen tot de komst van de Heer in heerlijkheid.

V5. Na dit uitvoerige woord tot de ouderen richt Petrus het woord tot de jongeren. Hij houdt hun voor dat zij zich aan de ouderen moeten onderwerpen. Veel zal afhangen van het gedrag van de ouderen. Om zich geestelijk gezond te kunnen ontwikkelen hebben jongeren ouderen nodig aan wie zij zich kunnen onderwerpen omdat die hun het goede voorbeeld geven. Maar ook ouderen zijn geen volmaakte mensen. Jongeren zijn geneigd de fouten van ouderen als excuus te gebruiken om zich niet te onderwerpen, maar dat is geen goede houding.

Elke gezagsinstantie die door God is ingesteld, moet worden erkend. Dat betekent niet zozeer dat er zonder meer naar moet worden geluisterd, maar wel dat er een houding van onderdanigheid is bij hen die onder dit gezag zijn. De Heer Jezus was Zijn feilbare aardse ouders onderdanig (*Lk 2:51*). Het is voor jongeren een oefening om Hem hierin na te volgen en in een onderdanige houding met de ouderen om te gaan.

De vijand zal zijn uiterste best doen om een scheiding te bewerken tussen jongeren en ouderen. Hij zal willen bewerken dat ze elkaar niet begrijpen. Maar jongeren en ouderen hebben elkaar nodig. Ouderen moeten jongeren dienen. Als zij dat doen, zullen jongeren zich graag onderwerpen.

Voor beide groepen is daarvoor nederigheid nodig, waartoe allen nu worden opgeroepen. Als je "*met nederigheid omgord*" bent, als nederigheid dus je levenskracht is, zul je daarvan de zegen ervaren. Wie nederig is, beeldt zichzelf niets in en raakt daardoor ook niet snel in een conflict met iemand anders en zeker niet met God. In Elihu zie je een mooi voorbeeld van een jongere die zijn

juiste plaats tegenover de oudere Job en diens vrienden inneemt (Jb 32:1-11).

Kom je echter in opstand en wil je vechten voor je eigen rechten, dan zal God je weerstaan. Een geest van hoogmoed is een directe aanval op Gods rechten over de mens.

Lees nog eens 1 Petrus 5:1-5.

Verwerking: Hoe kijk jij als jonge gelovige tegen oudere gelovigen aan?

De God van alle genade | verzen 6-14

Neem eerst de bijbeltekst (*cursief* geschreven) goed in je op; lees daarom aandachtig:

6 Vernedert u dus onder de krachtige hand van God, opdat Hij u verhoogt op Zijn tijd, 7 terwijl u al uw bezorgdheid op Hem werpt, want Hij zorgt voor u. 8 Weest nuchter, waakt; uw tegenpartij, [de] duivel, gaat rond als een brullende leeuw, op zoek wie hij zou kunnen verslinden. 9 Weerstaat hem, standvastig in het geloof, daar u weet dat hetzelfde lijden aan uw broederschap in <de> wereld zich voltrekt. 10 De God nu van alle genade, Die u heeft geroepen tot Zijn eeuwige heerlijkheid in Christus <Jezus>, Hij zal u, nadat u een korte tijd geleden hebt, volmaken, bevestigen, versterken, grondvesten. 11 Hem zij <de heerlijkheid en> de kracht tot in <alle> eeuwigheid! Amen. 12 Door Silvánus, die naar ik meen voor u een trouwe broeder is, heb ik in het kort geschreven om u te vermanen en te betuigen, dat dit [de] ware genade van God is waarin u moet staan. 13 U groet de medeuitverkorene in Babylon, en mijn zoon Markus. 14 Groet elkaar met een liefdekus. Vrede zij u allen die in Christus <Jezus> bent. <Amen.>

V6. In de beproeving van je geloof mag je de krachtige hand van God opmerken. In plaats van daartegen in opstand te komen moet je je vernederen. Daar is het Hem om te doen. Vernedering is de voorbode van verhoging, zoals hoogmoed aan de val voorafgaat (*Sp 16:18*).

Je moet je ook niet vernederen onder de hand van mensen, maar “onder de krachtige hand van God”. Als je het moeilijk hebt, ook al wordt jou die moeite door mensen aangedaan, dan is het toch Zijn hand die je voelt. Achter de hand van mensen mag je de hand van God zien. Achter de vernedering mag je de verhoging zien die op Gods tijd jouw deel zal zijn. Dat zal gebeuren als de Heer Jezus komt. Dan word jij met alle gelovigen van onderdaan een regeerder.

V7. Het wil niet zeggen dat het allemaal gemakkelijk is. Daarom geeft God je een geweldige bemoediging: je mag alles op Hem werpen (*Ps 55:23*). Hij wil de hele last van je overnemen. Het enige wat jij hoeft te doen, is die last van de zorgen op Hem werpen. Als je dat hebt gedaan, ben jij ze kwijt. Hij heeft ze overgenomen en zorgt verder voor je. Als je met je last blijft rondlopen, word je daardoor zo in beslag genomen, dat je geen oog hebt voor God Die graag voor je wil zorgen.

Dat God zorgt, betekent echt dat elk detail van je leven Hem ter harte gaat. Hij wil er niet alleen bij betrokken zijn, maar al je nood van je overnemen. Hij brengt je in beproeving en nood, opdat je leert het uit Zijn hand aan te nemen en het in Zijn hand te geven (*Ps 10:14*).

V8. Je hebt dus het voorrecht alle beproevingen uit de machtige hand van God aan te nemen en alles wat dat met zich meebrengt aan Hem over te geven. Toch moet je niet over het hoofd zien dat ook de duivel zijn partij meespeelt. Vertrouwen op God betekent niet dat jij je verantwoordelijkheid kwijt bent en passief kunt zijn. Je moet altijd *“nuchter”* zijn, dus niet naïef denken dat je van alles kunt doen, zonder dat je last zult hebben van de duivel. Hij is zeker een overwonnen vijand, maar wel alleen voor hen die in geloofsvertrouwen op God hun weg gaan. Houd je ogen wijd open voor de gevaren die je omringen. Slaperigheid en luiheid zijn een uitnodiging voor de duivel om je aan te vallen.

De duivel wordt hier je *“tegenpartij”* genoemd. Met alles wat in hem is, is hij tegen jou, omdat jij bij de Heer Jezus hoort. Er is niets in de duivel aanwezig wat jou ook maar enigszins gunstig gezind is. Hij *“gaat rond als een brullende leeuw”*, op zoek naar buit. Hij is wreed, machtig en onbarmhartig. Met zijn brullen wil hij schrik aanjagen. Zorg ervoor dat je niet in zijn macht komt. Zijn enige doel is je te *“verslinden”*, dat wil zeggen dat hij niets van je overlaat.

V9. Als hij op je afkomt, laat je dan niet intimideren. Keer hem niet je rug toe, maar weersta hem. Je moet vluchten als er verzoeken in de vorm van verleidingen tot zonde tot je komen, als er

iets tot je komt wat zich tot jouw vlees richt om dat werkzaam te maken. Dat betreft hoererie, afgodendienst, rijkdom en de begeerten van de jeugd (1Ko 6:18; 10:14; 1Tm 6:11; 2Tm 2:22). Maar als de verdrukking van buiten komt, als de duivel je bang wil maken en je tot verloochening van je geloof wil brengen, moet je hem weerstaan. Het lijden moet je niet ontvluchten, maar verdragen, standvastig in het geloof voor de Heer, ziende op Hem in het vertrouwen dat Hij je steunt.

Jij bent niet de enige die met dit lijden te maken heeft. Het is het deel van allen met wie jij samen “de broederschap” vormt. De broederschap omvat alle gelovigen en dus niet de beperkte kring van gelovigen met wie jij regelmatig contact hebt. De broederschap maakt geen deel uit van de wereld, maar bevindt zich er wel in. De broederschap en de wereld hebben ook niets gemeenschappelijk. De wereld kan zich best wel eens vriendelijk gedragen, maar zodra ze wordt geconfronteerd met de heerschappij van de Heer Jezus, slaat verdraagzaamheid direct om in dreiging en haat. Dan toont de wereld haar ware gezicht en dat is dat zij allen haat die tot de broederschap behoren en alles wat van hen is.

V10. Er is echter een sterke burcht waar alle aanvallen van de brullende leeuw op stuk lopen. Die burcht is “de God ... van alle genade”. Alle gelovigen kennen de God van alle genade, dat wil zeggen dat Gods genade er in alle soorten en op alle tijden is. Dat geldt ook vanaf het begin tot aan het einde van jouw leven en in alle omstandigheden. Al die genade komt van God, op welke wijze ook.

Hij heeft je geroepen tot “Zijn eeuwige heerlijkheid in Christus <Jezus>”. Jouw toekomst ligt helemaal vast in Gods plan. De toekomst is van Hem en jij bent van Hem. Niets en niemand is in staat in Gods roeping enige wijziging aan te brengen. Wie zou dat moeten zijn? Het zou iets of iemand moeten zijn die sterker is dan God. Zou jij weten wie dat moet zijn? Er is al helemaal niemand met Hem te vergelijken, laat staan dat er iemand is die Hem de baas zou zijn.

Als Hij je geroepen heeft tot een geweldige toekomst verbonden met Christus, zul je daar ook deel aan hebben (zie Rm 8:30). Daartegenover staat “een korte tijd” van lijden. In die korte tijd is Hij met je bezig om je op die toekomst met Christus voor te bereiden.

- Het lijden dient ertoe je te “volmaken”, dat betekent je tot volkomenheid en volheid te brengen, zodat er niets meer ontbreekt. Van enig tekort of gebrek zal niets meer te zien zijn.
- Ook zal Hij je door lijden “bevestigen”, dat is je onwankelbaar vast doen staan.
- Daarbij zal Hij je innerlijk “versterken”, zodat er geen zwakte meer is.
- Ten slotte geeft Hij je een vast fundament, waarop Hij je zal “grondvesten”.

Je ziet dat God aan al het wankelbare en zwakke een einde maakt. Daarvoor in de plaats geeft Hij een situatie waarin op geen enkele manier nog verandering kan optreden of kan worden aangebracht.

V11. Dit alles zal uitlopen op Zijn verheerlijking. Uit de mond van alle verlost en zal de lofprijzing klinken dat Hem alle heerlijkheid en kracht toebehoort. Er is geen heerlijkheid en kracht buiten Hem. De bewijzen dat Hij die alleen bezit, zijn overvloedig geleverd en te zien in alle verlost samen. Met een ‘amen’ besluit Petrus deze lofprijzing. Daarmee zal door iedere gelovige van harte worden ingestemd. Zo is het en niet anders.

V12. Om de brief bij de lezers te bezorgen heeft Petrus die aan Silvánus meegegeven, nadat hij deze mogelijk aan hem heeft gedictieerd. Silvánus is dezelfde als Silas, de reisgenoot van Paulus. Deze Silas was bekend met lijden. Hij is samen met Paulus in Filippi geselsd en in de gevangenis geworpen (Hd 16:19-23). Misschien dat Petrus daarvan op de hoogte was en hem daarom gevraagd heeft zijn brief aan hen mee te nemen. Petrus zal hem

gekend hebben, want Silas was een voorganger onder de broeders in Jeruzalem (*Hd 15:22*), waar ook Petrus de gelovigen heeft gediend.

Om Silas bij de lezers van zijn brief te introduceren zegt hij dat volgens hem Silas een trouwe broeder is. Hij geeft zijn lezers zijn indruk van Silas, zonder dat hij zich een definitief oordeel over de trouw van Silas aanmatigt. Petrus kent ook zijn eigen ontrouw. Dat maakt hem voorzichtig. Het oordeel over de trouw is ten slotte aan de Heer (*1Ko 4:1-5; Mt 25:21,23*).

Hij heeft een korte brief geschreven, maar de uitwerking ervan mag groot en langdurig zijn. Hij vertelt hun waarom hij “dit”, dat is deze brief, heeft geschreven. Het is om hen te laten begrijpen wat “[de] ware genade van God is”. Daarmee zegt Petrus dat genade het ware karakter van het christendom is, dat het is gebaseerd op genade en niet op de wet. In die genade moeten ze staan en eraan vasthouden en zich daarvan niet laten afbrengen.

Dat geldt ook voor jou. Uit genade ben je behouden (*Ef 2:8*) en sta je voor God (*Rm 5:2*). Die genade moet jouw leven kenmerken. Als je enigszins hebt begrepen wat genade is, zul je je niet opnieuw onder een wet willen plaatsen of weer willen gaan deelnemen aan een uiterlijke vormendienst. Genade kennen betekent je hele leven in Gods hand geven en je door Hem laten leiden.

V13. Petrus doet nog de groeten van “de mede-uitverkorene”. Daarmee bedoelt hij mogelijk zijn vrouw, die hij meenam op reis (*1Ko 9:5*). Hij schrijft vanuit Babylon, waar een grote Joodse gemeenschap was en waar hij heeft gewerkt. Hij is immers de apostel van de besnijdenis (*Gl 2:7*). Hij doet ook nog de groeten van zijn zoon Markus, de evangelist. Markus is waarschijnlijk zijn geestelijke zoon.

V14. Tot slot geeft Petrus hun de opdracht elkaar door een groet van intimiteit te verzekeren van hun liefde voor elkaar.

Terwijl Paulus zijn brieven meestal besluit met een wens dat zij de genade van de Heer Jezus mogen ervaren, wenst Petrus zijn

lezers “vrede” toe. Vrede is het grote kenmerk van het rijk waarover de Heer Jezus zal regeren en dat daarom ook wel ‘vrederijk’ wordt genoemd. Vrede is ook de grote zegen in de omgang van de gelovigen met elkaar. Het genot van die vrede is alleen mogelijk als iedere gelovige zich zijn positie in Christus bewust is, daarnaar leeft en de ander daarin ziet.

Ik wens jou dat ook van harte toe in jouw verbinding met Christus en in je omgang met je medegelovigen. Amen.

Lees nog eens 1 Petrus 5:7-14.

Verwerking: Ga eens na hoe vaak God Zich al aan jou als de God van alle genade heeft laten zien.

De tweede brief van Petrus

Een verklaring van deze brief, speciaal voor jou

Ger de Koning

De tweede brief van Petrus

Inleiding

In de tweede brief die we van Petrus in de Bijbel hebben, richt Petrus zich tot dezelfde gelovigen als in zijn eerste brief. Dat kunnen we opmaken uit *vers 1 van hoofdstuk 3* van deze tweede brief. Net als in de eerste brief is in deze brief 'de regering van God' de hoofdgedachte. Het verschil is dat het in de eerste brief gaat om de regering van God over de *gelovigen*, terwijl het in deze brief gaat over Gods regering over de *ongelovigen*.

God regeert. Hij is soeverein en heeft het bestuur van de wereld vast in handen, ook al lijkt het voor het natuurlijk oog helemaal anders te zijn. Je moet dan ook de dingen niet beoordelen zoals ze zich aan je voordoen, maar je moet ze allemaal zien in het licht van Gods Woord. Vandaar dat ook deze brief van groot belang is om je niet in verwarring te laten brengen door het handelen van de goddelozen die ook nog eens het gelijk aan hun kant lijken te hebben. Dat laatste is slechts schijn, en schijn bedriegt.

Petrus schrijft deze brief als zijn geestelijk testament. Zijn heengaan is aanstaande. In zijn eerste brief heeft hij de gelovigen bemoedigd met het oog op de vervolgingen en het lijden dat ze ondergaan. In het vrederijk zal dat niet meer zo zijn. Daarop heeft hij steeds hun oog gericht. Zijn tweede brief staat vol waarschuwingen met het oog op het verval dat door verleiders wordt bewerkt.

Dit is een kenmerk van meerdere 'tweede brieven', zoals de *tweede brief aan de Thessaloniërs* en de *tweede brief aan Timotheüs*. Dan gaat het niet zozeer om gevaren van buitenaf, vanuit de wereld, maar om gevaren van binnenuit, binnen de christenheid. Je moet ook bewaard blijven voor de misleiders.

In beide brieven maakt de komst van de Heer Jezus alles anders. Ook in zijn tweede brief wijst Petrus op die komst. Hij gaat daarbij zelfs nog verder dan de komst van de Heer om het vreedrijk op te richten. Hij schrijft over de eeuwige toestand van de nieuwe hemel en de nieuwe aarde. Dat is een geweldige aansporing om trouw te zijn en te waken dat de misleiders geen kans krijgen het geloof van Gods kinderen te ondermijnen.

2 Petrus 1

Aanhef en zegenwens | verzen 1-2

Neem eerst de bijbeltekst (*cursief* geschreven) goed in je op; lees daarom aandachtig:

1 Simon Petrus, slaaf en apostel van Jezus Christus, aan hen die een even kostbaar geloof als wij verkregen hebben door [de] gerechtigheid van onze God en Heiland Jezus Christus: 2 genade en vrede zij u vermenigvuldigd in [de] kennis van God en van Jezus, onze Heer.

V1. De brief is door Petrus geschreven. Hij is de afzender. Maar anders dan in zijn eerste brief noemt hij zichzelf hier “*Simon Petrus*”. ‘Simon’ is de naam die zijn ouders hem hebben gegeven. Het is, kun je zeggen, zijn oude naam. De Heer Jezus heeft hem zijn nieuwe naam ‘Petrus’ gegeven (*Jh 1:43; Mt 10:2; 16:18*). Dat Petrus zich als afzender met zijn dubbele naam voorstelt, is opmerkelijk. Het zegt, denk ik, veel van zijn geestelijke gezindheid. Hij is aan het einde van zijn leven. Hij weet wie hij in Christus is. Toch is hij zijn oorsprong niet vergeten.

Verderop, in *vers 9*, herinnert hij zijn lezers eraan dat wie vergeet wat hij vroeger was, blind en kortzichtig is. Hoe langer iemand met de Heer zijn weg gaat, des te meer zal hij de Heer Jezus leren kennen, maar des te meer ook zal hij inzien wie hij zelf van nature is. Het zal het besef van de genade er alleen maar groter door maken. Door zich als Simon voor te stellen zegt hij tot zijn lezers dat hij niet beter is dan zij. Door zich daarnaast als Petrus voor te stellen zegt hij dat hij tot hen spreekt als een broeder onder de broeders.

Maar hij komt namens een Ander, namens “*Jezus Christus*”. Van Hem is hij een “*slaaf*”. Wat hij te zeggen heeft, zegt hij omdat de Heer Jezus hem dat opdraagt. Hij is volledig aan Zijn gezag on-

derworpen. Dat is geen last, maar een lust. Hij noemt zichzelf graag zo. Er is toch niets mooiers dan een slaaf te zijn van Hem Die jou heeft verlost uit de macht van de zonde en bevrijd heeft van de dood en het oordeel daarna (*zie Hb 9:27*)?

Petrus is echter niet alleen slaaf, hij is ook *“apostel”*. Dat betekent dat hij met gezag spreekt. Hij komt niet alleen omdat hij een slaaf is, maar hij komt ook met het gezag van de Heer Jezus en spreekt in Zijn Naam. Wat hij heeft te zeggen, is hem dus door de Heer Jezus opgelegd en dat geeft hij door met het gezag van zijn Zender. Uiteindelijk spreekt dan ook niet Petrus tot je, maar de Heer Jezus. Dat zal je er enerzijds voor bewaren deze brief als een menselijk geschrift te lezen en anderzijds je onder de indruk brengen van de kracht van God die uit deze brief spreekt.

Petrus adresseert zijn brief *“aan hen die een even kostbaar geloof als wij verkregen hebben”*. Hij vermeldt daarbij dat hij en zij dat te danken hebben aan *“[de] gerechtigheid van onze God en Heiland Jezus Christus”*. Het geloof is kostbaar, het is van bijzondere waarde. Het gaat hier niet zozeer erom *dat* je gelooft, het feit dat je gelooft, dus je persoonlijk geloof, maar meer om *wat* je gelooft, om het hele geloofsgoed, alles wat het geloof inhoudt. Wat het geloof inhoudt, zijn alle zegeningen die je in Christus zijn gegeven. Die zegeningen zijn niet slechts het deel van een elite, een speciale groep van bevoorrechte gelovigen, maar ze zijn het deel van alle gelovigen.

Petrus richt zich wel speciaal tot de Joden. Zij zijn opgevoed met de gedachte dat eigen gerechtigheid, het voldoen aan de wet, de zegen geeft van alles wat God beloofd heeft. Daartoe hadden ze zich als volk verplicht bij de berg Sinai (*Ex 19:8*). Maar op die basis hebben ze door hun ongehoorzaamheid en de verwerping van de Heer Jezus de zegen en elk recht daarop voorgoed verspeeld. Die zegen is nu alleen te krijgen door geloof in de verworpen en verheerlijkte Heer. In wat Christus heeft gedaan, is de basis gelegd voor God om al de beloofde zegen toch te geven aan ieder die gelooft.

Het is Zijn gerechtigheid, dat wil zeggen Zijn rechtvaardig handelen, naar aanleiding van het werk van Zijn Zoon om ieder die in de Zoon gelooft deel te laten krijgen aan de kostbaarheid van het hele geloofsgoed. Daarom spreekt Petrus over de "gerechtigheid van onze God en Heiland Jezus Christus". Tevens mag je bij 'de gerechtigheid van onze God' eraan denken dat Hij trouw is aan de beloften die Hij aan de vaders van Israël heeft gedaan. In Zijn gerechtigheid zal Hij alle beloften vervullen.

Doordat Petrus spreekt over 'onze God en Heiland Jezus Christus', zie je dat God en de Heiland Jezus Christus één Persoon zijn (vgl. *Tt 2:13*). De naam 'Heiland' verbindt dit vers met het Oude Testament, dat zij, aan wie Petrus schrijft, zo goed kennen. Zo noemt God Zich in *Jesaja 45:15* 'Heiland'. Dat doet Hij met het oog op het naderende einde van Israël. Een Heiland of Verlosser is nodig als het einde van het bestaan van een volk of een mens in zicht komt. Daarom past deze naam in deze brief, waarin we lezen over het einde van al het geschapene (zie ook *Lk 1:47; 1Tm 2:3; 4:10; Tt 1:3; 2:10; 3:4; Jd :25*). Deze naam laat ook zien dat de Heer Jezus zowel Heiland als de Jahweh van het Oude Testament is.

Als Hij dan ook door Petrus aan zijn lezers als de oorsprong van het kostbaar geloof wordt voorgesteld, herinnert het hen eveneens aan de trouw van de God van Israël, Die aan Zijn volk dit geloof verleent. Dit geloof is nu niet meer verbonden met Gods aardse volk, maar met Gods hemelse volk, waarin we de dingen vinden die God geeft. In het christendom zijn ze als waarheden geopenbaard. Het is een grote genade dat te mogen zien.

V2. Petrus besluit zijn inleidende woorden met zijn lezers "*genade en vrede*" toe te wensen. Hij doet dat echter op een indringende manier. Hij is zich ervan bewust, en wil zijn lezers daarvan ook doordringen, dat er zwaar weer op komst is voor hen die leven in geloof. Terwijl grote gevaren zich aandienen en toenemen (*Mt 24:12*), weet hij van een evenzeer toenemende genade en vrede. De dreiging kan niet zo groot zijn, of de genade en vrede nemen nog meer toe (vgl. *Rm 5:20b*).

Daarom spreekt Petrus over een ‘vermenigvuldiging’ van genade en vrede. Hij wil dat jij je steeds meer bewust wordt van de genade die jou ter beschikking staat om je leven in deze eindtijd te leven. Je hoeft er niet op eigen kracht en met eigen middelen doorheen te gaan. Dat red je ook niet. Vertrouw je toe aan de genade van God. Je hebt Hem toch leren kennen als “*de God van alle genade*” (1Pt 5:10)? Je zult dan ook in toenemende mate met vrede in je hart door de moeilijkste omstandigheden heen kunnen gaan.

Petrus verbindt deze zegenwens aan “[*de*] kennis van God en van Jezus, onze Heer”. Hier heb je de vaste grond om de vervulling van de wens van Petrus te ervaren. Door je persoonlijke omgang met God en de Heer Jezus zul je Hem steeds beter leren kennen. Die kennis doe je op door Gods Woord te lezen en te bestuderen. Daar ben je nu mee bezig en dat is een goede zaak.

In de Bijbel maken God en de Heer Jezus Hun plannen bekend. Als je daarvan op de hoogte bent, zul je niet snel in verwarring en vertwijfeling raken. De Heilige Geest zal je bij het lezen van Gods Woord alles laten zien wat God met de Heer Jezus van plan is. Christus is het middelpunt van al Gods gedachten. Als jouw gedachten gericht worden op hetzelfde middelpunt, zul je daarin de steun en het voedsel voor je geloof vinden. Je geloof zal zich in die kennis steeds verder ontwikkelen en uitbreiden. Zo komt de vermenigvuldiging tot stand die Petrus je namens Jezus Christus toewenst.

Lees nog eens 2 Petrus 1:1-2.

Verwerking: Welke bemoedigingen bevatten deze verzen?

Goddelijke natuur en geestelijke groei | verzen 3-7

Neem eerst de bijbeltekst (*cursief* geschreven) goed in je op; lees daarom aandachtig:

3 Zijn Goddelijke kracht heeft ons immers alles geschonken betreffende [het] leven en [de] Godsvrucht door de kennis van Hem Die ons heeft geroepen door <Zijn eigen> heerlijkheid en deugd, 4 waardoor Hij ons de kostbare en zeer grote beloften geschonken heeft, opdat u daardoor deelgenoten van [de] Goddelijke natuur zou worden, ontkomen aan het verderf dat door [de] begeerte in de wereld is. 5 Voegt om deze reden echter ook, met inbreng van alle ijver, bij uw geloof de deugd, en bij de deugd de kennis, 6 en bij de kennis de zelfbeheersing, en bij de zelfbeheersing de volharding, en bij de volharding de Godsvrucht, 7 en bij de Godsvrucht de broederliefde, en bij de broederliefde de liefde.

V3. Alles wat je hebt gekregen en wat samengevat is in die uitdrukking “*kostbaar geloof*” (*vers 1*), is je geschonken door “*Goddelijke kracht*”. Je hebt er zelf geen enkele bijdrage aan geleverd en er ook niet het geringste voor betaald. Wat je hebt gekregen, is je echt “*geschonken*”. Het is alles een genadegave van God.

Wat heb je zoal gekregen? Hij heeft je bevrijd uit de macht van de zonde en je de vergeving van je zonden gegeven. Hij heeft je de vrije toegang tot het heiligdom, in Zijn tegenwoordigheid, gegeven. Je mag daar komen om Hem te aanbidden en Zijn hulp te vragen. Hij heeft je de Heilige Geest en Zijn Woord gegeven. Hij heeft je een erfenis in het vooruitzicht gesteld. Dit zijn zomaar een paar zegeningen die jouw deel zijn, omdat Hij die heeft gegeven.

Niemand heeft Hem dat kunnen verhinderen. Alles wat God jou door Zijn kracht gegeven heeft, is volkomen geschikt om jou het leven te laten leven dat alleen de moeite waard is om te leven. Dat is een leven tot Zijn eer, een leven in heiligheid en toewijding aan Hem. Het is een leven dat helemaal op God gericht is, een leven dat ware Godsvrucht laat zien, een leven in heilig respect voor Hem dat Hij waardeert en waarin Hij Zijn vreugde vindt.

Je kunt alleen leven tot Zijn eer naar de mate dat je kennis hebt van Hem Die jou heeft geroepen. Gods kracht wordt niet zichtbaar in jouw leven door tekenen en wonderen die jij zou kunnen verrichten, maar door jouw handelen in overeenstemming met de kennis die jij van Hem hebt. Wat weet jij van Hem? Je weet van Hem wat je van Hem hebt gezien. Daarbij is van belang hoe jij Hem hebt leren kennen, je eerste ontmoeting met Hem. Hij staat aan het begin van jouw leven als gelovige. Je bent tot Hem gekomen, omdat Hij je heeft geroepen.

En hoe heeft Hij je geroepen? Hier staat het: *“Door <Zijn eigen> heerlijkheid en deugd.”* Je leefde in je zonden en kon jezelf niet redden. Toen toonde God Zich in Zijn *“heerlijkheid”* aan jou. Daarvan ging zo’n kracht uit, dat je als het ware naar Hem toegetrokken werd. Een dergelijke ervaring heeft Abraham gehad. Hij zag de God van de heerlijkheid en verliet de afgodische omgeving waar hij was (Jz 24:2-3; Hd 7:2). Ook Paulus is door die heerlijkheid volkomen van koers veranderd (Hd 22:6-11). Het kan niet anders of je moet iets van Gods heerlijkheid hebben gezien, want anders geef je de wereld niet prijs.

“Deugd” spreekt hier van uitnemendheid, iets wat alles te boven gaat. God bezit een heerlijkheid en uitnemendheid waar elke aardse heerlijkheid en uitnemendheid volkomen bij verbleekt. Met ‘deugd’ is ook de kracht van je roeping verbonden. Wie de heerlijkheid en uitnemendheid van God ziet, als daar de ogen voor geopend zijn, ervaart een onweerstaanbare aantrekkingskracht.

V4. Door Zijn heerlijkheid en uitnemendheid heeft Hij jou *“kostbare ... beloften geschonken”*, dat zijn beloften die van grote waarde zijn. Het zijn ook *“zeer grote”* beloften. Het zijn al die beloften die in Christus *“ja”* en *“amen”* zijn (2Ko 1:20). Zo heb je de Heilige Geest ontvangen als onderpand van de belofte dat je de erfenis zult krijgen (Gl 3:14; Ef 1:13-14). Een andere belofte is dat je nu al het eeuwige leven mag bezitten, terwijl het volle genot ervan je zal worden gegeven als je in het Vaderhuis bent (Tt 1:2; 1Jh 2:25; Jh 17:3). Zijn dat geen *“kostbare en zeer grote beloften”*? Neem, voordat je verdergaat, maar eerst tijd om de Vader ervoor te danken.

Al die beloften waarvoor je zojuist hebt gedankt, laten zien dat je deelgenoot bent van de Goddelijke natuur. Zonder het bezit van de natuur van God, dat wil zeggen zonder leven uit God, zou je die beloften niet bezitten en ze ook niet in gemeenschap met God kunnen genieten.

Wat vormt het bezit van de Goddelijke natuur en wat je daardoor in staat bent te genieten, een enorm contrast met het leven dat je vroeger leefde. Alles waar vroeger je begeerten naar uitgingen, was verbonden met de wereld en met het verderf. Je begeerten werden gevoed door de wereld en hadden niet anders dan verderf tot gevolg. Het was allemaal even smerig en onrein en alleen gericht op de bevrediging van je eigen lusten. Wat je jezelf en anderen en bovenal God ermee aandeed, interesseerde je niet. Dat je daardoor het eeuwig oordeel tegemoet snelde, maakte je niets uit. Nu ben je aan dit alles ontkomen. Je bent het ontvlucht en door de Goddelijke kracht buiten het bereik ervan gebracht. Ook dit is iets om Hem voor te danken.

V5. Behalve een reden om Hem eeuwig voor te danken is het ook een aansporing je in te zetten om in alle dingen Gods eer te zoeken. Wat Zijn Goddelijke kracht je heeft gegeven, moet je ijverig maken in het gebruik ervan. Als je zou menen dat het allemaal wel goed zit, zou dat het bewijs zijn dat je geen deelgenoot bent van de Goddelijke natuur. Juist het bezit van de Goddelijke natuur zal je doen beseffen dat je leeft in een wereld die erop uit is om je getuigenis in de kiem te smoren. Iemand die echt deelgenoot is van de Goddelijke natuur die hem door de Goddelijke kracht geschonken is, zal ernaar verlangen alles te doen wat God verheerlijkt Die hem zo rijk heeft gezegend. Hij zal zich daar optimaal voor inzetten.

Petrus laat vervolgens de zeven fasen zien die het geloof tot een optimale werking brengen. "*Geloof*" is het geloof in de Goddelijke kracht en in de heerlijkheid van Christus die geopenbaard zal worden. Dat is geen dogma, geen leerstelling, maar de realiteit waar het om draait. In dat geloofsvertrouwen gaan we onze weg. Dat geloofsvertrouwen moet zich verdiepen.

1. Vol ijver moet daarom (*“om die reden”*) bij het geloof, dat is dus je vertrouwen op God, *“de deugd”* worden gevoegd. Als er echt geloof is, ontkomen we er niet aan dat het geloofsvertrouwen op de proef gesteld zal worden. Daar schrikken we niet van, integendeel, dat is alleen maar een aanleiding om juist dan ‘deugd’, dat is geestelijke moed en kracht, te laten zien. De moeilijkheden zullen overwonnen worden in plaats van toe te geven aan de druk om het geloof prijs te geven.
2. De moeilijkheden zullen je uitdrijven naar God. Je zult de gemeenschap met Hem zoeken en beleven en zo meer kennis van Hem opdoen. Daarom volgt *“kennis”* op het laten zien van geestelijke kracht. Als er geen kennis wordt toegevoegd, worden beproevingen alleen maar emotionele gebeurtenissen, waarbij het gevaar groot is om ermee te gaan pronken.

Deugd, of moed en kracht, kan alleen goed functioneren als er kennis is van Gods bedoeling met de geloofsbeproeving. Door het groeien in de kennis van Gods wil zal de geestelijke energie op de juiste wijze door je worden gebruikt. Kennis wordt zo een gids voor je wandel. Het brengt je tot een diepere bekendheid met God die in je hart werkt en in je wandel gezien wordt. Het bewaart je voor dwalingen.

3. V6. De kennis moet op de juiste wijze functioneren. Bij de kennis moet je daarom *“de zelfbeheersing”* voegen. Je kunt groeien in de kennis van God, je kunt steeds meer van Hem en Zijn plannen te weten komen, maar de zaak is vervolgens dat je op de juiste wijze van die kennis gebruikmaakt.

Het is niet de bedoeling dat je met al je verworven kennis meent dat je God ongeremd moet dienen en daarvoor overal aanleidingen ziet. Echte kennis zal je hart op Christus richten. Hij deed altijd volmaakte trouw de wil van God en dat deed Hij in volmaakte rust. Nooit liet Hij Zich opjagen of tot een overijld handelen brengen. Zijn leven werd geleid door de kennis van Gods wil.

4. Als je zo de wil van God wilt doen, zul je te maken krijgen met de tegenstand van de wereld. Daar had de Heer Jezus ook mee te maken, maar Hij liet Zich niet van het pad van gehoorzaamheid aan Zijn God afbrengen. Hij ging volhardend verder. Dat is voor jou hetzelfde. Daarom moet je aan de zelfbeheersing "*de volharding*" toevoegen. Dat er zelfbeheersing en volharding van je worden gevraagd, wil zeggen dat je een oude natuur hebt en in een omgeving leeft die je van God en Zijn dingen af willen trekken.
5. Je moet wel volharden in de goede dingen en je moet volharding wel op de goede manier in praktijk brengen. Je zou gemakkelijk kunnen volharden in nutteloze dingen. Daarom moet je "*de Godsvrucht*" eraan toevoegen. Godsvrucht is het bewust leven in de tegenwoordigheid van God. Daaruit vloeit als het ware automatisch het volgende aspect voort.
6. V7. Als die Godsvrucht er is, als je hart zo in gemeenschap is met God, is "*broederliefde*" geen zware opgave. Het is dan niet moeilijk allen lief te hebben die deelgenoten zijn van dezelfde Goddelijke natuur. Je zult je broeders en zusters liefhebben met een liefde die zal toenemen naarmate je meer in gemeenschap bent met God.
7. De broederliefde voert ten slotte tot de "*liefde*", dat is de hoogste liefde, de Goddelijke liefde. Bij de broederliefde kan het zo zijn, dat er dingen zijn die het liefhebben gemakkelijk maken. De Goddelijke liefde gaat nog verder, want God heeft lief ook als er niets is wat waard is om lief te hebben. Het is de bron, de ontvouwing van liefde op het hoogste niveau. Als je zo liefhebt, sta je in verbinding met de eeuwigheid en kun je de tijdgeest weerstaan.

Lees nog eens 2 Petrus 1:3-7.

Verwerking: Noem enkele zegeningen die de Goddelijke kracht je heeft geschonken. Wat mag als gevolg daarvan van jou worden verwacht?

Een rijkelijke ingang | verzen 8-15

Neem eerst de bijbeltekst (*cursief* geschreven) goed in je op; lees daarom aandachtig:

8 Want als deze dingen bij u aanwezig en overvloedig zijn, laten zij [u] niet werkeloos of onvruchtbaar wat de kennis van onze Heer Jezus Christus betreft. 9 Want hij bij wie deze dingen niet zijn, is blind, kortzichtig, en is de reiniging van zijn vroegere zonden vergeten. 10 Daarom, broeders, beijvert u te meer om uw roeping en verkiezing vast te maken; want door dit te doen zult u beslist nooit struikelen. 11 Want zo zal u rijkelijk de ingang in het eeuwige koninkrijk van onze Heer en Heiland Jezus Christus worden verleend. 12 Daarom ben ik er altijd opuit u aan deze dingen te herinneren, hoewel u ze weet en bevestigd bent in de onderhavige waarheid. 13 Ik houd het echter voor juist, zolang ik in deze tent woon, u door herinnering op te wekken, 14 daar ik weet dat het afleggen van mijn tent aanstaande is, zoals ook onze Heer Jezus Christus mij duidelijk heeft gemaakt. 15 Ik zal mij echter beijveren, dat u zich ook telkens na mijn heengaan deze dingen kunt herinneren.

V8. In de vorige verzen heb je de zeven stappen van geestelijke groei van je geloof gezien. Je hebt gezien dat je geloof groeit als je er in de goede volgorde de volgende aspecten aan toevoegt: deugd, kennis, zelfbeheersing, volharding, Godsvrucht, broederliefde en ten slotte liefde. Het een volgt op het ander. Je kunt geen onderdeel weglaten of verplaatsen, want als je dat doet, stopt daar de groei. Als al deze aspecten in de groei van je geloof de juiste plaats hebben, zal het resultaat zijn dat je steeds beter de Heer Jezus leert kennen. Hoe meer je van de Heer weet, des te meer zul je Hem liefhebben en dienen.

De aanwezigheid en werkzaamheid van deze 'groeimiddelen' zijn de noodzakelijke voorwaarden om te groeien. Als ze er zijn, bewijzen ze hun activiteit in de vrucht die zich vormt. Die vrucht is een leven waarin de kenmerken van de Heer Jezus zichtbaar worden en waardoor de Vader wordt verheerlijkt.

V9. Als deze dingen er niet zijn, is er geen geestelijke activiteit en geen vrucht. Het bewijst dat je “blind” en “kortzichtig” bent. Ik denk niet dat dit voor jou geldt, maar toch is het belangrijk het gevaar ervan te zien. Blind zijn betekent zonder inzicht zijn in Gods gedachten over de Heer Jezus. Wie blind is, is niet gegroeid tot volwassenheid. Iemand die kortzichtig is, kan alleen de dingen zien die heel dichtbij zijn. Kortzichtig zijn wil zeggen dat alleen wordt gekeken naar het heden, het hier-en-nu, en niet naar de toekomst, het toekomstige koninkrijk. Er is geen vergezicht. Iemand die blind en kortzichtig is, is dus blind voor de hemelse dingen en is kortzichtig waar het de aardse dingen betreft. Hij kijkt niet verder dan hier-en-nu.

De oorzaak daarvan is dat hij “*de reiniging van zijn vroegere zonden vergeten*” is. Hij is wel bekeerd, want anders kon er geen sprake van reiniging zijn. Iemand die niet bekeerd is, is nooit van zijn zonden gereinigd. Hij is echter niet te onderscheiden van de mensen van de wereld, want hoewel hij bekeerd is, leeft hij als iemand van de wereld.

Heeft Petrus zelf niet een dergelijke ervaring gehad? Was hij niet blind voor zijn eigen zwakheid in de nacht waarin de Heer Jezus werd overgeleverd? Was hij niet kortzichtig toen hij meende de Heer te moeten verdedigen? Bevond hij zich niet in het gezelschap van de wereld toen hij zich met de vijanden van zijn Heer stond te warmen aan hetzelfde vuur? Was hij niet de reiniging van zijn vroegere zonden vergeten toen hij zijn Heer verraadde?

Wat Petrus is overkomen, kan ook jou en mij overkomen. Gelukkig is het wat Petrus betreft allemaal goed gekomen en is hij hersteld. Zo is er ook hoop voor ieder die de reiniging van zijn vroegere zonden is vergeten.

V10. Om voor een dergelijke situatie bewaard te blijven roept Petrus je opnieuw op tot ijver. Broeders en zusters hebben een gemeenschappelijke oorsprong. Ze zijn door God geroepen en uitverkoren. Dit besef is een positieve aansporing tot ijver. Als je weet geroepen en uitverkoren te zijn, zal dat tot ijver aanzetten om je “*roeping en verkiezing*” vast te maken. Het gaat erom dat

jij voor jezelf onwrikbaar vasthoudt aan wat bij God onwrikbaar vastligt. God heeft je in de tijd geroepen. Dat God jou heeft geroepen, lijdt geen twijfel. Dat Hij je zou roepen, lag al vast in de eeuwigheid, want Hij heeft je uitverkoren voordat de tijd er was. Ook jouw uitverkiezing door Hem lijdt geen twijfel. Gods roeping en Gods uitverkiezing liggen onwrikbaar vast.

Van Gods kant is alles vast, maar jij moet jouw positie verwerkelijken. Zover jouw verantwoordelijkheid gaat, moet jij je positie waarmaken, daaraan vasthouden en daarnaar leven. God wil mensen zien die Zijn rechten erkennen in hun leven. Hier op aarde, waar de Heer Jezus verworpen is, verlangt God ernaar mensen te zien die Hem aan de Heer Jezus doen denken. Een dergelijk leven bewaart je ook voor struikelen. Je hoeft dan nooit bang te zijn voor dwaalleraren die je van de weg van het geloof af zouden brengen, van de weg die voert naar het eeuwige koninkrijk.

V11. Als je geestelijke vooruitgang boekt, geeft dat dus niet alleen zekerheid, maar ook een belofte. Die belofte is *“de ingang in het eeuwige koninkrijk van onze Heer en Heiland Jezus Christus”*. Iedere gelovige zal dat koninkrijk binnengaan, maar niet iedere gelovige zal dat op dezelfde wijze doen. Petrus spreekt over een ingang die *“rijkelijk”* is voor hen die hun roeping en verkiezing vastmaken. Het *“eeuwige koninkrijk”* is het koninkrijk van God in zijn eeuwige vorm. De Heer Jezus zal duizend jaar regeren over het koninkrijk van God, maar ook daarna zal dat koninkrijk niet ophouden Gods koninkrijk te zijn. Het zal wel van vorm veranderen als de eeuwigheid is aangebroken, waarbij er een nieuwe hemel en een nieuwe aarde zullen zijn (2Pt 3:13).

De regering van de Heer Jezus is een eeuwige regering (vgl. Op 22:5). Aardse koninkrijken komen en gaan. Daarvan is bij het koninkrijk van *“onze Heer en Heiland Jezus Christus”* geen sprake. Als het is gekomen, blijft het (vgl. Dn 2:44; 7:14; Lk 1:32-33). Als Zijn koninkrijk gevestigd is, zal Hij daarover regeren met al de Zijnen die Hem in de tijd van Zijn verwerping hebben aangenomen. Hij zal ieder van de Zijnen daarin een taak geven in overeenstemming met de trouw waarmee iemand Hem heeft gediend in de tijd van Zijn verwerping.

Allen die zich hebben ingespannen om Hem beter te leren kennen (*verzen 5-8*) en ijverig bezig zijn geweest hun roeping en verkiezing vast te maken (*vers 10*), zal Hij een rijkelijke ingang verlenen. Hij zal hen daarmee speciaal eren in tegenstelling tot hen die naar eigen inzichten hebben geleefd en als door vuur heen behouden zijn geworden (*1Ko 3:14-15*). Ik hoop dat jij je ervoor wilt inzetten die rijkelijke ingang te krijgen.

V12. Het is Petrus er niet om te doen nieuwe dingen te verkondigen. God heeft zijn brief ook niet in Zijn Woord opgenomen om je daardoor iets te openbaren wat je nog niet wist. Het belang van deze brief en van andere onderwerpen die meerdere keren in Gods Woord aan de orde komen, is dat je ze niet vergeet. Herhaling is ook vaak bedoeld als een bevestiging, om zekerheid te geven (*Fp 3:1*). Iets als bekend veronderstellen is geen reden er niet over te spreken. Het is belangrijk de waarheid in herinnering te roepen (*2Tm 2:14; Tt 3:1; Jd :17*).

De waarde van herhaling wordt vaak onderschat. Er zijn, denk ik, niet veel mensen, die door één keer iets gelezen of gehoord te hebben, dat nooit meer vergeten. Er is wel eens iets wat je leest of hoort dat onuitwisbaar in je geheugen gegrift is, maar dat zijn toch wel uitzonderingen. Je hebt herhaling nodig om alles wat Gods Woord aan je voorhoudt, te onthouden en uit te werken. Daarom moet je ook continu lezen. Mensen die zeggen dat ze de hele Bijbel een keer hebben doorgelezen en dus wel weten wat er in staat, hebben geen relatie met God en geen zelfkennis.

Door het geloof in de Heer Jezus ken je de “*onderhavige waarheid*” (*vgl. 1Jh 2:20-21*). ‘Onderhavig’ betekent ‘waarvan sprake is’. Je bent in de waarheid die Petrus hier ter sprake brengt, bevestigd door het onderwijs dat je er al van hem over hebt ontvangen.

V13. Maar Petrus denkt niet dat zijn werk klaar is. Hij is tot de conclusie gekomen dat het nodig is om met herinneren door te gaan zolang hij leeft. Met “*deze tent*” bedoelt hij zijn lichaam waarmee hij op aarde de Heer dient. Tegelijk duidt ‘tent’ aan dat het een tijdelijke woning is (*vgl. 2Ko 5:1-8*). Hij heeft de taak die de Heer hem heeft opgedragen, getrouw tot het eind van zijn leven

uitgevoerd. ‘Met pensioen gaan’ en het wat rustiger aan doen is voor hem niet aan de orde. Zijn broeders en zusters, de lammeren en schapen die de Heer aan zijn zorg heeft toevertrouwd, wil hij voortdurend aansporen tot een leven waarin God wordt verheerlijkt.

V14. Hij weet dat hij niet lang meer zal leven. Dat weet hij, omdat “*onze Heer Jezus Christus*” hem dat “*duidelijk heeft gemaakt*”. Hiermee doelt Petrus op wat de Heer heeft gezegd in *Johannes 21:18-19*. Of hij daarnaast nog een speciale openbaring heeft gehad over zijn levenseinde, is niet met zekerheid te zeggen. In elk geval heeft de Heer hem gezegd dat hij zou worden gevangengenomen en dat hij een pijnlijke, gewelddadige dood zou sterven.

V15. In plaats van daarmee bezig te zijn doet hij er alles aan om zijn geliefde broeders en zusters een blijvende herinnering te geven aan alles wat hij hun had meegedeeld. Daarom schrijft hij deze brief. Hij weet dat de waarheid de dienaar overleeft. Daarom herinnert hij met het oog op zijn heengaan aan de waarheid van de komende heerlijkheid van Christus en het leven in geloof van de christen die daarnaar uitziет. Hij doet dat met ijver, ondanks zijn toch al vergevorderde leeftijd.

Zijn inzet om je deze dingen mee te delen en blijvend voor je aandacht te brengen is een bewijs dat er geen apostolische opvolging is. Alles wat God voor al de Zijnen door de eeuwen heen van belang achtte, heeft Hij laten vastleggen in Zijn Woord. Daar staat het in onuitwisbaar schrift opgetekend. Daardoor lees jij, zoveel eeuwen na het heengaan van Petrus, nog steeds zijn bemoedigende woorden. Doe je winst ermee!

Lees nog eens 2 Petrus 1:8-15.

Verwerking: Waarom is Petrus er zo op gebrand je te herinneren aan wat je weet?

Het profetische woord | verzen 16-21

Neem eerst de bijbeltekst (*cursief* geschreven) goed in je op; lees daarom aandachtig:

16 Want niet als navolgers van vernuftig verzonnen fabels hebben wij u de kracht en komst van onze Heer Jezus Christus bekendgemaakt, maar als ooggetuigen van Zijn majesteit. 17 Want Hij ontvoing van God [de] Vader eer en heerlijkheid, toen van de luisterrijke heerlijkheid zo'n stem tot Hem kwam: 'Deze is Mijn geliefde Zoon, in Wie Ik welbehagen heb gevonden'. 18 En wij hoorden deze stem uit [de] hemel komen, toen wij met Hem op de heilige berg waren. 19 En [zo] hebben wij het profetische woord des te vaster, en u doet er goed aan daarop acht te geven als op een lamp die schijnt in een duistere plaats, totdat [de] dag aanbreekt en [de] morgenster opgaat in uw harten. 20 Weet dit eerst, dat geen profetie van [de] Schrift een eigen uitlegging heeft. 21 Want niet door [de] wil van een mens werd ooit profetie voortgebracht, maar <heilige> mensen van Godswege hebben, door [de] Heilige Geest gedreven, gesproken.

V16. Petrus laat er geen enkel misverstand over bestaan dat de komst van Christus in majesteit realiteit is. Elke twijfel die daarover zou kunnen ontstaan, drukt hij radicaal de kop in. Die twijfel zou kunnen toeslaan als zijn lezers hun oor lenen aan de valse leraren die beweren dat die komst een fabeltje is. Zo zijn er ook vandaag veel christenen, ook heel vooraanstaande, geleerde heren, die een dergelijke komst naar het rijk van de fabelen verwijzen. Laat je door zulke door de duivel geïnspireerde mensen niets wijsmaken. Luister naar Petrus. Dan luister je naar een man die volkomen bij zijn verstand is en kan vertellen over wat hij zelf heeft meegemaakt.

Hij is geen navolger van een fata morgana, een zinsbegoocheling. Wat hij heeft verteld over “de kracht en komst van onze Heer Jezus Christus” heeft hij niet uit zijn duim gezogen, maar daarvan is hij een van de “ooggetuigen” geweest. Hij is geen welbespraakte fantasta, maar een nuchtere realist. Hij en de andere apostelen (want hij spreekt ook namens hen, wat je kunt zien aan het woord “wij”)

zijn één in hun getuigenis. Het is niet slechts het getuigenis van één enkele getuige, maar van meerdere apostelen. Wat zij hebben bekendgemaakt, berust op hun eigen waarneming.

Zij hebben de Heer Jezus gezien in glanzende heerlijkheid en majesteit. Dat is gebeurd, zoals hij in *vers 18* zegt, “*op de heilige berg*”, dat is de berg van de verheerlijking. Daar hebben hij en Jakobus en Johannes als het ware een voorproefje gehad van de verschijning van Christus in heerlijkheid en van de kracht die daarmee gepaard gaat. Die heerlijkheid en kracht zullen “*onze Heer Jezus Christus*” kenmerken tijdens het vreedrijk, wanneer Hij op aarde zal regeren.

V17-18. Na de verwijzing naar het *zichtbare* getuigenis, het getuigenis dat hij met eigen ogen heeft aanschouwd, spreekt Petrus vervolgens over het *hoorbare* getuigenis. Hij en de twee broers hebben gehoord wat God de Vader over Zijn Zoon getuigde. Petrus weet nog precies wat God de Vader zei. In wat Hij zei, gaf de Vader eer en heerlijkheid aan de Zoon. Petrus zal zich zeker hebben herinnerd hoe hij het voorstel heeft gedaan om drie tenten te maken, voor de Heer Jezus een, voor Mozes een en voor Elia een en hoe als reactie daarop de Vader alle aandacht alleen op Zijn Zoon heeft gericht.

Niemand kan in Zijn schaduw staan. Hij alleen is het waard om alle eer en heerlijkheid te ontvangen. De Vader gaf dat getuigenis om elk misverstand te voorkomen dat Zijn Zoon op één lijn gesteld zou kunnen worden met zelfs de grootste mannen uit Zijn volk (*Mt 17:4-5*). Vanuit Zijn heerlijke woonplaats sprak de Vader Zijn onverdeeld welbehagen in Zijn Zoon uit. Hij heeft Christus eer en heerlijkheid verleend (*Hb 2:9*).

In de stem die zij hoorden, weerklonk het hele welbehagen van God voor Zijn Zoon. Die stem kwam van “*de luisterrijke heerlijkheid*”, dat is de wolk als het symbool van de woonplaats van God. Deze wolk was boven de tabernakel als het zichtbare teken van Gods tegenwoordigheid onder Zijn volk. Die wolk overschaduwde de drie discipelen. Vanuit die wolk klonk “*zo’n stem*”. Het welbehagen dat vanuit “*de luisterrijke heerlijkheid*” in die stem tot de

Heer Jezus kwam, was de uiting van die heerlijkheid. Het Voorwerp was Hij aan Wie de Vader eer en heerlijkheid had gegeven.

Het hele tafereel daar op die heilige berg schitterde van heerlijkheid. En Petrus en Johannes en Jakobus waren erbij. Dat tafereel heeft een onuitwisbare indruk gemaakt. Ze hadden geloofd dat Christus de vervulling van de profetieën was.

V19. Door wat ze op die afgezonderde berg hadden gezien en gehoord, was *“het profetische woord”* nog *“vaster”* geworden. Petrus drukt zich in de stelligste bewoordingen uit om de twijfel aangaande de komst van het rijk weg te nemen. Vervolgens legt hij de nadruk op het profetische woord. Je *“doet er goed aan daarop acht te geven”*. Je geeft er acht op als je er rekening mee houdt, als het de richting van je leven bepaalt. Het profetische woord is *“als ... een lamp”* (Ps 119:105). In het licht ervan kun je zien hoe alles zich in de richting van de vervulling ontwikkelt.

Je hebt die lamp nodig omdat de wereld *“een duistere plaats is”*. De wereld zegt wel dat ze verlicht is, maar zonder Christus is het echt alleen duisternis (Jh 1:5). Het met ‘duisternis’ vertaalde woord betekent ‘smerig’, ‘vuil’. De wereld met al haar pracht en praal is naar Gods oordeel een smerige plaats en dat zal het ook zijn voor de christen die door God onderwezen is. Het enige licht dat door deze viezigheid heen dringt, is de lamp van de profetie.

De mensen van de wereld beelden zich in dat zij de wereld kunnen omvormen tot een vreedelijk. Het is een illusie die zij net zolang koesteren tot de Heer Jezus komt en alle ongerechtigheid zal oordelen. De profetie voorzegt op vele wijzen Zijn komst en met Zijn komst het einde van de dag van de mens.

Als je werkelijk acht geeft op de profetie, zul je de profetieën ijverig bestuderen. Dat zal je voor de dwaasheid bewaren om je met de wereld te verbinden in haar streven naar een wereldvrede. Je zult je van de wereld afzonderen en de mensen in de wereld wijzen op de komst van de Rechter, opdat ze zich zullen bekeren van hun zonden om aan het oordeel te ontkomen. Jij weet dat Zijn komst aanstaande is, dat Hij zal komen als *“de Zon der gerechtig-*

heid" (Ml 4:2). Na het uitoefenen van het oordeel zal Hij Zijn vrederijk, het eeuwige koninkrijk, oprichten. Dan breekt de dag van Christus aan, de dag van Zijn heerlijkheid, en zal de lamp niet meer nodig zijn. Het profetische woord is dan ten volle vervuld.

Petrus spreekt echter niet over de zon, maar over de "morgenster". Voordat de dag aanbreekt, gaat de morgenster op. Met de morgenster wordt ook de Heer Jezus bedoeld (vgl. Op 2:28; 22:16) en wel als Degene Die licht brengt. De morgenster verschijnt als het nog donker is, maar wel op het moment dat het aanbreken van de dag aanstaande is. De verschijning van de morgenster kondigt het opgaan van de zon aan.

Daarom zegt Petrus dat de morgenster opgaat in je hart, wat wil zeggen dat, terwijl er duisternis om je heen is, je hart gericht is op de aanstaande komst van de Heer Jezus. Daardoor leef je alsof het rijk al is gekomen en houd je nu al rekening met de rechten van de Heer Jezus, zoals het straks over de hele aarde zal gebeuren. Je bent, om het met een ander Schriftwoord te zeggen, 'een zoon van de dag' (1Th 5:5), dat is iemand die de dag nu al in zijn hart heeft.

V20. Voor een gezonde studie van de profetie geeft Petrus aan het slot van dit hoofdstuk nog enkele belangrijke aanwijzingen. In de eerste plaats ("*weet dit eerst*") moet je een profetie niet op zichzelf bekijken, maar altijd in verbinding met andere profetieën. Petrus geeft hiermee de belangrijke regel dat je altijd *Schrift met Schrift moet vergelijken*. Als je dat niet doet, ga je het profetische woord manipuleren en naar je eigen hand zetten. Je gaat het dan verklaren zoals het jou het beste uitkomt. Maar de vervulling van de profetieën gebeurt op de wijze die in het Woord wordt vermeld en niet volgens eigen opvattingen. De sleutel voor het juist begrijpen van de profetieën is Christus, Zijn lijden en de heerlijkheid daarna. Het getuigenis van Jezus is immers de geest van de profetie (Op 19:10b).

V21. Het is van groot belang te bedenken dat profeten niet eigenwillig hebben gesproken, maar uit God. De oorsprong van Gods Woord in zijn geheel, waaronder de profetieën, ligt niet in de wil

van de mens. Het is ermee als met de nieuwe geboorte die ook geheel van God uitgaat, zonder enige inbreng van de mens (*Jh 1:13*).

God de Heilige Geest heeft van mensen gebruikgemaakt om Zijn Woord te laten schrijven. Het waren “*heilige mensen*”, omdat God hen apart stelde voor deze dienst. Zij schreven weliswaar op eigen initiatief, maar werden tegelijk “*gedreven*” of ‘meegevoerd’, ‘gedragen’, door de Heilige Geest (*2Tm 3:16*). Daardoor schreven ze niet hun eigen gedachten op, maar wat God wilde. Wat de bijbelschrijvers opschreven, is hun ingegeven door de Heilige Geest. Zij schreven wat de Heilige Geest wilde. Hier zie je wat inspiratie is: de werkzaamheid van de Heilige Geest in de bijbelschrijvers op het moment van hun schrijven.

Samenvattend leer je uit wat Petrus hier zegt, dat er drie elementen in de inspiratie zijn:

1. Het Goddelijke auteurschap van de Bijbel. God heeft Zijn Woord ‘uitgeblazen’, het komt van Hem, het is geen schrijven *over* God, maar *van* God.
2. Het menselijk instrument. Mensen zijn door God ‘geheiligd’, dat wil zeggen apart gesteld, om door Hem ‘ingeblazen’ te worden om neer te schrijven wat Hij wilde (wat niet ten koste ging van hun eigen stijl, zij waren niet slechts ‘schrijfmachines’).
3. Het geschreven resultaat. Het product van het ‘blazen’ van God en het door de Geest ‘gedreven zijn’ van de schrijvers is het Woord van God zoals je dat in je handen mag hebben.

Lees nog eens 2 Petrus 1:16-21.

Verwerking: Wat is voor jou het belang van het profetische woord?

2 Petrus 2

Voorbeelden van Gods oordeel | verzen 1-6

Neem eerst de bijbeltekst (*cursief* geschreven) goed in je op; lees daarom aandachtig:

1 Er waren echter ook valse profeten onder het volk, zoals er ook onder u valse leraars zullen zijn, die verderfelijke sekten heimelijk zullen invoeren en de Meester Die hen gekocht heeft, zullen verloochenen en een spoedig verderf over zichzelf brengen. 2 En velen zullen hun losbandigheden navolgen, en om hen zal de weg van de waarheid gelasterd worden. 3 En door hebzucht met verzonden woorden zullen zij koopwaar van u maken; het oordeel rust niet voor hen van oudsher en hun verderf sluimert niet. 4 Want als God engelen die gezondigd hadden niet gespaard, maar hen in de afgrond geworpen en overgeleverd heeft aan ketenen van donkerheid om tot [het] oordeel bewaard te worden; 5 en als Hij [de] oude wereld niet gespaard, maar Noach, een prediker van [de] gerechtigheid, een van de acht, behoed heeft toen Hij [de] zondvloed over [de] wereld van [de] goddelozen bracht; 6 en als Hij [de] steden Sodom en Gomorra tot as verbrand en <tot omkering> veroordeeld, en ze tot een voorbeeld gesteld heeft voor hen die goddeloos zouden leven; ...

V1. Tegenover hen die door God werden gedreven (zie 2Pt 1:21), de echte profeten, wijst Petrus nu op profeten die door de duivel worden gedreven, de “valse leraars”. Alles wat van God komt en daarom goed is, wordt door de duivel nagedaan. De valse profeten zijn het onkruid dat zoveel op de tarwe lijkt (Mt 13:24-25). Zij bevinden zich onder het volk van God, waaronder Petrus zijn dienst heeft. Hij waarschuwt de gelovigen voor hen. Valse profeten en valse leraren zijn geen nieuw verschijnsel. Ze waren er ook vroeger onder Gods volk (Jr 23:11-21). Ze zetten hun werk voort in de vele valse leraren die de christenheid inmiddels rijk is.

Er zijn vandaag niet weinig mensen die zich voor profeet uitgeven en zich daarbij als leraar voordoen. Valse leraren hebben toegang onder de christenen gekregen omdat Gods Woord niet of nauwelijks wordt gelezen. Dat komt omdat veel christenen geen leven uit God hebben en zij die wel leven uit God hebben, Gods Woord maar moeilijk vinden. Dat geldt vooral voor het profetische woord. Daarom wordt er geen acht op gegeven (2Pt 1:19).

Wie niet weet wat Gods Woord over de toekomst zegt, is een gemakkelijke prooi voor valse leraren die wel een fraaie toekomst weten te schilderen. Daar laten ze zich ook voor betalen (Mi 3:5). Valse leraren verdraaien Gods Woord en geven een andere betekenis aan bijbelse woorden. Ze spreken wat mensen graag horen (Jr 5:31). Hun boodschap sluit helemaal aan bij mensen die alleen leven voor hier-en-nu, zij luisteren daar graag naar (2Tm 4:3-4).

Deze valse leraren zijn erop uit om “*verderfelijke sekten heimelijk*” in te voeren (vgl. Hd 5:17; 26:5; 1Ko 11:18). Hun leringen zaaien altijd onenigheid en verdeeldheid omdat zij nooit wijzen op de Heer Jezus, maar altijd uit zijn op hun eigen eer en roem. Ze zoeken onstandvastige zielen en winnen deze voor hun verderfelijke leringen. Zo verzamelen ze mensen om zich heen en maken deze mensen los van de gemeenschap van gelovigen waarvan zij eerst deel uitmaakten. Sektevorming is een werk van het vlees en niet van de Geest (Gl 5:20). Daarin bevindt zich de kiem van het verderf.

Valse leraren gaan niet openlijk te werk, maar in het geheim. Dat laat zien dat ze bezig zijn met werken die bij de duisternis horen. Zulke werken kunnen het licht niet verdragen. Zodra je merkt dat iemand probeert jou op een geheimzinnige manier mee te krijgen in zijn ideeën, bijvoorbeeld over gemeentevorming, wees dan op je hoede. Toets wat er op je afkomt aan Gods Woord.

Vraag je ook af of het voorstel recht doet aan het gezag van de Heer Jezus. Een volgend kenmerk van een valse leraar is namelijk dat hij de Meester door Wie hij is gekocht, zal verloochenen. Hij doet het eerst voorkomen dat hij doet wat de Meester zegt, maar

spoedig zal blijken dat hij in het geheel geen rekening met Hem houdt.

Dat hij door de Meester is gekocht, betekent niet dat hij een gelovige is. Hij is wel gekocht, maar niet verlost. De Heer Jezus is Eigenaar van het heelal en alles wat zich daarin bevindt, ook de mensen. Hij heeft door Zijn werk op het kruis de wereld gekocht. Hij kocht de wereld om de schat te bezitten die daarin verborgen was (*Mt 13:38,44*). Op gelijke wijze heeft Hij macht over alle vlees, dat zijn alle mensen. Van die macht maakt Hij gebruik door eeuwig leven te geven aan hen die de Vader Hem heeft gegeven (*Jh 17:2*).

Het gezag van de Heer Jezus is onbeperkt, maar daar houden deze verdorven lieden geen rekening mee. Hun verdorven handelen zal snel en onverwachts een daarbij passend oordeel van verderf over hen brengen. Het is een verderf dat ze voor zichzelf bereiden (*Rm 9:22*). Ze trekken het oordeel als het ware naar zich toe. Hij Die hen zal oordelen, is Degene van Wie ze nu nog de rechten verloochen en die Hij over hen heeft.

V2. In hun kielzog op de weg van het verderf gaan “*velen*” mee. Hun losbandige levensvisie en levenswijze is voor de massa heel aantrekkelijk. Je hoeft nergens rekening mee te houden. Je kunt je lusten volgen en ze de vrije teugel geven. Het voorbeeld van de valse leraren laat het zien. Dit is de waarheid zoals ze die graag horen en willen beleven. Weg met dat bekrompen denken van kleinzielige christenen die de Bijbel als knechtende norm voor hun leven hebben. Ze kunnen zelf ook wel lezen en dan lezen ze nergens dat God verbiedt dat je jezelf heerlijk kunt uitleven. De liefde is uit God en grenzeloos te genieten. Bependingen zijn menselijke bedenkzels. De mens is een vrij wezen.

Dat door deze denk- en handelwijze “*de weg van de waarheid gelasterd*” wordt (*vgl. Rm 2:24*), komt niet bij hen op of ze hebben er geen boodschap aan. Met ‘de weg van de waarheid’ wordt de hele christelijke waarheid bedoeld, zowel in leer als in leven. Ongelovigen moeten niets van Gods waarheid hebben en spotten

ermee, omdat christenen die de mond vol hebben van normen en waarden, Gods waarheid met voeten treden.

V3. Hun losbandige leven komt voort uit hun "hebzucht". Niet alleen hun daden zijn verdorven, ook innerlijk zijn ze vol verderf. Ze zijn erop uit hun volgelingen al het geld uit de zak te kloppen. Door prachtige redeneringen die volkomen uit hun duim gezogen zijn, maken zij hun slachtoffers. Deze argeloze mensen worden systematisch ontdaan van hun persoonlijkheid en bezit.

Voor valse leraren bestaat geen menselijkheid. Het zijn roofdieren die mensen slechts als koopwaar zien waaraan ze kunnen verdienen. In het grote Babylon, dat staat voor de rooms-katholieke kerk in de eindtijd, is het roofdier tot volwassenheid gekomen (*Op 18:12-13*). Het oordeel staat allang vast en zal onherroepelijk komen. Van sluimering, van indutten, alsof het wel zal meevallen en misschien wel voorbij zal gaan, is geen sprake.

V4. Dat God absoluut zeker het verderf zal oordelen, illustreert Petrus met drie voorbeelden uit het verleden. Het eerste voorbeeld betreft engelen die gezondigd hebben. Door *Job 1:6; 2:1* en *38:7* te vergelijken met *Genesis 6:2* denk ik dat de zonde van de engelen de zonde is, die in *Judas :6* beschreven staat. Deze engelen hebben een menselijke gedaante aangenomen en hebben met vrouwen gemeenschap gehad. Daardoor hebben zij de plaats verlaten die God hun had gegeven. Dat is een vreselijke ongehoorzaamheid die God moest straffen. Hij heeft hen dan ook niet gespaard.

Wie van God afvalt, bewijst welbewust en doelbewust tegen Hem in te gaan en Hem te tarten in Zijn Wezen. Hij was het aan Zijn gerechtigheid verplicht om deze engelen "in de afgrond" te werpen, weg van de aarde en weg uit de hemel. Ze hadden voor de duisternis gekozen en die hebben ze als een gevangenis gekregen. Ze bevinden zich tot op deze dag in verzekerde bewaring in het voorportaal van de hel in afwachting van het definitieve vonnis. Dit zal worden voltrokken aan het eind van het vreedrijk, wanneer alle kwaad voor eeuwig zal worden opgesloten in de hel, de poel van vuur.

V5. Het tweede voorbeeld is de zondvloed die over de “oude wereld” is gekomen. God heeft ook de oude wereld niet kunnen sparen. De oorzaak is het hardnekkig in de boosheid volharden van de mens. Steeds bedacht de mens het boze, totdat de hele aarde ervan vervuld was (*Gn 6:5-12*). God heeft er wel lang geduld mee gehad, liefst honderdtwintig jaar (*Gn 6:3*). In die tijd heeft God in Zijn genade de mensen gewaarschuwd.

Door Noach heeft Hij de mensen Zijn gerechtigheid voorgehouden, dat Hij de zonde moet oordelen. Hij heeft tevens de weg tot behoud gegeven in de ark die Noach moest bouwen. Elke hamerslag van Noach was een waarschuwing voor het naderende oordeel. De prediking van Noach is helaas zonder resultaat gebleven, zonder dat dit echter iets aan de inhoud van zijn boodschap veranderde. Het bewijs, de zondvloed, kwam. Noach werd als enige behoed voor deze alles verdelgende ramp, samen met de leden van zijn gezin, die ook in de ark waren gegaan (*Hb 11:7*).

V6. Het derde voorbeeld is het oordeel over de steden Sodom en Gomorra. Deze steden stonden bol van de gruwelijkste zonden. Het leven van de mensen in deze steden bestond uit het voldoen aan alle lichamelijke behoeften en lusten, van eten en drinken tot een algemene beleving van homoseksuele gemeenschap (*Lk 17:28-29; Gn 19:4-5*). Deze diep verdorven leefwijze roept Gods oordeel over zich af. Gods handelen in oordeel wordt in het oordeel over deze steden wel het meest nadrukkelijk vermeld (*Gn 18:20-21; 19:24*).

Ook de radicaliteit van het oordeel is indrukwekkend. Petrus spreekt over “*tot as verbrand*” worden. Het is onmogelijk van as nog iets te maken. Ook heeft God deze steden omgekeerd. De steden hadden Gods scheppingsorde omgekeerd door hun homoseksuele gedrag en ontvingen daarvoor een overeenkomstige straf.

Er is nog een aspect verbonden aan dit oordeel en dat is dat het als een afschrikwekkend voorbeeld dient voor ieder die het in zijn hoofd haalt om een dergelijk goddeloos leven te gaan leven.

Je zondigt tegen je leven als je het leven van de steden Sodom en Gomorra in hun zondige levenspraktijk navolgt.

Ik denk dat Amsterdam de geest van Sodom en Gomorra ademt en dat de hele Nederlandse samenleving daarheen hard op weg is, omdat ze met die geest doordrenkt is. Laat je waarschuwen door dit voorbeeld en blijf trouw aan God en Zijn Woord.

Lees nog eens 2 Petrus 2:1-6.

Verwerking: Waarvoor waarschuwt Petrus?

De onrechtvaardigen en hun werken | verzen 7-16

Neem eerst de bijbeltekst (*cursief* geschreven) goed in je op; lees daarom aandachtig:

...; 7 en als Hij [de] rechtvaardige Lot gered heeft die zwaar te lijden had door de wandel in losbandigheid van de zedelozen; 8 (want deze rechtvaardige heeft, toen hij in hun midden woonde, dag aan dag [zijn] rechtvaardige ziel door [het] zien en horen gekweld met [hun] wetteloze werken) 9 dan weet [de] Heer Godvrezenden uit [de] verzoeking te redden, maar onrechtvaardigen te bewaren tot [de] dag van [het] oordeel om gestraft te worden; 10 en vooral hen die in onreine begeerte [het] vlees achterna gaan en [de] heerschappij verachten. Vermetel, aanmatigend, schromen zij niet [de] heerlijkheden te lasteren, 11 terwijl engelen, die in sterkte en macht groter zijn, geen lasterend oordeel tegen hen <vanwege [de] Heer> uitbrengen. 12 Dezen echter, als redeloze dieren, die van nature voortgebracht zijn om gevangen en omgebracht te worden, zullen ook, daar zij lasteren in dingen die zij niet begrijpen, in hun eigen verderf omkomen, 13 en [het] loon van [de] ongerechtigheid ontvangen. Zij achten de zwelgp partij overdag een genot; zij zijn vlekken en smetten en zwelgen in hun bedriegerijen, als zij bij u brassen. 14 Zij hebben overspelige ogen, die niet ophouden te zondigen; zij verlokken onstandvastige zielen en hebben een hart geoefend in hebzucht, kinderen van [de] vervloeking. 15 Door [de] rechte weg te verlaten zijn zij afgedwaald en volgen de weg van Bileam, [de zoon] van Bosor, die [het] loon van [de] ongerechtigheid liefhad, 16 maar een berisping voor zijn eigen wetteloosheid kreeg: [het] stomme lastdier dat met mensenstem sprak, verhinderde de dwaasheid van de profeet.

V7. Dezelfde God Die oordeel over de goddelozen brengt, is de God Die de rechtvaardigen uitredt. Als je de geschiedenis van Lot kent, zoals die in *Genesis* (*Gn* 13-14; 19) wordt beschreven, dan wrijf je toch je ogen nog eens uit om er zeker van te zijn dat je goed leest wat hier van Lot staat, dat hij een “rechtvaardige” was. Het staat er zelfs tot drie keer toe.

Hij was alles behalve een Noach, die gerechtigheid predikte. De rechtvaardigheid van Lot werd niet zichtbaar, ze kwam niet tot uiting, niet in zijn woorden en ook niet in zijn daden. Toch was hij een rechtvaardige en wel innerlijk. Daarom moest het ons ook door de Schrift zelf worden meegedeeld, anders hadden we het nooit geweten. Het strekt Lot uiteraard niet tot eer. Zo strekt het jou ook niet tot eer als niemand van jou zou weten dat je een gelovige bent of als andere gelovigen een vraagteken bij jouw geloof moeten zetten, omdat ze er niets van zien.

V8. Dat Lot toch een gelovige was, blijkt uit het feit dat hij zwaar leed door wat hij om zich heen zag. Hij zag zedeloze mensen in losbandigheid leven. Hij woonde in hun midden en kwam er dag aan dag mee in aanraking. Hij hoorde hun smerige praat, hij zag hun vuile gedrag en dat sneed hem allemaal door zijn ziel. Wat hij zag en hoorde, vervulde hem met walging. Wat dat betreft, is hij een voorbeeld voor christenen die zeggen dat het hun niets doet als ze bijvoorbeeld seksueel getinte scènes in een film zien. Snijdt het jou ook door je ziel als je de zedeloze billboards langs de weg ziet of de vuile taal om je heen hoort?

V9. De voorbeelden die Petrus heeft genoemd, maken duidelijk dat de Heer onderscheid weet te maken tussen “*Godvrezenden*” en “*onrechtvaardigen*”. Dat blijkt uit Zijn handelen met hen. Zijn handelen met de Godvrezenden blijkt uit hun uitredding; Zijn handelen met de onrechtvaardigen blijkt uit het oordeel dat Hij over hen brengt.

Hij weet met welke verzoeken mensen te maken hebben die eerbied voor Hem hebben. Deze verzoeken zijn geloofsbeproevingen, het zijn uiterlijke omstandigheden waarin gelovigen zich kunnen bevinden waardoor hun geloof op de proef wordt gesteld. Daaruit weet de Heer de Zijnen te redden. Hij is in staat de omstandigheden te veranderen of er doorheen te helpen of zelfs ook, zoals in het geval van Lot, de gelovige uit die omstandigheden weg te halen.

De onrechtvaardigen worden bewaard voor het oordeel. Geen enkele onrechtvaardige ontkomt aan het oordeel. Niemand kan

weglopen voor God. Voor hen die zich niet buigen voor God, wordt de donkerheid van de duisternis bewaard (*vers 17*). Dit vormt een grote tegenstelling met de gelovigen die worden bewaard voor de erfenis, terwijl de erfenis bewaard wordt voor hen (*1Pt 1:4-5*).

V10. Na de voorbeelden die de onontkoombaarheid aan Gods oordeel hebben aangetoond, gaat Petrus verder met het aan de kaak stellen van de valse leraren. Onder hen bevindt zich een categorie die nog dieper verdorven handelt dan valse leraren al in het algemeen doen. Het is een categorie lieden die zich overgeeft aan de onreine begeerten van hun vlees en in mateloze arrogantie alle door God gegeven gezag met verachting behandelen. Vooral zij zullen door Gods oordeel worden getroffen.

Het gaat vandaag om 'christelijke' leraren die, om te voldoen aan hun eigen onreine begeerten, leren dat je seks kunt hebben met wie je wilt. Daarvoor weten zij de waarheid van Gods Woord zo te manipuleren, dat ze anderen van hun vrijheid overtuigen en op die manier hun lusten kunnen botvieren.

Ze hebben de euvele moed om elk gezag te tarten waardoor zij zich een beperking opgelegd voelen. Ze zijn zo arrogant en hoogmoedig, dat ze geen enkele verhindering voelen om Gods gezag te belasteren en te verwerpen. Lasteren is het vals beschuldigen en met opzet kwaad spreken van iets of iemand, om de ander verachtelijk te maken. Een voorbeeld daarvan heb je in de feministische theologie die de scheppingsorde van God afwijst en ontkracht en weigert over God als Vader te spreken.

V11. In hun vermetelheid en aanmatiging gaat dit soort lieden zover, dat ze zich zelfs boven de machtigste engelen verheffen. Engelen die deze nietige en door en door verdorven mensen in kracht en heiligheid ver te boven gaan (*Ps 103:20; 2Kn 19:35*), durven niet te doen wat deze lieden wagen te doen (*Jd :9; Zc 3:2*). Hun grootspraak en lastering wordt door de houding van deze vele malen grotere machten als volkomen verwerpelijk aangetoond.

V12. De lieden die zich daaraan schuldig maken, zijn ongelovigen die zich aanmatigend christenen noemen. Ze gedragen zich als “redeloze dieren” en worden daarom daarmee op één lijn gesteld. Bileam wordt zelfs nog *onder* de dieren gesteld, want hij wordt door een dier terechtgewezen (*vers 16*).

Net zomin als redeloze dieren kunnen valse leraren met inzicht over dingen nadenken. Ze begrijpen domweg niet waarover ze het hebben, al gebruiken ze nog zulke geleerde woorden. Net zoals de redeloze dieren naar hun natuur ertoe bestemd zijn om gevangen en omgebracht te worden, worden de valse leraren gevangengenomen en omgebracht. Zij handelen naar hun boze natuur en ontvangen het resultaat van hun handelen.

Ze zijn niet geschapen tot het verderf, alsof ze ertoe bestemd zijn, maar ze komen “*in hun eigen verderf*” om. Ze brengen zichzelf onder het verderf. Zo zal iemand die er een vrije seksuele leefwijze op na houdt, zich AIDS op de hals kunnen halen en op deze wijze het loon ontvangen dat hoort bij zijn leven in ongerechtigheid.

V13. Ze oefenen hun activiteiten uit voor loon en dit is de manier waarop God hun dat zal betalen. Ik bedoel hiermee niet dat alle mensen die bijvoorbeeld AIDS hebben, deze ziekte hebben als loon voor hun leven in de ongerechtigheid. Iemand kan deze ziekte ook krijgen door onnauwkeurig handelen van anderen. Ik hoorde van iemand die besmet bloed toegediend kreeg. Iemand kan die ziekte ook oplopen bij het verplegen van deze zieken.

Een “*zwelgp partij overdag*”, als normale mensen aan het werk zijn, is voor hen het toppunt van genot. In plaats van vrijgevig zijn ze inhalig en schrokkerig. En bedenk daarbij dat Petrus het niet heeft over hun gedrag in de wereld, maar te midden van het christelijk gezelschap. Ze brassen “*bij u*”. Ze hebben hun plaats weten in te nemen te midden van de christenen om zich met hen te vermengen. Daar doen ze mee met eten en drinken op een manier die duidelijk maakt waaruit hun leven bestaat.

Juist vanwege dit soort mensen is afzondering noodzaak. Als we hen hun gang laten gaan, ‘bevekken en besmetten’ ze de chris-

telijke gemeenschap. “Vlekken en smetten” zijn geen sieraad, maar bederven wat mooi en schoon is. Daarom moeten ze verwijderd worden zodra ze zichtbaar worden.

V14. Terwijl ze hun buik tegoeddoen, zwerven hun ogen rusteloos heen en weer om zoveel mogelijk van het vrouwelijk schoon in zich op te slokken (vgl. *Jb 31:1*). In hun gedachten plegen ze overspel (*Mt 5:28*). Er is geen rem op hun schransen en er is geen rem op hun seksuele begeerten. Mensen die zich niet kunnen beheersen als het gaat om eten en drinken, kunnen zich vaak ook niet beheersen op andere terreinen. Zij zondigen constant, zonder ook maar een moment pauze.

Ze zoeken hoe ze “onstandvastige zielen”, dat zijn mensen die niet vaststaan in de Schrift (vgl. *Ko 2:7*), aan zich kunnen binden om er voordeel van te hebben. Dit gedrag komt voort uit “een hart” dat getraind is “in hebzucht”. Ze hebben een gevoel ontwikkeld waardoor ze precies weten wie ze tot prooi van hun hebzuchtige verlangens kunnen maken.

Petrus noemt hen kort en krachtig “kinderen van [de] vervloeking”. Ze komen voort uit een vloek en zijn een vloek voor allen die zich met hen inlaten. Hun einde is ermee in overeenstemming, want de Heer Jezus zal hen als vervloekten naar het eeuwige vuur verwijzen (*Mt 25:41*).

V15. Dwaalleraren hebben de rechte weg (vgl. *1Sm 12:20-24; Hs 14:10*) gekend, dat is de weg van gehoorzaamheid aan God en Zijn Woord, maar die verlaten. Vervolgens verdraaien ze ook nog de rechte wegen van de Heer (*Hd 13:10*). Na de *dwaling* van Bileam (*Jd :11*) en de *leer* van Bileam (*Op 2:14*) komen ze terecht op de *weg* van Bileam en volgen die.

Door te spreken over “*de weg van Bileam*” stelt Petrus Bileam als hét voorbeeld van het gaan van een weg die van godsdienst handelswaar maakt. Je vindt zijn geschiedenis in *Numeri 22-24*. Daar blijkt dat hij zich uitgaf voor een profeet van God, terwijl hij Gods volk wilde vervloeken omdat hem daarvoor veel geld werd aangeboden. Dat geld wordt door God aangemerkt als “[het] loon van

[de] ongerechtigheid". Het is loon dat verdiend wordt met het doen van boze werken.

V16. God verhinderde op bijzondere wijze de dwaasheid van de profeet om Zijn volk te vervloeken. Hij gaf het "stomme lastdier" waarop Bileam reed, het vermogen om "met mensenstem" te spreken. De ezelin berispte Bileam "voor zijn eigen wetteloosheid". Hij had de ezelin tot drie keer toe geslagen, terwijl de ezelin hem alleen maar had gedragen en beschermd tegen onheil (Nm 22:22-33). Hij bewees hiermee dat hij blind was voor waarschuwingen en volhardend doorging op zijn zelfgekozen weg. Door de ezelin tot hem te laten spreken maakte God duidelijk hoe dwaas de profeet was. In aansluiting daarop liet God Bileam toe zijn weg te vervolgen, terwijl Hij hem dwong om Zijn volk te zegenen.

Ook vandaag heeft God Zijn methoden om tot dwaalleraren te spreken en vaak doet Hij dat ook op een wijze die hardnekkige, op geld beluste dwaalleraren verachtelijk maakt. Het zou goed zijn als zij daarnaar zouden luisteren tot hun behoudenis, anders zullen ze delen in het lot van Bileam (Nm 31:8).

Lees nog eens 2 Petrus 2:7-16.

Verwerking: Welke kenmerken worden in deze verzen van valse leraren gegeven?

Zich afwenden van de bekende weg | verzen 17-22

Neem eerst de bijbeltekst (*cursief* geschreven) goed in je op; lees daarom aandachtig:

17 Dezen zijn waterloze bronnen en nevelen door [de] storm voortgedreven, voor wie de donkerheid van de duisternis bewaard wordt. 18 Want door vruchteloze gezwollen taal te uiten verlokken zij door vleselijke begeerten, door losbandigheden hen die sinds kort ontvlucht waren aan hen die in dwaling wandelen. 19 Zij beloven hun vrijheid, terwijl zijzelf slaven van het verdorf zijn; want door wie men overmeesterd is, diens slaaf is men geworden. 20 Want als zij door [de] kennis van <onze> Heer en Heiland Jezus Christus de bevelingen van de wereld ontvlucht maar opnieuw daarin verstrikt zijn en erdoor overmeesterd worden, dan is voor hen het laatste erger geworden dan het eerste. 21 Want het was beter voor hen geweest de weg van de gerechtigheid niet gekend te hebben, dan na die gekend te hebben zich af te keren van het heilige gebod dat hun was overgeleverd. 22 Hun is overkomen wat het ware spreekwoord zegt: '[De] hond is teruggekeerd naar zijn eigen braaksel', en: '[De] gewassen zeug tot [het] wentelen in [de] modder'.

V17. Valse leraren zijn gelijk aan “waterloze bronnen”. Ze beloven verkwikking aan mensen die daaraan behoefte hebben, maar in plaats daarvan geven ze bitterheid. Er komt geen levend water uit de bron die zij voorgeven te zijn, maar de dood. Dat staat lijnrecht tegenover de bron van water die de Heer Jezus is. Hij geeft water dat in ieder die het ontvangt tot een bron van water wordt waarmee ze anderen kunnen verkwikken (Jh 4:14; 7:38-39). Van die bron hebben dwaalleraren nooit gedronken, want ze willen niet geloven in Hem Die de bron is. Zij zijn te vergelijken met gebroken bakken die geen water houden (Jr 2:13).

Deze lieden zijn ook te vergelijken met “nevelen door [de] storm voortgedreven”. Als iemand in nevelen is gehuld, weet hij niet waar hij is en kan hij ook onmogelijk iemand anders de weg wijzen. Nevel biedt geen enkel houvast en geen enkele oriëntatie. Zo is hun taalgebruik mistig, hun uitspraken zijn zweverig, de toon

is zalvend. Ze spreken alleen tot het gevoel. Ze worden genadeloos en rusteloos met grote kracht voortgedreven door ongrijpbare machten (*vgl. Jk 3:4*). Je kunt ervoor bewaard blijven heen en weer bewogen te worden door elke wind van leer als je acht geeft op het onderwijs van de gaven die door de Heer gegeven zijn aan Zijn gemeente (*Ef 4:14-15*).

De nevelen waarin de dwaalleraren gehuld zijn en waarin zij anderen hullen die naar hun leringen luisteren, zullen overgaan in volledige “*donkerheid van de duisternis*”. In de nevelen hebben ze zichzelf en anderen gehuld, de donkerheid van de duisternis wordt door God voor hen bewaard. Daar komen ze terecht omdat God hen daar zal brengen.

Het is de plaats waar alle licht afwezig is. God is licht en in Hem is in het geheel geen duisternis (*1Jh 1:5*). In de donkerheid van de duisternis ontbreekt elk spootje van Gods aanwezigheid. Er is voor een mens niets wat erger is dan dat God Zijn handen van hem aftrekt en hem volledig prijsgeeft aan dat waarvoor hij heeft gekozen.

V18. Dwaalleraren praten veel, maar zeggen niets. Het is allemaal gebakken lucht, opgeblazen, hol en zonder inhoud. Tallozen laten zich erdoor in de maling nemen en vertrouwen en bouwen op die nietszeggende woorden. Hun taal staat bol van woorden die de “*vleselijke begeerten*” actief maken. Hun valse leer spreekt aan omdat het mensen het lekkere gevoel geeft dat ze aan hun seksuele begeerten op losbandige wijze kunnen voldoen en zich ook aan allerlei ander kwaad ongeremd kunnen overgeven.

Hun woorden vinden ingang bij hen die nog steeds op zoek zijn naar de ware zin van het leven, omdat ze die niet vonden in het gezelschap van dwalende mensen waartoe ze eerst behoorden. Op hun zoektocht hebben ze ook hun oor te luisteren gelegd bij deze dwaalleraren. Omdat ze zelf geen enkel houvast aan de waarheid van Gods Woord hebben en ook naïef zijn in het persoonlijk onderzoeken daarvan, vallen ze in de grijpgrage handen van deze boze lieden.

V19. Het aas dat de valse leraren onstabiele zielen voorhouden, is de belofte van "vrijheid". Vrijheid in elk opzicht is het hoogste goed voor de autonome mens. Ook in de gemeente van God moet vrijheid zijn, vinden ze. We moeten geen slaven van tradities zijn. Je moet je eigen invulling aan het leven met God kunnen geven. Hoe je dat doet, daar heeft een ander niets mee te maken. Gezag erken je niet, je bepaalt zelf wat je wilt. Die boodschap gaat erin als zoete koek. Verantwoordelijkheid wordt niet gevraagd. Het gaat om genot, om *mijn* genot welteverstaan.

Maar de mensen die dit prediken, zijn zelf "slaven van het verderf" (Jh 8:34; Rm 6:16). Ze zijn "overmeesterd" door de duivel en aan hem onderworpen. Ze laten zich door hem gebruiken, maar zijn er blind voor dat ze niets anders zijn dan zijn handlangers. In hun luid proclameren van vrijheid beseffen ze niet dat ze als slaaf van de duivel zijn spreekbuis zijn.

Jij bent daarentegen een slaaf van God geworden (Rm 6:12-14) omdat God jou daartoe heeft overmeesterd door Zijn liefde. Dat heeft je in de ware vrijheid gebracht. Ware vrijheid wil zeggen dat je onder de gehoorzaamheid van God bent met daarbij een nieuwe natuur die niets liever wil dan Hem gehoorzaam zijn. Zolang een mens niet onder de heerschappij van de Heer Jezus is, is hij niet vrij, want alleen de Heer Jezus kan werkelijk vrijmaken (Jh 8:36).

V20. Het gaat dus om hen die eerst de weg van de christen zijn gegaan, maar afvallig geworden zijn. Ze hebben eerst beleden christen te zijn, maar zijn weer teruggekeerd naar de uiterlijke onreinheid van de wereld, "de bevelkingen van de wereld", waaraan ze eerst, door christen te worden, ontkomen waren (2Pt 1:4). Het is duidelijk dat bij de mensen om wie het hier gaat, alles slechts uiterlijke schijn geweest is. Hun kennis blijkt niet anders dan alleen een uiterlijke, verstandelijke, kennis te zijn.

Mensen kunnen tot de conclusie komen dat het christendom van alle wereldgodsdiensten de beste papieren heeft. Het is een godsdienst van verdraagzaamheid en zorgzaamheid en vrijheid. Dat kan aanspreken en iemand tot een aanhanger daarvan maken.

Van enige overtuiging van zonde en berouw daarover, van de noodzaak van bekering tot God en van redding door het bloed van Christus is geen sprake. Innerlijk is er dus niets veranderd.

Wat hen in het christendom heeft aangetrokken, wordt dan ook slechts in egoïstische zin beleefd: anderen moeten mij verdragen, anderen moeten ervoor zorgen dat ik aan mijn trekken kom, ik ben vrij om te doen waar ik zin in heb. Ze belijden Jezus als Heer en Heiland, maar niet op de manier die de Bijbel aangeeft. Hun belijdenis dat Hij Heer is, is slechts een lippenbelijdenis (*Mt 7:21-23; Lk 6:46*). Hun belijdenis dat Hij Heiland is, is niet meer dan de belijdenis dat Hij een 'Heelmaker' (die betekenis zit ook in het woord 'Heiland') is van situaties waar ze zelf geen weg meer mee weten.

Zodra zulke mensen met dwaalleraren te maken krijgen, blijken ze in hoge mate vatbaar te zijn voor wat deze lieden uitkramen. De valse voorstelling die ze van de Heer Jezus hebben, is een prima toe bereide bodem voor het ontvangen van nog meer verderfelijke voorstellingen over Hem. Als ze eenmaal in het kielzog van de valse leraren zijn terechtgekomen, worden ze onweerstaanbaar meegesleurd naar "*de bevelekkingen van de wereld*" waarin ze vroeger vastzaten en raken opnieuw daarin "*verstrikt*". Eenmaal verstrikt is er geen verweer meer en worden ze erdoor "*overmeesterd*". De wereld heeft hen weer volledig in haar greep. Hun situatie wordt dan erger dan toen ze zich uiterlijk bekeerden (*vgl. Mt 12:45*).

V21. Hoe groter de voorrechten zijn die een mens heeft, des te groter is zijn verantwoordelijkheid om daarmee in overeenstemming te leven. Daarom zal iemand die de wil van God heeft gekend en die niet heeft gedaan met dubbele slagen worden geslagen (*Lk 12:47-48*). Het lijkt net alsof het dus maar gevaarlijk is om veel van Gods Woord te weten en dat het veiliger is om je maar van de domme te houden. Een dergelijke opvatting getuigt echter niet van liefde voor de Heer Jezus en Gods Woord.

Petrus zegt dit met het oog op hen die zich met de borst vooruit uitgeven als christenen die het allemaal weten en bij wie iedereen

terecht kan om de waarheid te leren kennen. Je moet er wel voor betalen natuurlijk. Zulke mensen zijn veel meer verantwoordelijk dan mensen die niet met de Bijbel zijn opgegroeid. Zij hebben lak gehad aan “*het heilige gebod*” van de Heer, dat is het woord van de Heer om heilig te zijn (1Pt 1:16). Zij zijn slechts uiterlijk heilig geweest, zonder een heilige natuur te bezitten als gevolg van bekering en geloof.

V22. Zij die bekend zijn geweest met de betekenis van het christendom en daar zelfs een tijd in hebben meegelopen en dan toch weer kiezen voor het verderf van de wereld, lijken op een hond en een varken. Petrus gebruikt een spreekwoord of beeldspraak met twee beelden die beide een waarheidsgetrouwe uiting zijn van wat er gebeurt als iemand het christelijk geloof heeft beleden en vervolgens terugkeert naar de wereld.

Het eerste beeld is dat van een hond. Een hond is een onrein dier dat zonder gevoel zich vraatzuchtig en schaamteloos volvreet met wat hij vindt of krijgt (Js 56:11). Een hond kent geen maat. Als hij te veel heeft gevreten, braakt hij het uit. Als hij weer honger krijgt, vreet hij zijn eigen braaksel op. Dit beeld is van toepassing op mensen die eerst de wereld vaarwel hebben gezegd en daar, aangespoord door dwaalleraren, weer naar terugkeren. Ze hadden geen innerlijke voldoening gevonden in de wereld en waren daaruit weggegaan. Nu keren ze er toch weer naar terug. Hieruit blijkt dat zij innerlijk niet werkelijk zijn veranderd. De hond is een hond gebleven.

Ze zijn niet alleen innerlijk tot de wereld, het braaksel, teruggekeerd. Het is ook te zien aan hun leven. Uiterlijk zijn ze als het varken dat terugkeert tot het wentelen in de modder. Je kunt een varken schoonspuiten en lekker laten ruiken, maar zodra het dier de kans krijgt zich weer in de modder te wentelen, zal het dat doen. Het voelt zich thuis in de modder. Dat is het grote verschil met een schaap, die een beeld is van de gelovige. Een schaap kan in de modder vallen, maar voelt zich er niet thuis en zal er weer uit weg willen.

Lees nog eens 2 Petrus 2:17-22.

Verwerking: Om wat voor soort mensen gaat het hier?

2 Petrus 3

Spotters krijgen antwoord | verzen 1-9

Neem eerst de bijbeltekst (*cursief* geschreven) goed in je op; lees daarom aandachtig:

1 Geliefden, dit is al [de] tweede brief die ik u schrijf. In beide wek ik door herinnering uw oprechte gezindheid op, 2 opdat u terugdenkt aan de woorden die tevoren door de heilige profeten gesproken zijn en aan het gebod van de Heer en Heiland, door uw apostelen [verkondigd]. 3 Weet dit eerst, dat er in [het] laatst van de dagen spotters met spotternij zullen komen, die naar hun eigen begeerten wandelen 4 en zeggen: Waar is de belofte van Zijn komst? Want sinds de vaders zijn ontslapen, blijft alles zó [als] van [het] begin van [de] schepping. 5 Want moedwillig is hun dit onbekend, dat door het Woord van God [de] hemelen van oudsher waren en een aarde bestaande uit water en door water, 6 waardoor de toenmalige wereld, door water overstroomd, vergaan is. 7 Maar de tegenwoordige hemelen en de aarde zijn door hetzelfde Woord opgespaard voor [het] vuur en worden bewaard tot [de] dag van [het] oordeel en van [de] ondergang van de goddeloze mensen. 8 Maar laat dit ene u niet onbekend zijn, geliefden, dat één dag bij [de] Heer is als duizend jaar en duizend jaar als één dag. 9 [De] Heer vertraagt de belofte niet zoals sommigen het voor traagheid houden, maar Hij is lankmoedig over u, daar Hij niet wil dat iemand verloren gaat, maar dat allen tot bekering komen.

V1. Na de valse en verdorven leer van slechte mensen in *hoofdstuk 2* in het licht te hebben gesteld geeft Petrus in dit hoofdstuk tegenwicht aan het ongelooft dat de wederkomst van de Heer ontkent. Die ontkenning gebeurt op grond van de mening dat in de zichtbare schepping alles blijft zoals het van het begin af was. Petrus richt zich hiervoor tot de ware gelovigen en maakt hun duidelijk wat de betekenis van ware profetie is. Het is nodig daar nadruk

op te leggen omdat het ongeloof zich steeds sterker manifesteert en het geloof bespot. Daarom wijst hij je opnieuw (zie *hoofdstuk 1:20*) op het belang van het geschreven Woord.

Zijn beide brieven heeft hij geschreven om je eraan te herinneren dat een *“oprechte gezindheid”* de noodzakelijke voorwaarde is om Gods Woord te begrijpen en toe te passen in je leven. Een oprechte gezindheid blijkt uit de houding die je tegenover de Schrift aanneemt. Als de Schrift spreekt, stem je daar dan onvoorwaardelijk mee in, of heb je er zo je bedenkingen tegen? Zonder volledige onderwerping aan de Schrift zul je de waarheid niet leren kennen en zul je omkomen in de speculaties van mensen die denken het beter te weten dan God.

V2. Alles wat er op je afkomt, moet je toetsen aan de Schrift. Daarnaast verwijst Petrus je. Dat alleen zal je hart standvastigheid geven. Hij wijst niet op nieuwe apostelen of oudsten. Nog minder wijst hij op de kerk, alsof die iets zou kunnen leren en gezag zou kunnen uitoefenen. Hij wijst op het Woord van God dat tot je komt zowel in de geschriften van het Oude Testament als in die van het Nieuwe Testament. Voor de inhoud van het Oude Testament herinnert hij *“aan de woorden die tevoren door de heilige profeten gesproken zijn”*. Voor de inhoud van het Nieuwe Testament herinnert hij *“aan het gebod van de Heer en Heiland door uw apostelen [verkondigd]”*.

De heilige profeten van vroeger hebben gesproken namens God, om het volk terug te brengen tot gehoorzaamheid aan de wet en te waarschuwen voor Gods oordelen bij volhardende ongehoorzaamheid. Hun boodschap staat haaks op die van de valse leraars van het vorige hoofdstuk. Het gebod, dat van de Heer en Heiland afkomstig is, geeft uitdrukking aan de wil van de Heer die door de apostelen tot je komt (*vgl. Mt 28:19c*). Je hebt het allemaal in het geschreven Woord van God. De grote vraag is hoe jij staat tegenover het gezag van het geïnspireerde Woord. Het antwoord op die vraag bepaalt of je de tegenstanders van de waarheid kunt weerstaan of dat je door hen wordt overwonnen.

V3. Het lijkt erop dat Petrus, als hij het thema van ware profetie weer opneemt, zich direct van de hevige tegenstand van de vijanden van God en Zijn Christus bewust is. De verkondiging van de waarheid en het vasthouden aan Gods Woord roepen altijd tegenstand op. Tegenstanders openbaren zich niet zolang de leugen gepredikt wordt, maar zodra het licht van de waarheid schijnt, zullen ze tevoorschijn komen en zich laten horen. En denk erom dat het geen incidenten zijn. Met de woorden “*weet dit eerst*” beklemtoont Petrus dat je er serieus rekening mee moet houden dat zulke mensen zich “*in [het] laatst van de dagen*” steeds nadrukkelijker zullen manifesteren.

Het mag voor jou een extra bewijs zijn dat het einde van alles nabij is (1Pt 4:7). Zodra jij spreekt over de komst van Christus om te oordelen, wijzen zij naar hun voorhoofd en verklaren je voor gek. Ze zullen niet naar je willen luisteren en je met hun spotternij belachelijk maken. Ze uiten zich zo, omdat ze naar hun eigen begeerten wandelen. Daar willen ze in voortleven. De gedachte aan een komende Christus als ‘spelbreker’ past daar niet in.

V4. Om het gelijk van hun bewering te staven wijzen ze op de in hun ogen altijd onveranderlijke gang van zaken sinds “*de vaderen zijn ontslapen*”. Door te spreken over ‘de vaderen’ zie je dat je te maken hebt met mensen die zich tot Gods volk rekenen. Toegepast op onze tijd gaat het dus om mensen die zich binnen de christenheid bevinden. Het zijn juist christelijke theologen die spotten met wat het geloof omarmt. Zij kennen de uitspraken over de komst van de Heer, maar ze steken daar de draak mee. Ze vragen waar Zijn komst blijft, die toch al zo lang geleden is aangekondigd.

Het is echter geen eerlijke vraag, maar een spottende vraag. Ze geloven er niet in, omdat ze zo modern zijn. Het past niet bij hun beeld van de natuurwetten. Wetenschappelijk gezien is het onmogelijk dat een dode levend wordt, naar de hemel gaat en dan ook nog weer terugkomt. Ze spreken wel over “*[het] begin van [de] schepping*”, maar of ze daarmee ook zeggen dat God de aarde in zes dagen heeft geschapen, is nog maar de vraag. Ze kunnen er evengoed mee bedoelen dat God door middel van evolutie het

heelal heeft laten ontstaan. De dwaasheid van mensen die zich niet voor Gods Woord buigen, kent geen grenzen.

V5. Petrus legt de verborgen oorzaak van deze onkunde bloot. Er is moedwil in het spel. Deze mensen *willen* niet bekend zijn met Gods handelen. Het is een schuldige, bewust gewilde onwetendheid. Ze zoeken als het ware met gesloten ogen naar een zichtbaar bewijs. Dwaas als ze zijn, verdraaien ze bewust hoe de schepping is begonnen. In hun dwaasheid proberen ze de oorsprong van het leven te verklaren door de ontwikkeling van de dingen. Een beetje nuchterheid moet toch tot de conclusie brengen dat de schepping is geschapen door Iemand erbuiten en niet door zichzelf. De mens zoekt echter een verklaring voor het ontstaan van het heelal met uitsluiting van God.

Voor het geloof is het eenvoudig. De schepping is ontstaan door een handelen van God en wel door Zijn Woord (*Hb 11:3*). Hij heeft gesproken en het was er, want *“Hij spreekt en het is er, Hij gebiedt en het staat er”* (*Ps 33:9*). Zijn Woord is Zijn macht. Door het lezen van *Genesis 1* zie je dat de aarde op de derde scheppingsdag door God uit het water tevoorschijn is geroepen en vervolgens bestaat te midden van de wateren.

V6. Hetzelfde Woord van macht dat de werelden schiep, riep de wateren tevoorschijn om de aarde te verdelgen. Dezelfde wateren die de aarde omgaven, zijn er weer overheen gegaan bij de zondvloed. Ook toen waren er spotters. Noach mocht praten wat hij wilde en waarschuwen voor de komende vloed als uiting van Gods toorn, maar ook toen wuifden de mensen zijn woorden weg. Ze geloofden eenvoudig niet in de mogelijkheid van een ingrijpen van God ten oordeel en ze hebben Noach bespot om zijn woorden. Dat deden ze *“tot op de dag dat Noach in de ark ging en de zondvloed kwam en hen allen verdelgde”* (*Lk 17:27*). Toen was het uit met hun gelach. Zo zal het ook gaan met hen die nu spottend reageren op de waarschuwing dat er opnieuw een oordeel komt. Christus komt om de aarde te oordelen.

V7. Petrus gaat zelfs nog verder en wijst op het definitieve oordeel. Hij wijst op het vergaan van hemel en aarde en de onder-

gang van de goddeloze mensen. De toenmalige wereld is door water vergaan, de tegenwoordige wereld zal door vuur vergaan. Voor dit definitieve oordeel worden *“de tegenwoordige hemelen en de aarde ... opgespaard ... en ... bewaard”*.

De ondergang van de wereld wordt niet bewerkt door een mens, hoewel mensen en hun gedrag de aanleiding vormen. De wereld wordt bewaard door hetzelfde machtige Woord van God als waarmee Hij de werelden heeft geschapen. Hij spaart alles op tot de dag van het oordeel. Als de ongerechtigheid haar hoogtepunt heeft bereikt, zal Hij het oordeel voltrekken. Niets of niemand kan dat verhinderen.

V8. De dag van het oordeel komt na de dag van de Heer, dat is de hele periode die Zijn verschijning ten oordeel en Zijn regering tijdens het vreedrijk omvat. Zover is het nog niet en soms lijkt het wel of de spotters gelijk hebben. Denk er dan aan dat het aspect ‘tijd’ voor God niet betekent wat het voor jou en mij betekent. God houdt zeker rekening met ons begrip van tijd. Hij weet hoe lang een dag kan duren. Daarom verkort Hij bijvoorbeeld de dagen van de grote verdrukking die de Zijnen moeten ondergaan (Mt 24:22). Maar voor God is er geen tijd. Bij Hem is één dag als duizend jaar en omgekeerd. ‘Laat dit ene je niet onbekend zijn’, zegt Petrus. Als je dat bedenkt, geeft dat je moed om vol te houden. Zie maar hoe God door de eeuwen heen bezig is geweest. Hij ziet vanaf het begin het einde en daar werkt Hij naartoe.

V9. Een eerste argument, dat het altijd al zo is gegaan en dat daarom de belofte van Zijn komst niet waar kan zijn, is weerlegd door te wijzen op de zondvloed. Het tweede argument, dat het al zolang heeft geduurd, is door te wijzen op de ‘tijdloze’ God ook weerlegd. Toch is dat maar een deel van het antwoord. Het oordeel wordt niet alleen uitgesteld omdat voor God tijd niet telt, maar ook omdat Hij lankmoedig is. Het is zeker geen *“traagheid”*, zoals sommigen spottend beweren. Spotters begrijpen er niets van dat God ook om hunnentwil de Heer Jezus nog niet heeft gezonden.

Mensen spotten met de liefde van God, terwijl juist die liefde Hem ervan weerhoudt hen met Zijn oordeel te treffen. Denk eens aan jezelf. Ik weet niet hoe oud je bent en hoe lang je de Heer Jezus kent. Maar stel dat je de Heer Jezus drie jaar kent. Laat nu eens tot je doordringen waar je zou zijn als de Heer Jezus vier jaar geleden was teruggekomen. Raak je dan ook niet overweldigd door de lankmoedigheid van God? Hij wilde niet dat jij verloren zou gaan, maar dat jij tot bekering zou komen. Diezelfde lankmoedigheid toont Hij nog steeds tegenover mensen die verloren zouden gaan als de Heer Jezus *nu* zou komen.

Lees nog eens 2 Petrus 3:1-9.

Verwerking: Wat spreekt jou allemaal aan in deze verzen?

Opgroeien in genade en kennis | verzen 10-18

Neem eerst de bijbeltekst (*cursief* geschreven) goed in je op; lees daarom aandachtig:

10 Maar [de] dag van [de] Heer zal komen als een dief, waarop de hemelen met gedruis zullen voorbijgaan en [de] elementen brandend vergaan en [de] aarde en de werken daarop zullen gevonden worden. 11 Daar dit alles dus vergaat, hoe behoort u te zijn in heilige wandel en Godsvrucht, 12 terwijl u de komst van de dag van God verwacht en verhaast, ter wille waarvan [de] hemelen in vuur gezet zullen vergaan en [de] elementen brandend zullen wegsmelten. 13 Wij echter verwachten naar Zijn belofte nieuwe hemelen en een nieuwe aarde waar gerechtigheid woont. 14 Daarom, geliefden, daar u deze dingen verwacht, beijvert u onbesmet en onberispelijk voor Hem te worden gevonden in vrede. 15 En houdt de lankmoedigheid van onze Heer voor behoudenis, zoals ook onze geliefde broeder Paulus naar de hem gegeven wijsheid u heeft geschreven; 16 evenals ook in alle brieven, waarin hij over deze dingen spreekt, waarin sommige dingen moeilijk te begrijpen zijn, die de onwetenden en onstandvastigen verdraaien, zoals ook de overige Schriften, tot hun eigen verderf. 17 U dan, geliefden, nu u dit van tevoren weet, weest op uw hoede dat u niet, door de dwaaling van de zedelozen meegesleept, afvalt van uw eigen standvastigheid; 18 maar groeit op in [de] genade en kennis van onze Heer en Heiland Jezus Christus. Hem zij de heerlijkheid, zowel nu als tot [de] dag van [de] eeuwigheid. <Amen.>

V10. Als je hier leest over “*[de] dag van de Heer*”, wordt daarmee niet een periode van vierentwintig uur bedoeld, maar een langere periode. Je leest even verder over “*de dag van God*” (vers 12) en in het laatste vers van dit hoofdstuk over “*[de] dag van [de] eeuwigheid*”. Het zal duidelijk zijn dat daarmee geen dagen worden bedoeld zoals wij die kennen. ‘De dag van God’ is de periode waarin God het voor het zeggen heeft en ‘de dag van de eeuwigheid’ is de dag waaraan geen einde komt. ‘De dag van de Heer’ is de periode waarin de Heer het voor het zeggen heeft.

Nu heeft de mens het nog voor het zeggen. Dat komt omdat de satan nog de overste van de wereld is en de mens in zijn macht heeft. Aan die periode komt een einde en dat einde is dichtbij. De dag van de Heer begint wanneer Hij op de wolken verschijnt en de opstand van de mens tegen Hem radicaal neerslaat en de handlangers van de satan in de hel worden geworpen (*Op 19:11-21*). Vervolgens wordt de satan gegrepen en in de afgrond geworpen, waar hij duizend jaar lang wordt opgesloten (*Op 20:1-3*). In die tijd heerst de Heer Jezus in gerechtigheid en vrede (*Op 20:4-6*).

Het aanbreken van de dag van de Heer zal voor de spotters en alle goddeloze mensen volkomen onverwacht en ook ongewenst zijn, net zoals dat voor het bezoek van een dief geldt (*zie ook Mt 24:43; 1Th 5:2,4; Op 3:3; 16:15*). Die dag zal eindigen met het “*brandend vergaan*” van de “*elementen*”. Aan het einde van het vreedrijk wordt de grote, witte troon opgericht, waarop de Heer Jezus plaatsneemt. Wanneer dat gebeurt, zullen de aarde en de hemel voor Hem wegvlugten (*Op 20:11*). Dat zal niet geruisloos, maar met “*gedruis*” gebeuren.

Alle elementen waaruit hemel en aarde zijn samengesteld en het bestaan ervan verzekerd hebben, zullen brandend vergaan, inclusief alle werken die daarop ooit door mensen zijn gedaan. Alles wat de mens heeft opgebouwd tot zijn eigen glorie en gemak, blijkt voedsel voor het vuur van Gods oordeel te zijn. Niets blijft daarbij verborgen, niets zal voor dat vuur onvindbaar zijn. Alle boze werken en alle kwade dingen “*zullen gevonden worden*” (*vgl. Jh 3:19-20*). Alle dingen waarop het vlees zijn verwachtingen heeft gebouwd, zullen voor altijd verdwijnen.

V11. Als je dit zo leest en de inhoud tot je laat doordringen, zal het je aanzetten tot een “*heilige wandel en Godsvrucht*”, dat is een Godvruchtig leven. Wat Petrus zojuist heeft geschilderd, kan niet anders dan een verlangen opwekken om nu al zo te leven, dat de zonde op geen enkel onderdeel van je leven vat heeft. Het is trouwens geen verzoek, maar zo *behoor* jij, die belijdt dat je een kind van God bent, te zijn.

Als alles vergaat (en dat doet het!), waar leef je dan voor? Een heilige wandel is een wandel afgezonderd van de wereld. Godsvrucht betekent dat je in je leven op Gods eer gericht bent. Zeker, er zijn veel dingen in het leven die leuk zijn om te doen of te hebben. De wereld weet niet beter en kan niet anders doen dan daar naar te jagen. Hoe jouw opstelling daarin is, wordt bepaald door je kijk op de toekomst. Is die zoals die door Petrus hier wordt voorgesteld? Is het realiteit voor jou dat de dag van de Heer voor de deur staat (*Jk 5:8-9*)? Het antwoord daarop geef je niet met je mond, maar door je manier van leven.

V12. Jouw leven op aarde en de dingen op aarde zijn tijdelijk. De dingen op aarde verdwijnen, maar jouw leven mag in het perspectief staan van "*de komst van de dag van God*". Op de dag van God is er niets anders te zien dan God en alles wat van Hem is (*1Ko 15:28*). Je mag die dag verwachten. Je heilige wandel en je Godvruchtige leven zullen de tegenstand en vijandschap van de wereld oproepen. Dat kan je verlangen naar de dag van God alleen maar groter maken. Je mag je naar die dag uitstrekken, hem verwachten.

Petrus spreekt zelfs over het 'verhaasten' van die dag. Wat daar precies mee wordt bedoeld, is me niet helemaal duidelijk, maar ik heb er wel een paar gedachten over. Het kan zijn dat door die dag intens te verwachten, hij ook sneller zal aanbreken. Hoe meer je leeft in verbinding met God en Zijn wil doet, des te sneller gaat de tijd en dus zal die dag ook eerder voor je aanbreken. Het kan ook zijn dat door jouw getuigenis mensen tot bekering komen, waardoor de laatste spoedig aan de gemeente wordt toegevoegd. Als de gemeente compleet is, komt de Heer Jezus en begint de vervulling van alles waarover Petrus heeft gesproken.

Op zichzelf genomen ligt het moment van het aanbreken van de dag van God vast in Gods plan (*Mt 24:36*). In Zijn soevereiniteit heeft God echter ook het leven van de Zijnen een plaats gegeven in Zijn plannen. Het is hetzelfde als met het gebed. Je zou kunnen zeggen dat bidden geen zin heeft, want alles gaat toch zoals God het heeft bepaald. Toch lees je meerdere keren dat God Zich laat verbidden. God geeft het gebed van de Zijnen een plaats in Zijn

plannen. Op dezelfde wijze kun je, denk ik, dus meewerken aan het verhaasten van de dag van God door je manier van leven.

God zal Zelf die dag laten aanbreken door het in vuur zetten van de hemelen en het brandend laten wegsmelten van de elementen. Toch zie jij niet uit naar het eindoordeel, maar naar de dag van God. Het oordeel moet noodzakelijk plaatsvinden, opdat de dag van God kan komen.

V13. Waar jij wel naar uitziet en wat jij verwacht, is de vervulling van de belofte dat er *“nieuwe hemelen en een nieuwe aarde”* zullen zijn. Dat is het ogenblik dat de zonde van de wereld wordt weggenomen (*Jh 1:29*). Alles wat aan de zonde herinnert, is dan weggedaan. Er is geen enkele herinnering meer aan. Alles is compleet nieuw gemaakt (*Op 21:1-5*). Dan *“woont”* de *“gerechtigheid”* er. Dat betekent dat de gerechtigheid tot rust is gekomen, want er is niets meer waartegen het recht moet worden gehandhaafd.

Ook in het vreedrijk is er een nieuwe hemel en een nieuwe aarde (*Js 65:17-18*). Dan zal de vloek van de schepping zijn weggedaan die daar door de zonde van de mens op is komen te liggen (*Rm 8:19-22*). *“Het gelaat van de aardbodem”* is vernieuwd (*Ps 104:30*). Overal is vrede, want de Vredevorst regeert (*Js 9:5-6*). Veel profetieën spreken erover (*bijv. Js 11:6-10; Js 35:1-10*). Toch is het nog niet de volmaakte toestand. Er kan nog gezondigd worden, wat dan direct met de dood zal worden bestraft (*Js 65:20; Ps 101:8*). De Heer Jezus regeert en de gerechtigheid *heerst*.

V14. Als je zo uitziet naar het nieuwe, zal het verlangen aanwezig zijn om je met ijver in te zetten om de Heer te ontmoeten in een toestand die naar Zijn hart is. *“Onbesmet”* wil zeggen dat niets van het oude leven, je leven in de zonde, meer bij je te zien is. Het gaat erom dat je geen oude, zondige gewoonten meer handhaaft. *“Onberispelijk”* wil zeggen dat anderen niets meer op je kunnen aanmerken. Kort gezegd komt het erop neer dat de Heer Jezus in je leven te zien is. Hij was en is de volmaakte Onbesmette en Onberispelijke.

Je inzet om zo de Heer te ontmoeten zal je innerlijk vrede geven. Ook zal de Heer je dan niet aantreffen terwijl je met anderen aan het ruzie maken bent. Je zult, voor zover het van jou afhangt, vrede houden met alle mensen (*Rm 12:18*).

V15. “*De lankmoedigheid [of: het geduld] van onze Heer*” is geen traagheid of vergeetachtigheid. Hij komt echt terug. Je hoeft niet te denken dat Hij je vergeet als Hij je lang laat wachten op Zijn komst. Houd Zijn geduld “*voor behoudenis*”. Je mag eraan denken dat zolang Zijn komst uitblijft, Hij zoekt naar het behoud van zondaren (zie *1Pt 3:20*). Als Hij komt om je te halen, is de genadetijd definitief voorbij.

Voor een onderstreping van zijn onderwijs doet Petrus een beroep op “*onze geliefde broeder Paulus*”. Het is mooi om te zien dat Petrus zo over Paulus schrijft. Je weet misschien nog wel dat Petrus een keer openlijk door Paulus is vermaand (*Gl 2:11-14*). Dat heeft, zo blijkt hier, bij Petrus geen wrok of bittere gevoelens tegen Paulus doen ontstaan. Paulus was een wijs vermaner en Petrus had een luisterend oor (*Sp 25:12; 15:31*).

Petrus herinnert zijn lezers eraan dat Paulus hun ook over lankmoedigheid heeft geschreven. Mogelijk bedoelt hij de *brief aan de Hebreëen*. Ook in andere brieven heeft Paulus erover geschreven. Dat heeft hij gedaan, zegt Petrus, “*naar de hem gegeven wijsheid*”. Hij erkent de dienst van Paulus ten volle als een dienst die hij van de Heer heeft gekregen. Het is belangrijk dat jij ook elke dienst erkent die de Heer aan een ander geeft en dat je in het verrichten van die dienst ook de wijsheid van de Heer ziet.

V16. Petrus stelt ook vast dat “*alle brieven*” van Paulus “*waarin hij over deze dingen spreekt*” deel uitmaken van de Heilige Schrift. Met de woorden “*zoals ook de overige Schriften*” – dat zullen de Schriften van het Oude Testament zijn – stelt hij die brieven daarmee op één lijn.

Niet alles wat Paulus heeft geschreven, is gemakkelijk te begrijpen. Zelfs Petrus had moeite met enkele dingen. Wat moeilijk is, is daarom niet onwaar. Het mag ook nooit tot geringschatting van

het Woord van God voeren. Nog minder mag het voeren tot het *"verdraaien"* ervan. Toch gebeurt dat en wel door *"de onwetenden en onstandvastigen"*. Een 'onwetende' is iemand die niet heeft geleerd omdat hij zich aanmatigt alles al te weten. Wie zich op zichzelf verlaat, is dom. Hij is ook 'onstandvastig'. Zo iemand heeft geen enkel houvast en zwalkt door het leven. Hij is wel gevaarlijk, want hij kan goed praten en doen alsof hij alles weet. Zulke mensen zullen proberen vat op je te krijgen.

V17. Maar je bent gewaarschuwd. Je weet alles *"van tevoren"*. 'Wees op je hoede', waak over jezelf en over wat je in Christus bent geworden en hebt gekregen. Als je niet vaststaat, is het gevaar groot dat je wordt *"meegesleept"*. *"De zedelozen"* dwalen omdat zij geen rekening houden met God en Zijn Woord. Laat je niet met hen in. Ga niet met je zorgen en nood naar hen toe. Ze zullen je alleen maar meeslepen in hun verdorven kijk op de dingen met als gevolg dat je je *"eigen standvastigheid"* kwijtraakt. Je zult met hen gaan zwalken en in het verderf eindigen, als je niet door Gods genade alsnog terugkeert naar Hem.

V18. Om daarvoor bewaard te blijven moet je geestelijk opgroeien. 'Opgroeien' betekent volwassen en sterk worden. Je moet opgroeien *"in [de] genade en kennis van onze Heer en Heiland Jezus Christus"*. Het gaat erom dat je je steeds meer van de *"genade"* van de Heer Jezus bewust wordt, die steeds beter gaat begrijpen en er steeds meer in gaat leven. Denk er vaak aan dat Hij je Heer en Heiland is en hóe Hij dat geworden is. Lees daarvoor Gods Woord. Door het lezen in Gods Woord leer je Hem ook steeds beter kennen, want ook bij het opgroeien in *"kennis"* gaat het om Hem, *"onze Heer en Heiland Jezus Christus"*.

Hem komt alle heerlijkheid toe, *"nu"*, op aarde in je leven van lijden, en straks, in *"[de] dag van [de] eeuwigheid"*, dat is als de eeuwige volmaaktheid is aangebroken.

Lees nog eens 2 Petrus 3:10-18.

Verwerking: Hoe beïjver jij je om onbesmet en onberispelijk te worden gevonden als de Heer komt?

Rotsvast-serie

Deze ‘*verklaring speciaal voor jou*’ van de *brief van Jakobus* en de *eerste brief van Petrus* en de *tweede brief van Petrus* is het tiende deel van de Rotsvast-serie. Deze serie heeft tot doel hen die jong zijn in het geloof te helpen bij het lezen en leren begrijpen van Gods Woord. De serie omvat een verklaring van de nieuwtestamentische bijbelboeken vanaf de *brief aan de Romeinen* tot en met de *Openbaring* en bestaat uit de volgende delen:

De brief aan de Romeinen

een verklaring van Paulus’ brief speciaal voor jou (Rotsvast 1)
ISBN 978-90-8088-677-3 (Paperback), 214 pag.

De eerste brief aan de Korinthiërs

een verklaring van Paulus’ brief speciaal voor jou (Rotsvast 2)
ISBN 978-90-79718-16-0 (Paperback), 315 pag.

De tweede brief aan de Korinthiërs

een verklaring van Paulus’ brief speciaal voor jou (Rotsvast 3)
ISBN 978-90-79718-17-7 (Paperback), 191 pag.

De brief aan de Galaten

een verklaring van Paulus’ brief speciaal voor jou (Rotsvast 4)
ISBN 978-90-79718-18-4 (Paperback), 107 pag.

De brief aan de Efeziërs

een verklaring van Paulus’ brief speciaal voor jou (Rotsvast 5)
ISBN 978-90-79718-19-1 (Paperback), 203 pag.

De brieven aan de Filippiërs en de Kolossers

een verklaring van Paulus’ brieven speciaal voor jou (Rotsvast 6)
ISBN 978-90-8088-674-2 (Paperback), 220 pag.

De brieven aan de Thessalonikers

een verklaring van Paulus’ brieven speciaal voor jou (Rotsvast 7)
ISBN 978-90-8088-679-7 (Paperback), 169 pag.

De brieven aan Timotheüs, Titus en Filémon

een verklaring van Paulus' brieven speciaal voor jou (Rotsvast 8)
ISBN 978-90-7971-803-0 (Paperback), 300 pag.

De brief aan de Hebreëën

een verklaring van deze brief speciaal voor jou (Rotsvast 9)
ISBN 978-90-79718-05-4 (Paperback), 253 pag.

De brieven van Jakobus en Petrus

een verklaring van deze brieven speciaal voor jou (Rotsvast 10)
ISBN 978-90-79718-07-8 (Paperback), 270 pag.

De brieven van Johannes en Judas

een verklaring van deze brieven speciaal voor jou (Rotsvast 11)
ISBN 978-90-79718-08-5 (Paperback), 174 pag.

De Openbaring

een verklaring van dit bijbelboek speciaal voor jou (Rotsvast 12)
ISBN 978-90-79718-00-9 (Paperback), 324 pag.

Andere publicaties

Op de website www.oudesporen.nl staan onder 'Publicaties Ger de Koning' naast de hiervoor genoemde 'Rotsvast-serie' meer commentaren:

- De serie 'Toegelicht en toegepast', een commentaarreeks van de bijbelboeken van het Oude Testament.
- De 'Zie-serie', een commentaarreeks van de vier Evangeliën en Handelingen.
- Publicaties over diverse onderwerpen.

Alle commentaren en publicaties zijn vrij te downloaden als PDF bestand en als e-book. Als er een ISBN wordt vermeld, kunt u het boek ook als paperback bestellen. Dat kan door op het betreffende ISBN te klikken. U komt dan op de site van de uitgever. Deze boeken zijn uit voorraad en direct leverbaar. Bestellen kan ook via e-mail: info@uitgeverijdaniel.nl, of via de christelijke boekhandel.

Van diverse commentaren en publicaties zijn op de bovengenoemde website onder 'Other languages' vertalingen in meerdere talen beschikbaar en vrij te downloaden.